K

K, τὸ δέκατον τρίτον γράμμα τοῦ Τουρκικοῦ ἀλφαβήτου. || —, ἀριθμητικῶς = 100.

Kâat [kâğıt], Π. ὄν. χάρτης, χαρτίον. || —, παιγνιόχαρτον. || helvacı—ı, μτφ. πρᾶγμα ἄνευ σημασίας. || —kavafı, στρεψόδικος. || —, ἐπθ. χάρτινος. || —para, χαρτονόμισμα.

Kâatcı, Τ. ὄν. χαρτέμπορος, χαρτοπώλης.

Kâathane, Π. ὄν. χαρτοτοιεῖον. || —, ὄν. κ. τὰ Γλυκέα ὕδατα τοῦ Κερατίου κόλπου.

Kaba, Τ. ἐπθ. χονδρός. || —, μτφ. χονδροειδής, ἀκατέργαστος, πρόστυχος, κοινός. || —saba, ἢ —taslak, ἀφιλόκαλος. || —soğan, μτφ. ἄνθρωπος χαῦνος.

Kabadayı, Τ. ὄν. κομπαστής, κομπορρήμων.

Kabadayılık, Τ. ἀφ. κομπορρημοσύνη.

Kabahat, Α. ὄν. çirkin iş, συς, πταῖσμα || —ım ne? τί πταίω;

Kabahatli [kahahatlı], Τ. ἐπθ. πταίστης, ἔνοχος.

Kabshatlılık, Τ. ὄν. ἐνοχή.

Kabahatsiz [kabahatsız], Τ. ἐπθ. ἀθῶος.

Kabail, Α. ὄν. oymaklar, göçebeler, φυλαί.

Kabak, Τ. ὄν. κολοκύνθη. || —dadı vermek, δίδω γεῦσιν κολοκύνθης, ἤτοι καθίσταμαι ὀχληρός, ἀνοσταίνω ἕνεκα ἐπαναλήψεως τῶν λεγομένων. || —, ἄωρος, ἄνοστος [ἐπὶ καρπῶν].

Kabakulak, Τ. ὄν. (ἀσθ.) παρωτῖτις.

Kabala, Τ. ὄν. ucuz, πώλησις ἀθρόων ἀντικειμένων διὰ μιᾶς συμφωνίας.

Kabalaşmak, Τ. ρμ. οὐδ. ἐκχυδαΐζομαι.

Kabalaştırmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) καθιστῶ χονδρόν, χυδαῖον, ἐκχυδαΐζω.

Kabalık, Τ. ὄν. χονδρότης. || —, μτφ. ἀγροικία.

Kaballamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) πωλῶ πολλὰ πράγματα ὁμοῦ διὰ μιᾶς συμφωνίας. || —, ἀναθέτω κατ' ἀποκοπήν.

Kabarcık, Τ. ὄν. πομφόλυξ. || —, φλύκταινα, κ. φουσκαλίδα.

Kabarık, Τ. ὄν. ἐξόγκωμα, οἴδημα, πρῆσμα. || —, ἐπθ. ἐξωγκωμένος.

Kabarıklık, Τ. ὄν ἐξόγκωμα.

Kabarma, Τ. ὀν. ἀπαρ. ἐξόγκωσις.

Kabarmak, Τ. ρμ. οὐδ. ἐξογκοῦμαι, φουσκόνω, ὑπερεκχειλίζω. || —, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, βρενθύνομαι.

Kabartma, Τ. ὄν. ἀνάγλυφον.

Kabartmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐξογκῶ, φουσκόνω, ἀπαλύνω. || koltuk—, ἐπαίρομαι. || defteri—, δεικνύω ὑπερβολικὰ ἔξοδα.

Kabih, Α. ἐπθ. çirkin, yakışıksız, ἄσχημος, δυσειδής. || —, μτφ. κακός, φαῦλος.

Kabiha, Α. ἐπθ. θ. çirkin iş, κακὴ πρᾶξις.

Kabil, Α. ἐπθ. mümkün olan, ὁ ἐπιδεκτικός. || —, ἐπρ. mümkün, δυνατόν, πιθανόν. || —i istinaf, ἐπιδεκτικὸς ἐφέσεως. || —i taksim = ayrıla bilen, διαιρετός. || —i islâh, ἐπιδεκτικὸς βελτιώσεως. || —i iştial = tutuşa bilen, εὔφλεκτος.

Kabîl, Α. ὄν. εἶδος, κατηγορία. || bu —den, τοιοῦτόν τι.

Kabile, Α. ὄν. ebe, μαῖα.

Kabîle, Α. ὄν. oymak, göçebe, φυλή.

Kabiliyet, Α. ὄν. kavrayış, değer, ἐπιδεκτικότης, ἱκανότης, ἀξία.

Kabiliyetli, Τ. ἐπθ. ἐπιδεκτικός, ἐπιτήδειος, ἱκανός, ἄξιος.

Kabiliyetsiz, Τ. ἐπθ. ἀνίκανος, ἀνεπίδεκτος.

Kabiliyetsizlik, Τ. ἀφ. ἀνικανότης, ἀνεπιτηδειότης.

Kabir, Α. ὄν. ölü yuvası, sin, çukur, τάφος, μνῆμα.

Kabız [kabz], Α. ἀφ. alma, tutma, παραλαβή. || —, = sıkan, tutan, δυσκοιλιότης.

Kabızlık, Τ. ὄν. peklik, δυσκοιλιότης.

Kabl, Α. ἐπρ ön, ileri, πρό. || —elmilât, = İsanın doğumundan önce, πρὸ Χριστοῦ. || —et tarih, = tarihten önce, προϊστορικός.

Kabran, Τ. ἐπθ. tembel, gevşek, ὀκνηρός, ἀργός. || —, κορμὸς δένδρου, οὗ οἱ κλάδοι ἀπεκόπησαν.

Kabristan, Π. ὄν. sinlik, ölü yuvalarının olduğu yer, νεκροταφεῖον.

Kabuk, Τ. ὄν. φλοιός, περικάρπιον. || —, κέλυφος, καύκαλον. || karpuz—u

komak, μτφ. ὑποσκελίζω. || fındık—u doldurmaz, ἐλάχιστος, ἀσήμαντος.

Kabuklanmak, Τ. ρμ. οὐδ. ἀποκτῶ ἢ περιβάλλομαι φλοιόν, ἐπιδερμίδα [ἐπὶ καρπῶν, πληγῆς κτλ.].

Kabuklu, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων φλοιόν, κέλυφος, κόγχην, ἔλυτρον.

Kabuksuz, Τ. ἐπθ. ὁ ἄνευ φλοιοῦ, κελύφους.

Kabul, Α. ἀφ. alma, razılık, ἀποδοχή, παραδοχή, συγκατάθεσις.

Kabul etmek, Τ ρμ. μτβ. (αἰτ.) δέχομαι, ἀποδέχομαι, ἐπιδέχομαι, παραδέχομαι.

Kabullanmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἁρπάζω, καταλαμβάνω. || —. δέχομαι.

Kaburğa, Τ. ὄν. πλευρόν, ἤτοι σκελετὸς τοῦ θώρακος.

Kâbus, Α ὄν. kara basan, ἐφιάλτης, κ. βραχνᾶς.

Kabza, Α. ὄν. avuç, παλάμη. || —, = bir şeyin tutamağı, δράξ, ἤτοι ὅσον δύναται νὰ περιλάβῃ ἡ φουχτιά. || —, (ἰατρ.) πυράγρα τῶν χειρουργῶν.

Kabz etmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) almak, λαμβάνω, παραλαμβάνω.

Kabzimal, Τ. ὄν. ὁ εἰσπράκτωρ, ταμίας.

Kaç, Τ. ἀντ. ἐρωτ. πόσος; || —a ἀντὶ πόσου [τιμᾶται]; || —a alırım, δὲν δίδω καμμίαν σημασίαν. || —ıncı, πόστος; || bir—, ἀόρ. τινές—ά.

Kaçak, Τ. ὄν. φυγάς. δραπέτης. || —, πρᾶγμα προερχόμενον ἐκ λαθρεμπορίου.

Kaçakçı, Τ. ἐπθ. ayıncacı, λαθρέμπορος.

Kaçakcılık, Τ. ὄν. ayıncacılık, λαθρεμπόριον.

Kaçamak, Τ. ἀφ. φυγή, δραπέτευσις, καταφύγιον. || —, μτφ. ὑπεκφυγή, πρόφασις.

Kaçan, Τ. μτχ. ὁ φεύγων. || πρμ.—balık büyük olur, ὁ τὸν ἁλιέα διαφεύγων ἰχθὺς γίνεται μέγας = ἐπὶ πραγμάτων μὴ ἐπιτευχθέντων, ἐξογκουμένων δὲ ἐν τῇ φαντασίᾳ. || — - a, ὅποιος πρῶτος φύγει.

Kaçık, Τ. ἐπθ. savruk, παράφρων, χαμένος.

Kaçıklık, Τ. ὄν. savrukluk, παραφροσύνη, φρενοβλάβεια.

Kaçın, Τ. ὄν. ὕδωρ διαφεῦγον ἐκ τῶν ρωγμῶν ὑδραγωγείου κτλ.

Kaçınmak, Τ. ρμ. μσ. (ἀφαιρ.) çekinmek, ἀποφεύγω, ἀπέχω,

Kaçırılmak, Τ. ρμ. πθ. φυγαδεύομαι. || —, εἰσάγομαι ἢ ἐξάγομαι λαθρεμπορικῶς.

Kaçırmacı, Τ. ὄν. λαθρέμπορος. || —, = mektep kaçkını, μαθητὴς φεύγων ἀπὸ τὴν σχολήν.

Kaçırmak, Τ. ρμ. μτβ. (ἀφαιρ. αἰτ.) φυγαδεύω, φευγατίζω ἢ μὲ διαφεύγει τι. || —, ἁπάγω νέαν ἢ πλούσιον, || akıl—, τρελλαίνομαι. || pusulayı —, τὰ χάνω. || ucunu altına—, ἀφίνω τὴν ἄκραν νὰ διαφύγῃ κάτωθεν, ἤτοι πτωχεύω.

Kaçırtmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) κάμνω ἢ ἀφίνω τι νὰ φυγαδεύσῃ τινὰ ἢ τι.

Kaçış, Τ. ἀφ. φυγή.

Kaçışmak, Τ. ρμ. ἀλλ. συμφεύγω, φεύγει ὁ εἷς ἀπ' ἐδῶ καὶ ὁ ἄλλος ἀπ' ἐκεῖ, ἤτοι διασκορπίζονται.

Kaçkın, Τ. ἐπθ. δραπέτης. || timarhane—ı, παράφρων, || mezar—ı, ὁ ἐκ τοῦ τάφου δραπετεύσας, ἤτοι σκελετός, ἐσχατόγηρος.

Kaçmak, Τ. ρμ. οὐδ. φεύγω, ἀπέρχομαι, λειποτακτῶ, διαφεύγω.

Kadağan, Τ. ὄν. διαταγή.

Kadamak, Τ. ρμ. μτβ. emr etmek, διατάσσω, || —, = çivilemek, καρφόνω. προσηλῶ.

Kadar, Τ. ἐπρ. τόσον ὅσον. || bu—, ἢ şu—, ἢ o—, τοσοῦτος, η, ον. || —, μέχρι. || şimdiye—, μέχρι τοῦδε. || nereye—? ἕως ποῦ;

Kadayıf, Τ. ὄν. εἶδος ζυμαρικοῦ καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ γλύκυσμα.

Kadeh, Τ. ὄν. bardak, ποτήριον.

Kadem, Α. ὄν. ayak, ποῦς. || —, = uğur, καλὸς οἰωνός.

Kademhane, ΑΠ. ὄν. ayak yolu, ἀπόπατος.

Kademe, Α. ὄν. basamak, βαθμίς.

Kademli, Τ. ἐπθ. uğurlu, αἴσιος. || uğurlu—ola, καλορρίζικα.

Kademsiz, Τ. ἐπθ. uğursuz, ἀπαίσιος.

Kademsizlik, Τ. ἀφ. uğursuzluk, ἀπαισιότης.

Kader, Α. ὄν. alın yazısı, μοῖρα, πεπρωμένον. || —boyle imiş, τοιοῦτον φαίνεται ἦτο τὸ πεπρωμένον.

Kaderî, Α. ἐπθ. μοιραῖος.

Kadife, Α. ὄν. ὁλοσηρικόν. || --çiçeği, (φυτ.) φλόγιον, κ. πανσέ.
Kadifeli, Τ. ἐπθ. διεσκευασμένος δι' ὁλοσηρικοῦ.
Kadih, Α. ἀφ. biri için fena söz söyleme, ὕβρις, κατηγορία, προσβολή.
Kadîm, Α. ἐπθ. eski, ἀρχαῖος, παλαιός. || —, αἰώνιος, ἄναρχος. || —, ὄν. ἀρχαιότης, ἀρχαῖος χρόνος. || minel—, = eskiden beri, ἀνέκαθεν, ἐκ παλαιοτάτων χρόνων.
Kadimen, Α. ἐπρ. eskiden beri, ἔκπαλαι, ἀνέκαθεν.
Kadimî, Α. ἐπθ. eski, ἀρχαῖος. || —, ἐπρ. eskiden, ἔκπαλαι.
Kadir [kadr], Α. ὄν. ὄς, δύναμις. || —, = değer, ἀξία, περιωπή, τιμή. || leylei kadr, = kadir gecesi, ἡ νὺξ τῆς δυνάμεως, ἤτοι ἡ νὺξ τῆς 27ης τοῦ μηνὸς Ramazan.
Kadîr, Α. ἐπθ. güçlu, παντοδύναμος [Θεός].
Kadirşinas, Π. ἐπθ. değer bilen, ὁ ἀναγνωρίζων νὰ ἐκτιμᾷ τὴν ἠθικὴν ἀξίαν.
Kadı, Α. ὄν. hâkim, ὁ ἐκπληρῶν. || —, δικαστής, ἱεροδίκης. || **—köyü,** ἡ Χαλκηδών [προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως].
Kadılık, Τ. ὄν. hâkimlik, ὁ βαθμὸς τοῦ ἱεροδίκου. || —, ἡ δικαστικὴ περιφέρεια τοῦ ἱεροδίκου.
Kadın, Τ. ὄν. οἰκοδέσποινα, κυρία.
Kadırga, ἑλλ. ὄν. κάτεργον ἢ τριήρης. || —balığı, φάλαινα.
Kadit, Α. ὄν. pastırma, τάριχος. || —, iskelet, κάτισχνος.
Kadri, Α. ἐπθ. ὁ ὑψηλῆς περιωπῆς. || —, ὄν. κ. Ἀλκήνωρ, Λέανδρος, Κρατερός.
Kadriye, Α. θ. τοῦ προηγ. καὶ ὄν. κ. Κράτεια.
Kafa, Α. ὄν. κεφαλή, κρανίον. || —, μτφ. νοῦς, νοημοσύνη. || — δύσνοια.
Kafadar, Π. ὄν. arkadaş = yârdak, σύντροφος, φίλος ἐπιστήθιος.
Kafadarlık, Τ. ἀφ. yârdaklık, στενὴ φιλία.
Kafalı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων κεφαλήν. || Kalın—, ἢ eşek—, χονδροκέφαλος.
Kafasız, Τ. ἐπθ. ἀκέφαλος.
Kafa tutmak, Τ. ρμ. οὐδ. ἀλαζονεύομαι, κάμνω τὸν καμπόσον, ἰδιοτροπιάζω.
Kaf dağı, Τ. ὄν. Καύκασος. || burnu —nda, ἀλαζών.
Kafes, Π. ὄν. κλωβίον.
Kafese koymak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) βάλλω εἰς κλωβίον, περιορίζω. || —, μτφ. ἐξαπατῶ.
Kâffe, Α. ὄν. bütün, τὸ σύνολον.
Kâffeten, Α. ἐπρ. hepsi, καθ' ὁλοκληρίαν, ὅλοι.
Kâfi, Α. ἐπθ. yeter, yetişir, elverir, ἀρκετός, ἱκανός.
Kâfil, Α. ἐπθ. güvenek, ὁ ἐγγυώμενος, ἐξασφαλίζων.
Kafile, Α. ὄν. kervan, öbek, ὁμὰς ἢ συνοδία ὁδοιπόρων.
Kâfir, Α. ἐπθ. iyilik bilmeyen, nankör, ἀγνώμων. || —, μτφ. dinsiz, ἄπιστος, μοχθηρός.
Kâfirlik, Τ. ὄν. ἀπιστία, ἤτοι ἄρνησις τῆς ἀληθοῦς θρησκείας. || —, μτφ. μοχθηρία, σκληρότης.
Kafiye, Α ὄν. ölçülü söz uygunluğu, ὁμοιοκαταληξία, στιχουργία.
Kafiyeli, Τ. ἐπθ. ὁμοιοκατάληκτος.
Kafiyesiz, Τ. ἐπθ. ὁ ἄνευ ρυθμοῦ.
Kafkasya = Kaf dağı.
Kaftan, Τ. ὄν. τήβενος, κάνδυς.
Kaftancı, Τ. ὄν. ἱματιοφύλαξ.
Kaftan giydirmek, Τ. ρμ. (δοτ.) περιβάλλω τινὰ τήβενον. || —, μτφ. ἐπιδοκιμάζω.
Kâfur, Α. ὄν. καφουρά.
Kâfûrî, Α. ἐπθ. καφουρώδης.
Kâğıt = kâat (*).
Kağnı, Τ. ὄν. araba, βωδάμαξα ἔχουσα δύο τροχοὺς πλήρεις ὡς ὁ ξύλινος δίσκος, βλ. kanlı καὶ kanlıca.
Kağşak, Τ. ὄν. ἑτοιμόρροπος.
Kağşamak, Τ. ρμ. οὐδ. παλαιοῦμαι, γηράσκω.
Kağşar = kağşak.
Kâh = gâh.
Kahhar, Α. ἐπθ. büyük güç sahibi, πανίσχυρος, παντοδύναμος [Θεός].
Kâhi, Τ. ὄν. kuru poğaça, εἶδος τριγωνικοῦ πλακοῦντος, κ. τρίγωνον.
Kâhin, Α. ἐπθ. kayıptan haber verici, μάντις, ἀστρολόγος.
Kâhinlik, Τ. ὄν. μαντική.
Kahir = kahhar.

(*) Ἀφ' οὗ ἐτέθη ὡς βάσις νὰ γράφωνται αἱ λέξεις ὅπως καὶ προφέρονται, παρέλκει ἡ γραφὴ Kâğıt.

Kahır [kahr], A. ὄν. zor, ἰσχύς, ὀργή, τιμωρία. || —, = içleme, μεγάλη λύπη, θλίψις, κατάθλιψις δια τῆς ἰσχύος, κατατρόπωσις.

Kahire, A. ὄν. Κάϊρον.

Kahırlanmak, T. ρμ. μσ. καταθλίβομαι.

Kahkaha, A. ὄν. καγχασμός. || —, εἶδος ἄνθους. || —ile gülmek, καγχάζω.

Kahpe, A. ὄν. orospu, πόρνη. || — oğlu, υἱὸς πόρνης. μτφ. δόλιος, ἐξώλης.

Kahpelik, T. ὄν. ἀπάτη, δολιότης, ἀτιμία, ἀπιστία.

Kahraman, Π. ὄν. alp, yigit, pehlivan, ἥρως. || —, ὄν. κ. Δάμων, Ἥρως.

Kahramanlık, T. ὄν. yigitlik, ἡρωϊσμός.

Kahren, T. ἐπρ. zorla, διὰ τῆς βίας.

Kahr etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) batırmak, ezmek, καθυποτάσσω, ταπεινῶ.

Kahr olmak, T. ρμ. οὐδ. θλίβομαι μεγάλως, τήκομαι. || kahr olsun —, ἐρρέτω, κ. κακὸν χρόνον ν' ἄχῃ. || kahr olayim, κακὸν χρόνον ν' ἄχω. || hay Allah [Tanrı] kahr eylesin, ὦ κακὸν χρόνον ν' ἄχῃ.

Kahriye, A. ἐπθ. θ. ὁ εἰς τὴν κατατρόπωσιν ἀνήκων, ὁ τῆς νίκης. || — camii, ἡ Μονὴ τῆς Χώρας ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Kaht, A. ὄν. kıtlık, ἀφορία, σιτοδεία, λιμός. || —, μτφ. ἔλλειψις.

Kahvaltı, T. ὄν. πρόγευμα, προάριστον.

Kahve, A ὄν. καφές. || kuru—, κ. καβουρδισμένος καφές.

Kahveci, T. ὄν. καφεψός. || —, καφεπώλης.

Kahvehane, T. ὄν. καφενεῖον.

Kaide, A. ὄν dip, dayanak, βάσις. || —, = usul, θεσμός, κανών, ἀρχή.

Kaideten, A. ἐπρ. usulüne göre, ὁμαλῶς, κατὰ τὸν κανόνα, κατὰ τὰ εἰωθότα.

Kail, A. ἐπθ. söyleyen, ὁ λέγων, ὁ ἀφηγούμενος. || —, = razı olan, ὁ παραδεχόμενος, συναινῶν.

Kail olmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) συναινῶ, παραδέχομαι.

Kaim, A. ἐπθ. ayakta duran, ὁ ἐπὶ ποδὸς ἱστάμενος, ὀρθός, ὄρθιος.

Kaime, A. ὄν. kâat para, χαρτονόμισμα. || —, ἐπθ. ὀρθή. || zaviyei—, = doğru köşe, ὀρθὴ γωνία.

Kaimen, A, ἐπρ. dik olarak, καθέτως, ὀρθίως.

Kaimmakam = kaymakam.

Kaim olmak, T. ρμ. οὐδ. διαρκῶ, ἐπέχω θέσιν. || —ayakta durmak, ἵσταμαι ὄρθιος.

Kâin, A. ἐπθ. bulunan, ὁ ὑπάρχων. || —, ὁ κείμενος.

Kâinat, A. ὄν. yer ve gök, âlem, τὰ ὄντα, ὁ κόσμος, ἡ φυσις.

Kaır [ka'r], A. ὄν. derinlik, βάθος, βυθός.

Kak, T. ἐπθ. meyva kurusu, ξηρός. || armut kakı, ξηρὸν ἄπιον.

Kakaç, T. ὄν. manda pastırması, τάριχος ἐκ κρέατος βουβάλου. || —, ῥάμφος.

Kakan, Π. ἐπθ. ὁ κτυπῶν. || ağaç—, δρυοκολάπτης.

Kakım, A. ὄν. sansar, ἰκτίς. || —, = kürk, σισύρα, κ. γοῦνα.

Kakımak, T ρμ. μτβ. (αἰτ.) azarlamak, ἐπιπλήττω, ἐπιτιμῶ, ὀργίζομαι.

Kakırdak, T. ἐπθ. ξηρός, βλ. kıkırdak.

Kakırdamak, T. ρμ. οὐδ. κροτῶ, παπάγω ἦχον ξηρόν.

Kakırdatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ) κάμνω τι νὰ παράγῃ ἦχον ξηρόν.

Kakırtı, T. ὄν. κρότος παραγόμενος ἐκ τῆς θραύσεως ξηρῶν καρπῶν, κλάδων κτλ.

Kakışmak, T ρμ. ἀλλ. ὠθῶ ἄλλον ἢ ἄλλους ἀποτόμως ὠθούμενος ἀμοιβαίως ὑπ' αὐτῶν, παλαίω, ἐρίζω.

Kakıştırmak, T. ρμ. μτβ (αἰτ.) ὠθῶ ἀποτόμως καὶ βιαίως.

Kakma, T. ἐπθ. κτυπητός, ἀνάγλυφος. || —, ὀν. ἀπαρ. σπρόξιμον.

Kakmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ὠθῶ, σπρόχνω. || —, (δοτ.) κρούω, κτυπῶ. || başa —, ἐλέγχω, προσβάλλω, ὀνειδίζω, ὑπομιμνήσκω τινὶ καθ' ἑκάστην τὴν εὐεργεσίαν.

Kakule, T. ὄν. ἄμωμον, καρδάμωμον.

Kâkül, Π. ὄν. saç, perçem, πλεξίδα τῆς κορυφῆς. || —, βόστρυχος, ἰδίᾳ ὁ ἑκατέρωθεν τοῦ προσώπου ἔχων βοστρύχους κρεμαμένους ὡς δακτυλίους.

Kal, A. ὄν. söz, lâf, λόγος, ὁμιλία. || kılü—, = dedikodu, σκάνδαλα. φιλονεικίαι, μάταιοι λόγοι.

Kal, T. ὄν. ἀνάλυσις μετάλλου πρὸς καθαρισμὸν ἀπὸ ξένας ὕλας.

Kala, T. ἐπρ. μεῖον, παρά. || dün altıya on — geldi, χθὲς ἦλθε εἰς τὰς ἕξ

παρὰ δέκα. || yarın dokuza beş — sizi beklerim, αὔριον σᾶς περιμένω εἰς τὰς ἐννέα παρὰ πέντε. || Bayramıa iki gün — gelirim, ἔρχομαι δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ Βαϊραμίου.

Kalabalık, T. ὄν. πλῆθος. || kuru—, πλῆθος ἀνωφελές.

Kalabalık etmek, T. ρμ. οὐδ κάμνω βάρος, εἶμαι περιττός.

Kalafat, T. ὄν πάκτωσις, πάκτωμα. || —, μτφ. ἐπίχρισις, στολισμὸς ἐπίπλαστος.

Kalafatçı, T. ὄν. πακτωτής.

Kalafatlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) πακτῶ πλοῖον, ἀκάτιον κτλ. || —, μτφ. ἐπιπλήττω, κ. στολίζω.

Kalafatlanmak, T. ρμ. πθ. πακτοῦμαι [ἐπὶ πλοίων κτλ.].

Kalafatlatmak, T. ρμ διάμ. πακτῶ πλοῖον, ἀκάτιον κτλ. δι' ἄλλου.

Kalak, T. ὄν. hayvanın burun deliği, μυκτήρ, ρώθων ζώου.

Kalamış, T. ὄν. deniz kenarı sazlığı, ἕλος παραθαλάσιον.

Kalaska, T. ὄν. koçu, ἅμαξα ἀνοικτή.

Kalaskacı = koçucu.

Kalavra, T. ὄν. yamalı ayak kabı, ὑπόδημα μπαλωμένον

Kalavrahane, T. ὄν. eskici dükkânı, ἐμβαλωματάδικον.

Kalay, T. ὄν. κασσίτερος, γάνωμα. || —, ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις.

Kalaycı, T. ὄν. γανωτής. || —, μτφ. κιβδηλοποιός, ὁ κατασκευαστὴς κιβδήλων πραγμάτων. || —, μτφ. ὁ καλύπτων ἐλαττώματα.

Kalaylama, T. ὀν. ἀπαρ. γάνωσις. || —, μτφ. ἐπίπληξις σφοδρά.

Kalaylamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κασσιτερῶ, γανόνω. || —, μτφ. καλύπτω ἐλάττωμα. || —, μτφ. ἐπιτιμῶ σφοδρῶς.

Kalaylanmak, T. ρμ. πθ. γανοῦμαι.

Kalaylatmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) δίδω σκεύη πρὸς γάνωσιν. || —, μτφ. βάλλω ἄλλον νὰ ἐπιτιμήσῃ τινά.

Kalaylı, T. ἐπθ. γανωμένος.

Kalaysız, T. ἐπθ. ἀγάνωτος.

Kalben, A. ἐπρ. yürekten, ἐγκαρδίως, ἐκ καρδίας.

Kalb etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) başka bir kalıba sokmak, μετατρέπω, μεταβάλλω, ἀναστρέφω.

Kalbur, T. ὄν. elek, κόσκινον. || —kemiği, = burun kemiği, ἡθμοειδὲς ὀστοῦν τῆς ρινός. || —üstüne gelen, ἐκλεκτός.

Kalburdan geçirmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κοσκινίζω. || —, μτφ. ἐκλέγω.

Kalburlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κοσκινίζω. || —, μτφ. ἐξετάζω, ἐξακριβῶ.

Kalburlanmak, T. ρμ. πθ. κοσκινίζομαι. || —, μτφ. ἐξακριβοῦμαι, ἐξετάζομαι.

Kalburlatmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω ἄλλον νὰ κοσκινίσῃ τι.

Kalcı, T. ὄν. χύτης, καθαριστὴς μετάλλων.

Kalça, T. ὄν. dizden yukarısı, τὸ ἄνω μέρος τοῦ μηροῦ, πυγή, γλουτός.

Kalçın, T. ὄν. περικνημίδες, ἃς φοροῦσιν ὑπὸ τὰ ὑποδήματα.

Kaldırılmak, T. ρμ. πθ. αἴρομαι, ὑψοῦμαι. || —, ἀπάγομαι, μεταφέρομαι.

Kaldırım, T. ὄν. λιθόστρωτον. || —kargası, ἡ sokak süpürgesi, = sürtük kârı, πόρνη. || —mühendisi, = boş gezen, ἄεργος.

Kaldırımcı, T. ὄν. λιθοστρώτης.

Kaldırımlı, T. ἐπθ. λιθόστρωτος [ὁδός].

Kaldırımsız, T. ἐπθ. ἀλιθόστρωτος [ὁδός].

Kaldırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ) αἴρω, ὑψῶ, ἐγείρω. || —, μεταφέρω, ἀπάγω. || —, διεγείρω, ὑποκινῶ, ἀναστατῶ || —, καταργῶ. || el—, κτυπῶ. || tabanı—, σηκόνω τὴν πατοῦνα, ἤτοι φεύγω ἐν τάχει. || omuz—, προσποιοῦμαι ἄγνοιαν. || baş—, ἀπειθῶ, ἀποστατῶ. || dağa—, ἀπάγω τινὰ εἰς τὰ ὄρη. || mahalleyi ayağa—, ἀναστατῶ τὴν συνοικίαν.

Kaldırtmak, T. ρμ. διάμ, (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ νὰ σηκώσῃ, νὰ ὑψώσῃ, νὰ μετακομίσῃ τι, βλ. καὶ προηγ.

Kale [kal'a], A. ὄν. yüksek duvar, kurgan, φρούριον, τεῖχος. || —, (στρατ.) τάγμα ἢ λόχος ἐν σχήματι τετραγώνου. || —içinden alınır, (πρμ.) τὸ φρούριον κυριεύεται ἔσωθεν [δηλ. διὰ προδοσίας].

Kalebent, II. ἐπθ. ὁ ἐν φρουρίῳ καθειργμένος.

Kaleci, T. ὄν. τερματαφύλαξ [ἐν τῷ ποδοσφαίρῳ].

Kalem, A. ὄν. kamış, κάλαμος, καλάμη. || —, γραφίς, κονδύλιον. || —,

σμίλη, λιθοξόου. γλύπτου, σιδηρουργοῦ κτλ. || – sapı, γραφιδοφόρος. || —odası, γραφεῖον. || kurşun—, μολυβδοκόνδυλον. || kıl—, χρωστὴρ ζωγράφου.

Kalembek, T. ὄν. mısır buğdayı, ἀραβόσιτος, κ. καλαμπόκι. || —, ξυλαλόη, ἤτοι ξύλον κίτρινον καὶ εὐῶδες.

Kalemkâr, Π. ὄν. γλύπτης, χαράκτης ἐπὶ χρυσοῦ, ἀργύρου κτλ., ὁ ζωγραφῶν διὰ τοῦ χρωστῆρος μανδήλια, καλύμματα τῆς κεφαλῆς κτλ.

Kalemkârlık, T. ὄν. ἡ γλυπτική, ἡ βαφική, ἡ ζωγραφική.

Kalender, Π. ὄν. filozof, ἁπλοϊκὸς ἤτοι δερβίσης ἢ ἄλλος φερέοικος ἀδιαφορῶν πρὸς τὰ τοῦ κόσμου.

Kalenderane, Π. ἐπρ. δερβισικῶς.

Kalenderlik, T. ὄν. ὁ βίος καὶ ἡ πολιτεία τοῦ ἀδιαφοροῦντος πρὸς τὰ τοῦ κόσμου.

Kal etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) maden temizlemek, ἀνατήκω ἤτοι ἀναλύω μέταλλον, καθαρίζω.

Kal' etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) sökmek, ἀποσπῶ, ἐκριζῶ, κατεδαφίζω.

Kalevî, A. ὄν. kül gibi nesneler, (χημ.) ἀλκάλιον,

Kalfa, T. ὄν. βοηθὸς διδασκάλου προκαταρκτικῆς σχολῆς. || —, παιδονόμος. || —, ἀρχιτέκτων πρακτικός. || —, πρῶτος ὑπάλληλος καταστήματός τινος.

Kalhane, T. ὄν. χωνευτήριον, ἔνθα καθαρίζουσι μέταλλα.

Kalık, T. ἐπθ. eksik, ἐλλειπής, ἀτελής. || —, ὄν. eksiklik, ἔλλειψις, ἐλάττωμα.

Kalın, T. ἐπθ. χονδρός, ὀγκώδης, παχύς. || —kafalı, βλάξ. || —kafa, βλακεία.

Kalınca, T. ἐπθ. ἀρκετὰ χονδρός, χονδρούτσικος. || —, ἐπρ. ἀρκετὰ χονδρὰ κτλ.

Kalınlaşmak, T. ρμ. οὐδ. χονδραίνω, πυκνοῦμαι. || —, μτφ. γίνομαι πλούσιος.

Kalınlaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) καθιστῶ τι χονδρόν, παχύ, χονδραίνω.

Kalınlatmak = kalınlaştırmak.

Kalınlık, T. ὄν. κ. χόνδρος.

Kalıntı, T. ὄν. λείψανον, σημεῖον. || —, περίσσευμα, ἀπομεινάριον.

Kalıp, T. ὄν. τύπος, σχῆμα, σχέδιον, χυτήριον, κ. καλοῦπι. || – kıyafet, τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀνθρώπου. || —, δόλος, πανουργία.

Kalıpçı, T. ὄν. τυποπλάστης, τυποποιός. || —, μτφ. ἀπατεών.

Kalıplamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) προπλάττω, σχεδιάζω.

Kalıplatmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω νὰ χύσωσί τι εἴς τινα τύπον, νὰ δώσωσιν εἴς τι πρᾶγμα μορφήν τινα, νὰ προπλάσωσι.

Kalış, T. ἀφ. διαμονή, καθυστέρησις.

Kalkan, T. ὄν. ἀσπίς. || —balığı, ῥόμβος.

Kalkancı, T. ὄν. ἀσπιδοφόρος, βλ. üsküdar.

Kalkık, T. ἐπθ. ἠνωρθωμένος, ὑψωμένος.

Kalkımak, T. ρμ. οὐδ. πηδῶ, ὀρθοῦμαι, σκιρτῶ.

Kalkışmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) προβαίνω, ἐπιχειρῶ, ἐγείρομαι εἰς ἀπαιτήσεις, ἀξιώσεις.

Kalkmak, T. ρμ. οὐδ. ἐγείρομαι, ἀνίσταμαι, ἀνορθοῦμαι, ἀφυπνίζομαι. || —, καταργοῦμαι, αἴρομαι. δὲν ὑφίσταμαι. || —, ἐξανίσταμαι. || —, ἀναχωρῶ, ἐξεγείρομαι.

Kallavî, T. ὄν. μεγάλη κίδαρις ἐν σχήματι πυραμίδος, ἣν ἄλλοτέ ποτε ἐφόρουν οἱ βεζύραι.

Kalleş, A. ἐπθ. batakçı, hilekâr, πανοῦργος, δόλιος.

Kalleşlik, T. ὄν. πανουργία, δολιότης.

Kalma, T. ὀν. ἀπαρ. καθυστέρησις. || —, ἐπθ. ὁ μένων, ὁ ὑπολειπόμενος, λείψανον. || eskiden –, λείψανον παλαιᾶς ἐποχῆς.

Kalmak, T. ρμ. οὐδ. μένω, διαμένω. || —, ὑπολείπομαι, ἀναβάλλομαι. || geç—, ἀργοπορῶ. || aç—, μένω νῆστις. || hatırım—, δυσαρεστοῦμαι. || şaşa—, ἢ baka—, ἢ kala —, μένω ἔνεός, ἔκπληκτος.

Kal olmak, T. ρμ. μσ. ἀνατήκομαι, καθαρίζομαι. || —, μτφ. δοκιμάζομαι, ἀποκτῶ πεῖραν καὶ τριβήν.

Kalp [kalb], A. ὄν. yürek, καρδία. || —i bozuk, ὑποκριτής. || —i dar, ἀνυπόμονος.

Kalp [kalb]. A. ἀφ değiştirme, μετατροπή, μεταβολή.

Kalp, T. ἐπθ. sahte, κίβδηλος. || —. = yalancı, ὁ μὴ εἰλικρινής, εἰς ὃν δὲν δύναταί τις νὰ βασισθῇ.

Kalpak, T. ὄν. κάλυμμα κεφαλῆς.
Kalpakçı, T. ὄν. ὁ κατασκευάζων ἢ πωλῶν καλπάκια.
Kalpaklı, T. ἐπθ. καλπακοφόρος.
Kalpazan, Π. ὄν. παραχαράκτης.
Kalpazanlık, T. ὄν. κιβδηλοποιΐα, παραχάραξις.
Kalsiyom, Λατ. ὄν. (χημ.) τιτάνιον, ἀσβέστιον.
Kaltaban, Π. ὄν. kurumsak, pezevenk, μαστροπὸς ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ γυναικί. || —, ἄτιμος, ἀγύρτης, ψεύστης.
Kaltabanlık, T. ὄν. kurumsaklık, pezevenklık, μαστροπία, ἀτιμία.
Kaltak, T. ὄν. eyer, ἐφίππιον. || —, μτφ. γυνὴ κακῆς διαγωγῆς, ἄτιμος, πόρνη [ὕβρις].
Kalya, T. ὄν. yağda kavrulan zarzavat, φαγητὸν ἐκ λαχανικῶν ἐψημένων ἀφοῦ φρυγῶσι πρότερον διὰ βουτύρου.
Kalya, T. ὄν. deniz otu külünün tuzu, ποτάσσα ἀκατέργαστος, ἀλκάλι. || — taşı, = hamızı sodyom, ποτάσσα. || —tuzu, σόδα.
Kalyon, Ἰτ. ὄν. savaş gemisi, πλοῖον πολεμικόν.
Kalyoncu, T. ὄν. στρατιώτης τὸ πάλαι πολεμικοῦ πλοίου. || —kulluğu, ὄνομα συνοικίας ἐν Σταυροδρομίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, βλ. kulluk.
Kâm, Π. ὄν. arzu, ἐπιθυμία, εὐχή, πόθος || —, οὐρανίσκος.
Kama, T. ὄν. μάχαιρα ἀμφίστομος, ἀκινάκης. || —, κύνδαλος, κ. ξυλοκάρφι, σφήν.
Kamaşmak, T. ρμ. οὐδ. αἱμωδιῶ, κ. μουδιάζω [ἐπὶ ὀδόντων]. || —, θαμβοῦμαι [ἐπὶ ὀφθαλμῶν].
Kamaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) αἱμωδιάζω, κ. μουδιάζω. || —, θαμβῶ.
Kam bel, T. ὄν. bel kamburu, ὕβος, ἡ καμποῦρα γέροντος, οὗ ἡ ράχις ἐκάμφθη ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν.
Kamber, A. ὄν. δοῦλος γεννηθεὶς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου αὐτοῦ. || —, δοῦλος πιστὸς μέν, ἀλλὰ πολυπράγμων. || kambersiz düğün olmaz, δὲν γίνεται γάμος ἄνευ δούλου οἰκιακοῦ. [πρμ. ἀντίστοιχος : λείπει ὁ Μάρτιος ἀπὸ τὴν τεσσαρακοστήν ;].
Kambur, T ἐπθ. yumru, κυφός, ὑβός, κυρτός || —, κυφότης, κύρτωμα, ὕβος, κ. καμποῦρα.
Kamburlaşmak, T. ρμ. οὐδ. κυρτοῦμαι.
Kamburlaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κυρτῶ.
Kamburluk, T. ὄν. yumruluk, κυφότης, κυρτότης.
Kambut, T. ἐπθ. bodur, νᾶνος.
Kamçı, T. ὄν. kırbaç, μαστίγιον.
Kamçılamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μαστιγῶ. || —, μτφ. ἐπιδιώκω ὑπόθεσιν.
Kamcılanmak, T. ρμ. πθ. μαστιγοῦμαι.
Kamçılatmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω ἄλλον νὰ μαστιγώσῃ τινά.
Kamelya, Γαλλ. ὄν. lâle (δένδρ.) καμελία.
Kamer, A. ὄν. ay, σελήνη. || —, ὄν. κ. Ἑλένη.
Kamerî, A. ἐπθ. σεληνιακός. ||—, (ἰατρ.) ἐπιληπτικός, σεληνιαζόμενος.
Kameriye, A. ἐπθ. θ. σεληνιακός. || senei—, ἔτος σεληνιακόν. || —, ὄν. θ. çardak, σκιὰς κήπου ἐκ κλάδων ἢ ξύλων.
Kamet, A. ὄν. boy, ἀνάστημα. || —, (θρησκ.) ἐξάψαλμος.
Kâmil, A ἐπθ. bütün, kusursuz, τέλειος, ἐντελής, πλήρης, ἀνελλιπής. || —, πεπαιδευμένος, καθὼς πρέπει. || —, καθεστηκυίας ἡλικίας. φρόνιμος, σεμνός. || —, ὄν. κ. Ἀρτέμιος.
Kâmile, A. ὄν. θ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Ἄρτεμις, Ἀρτεμισία.
Kâmilen, A. ἐπρ. hep, noksansız, ἐντελῶς, τελείως, ἐξ ὁλοκλήρου.
Kamıs, A. ὄν. gömlek, χιτών, ὑποκάμισον.
Kamış, T. ὄν κάλαμος. || —, καυλός, αἰδοῖον ἀνδρικόν. || —bayramı, σκηνοπήγια [ἑβραϊκὴ ἑορτή].
Kamışlık, T. ὄν. καλαμών.
Kâmiyap, Π. ἐπθ. ὁ εὑρὼν τὸ ποθούμενον, εὐτυχής. || —, ὄν. κ. Ἐρασμία
Kâmram, Π. ἐπθ. mutlu, ὁ πραγματοποιῶν τὸν πόθον αὐτοῦ, εὐτυχής. || —, ὄν. κ. Πραξιτέλης, Εὐπραξία.
Kamu, T. ἐπθ. bütün, hep, πάντες, ὅλοι.
Kamus, A *[κατὰ τοὺς λεξικογράφους ἴσως ἐκ τοῦ ἑλλ. ὠκεανός]*, ὄν. ὠκεανός. || —, λεξικόν.
Kan, T. ὄν. tekerlek, τροχὸς οὐχὶ ἀκτινωτός, ἀλλὰ πλήρης. || —, δίσκος ξύλινος.
Kan, T. ὄν. αἷμα· συνέκδ. φόνος. || —çıbanı, ἀπόστημα. || —ı sıcak, συμπα-

θητικός, κ. γλυκοαίματος. || —taşı, (λίθ.) αἱμοστάτης. || —kardeşi, ὁμόαιμος. ὁμόφυλος || —pahası, τιμὴ αἵματος. || —sürmesi, δυσεντερία. || kardeş—ı, (φυτ.) δρακόντιον αἷμα= πτεροκάρπιον. || —ı —la yumazlar, —ı su ile yuyarlar, (πρμ.) δὲν πλύνουσι τὸ αἷμα δι' αἵματος· τὸ αἷμα πλύνουσι δι' ὕδατος = ἡ φωτιὰ δὲν σβύνεται δι' ἐλαίου, ἀλλὰ δι' ὕδατος.

Kanaat, A. ἀφ. aza katlanma, αὐτάρκεια, ὀλιγάρκεια.

Kanaat etmek, T, ρμ. οὐδ. (δοτ.) aza katlanmak, ἀρκοῦμαι. || —getirmek, = kanmak, πείθομαι.

Kanaatkâr, Π. ἐπθ. oluruna katlanan, αὐτάρκης, ὀλιγαρκής.

Kanaatkârlık, T. ὄν. ὀλιγάρκεια, αὐτάρκεια.

Kana girmek, T. ρμ. μτβ. (γεν. δοτ.) φονεύω. || —, κατηγορῶ τινα ἀδίκως.

Kan ağlamak, T. ρμ. οὐδ. κλαίω πικρῶς, βασανίζομαι, ὑποφέρω.

Kan ağlatmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) βασανίζω.

Kana kana, T. ἐπρ. μέχρι κόρου, ἀφθόνως.

Kanal, Γαλλ. ὄν. διώρυξ.

Kan aldırmak, T. ρμ. πθ. φλεβοτομοῦμαι.

Kan alıcı, T. ὄν. φλεβοτόμος. || —, μτφ. τύραννος.

Kanalizasyon, Γαλλ. ὄν. yer altında hendek açmak, διωρυγοποίησις.

Kan almak, T. ρμ. μτβ. (αἰφ.) λαμβάνω αἷμα, φλεβοτομῶ.

Kanama, T. ὀν. ἀπαρ. αἱμάτωμα.

Kanamak, T. ρμ. οὐδ. αἱμάσσω, αἱματόνω. || —, μτφ. συμβαίνει τὸ ἐλάχιστον ἐπεισόδιον.

Kanara, T. ὄν. σφαγεῖον.

Kanarya, T. ὄν. ἀκανθὶς ἡ καναρία.

Kana susamak, T. ρμ. οὐδ. διψῶ αἷμα.

Kanat, T,. ὄν. πτέρυξ. || —, μτφ. προστασία, αἰγίς.

Kanatlanmak, T. ρμ. οὐδ. ἀποκτῶ πτέρυγας, ἄρχομαι νὰ πετῶ.

Kanatlı, T. ἐπθ. πτερυγοφόρος, πτερυγωτός.

Kanatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τι νὰ αἱμάσῃ, νὰ στάξῃ αἷμα

Kanca, T. ὄν. çengel, ἁρπάγη.

Kancalamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) δράττομαι διὰ τῆς ἁρπάγης, γαντζόνω.

Kancalanmak, T. ρμ. πθ. γαντζόνομαι, σκαλόνομαι.

Kancı, T. ὄν. φλεβοτόμος, ὁ ποιῶν ἀφαίμαξιν.

Kancığa, T. ὄν. eyerin ön tokası, πόρπη τῆς ἀστράβης τοῦ ἐφιππίου.

Kancık, T. ὄν. dişi, θηλυκὸν ζῶον. || —, μτφ. dönek huylu, ἄπιστος, προδότης, ἐπίβουλος.

Kancıklık, T. ἀφ. ἀπιστία, προδοσία.

Kançılarya, Ἰτ. ὄν. şehbenderhane, προξενεῖον.

Kande, T. ἐπφ. nerede ? ποῦ ; || —kaldı ? ποῦ ἔμεινε ;

Kanden, T. ἐπρ. nereden ? πόθεν ;

Kanderi, T. ὄν. sepetçi söğüdü, σχοῖνος ἐξ οὗ κατασκευάζονται πλεκτὰ κιβώτια.

Kandil, A. ὄν. çıra, λυχνία ἢ κανδήλα. || —gecesi, νύξ θρησκευτικῆς ἑορτῆς. || —, πομφόλυξ ἐξ ἀφροῦ σάπωνος. || gök—, μεθυσμένος εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν. || —donanması, φωταψία.

Kandilci, T. ὄν. κανδηλοπώλης. || —, κανδηλάπτης.

Kandilleşmek, T. ρμ. ἀλλ. ἐπισκέπτεσθαι καὶ συγχαίρειν ἀλλήλους ἕνεκεν ἑορτῆς.

Kandilli, T. ἐπθ. κανδηλοφόρος. || —, ὄν. χωρίον τοῦ Βοσπόρου. || —temenna, χαιρετισμὸς μετὰ σεβασμοῦ.

Kandırıcı, T. ἐπθ. ὁ καταπείθων, πειστικός.

Kandırılmak, T. ρμ. πθ. καταπείθομαι [ὑπό τινος].

Kandırış = kandırma, πειστικότης.

Kandırma, T. ὀν. ἀπαρ. κατάπεισις.

Kandırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ) πείθω, καταπείθω. || —, σβύνω τὴν δίψαν τινός, ποτίζω.

Kan dökmek, T. ρμ. ἐνργ. χύνω αἷμα.

Kangal, T. ὄν. σπεῖρα σχοινίου, μαλλίου ἢ ὄφεος κτλ. || — —, σπειροειδῶς.

Kangallamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σπειρῶ, στρέφω σπειροειδῶς, κ. κουλουργιάζω.

Kangı = hangi.

Kangütmek, T. ρμ. ἐνργ. καταδιώκω δολοφόνον, ἀπαιτῶν τὴν θανατικὴν ποινήν του.

Kanı, T. ἐπρ. hani, ποῦ ; ποῦ εἶναι ; || —ya ἢ haniya, ποῦ εἶναι λοιπόν ;

Kani, A. ἐπθ. kanaat eden, ἱκανοποιημένος, ὁ ἀρκούμενος.
Kanıkmak, T. ρμ. οὐδ. χορταίνω, κορέννυμι.
Kanırma, T. ὀν. ἀπαρ. ἕλξις ἢ κάμψις πρὸς θραῦσιν.
Kanırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) zorla koparmak, ἕλκω ἢ κάμπτω τι ὅπως ἀποσπάσω, θραύσω.
Kan kurutan = abdüsselâm. ||—, (φυτ.) μανδραγόρας.
Kan kusmak, T. ρμ. οὐδ. αἱμοπτύω.
Kan kusturmak, T ρμ. μτβ. (δοτ.) βασανίζω.
Kanlı, T. ἐπθ. αἱματώδης, αἱματωμένος. || sıcak—, συμπαθητικός, ἀγαπητός. || soğuk—, ψύχραιμος, (μτφ.) ψυχρός, ὃν δὲν συμπαθεῖ τις. || — katil, φονεύς, δολοφόνος. || deli—, = kızan, νέος
Kanlı, T. = kağnı.
Kanlıca, T. ὄνομα χωρίου τοῦ Βοσπόρου [ὠνομάσθη οὕτω, διότι ἐχρῶντο ἁμαξῶν kağnı].
Kanmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) aldanıp inanmak, πείθομαι. || —, = doymak, κορέννυμαι, χορταίνω. || uyukuya—, χορταίνω τὸν ὕπνον. || suya—, χορταίνω τὸ ὕδωρ.
Kanmaz, T. ἐπθ. doymaz, ἄπληστος, κ. ἀχόρταγος. || —, = inanmaz, ἀμετάπιστος.
Kansa, T. ὄν. kuş kursağı, πρόλοβος.
Kanser, Γαλλ. ὄν. incitme beni, (παθ.) καρκῖνος.
Kansız, T. ἐπθ. ἀναιμικός. || —, (μτφ.) ἀδρανής.
Kansızlık, T. ὄν. ἀναιμία. || —, (μτφ.) ἔλλειψις ζωηρότητος, ἀδράνεια.
Kant = kent.
Kantar, A. ὄν. στατήρ. || —ı belinde, = aldanmaz, προσεκτικός, μὴ ἀπατώμενος.
Kandarcı, T. ὄν. ζυγιστής, σταθμιστής.
Kantariye, A. ὄν. ζύγιστρα.
Kantarma = kanırma.
Kantarmak = kanırmak.
Kantaran, A. (ἑλλ.) ὄν. kılıç çiçeği, (φυτ.) κενταυρίς, ξῖφιον, κ. σπαθόχορτον. || —yağı, κ. σπαθόλαδον.
Kan ter içinde kalmak, T. ρμ. οὐδ. ἱδρόνω πολύ, κουράζομαι
Kanun, A. (ἑλλ.) ὄν. yasa, türe, νόμος, κανών. || —, ψαλτήριον [ὄργ. μουσ.].
Kânun, A. ὄν. ocak, mangal, ἑστία, θερμάστρα.
Kanunen, A. ἐπρ. yasaca, türece, κατὰ νόμον, νομίμως.
Kânunu evvel, A ὄν. ilk kış ayı, Δεκέμβριος.
Kanunî, A. ἐπθ. yasalı, νόμιμος, κανονικός. || —, türeci, νομοθέτης. || — Süleyman, Σουλεϊμὰν ὁ νομοθέτης. || —, μουσικὸς παίζων ψαλτήριον.
Kânunu sani, A. ὄν. ikinci kış ayı, Ἰανουάριος.
Kanunşinas, A. ὄν. yasa bilici, türe bilici, νομομαθής.
Kan yutmak, T. ρμ. οὐδ. ὑποφέρω, δοκιμάζω πολλά.
Kap, T. ὄν. δοχεῖον, θήκη, περικάλυμμα, περίβλημα. || —kacak, σκεύη ἰδία μαγειρικά.
Kapak, T. ὄν. κάλυμμα, σκέπασμα, πῶμα. || —ı atmak, καταφεύγω, σώζομαι. || tencerede pişirip —ında yer, εἶναι ὀλιγαρκής.
Kapaklı, T. ἐπθ. örtülü, κεκαλυμμένος, μυστικός. || gizli—, μυστικώτατον [πρᾶγμα].
Kapaksız, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ καλύμματος, ἀνοικτός.
Kapal, T. ὄν. περιορισμός.
Kapalı, T. ἐπθ. örtülü, κλειστός. || —, ἀσαφής, σκοτεινὸς ἢ ἄγνωστος. || —, νεφελώδης. || gözü—, ἀφελής, ἄπειρος. || —kutu, (μτφ.) ἄνθρωπος ἐχέμυθος, κρυψίνους.
Kapallanmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) kendine mal etmek, καταλαμβάνω, ἁρπάζω.
Kapama, T. ὀν. ἀπαρ. örtme, κλείειν, φράττειν, περικαλύπτειν. || kapı —ca συλλήβδην, ὅλα ὁμοῦ. || —, εἶδος φαγητοῦ ἀπὸ κρέας καὶ σεῦτλα (παζιά).
Kapamacı, T. ὄν. hazırcı, πωλητὴς ὁλοκλήρων ἑτοίμων ἐνδυμασιῶν. || —, πωλητὴς τοῦ φαγητοῦ kapama.
Kapamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) örtmek, καλύπτω, κλείω, φράττω, ἐγκλείω. || göz—, κοιμῶμαι· προσποιοῦμαι ὅτι δὲν βλέπω.
Kapan, T. μτχ. ὁ ἕλκων, ὁ ἁρπάζων. || demir—, ὄν. μαγνήτης. || saman—, ὄν. ἤλεκτρον || — —a, ὁ ἁρπάξας τοῦ ἁρπάξαντος, ἤτοι ὅποιος πρωταρπάξῃ.

Kapan, Τ. ὄν. fak, tuzak, παγίς.
Kapan, Τ. ὄν. ἀγορά, ἀποθήκη. || un —ı, ἀλευραγορά. || bal —ı, ἀγορὰ μέλιτος. || yağ—ı, ἀγορὰ ἐλαίου.
Kapanca, Τ. ὄν. küçük fak, μικρὰ παγίς.
Kapaniça, Τ. ὄν. biniş, μηλωτὴ ἢ ἐπανωφόριον ποδῆρες μὲ δεδουλευμένα κοσμήματα εἰς τὸ στῆθος.
Kapanık, Τ. ἐπθ. κλειστός, σκοτεινός, νεφελώδης, μελαγχολικός.
Kapanmak, Τ. ρμ. οὐδ ἢ πθ. κλείομαι, ἐγκλείομαι, περικλείομαι καλύπτομαι. || —, σκοτεινιάζω [ἐπὶ καιροῦ], σβένυται. || —, ἐκλείπει [ἐπὶ οἰκογενείας, οἰκίας, ἀνθέων κτλ.].
Kaparoz, Τ. ὄν. λάφυρον, λεία.
Kaparozcu, Τ. ὄν. παράσιτος, ὁ ζητῶν λείαν, λάφυρον.
Kapatma, Τ. ἐπθ. κλειστός. || —, ὄν. παλλακίς.
Kapatmak, Τ. ρμ. διάμ. (αἰτ.) βάλλω νὰ περικλείσωσι. || —, περιορίζω, φυλακίζω. || —, μεταχειρίζομαι ὡς παλλακίδα. || —, ἐπουλῶ πληγήν.
Kapçak, Τ. ὄν. büyük çengel, μεγάλη σιδηρᾶ ἁρπάγη, εὔχρηστος ἄλλοτε εἰς τὰς πολιορκίας.
Kapçık, Τ. ὄν. μικρὸν δοχεῖον, λοβός. || çiçek—ı, ἀνθοκάλυξ. || —, κέλυφος. ἔλυτρον.
Kapitülâsyon, Γαλλ. ὄν. imtiyaz, συνθήκη. || —, προνόμια.
Kapı, Τ. ὄν. θύρα, πύλη. || —, ὑπουργεῖον, τμῆμα κυβερνητικόν. || —sı açık, φιλόξενος. || —baca, πανταχοῦ, μτφ. δικαστήριον. || demir—, σιδηρᾶ πύλη ἢ δίοδος ὀχυρὰ μεταξὺ δύο ὀρέων· αἱ σιδηραῖ πύλαι ἐν τῷ Δουνάβει.
Kapı açmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ) ἀνοίγω θύραν. || —, μτφ. ἀρχίζω, προοιμιάζομαι. || —, μτφ. δίδω παράδειγμα, ἀνοίγω δρόμον.
Kapı altı, Τ. ὄν. ἀστυνομικὸς σταθμός.
Kapıcı, Τ. ὄν. θυρωρός.
Kapıcı, Τ. ἐπθ. zorla alan, ἅρπαξ.
Kapı çuhadarı, Τ. ὄν. kapı oğlanı, διαγγελεύς.
Kapı kâhyası, Τ. ὄν. [ἄλλοτέ ποτε], ἀντιπρόσωπος ἀρχῆς τινος παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ.
Kapılandırmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ. δοτ.) τοποθετῶ τινα εἴς τινα ὑπηρεσίαν.
Kapılanmak, Τ. ρμ. οὐδ. εὑρίσκω ὑπηρεσίαν.
Kapılı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων θύραν. || —bacalı olmak, ἀποτείνομαι εἰς τὰ δικαστήρια.
Kapılma, Τ. ὀν. ἅπαρ. ἁρπαγή, ἀπόσπασις. || —, ἀπάτη, δελεασμός.
Kapılmak, Τ. ρμ. πθ. ἁρπάζομαι, ἀποσπῶμαι. || —, ἀπατῶμαι, δελεάζομαι, γίνομαι θῦμα.
Kapı oğlanı, Τ. ὄν. kapı çuhadarı, διαγγελεύς.
Kapısız, Τ. ἐπθ. ὁ ἄνευ θύρας. || —, διαθέσιμος [ὑπηρέτης, ὑπηρέτρια κτλ.].
Kapış, Τ. ρ. ἀφ. yağma, ἁρπαγή, διὰ τῆς βίας καὶ ἀπότομος ἀφαίρεσις. || — —, = kapan kapana, ἁρπακτὰ ἁρπακτά, καὶ ὅποιος πρωταρπάξῃ.
Kapışmak, Τ. ρμ. ἀλλ. (αἰτ.) διαρπάζω τι μετ' ἄλλων.
Kapıştırmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τρώγω ἐν τάχει, ἁρπακτά, βλ. atıştırmak.
Kapı yapmak, Τ. ρμ. μτβ. κάμνω θύραν (εἰς τὸ τάβλι).
Kapkara, Τ. ἐπθ. ὑπερθ. ὁλόμαυρος.
Kaplama, Τ. ὄν. περικάλυμμα, περίβλημα, κ καπλαμᾶς. || —, ἐπθ. περιβεβλημένος. περικεκαλυμμένος.
Kaplamacı, Τ. ὄν. πλακουργὸς προσκολλῶν φύλλα πολυτίμων ξύλων ἐπὶ κοινῶν, ἢ τεχνίτης περιβάλλων τι διὰ πλακὸς χρυσῆς, ἀργυρᾶς, χαλκίνης κτλ.
Kaplamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) περιβάλλω, περικαλύπτω, ἐπιστρώνω.
Kaplan, Τ. ὄν. pelenk, τίγρις.
Kaplanmak, Τ. ρμ. πθ. ἢ οὐδ. περιβάλλομαι, περικαλύπτομαι.
Kaplatmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἴτ.) βάλλω νὰ περικαλύψωσι, νὰ περιβάλλωσι, νὰ ἐπιστρώσωσι.
Kaplayıcı = kaplamacı.
Kaplayış, Τ. ἀφ. περικαλύπτειν, περιβάλλειν, ἐπιστρώνειν.
Kaplı, Τ. ἐπθ. κεκαλυμμένος, περιβεβλημένος. || altın—, ἐπίχρυσος. || gümüş —, ἐπάργυρος. || —bağa, χελώνη.
Kaplıca, Τ. ὄν. ılıca, içmece, θερμὰ λουτρά || Yalova—ları, θερμὰ λουτρὰ τῆς Γιάλοβας.
Kaplıca, Τ. ὄν. (φυτ.) ἄγρωστις.
Kaplu[m]bağa, Τ. ὄν tosbağa, χελώνη, βλ. bağa καὶ kaplı.
Kapmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἁρπάζω,

ἁφαιρῶ, λαμβάνω τι διὰ τῆς βίας. || buluttan nem—, ἁρπάζω ὑγρασίαν ἀπὸ νέφος, ἤτοι εἶμαι καχύποπτος. || külâh—, ἐπιτυγχάνω τι διὰ δόλου, κολακείας, ἀγυρτείας, ἁρπάζω. || hastalık—, ἢ huy—, ἀποκτῶ νόσον ἢ ἕξιν κακήν.

Kaptan, Γαλλ. ὄν. gemi süvarisi, πλοίαρχος. || —, = baş, ἀρχηγός.

Kaptanlık, T. ὄν. πλοιαρχία. || —, ἀρχηγία.

Kaptırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) ἁφίνω τινὰ ἢ δίδω ἐξ ἁπροσεξίας καιρόν τινι ν' ἁρπάσῃ, ν' ἀφαιρέσῃ τι.

Kapuska, T. ὄν. λάχανα ἐψημένα μὲ κρέας.

Kaput, Γαλλ. ἐπανωφόριον ἐφεστρίς.

Kar, A. ὄν. kara sakız, ἄσφαλτος.

Kar, T. ὄν. χιών. || —tipisi, χιονοστρόβιλος. || —topu, σφαῖρα ἐκ χιόνος, (μτφ.) ὡραῖος, λευκός. || sıcağa— mı dayanır? δύναται ἡ χιὼν ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν θερμότητα; [πρμ. ἐπὶ βίας ἀνωτέρας].

Kâr, Π. (ἑλλ.) ὄν. kazanç, κέρδος, ὠφέλεια. || —, = iş, ἐπίδρασις, ἔργον, ἐργασία. || —, ὑπόθεσις, πρᾶξις. || —, ἐπίδρασις, ἐπενέργεια.

Kara, T. ὄν. toprak, ξηρὰ γῆ. || —vapuru, σιδηρόδρομος. || baştan— etmek, ῥίπτω τὸ πλοῖον διὰ τῆς πρώρας εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου.

Kara, T. ἐπθ. μέλας, μαῦρος. || —ciğer, ἤπαρ. || —boya, χάλκανθον. || —Kurbağa, φρῦνος (ἑρπετὸν ἰοβόλον). || —yüzlü, ἄτιμος. || —çalı, ῥάμνος ἡ μέλαινα. || —çam, ἐλάτη. || —diken, (φυτ.) ἐχῖνος. || —haber, ἀγγελία θανάτου. || —kaş, μαυροφρύδης. || —kış, βαρὺς χειμών, ἡ καρδία τοῦ χειμῶνος. || —dut, μέλαν συκάμινον. || —humma, τυφοειδὴς πυρετός. || —ağaç, πτελέα. || —kuş, = kartal, ἀετός. || —halile, μυροβάλανος. || yüz—sı, ἀτιμία, αἶσχος.

Kara basan, T. ὄν. karakoncolos, ἐφιάλτης, κ. βραχνᾶς.

Karabaş, T. ὄν. ἱερεύς. || —. (φυτ.) στοιχάς, κ. καραμπάσι.

Karabatak, T. ὄν. (πτην.) κολυμβίς.

Karabet, A. ὄν. soyluk, συγγένεια.

Karabina, Ἰτ. ὄν. καραβίνα (εἶδος πιστόλας).

Karaca, T. ὄν. ζαρκάδι. || —kemiği, τὸ ἄνω μέρος τοῦ βραχίονος.

Karaca, T. ἐπθ. μελαγχροινός. || —ot, (φυτ.) ἐλλέβορος.

Kara cehennem, T. ὄν. yüzü gülmez adam, ἄνθρωπος μελάγχρους καὶ λίαν σοβαρός, ἀγέλαστος.

Karacı, T. ὄν. yol kesen, uğru, λῃστής.

Kara cümle, T. (ἀριθ.) πρόσθεσις, ἄθροισμα προθέσεως.

Karağı, T. = karğı.

Karagöz, T. ὄν. μαυρομμάτης. || —, (μτφ.) ἀθίγγανος, γελωτοποιός.

Karagözlük, T. ἀφ. γελωτοποιΐα, ἀναίδεια.

Karagümrük, T. ὄν. τελώνιον τῆς ξηρᾶς.

Kara halile, βλ. kara.

Karakçı = karacı.

Karakaytaz, T. ὄν. κεφαλόδεσμος γυναικεῖος. || —, λόφος πτηνῶν.

Karakol, T. ὄν. περίπολος, περιπολία, φρουρά. || ileri—, ἐμπροσθοφυλακή. || —gemisi, ἀκταιωρός, βλ. kol.

Karakolhane, T. ὄν. kuluk, ἀστυνομικὸς ἢ στρατιωτικὸς σταθμός.

Kara koncolos = kara basan.

Karaköy, T. ὄν. συνοικία Κωνσταντινουπόλεως [ἴσως karaitköy].

Karakulak, T. ὄν. εἶδος λυγγὸς ἢ θωός.

Karalama, T. ὀν. ἁπαρ. στιγματίζειν. || —, ὄν. κακὴ γραφή, ἐξάσκησις εἰς τὴν καλλιγραφίαν.

Karalamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μελανῶ, μαυρίζω, στιγματίζω. || —, σχεδιάζω, κάμνω σχέδιον ἐγγράφου.

Karalık, T. ὄν. μελανότης, μαυρίλα.

Karaltı, T. ὄν. μαυρίλα. || —, σκοτοδινίασις. || göz—sı, φαντασιοπληξία.

Karamak, T. ρμ. (αἰτ.) κατηγορῶ, συκοφαντῶ.

Karaman, T. ὄν. ἄνθρωπος μαυρειδερός, ὑπομέλας. || —, ὄνομα κύριον, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπαρχία τῆς Μ. Ἀσίας περιλαμβάνουσα τὴν Λυκαονίαν. || —nın koyunu, sonra çıkar oyunu, (πρμ.) τοῦ προβάτου τῆς Καραμανίας ἔπειτα παρουσιάζεται ὁ δόλος.

Karamanlı, T. ὄν. καὶ ἐπθ. κάτοικος τῆς ἐπαρχίας τῆς Μ. Ἀσίας τῆς καλουμένης Καραμανίας.

Karamtık } T. ἐπθ. ὑπομέλας.
Karamtul }

Karamuk, T. ὄν. μελάνθιον, φυόμενον μεταξὺ τοῦ σίτου, κ. καραμοῦκι.
Karanfil, A. (ἑλλ.) ὄν. καρυόφυλλον, κ. μοσχοκάρφι. || —, δίανθος, κ. γαρούφαλον.
Karanlık, T. ὄν. σκότος. || ala ἢ alaca—, σκότος οὐχὶ βαθύ. || —, ἐπθ. σκοτεινός. || zefiri—, κ. θεοσκότεινος.
Karanlıklı, T. ἐπθ. ζοφερός, σκοτεινός.
Karantina, Ἰτ. ὄν. κάθαρσις.
Karantinahane, T. ὄν. λοιμοκαθαρτήριον.
Karanu, T. ὄν. σκότος.
Kara oğlan, T. ὄν. çingene, Ἀθίγγανος.
Karar, A. ἀφ. durma, κατάστασις σταθερά, μονιμότης, διάρκεια. || —, ἀνάπαυσις, ἡσυχία. || —, = söz kesimi, hüküm, ἀπόφασις. || saat beş—larında, = saat beş sularında, περὶ τὴν πέμπτην ὥραν.
Kararlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ὑπολογίζω κατὰ προσέγγισιν, εἰκάζω.
Kararlaşmak, T. ρμ. οὐδ. καθορίζεσθαι, ἀποφασίζεσθαι.
Kararlaştırılmak, T. ρμ. πθ. ἀποφασίζομαι, ὁρίζομαι.
Kararlaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ὁρίζω, ἀποφασίζω, προσδιορίζω.
Kararlı, T. ἐπθ. σταθερός διαρκής, ἀποφασισμένος, ὡρισμένος.
Kararmak, T. ρμ. οὐδ. μαυρίζω, μελανοῦμαι. || üzüm üzüme bakarak kararır, (πρμ.) τὸ σταφύλι βλέπον τὸ σταφύλι, μαυρίζει = εἰ χωλῷ παροικήσεις, ὑποσκάζειν μαθήσει.
Kararsız, T. ἐπθ. ἀσταθής, ἄστατος, εὐμετάβλητος, ἀναποφάσιστος.
Kararsızlık, T. ἐπθ. ἀστάθεια, ἀστασία, ἔλλειψις διαρκείας.
Kararti = karaltı.
Karartmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μαυρίζω τι, ἀμαυρῶ.
Karar vermek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) ἀποφασίζω.
Kara sakız, T. ὄν. zift, ἄσφαλτος.
Kara sevda, T. ὄν. ıstırabı derunî, μελαγχολία.
Karasığır, T. ὄν. öküz, βοῦς. || —, = manda, βούβαλος.
Karasu, T. ὄν. (παθ.) ἀμαύρωσις [ὀφθαλμῶν]. || —, ὄν. (ποτ.) Στρυμών.
Kara tavuk, T. ὄν. (πτην.) κόσσυφος.
Karavana, T. ὄν. χάλκινον σκεῦος, λοπάς.
Karavaş, T. ὄν. halayık, ὑπηρέτρια, δούλη.
Karavide, ἑλλ. ὄν. (ὄστρ.) καραβίς.
Kora yazı, T. ὄν. mutsuzluk, μαύρη τύχη.
Kara yel, T. ὄν. ἄνεμος βορειοδυτικός.
Karait, ὄν. κ. yalnız Tevratı tanıyan musevi, Ἰσραηλίτης [ἀναγνωρίζων μόνον τὴν Πεντάτευχον].
Karç, T. ὄν. ἀμανίτης χονδρός.
Kardaş ἢ kardeş, T. ὄν. ἀδελφός. || süt —i, ὁμογάλακτος ἀδελφός. || ahret—i, θετὸς ἀδελφός. || din—i, ὁμόθρησκος. || beş—, κόλαφος, ράπισμα. || yedi —ler, ἀλλεπάλληλα κύματα. || —kanı, (φυτ.) δρακόντιον. || Tanrı —i — yaratmış, kesesini ayrı yaratmış, (πρμ.) ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἀδελφὸν ἀδελφόν, τὸ δὲ βαλάντιόν του ἰδιαίτερον.
Kardeşçe, T. ἐπρ. ἀδελφικῶς.
Kardeşlik, T. ὄν. ἀδελφότης || —, φιλία, συναδέλφωσις.
Kâr etmek, T. ρμ. οὐδ. kazanmak, κερδαίνω, ὠφελοῦμαι. || —, (δοτ.) ἐπιδρῶ, ἐπενεργῶ.
Karga, T. ὄν. κόραξ. || —büken, ἐμετικὸν κάρυον. || —derneği, ὅμιλος φαύλων. || ala—, κορώνη. || —yı besle gözünü oysun, (πρμ.) θρέψον τὸν κόρακα, ἵνα ἐκβάλῃ τὸν ὀφθαλμόν σου [ἐπὶ χάριτος πρὸς ἀγνώμονα].
Kargacık, T. ἐπθ. στρεβλός.
Kargan, T. ὄν. (φυτ.) εἶδος θάμνου ἢ ὀριγάνου.
Kargaşa, T. ὄν. patırdı, gürültü kavga, ταραχή, στάσις.
Kargaşalık, T. ὄν. karışıklık, ἀναστάτωσις, ταραχή.
Kârgir = kârlı.
Kârgir, T. ὄν. οἰκοδομὴ λιθίνη ἢ πλινθίνη. || —, ἐπθ. λίθινος ἢ πλίνθινος.
Kargı, T. ὄν. uzun mızrak, ἀκόντιον, λόγχη.
Kargılı, T. ἐπθ. mızraklı, λογχοφόρος.
Kargılık, T. ὄν fişeklik, ζώνη δερματίνη διὰ φυσίγγια.
Kargıma, T. ὄν. ilenç, lânet, κιτάρα.
Kargımak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) lânet okumak, καταρῶμαι, τυραννῶ.
Kargın, T. ὄν. ροκάνη.
Kargış, T. ὄν. kargıma, κατάρα.

Kârgüzar, Π. ἐπθ. becerikli, δραστήριος, ρέκτης, κατορθωματικός.
Kârhane, Π. ὄν. iş yeri, yoğurt yapılan yer, ἐργοστάσιον.
Kârhane, Π. ὄν. orospu yatağı, πορνοστάσιον.
Karhane, Τ. ὄν, παγοθήκη.
Kârhaneci, Τ. ὄν. deyyus, pezevenk, πορνοβοσκός, προαγωγός.
Kari, Α. ὄν. okuyucu, ἀναγνώστης.
Kariben, Α. ἐπρ. yakında, προσεχῶς, ἐντὸς ὀλίγου.
Kariha, Α. ὄν. fikir, πρωτοβουλία. || —, πνεῦμα, διάνοια.
Karin, Α. ὄν. yüz senelik zaman, αἰών. || —, ἡλικία, γενεά, ὁμῆλιξ. || —, κέρας. || —, διμερὴς κορυφὴ κεφαλῆς. || (ἀνατ.) karni amon, Ἀμμώνειον κέρας.
Karîn, Α. ἐπθ. yakın, komşu, ὁ ἐγγύς, ὁ πλησίον, σύντροφος.
Karine, Α. ὄν. ip ucu, ἔνδειξις, τεκμήριον, ἐπαγωγή, συμπερασμός.
Karip [karib], Α. ἐπθ. yakın, komşu, ὁ πλησίον, ὁ προσεγγίζων, ὁ ἐγγύς. || hubbu karibeke, misli nefseke = komşunu kendin gibi sev, ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. || —, ἐπρ. περίπου, περί.
Karı, Τ. ὄν. kadın, γυνή, σύζυγος. || — koca, ἀνδρόγυνον. || koca—, γραῖδιον.
Karık, Τ. ὄν. evlek, αὔλαξ.
Karık, Τ. ὄν. θάμβωσις, ἀμαύρωσις ὀφθαλμῶν προερχομένη ἐκ τῆς χιόνος. || —, ἐπθ. θαμβός, ἀμαυρός.
Karımak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ψηλαφῶ τὴν κοιλίαν ζώου ὡς προβάτου κτλ. πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ πάχους του.
Karın, Τ. ὄν. iç, κοιλία. || —ağrısı, πόνος τῆς κοιλίας· (μτφ.) σκάσε (ὕβρις, κοινῶς : karnaksı). || karnı yarık (φυτ.) ψύλλιον. || —yarık, φαγητὸν ἀπὸ μελιτζάνας μὲ kıyma κτλ. || —ım aç, εἶμαι νῆστις. || —ım tok, εἶμαι κεχορτασμένος. || —ı geniş, ἀνεκτικός. || —ından söyleyen, ἐγγαστρίμυθος.
Karınca, Τ. ὄν. μύρμηξ. || —yağı, χλωροφόρμιον.
Karıncalanmak, Τ. ρμ. οὐδ. μυρμηκιάζω, αἰμωδιῶ ἢ αἰσθάνομαι νύξεις ὡς βελόνης κτλ. || —, σκωριῶ, φθείρομαι ὑπὸ τῆς σκωρίας.
Karıncalı, Τ. ἐπθ. σκωριῶν. || —, ὁ περιέχων ἐντὸς τοῦ πάχους αὐτοῦ μικρὰς ἀνωμαλίας (ἐπὶ τηλεβόλου κτλ.).
Karındaş = kardeş.
Karındaşlık = kardeşlik.
Karınlamak, Τ. ρμ. οὐδ. πλησιάζω, ἐγγίζω (ἐπὶ πλοίων κτλ.).
Karınlı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων μεγάλην κοιλίαν.
Karınmak, Τ. ρμ. οὐδ. ταλαντεύομαι, σείομαι.
Karıntı, Τ. ὄν. μικρὰ κύματα προσβάλλοντα τὴν κοιλίαν τοῦ πλοίου. || —, μέρος ὑπήνεμον.
Karış, Τ. ὄν. σπιθαμή. || bir —boy, σπιθαμιαῖος. || — — aramak, ζητῶ μετὰ μεγάλης προσοχῆς. || — — ölçmek, μετρῶ ἀκριβέστατα.
Karışık, Τ. ἐπθ. ἀναμεμιγμένος, ἀνάμικτος, συγκεχυμένος, περιπεπλεγμένος, ἀνακατωμένος, ὁ ἐν ἀταξίᾳ. || karma—, συγκεχυμένος, φύρδην μίγδην.
Karışıklık, Τ. ὄν. σύγχυσις, ταραχή, κυκεών, ἀνωμαλία, κ. μπερδεψιά.
Karışılmak, Τ. ρμ. ἀπρόσ. (δοτ.) ἀναμιγνύεταί τις. || Tanrının işine karışılmaz, δὲν δύναταί τις νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ.
Karışlamak, Τ. ρμ. μτβ. (γεν. αἰτ.) μετρῶ διὰ τῆς σπιθαμῆς. || alın—, ἐπιδοκιμάζω, λέγω εὖγε.
Karışma, Τ. ὀν. ἀπαρ. σύγχυσις, ἀνακάτωμα, ἀνάμιξις.
Karışmak, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) ἀναμιγνύομαι, συμπτύσσομαι. || —, ἐπεμβαίνω. || —, ταράττομαι, χαλνῶ. || mide—, ἀνακατόνεται, χαλνᾷ ὁ στόμαχος. || kayıba—, γίνομαι ἄφαντος.
Karıştırıcı, Τ. ἐπθ. ραδιοῦργος, σκανδαλοποιός, ἀνακατοτούρης
Karıştırılmak, Τ. ρμ. πθ. ἀναμιγνύομαι, συγχέομαι μετ' ἄλλου.
Karıştırma, Τ. ὀν. ἀπαρ. ἀνάμιξις, ἀνακάτωμα. || —, ὄν. φαγητὸν μὲ ὠὰ καὶ σεμιγδάλην.
Karıştırmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω, συγχέω, ταράττω, ἀνακυκῶ, χαλνῶ.
Karkara, ἑλλ. ὄν. γαργάρα, γαργαρισμός.
Karlı, Τ. ἐπθ. χιονώδης. || —hava, καιρὸς χιονώδης.
Kârlı, Τ. ἐπθ. kazançlı, ἐπικερδής, ἐπω-

φελής. || —, ὁ ὠφεληθής, κ. κερδαιμένος.

Karlık, T. ὄν. ἀγγεῖον ὕδατος μὲ κοιλότητα, ἐντὸς τῆς ὁποίας τίθεται πάγος.

Karmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) girdirmek, daldırmak, χώνω, ἐμπήγω, εἰσάγω. || birini kara yere—, ἐμπήγω, θάπτω τινὰ εἰς τὴν μαύρην γῆν.

Karma karış } T. ἐπθ. συγκεχυμένος,
Karma karışık } φύρδην μίγδην.

Karmık, T. ὄν. σωρὸς ἄμμου εἰς στόμιον ποταμοῦ.

Karmuk, T. ὄν. büyük kanca, μεγάλη ἁρπάγη.

Karna bahar } T. ὄν. [karn+bahar],
Karnabit } ἀνθοκράμβη, κ. κουνουπίδι.

Karnaksı = karın ağrısı, βλ. karın.

Karpuz, T. ὄν. ὑδροπέπων. || —, μτφ. στρογγύλος. || ayağına — kabuğu komak, ὑποσκελίζω.

Karsak, T. ὄν. ζῶον ὅμοιον ἀλώπεκι.

Karsılmak, T. ρμ. πθ. χειροκροτοῦμαι. || (στίχ.) çalınıp tefler ayalar karsılır, raks edip hoban, binalar sarsılır = κρούονται τὸ σεῖστρα, κροτοῦνται αἱ παλάμαι, χορεύουσιν αἱ ὡραῖαι, σείονται αἱ οἰκοδομαί.

Kârsız, T. ἐπρ. ἄνευ κέρδους.

Karsmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) χειροκροτῶ.

Karşı T. ὄν. καὶ ἐπθ. τὸ ἀπέναντι μέρος, ἀντικρυ, ἐνώπιον. || —yaka, ἡ ἀπέναντι ὄχθη. || — — ya, ἀντιμέτωπος. || sabaha —, τὰ ἐξημερώματα.

Karşı durmak } T. ρμ. μτβ. (δοτ.) ἀν-
Karşı gelmek } θίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.
Karşı komak }

Karşılamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μεταβαίνω εἰς προϋπάντησιν, ὑποδοχήν. || —, ἀντιλέγω.

Karşılanmak, T. ρμ. πθ. ἀντικρύζομαι, προϋπαντῶμαι.

Karşılaşmak, T. ρμ. ἀλλ. συναντῶμαι μετά τινος.

Karşılaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) παραβάλλω [ἔγγραφα κτλ.].

Karşılık, T. ὄν. bedel, ἀντίκρυσμα, ἀντιστάθμισμα. || —, ἀνταμοιβή. || —, ἀπάντησις εἰς λόγον, ἔγγραφον, ἐπιστολὴν κτλ.

Karşılıklı, T. ἐπθ. ἀντικρυστός. ἀντικείμενος.

Kart, T. ἐπθ. geçkin, moruk, ὁ παρακμάσας. || —, [μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων τραχύς.

Kartal, T. ὄν. ἀετός. || —, ὄν. κ. Χαρταλιμή [κώμη ἐν τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ τῆς Προποντίδος ἔναντι τῆς νήσου Πριγκίπου.

Kartalmak = kartlaşmak.

Kartlanmak = kartlaşmak.

Kartlaşmak, T. ρμ. οὐδ. σκληρύνομαι, τραχύνομαι, παρακμάζω, γηράσκω.

Kartlık, T. ὄν. σκληρότης, τραχύτης.

Kartoloz, T. ἐπθ. παρηκμακώς [ἄνθρωπος].

Kartuk, T. ὄν. tırmık, ἐργαλ. κηπουρ. τσουγγράνα.

Karun, A. ὄν. κ. συγγενοῦς τοῦ Μωυσέως, πτωχοῦ τὸ πρῶτον εἶτα δὲ διὰ τῆς δεήσεως αὐτοῦ γενομένου πλουσιωτάτου, καὶ ἀκολούθως διὰ τῆς δεήσεως αὖθις τοῦ Μωυσέως, ἐξαφανισθέντος καὶ αὐτοῦ καὶ τοῦ πλούτου αὐτοῦ, ὡς ἁμαρτήσαντος κατὰ τοῦ Θεοῦ. || —, ἄνθρωπος πλουσιώτατος, Κροῖσος.

Kar yağmak, T. ρμ. ἀπρόσ. χιονίζει.

Karye, A. ὄν. köy, χωρίον, κώμη.

Karyot, ὄν. κ. Ἰκαρία (νῆσος).

Karz, A. ὄν. ödünç, borç, δάνειον.

Karzan, A. ἐπρ. ödüç olarak, δανειακῶς.

Kasa, Ἰτ. ὄν. sandık· ταμεῖον.

Kasaba, A. ὄν. büyük köy, κωμόπολις.

Kasaba, A. ὄν. ak ciğer boruları, βρόγχος, τραχεῖα. || —, (βοτ.) kamış, saz, καλάμη. || —, (ἀνατ.) κνήμη.

Kasabî, A. ἐπθ. ak ciğer borularına müteallik, βρογχικός, κνημαῖος.

Kasadar, T. ὄν. veznedar, ταμίας.

Kasap, A. ὄν. etçi, κρεωπώλης· || —, μτφ. αἱμοβόρος, θηριώδης. || —öğlu, πανοῦργος, δόλιος. || —süngerile silinmiş yüz, ἀναιδής.

Kasapane ἤτοι kasaphane, ΑΠ. ὄν. kanara, σφαγεῖον.

Kasaplık, T. ἀν. κρεωπωλική. || —, μτφ. θηριωδία.

Kasatura, T. ὄν. süngü, pala, ξίφος λόγχης. || —, ρομφαία.

Kasavet, A. ὄν. tasa, θλῖψις, λύπη, ἀνησυχία. || —, = sertlik, σκληρότης.

Kasavetlenmek, T. ρμ. οὐδ. tasalanmak, θλίβομαι, λυποῦμαι.

Kasavetli, T. ἐπθ. tasalı, λυπημένος, ἀνήσυχος.

Kasavetsiz, T. ἐπθ. tasasız, ἥσυχος, ἀμέριμνος.

Kasavetsizlik, T. ἐπθ. tasasızlık, ἡσυχία, ἀμεριμνησία.

Kâse, A. ὄν. çanak, κοτύλη, τρυβλίον, λοπάδιον, κ. κιασέ.

Kâselis, Π. ὄν. dalkavuk, παράσιτος, κ. γλειφοπινάκης.

Kasem, A. ὄν. ant, yemin, ὅρκος.

Kaside, A. ὄν. şiir, ἐλεγεῖον.

Kâsip, A. ἐπθ. alışverişçi, ὁ ἐργαζόμενος ὅπως κερδήσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Kasîr, A. ἐπθ. boysuz, βραχύς, κοντός, ἀτελής, ταπεινός, ἐλλειπής.

Kasık, T. ὄν. βουβών, ἀκρομήριον. || —bağı, ἐπίδεσμος ἐντεροκήλης. || — biti, = kırk ayak, φθεὶρ τοῦ ἐφηβαίου, κρότων. || – otu, = kızıl yaprak, ἀργεμώνη. || —çatlağı, = fıtık, ἐντεροκήλη.

Kasılmak, T ρμ. οὐδ. ἢ πθ. kısılmak, περιστέλλομαι, στενεύομαι, σμικρύνομαι, ἐλαττοῦμαι.

Kasım, A. ἐπθ. ayıran, ὁ διαιρῶν, διαιρέτης. || —ı müşterek, κοινὸς διαιρέτης. || —ı müştereki azam, μέγιστος κοινὸς διαιρέτης. || —, = kışın ilk günü, ἡ 26 Ὀκτωβρίου, ἡ παρ' ἡμῖν τοῦ ἁγ. Δημητρίου. || —, ὄν. κ. Μέροψ.

Kasım paşa, T. ὄν. προάστειον Κωνσταντινουπόλεως.

Kasımpaşalı, T. ὄν. ὁ κάτοικος τοῦ Kasım paşa. || (πρμ.)—diyince hepsi içinde, ὅταν τις εἴπῃ «κάτοικος τοῦ Κασὴμ πασᾶ» συμπεριλαμβάνονται ὅλα [τὰ κακά].

Kasım batı, T. ὄν. χρυσάνθεμον.

Kasınmak, T. ρμ. οὐδ. darlaşmak, στενοῦμαι, περιστέλλομαι.

Kasıntı, T. ὄν. στένωσις, σύμπτηξις, στένωμα.

Kasır [kasr], A. ὄν. köşk, περίπτερον, ἀνάκτορον.

Kasır [kasr], A. ἀφ. azaltma, περιορισμός, περιστολή, σμίκρυνσις, συντόμευσις. || kasrülbasar, μυωπία.

Kasır, A. ἐπθ. kısa, βραχύς, κοντός. || —ülbasar, μύωψ.

Kasırga, T. ὄν. çevrintili rüzgâr, tayfun, σίφων, καταιγίς, ἀνεμοστρόβιλος.

Kaskatı, T. ἐπθ. σκληρότατος, ἄναυδος.

Kasmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) darlatmak, στενεύω, περιστέλλω, περιορίζω, ἐλαττῶ. || kasıp kavurmak, ἢ kaskas kavurmak, μτφ. καταπιέζω, τυραννῶ.

Kasnak, T. ὄν. στεφάνη, ἱστὸς ἢ μάγγανος.

Kasnı, T. ὄν. χαλβάνη [φυτὸν καὶ κόμμι ρητινῶδες].

Kassam, A. ὄν. belistirici, διανομεύς, ἤτοι ὁ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῶν περιουσιῶν ὑπάλληλος, κ Κασέμης.

Kast, A. ἀφ. kurma, garez, tasarlama, προμελέτη, ἐπιβουλή, συνωμοσία. || —, σκοπός, πρόθεσις.

Kastarlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) pamuk ipliği ağartmak, λευκαίνω βάμβακα ἢ βαμβακερόν.

Kastarlı, T. ἐπθ. ağartılmış pamuk ipliği v. s., λευκανθείς [βάμβαξ ἢ βαμβακερόν].

Kasten, A. ἐπρ. isteyerek, ἐκ προθέσεως, ἐκ προμελέτης.

Kast etmek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) kurmak, προτίθεμαι, σκοπεύω, προμελετῶ, ἐπιβουλεύομαι.

Kastî, A. ἐπθ. isteyerek olan, προμεμελετημένος, τὸ ἐκ προμελέτης γινόμενον.

Kasvet, A. ὄν. üzüntü, σκληρότης, sıkıntı, μελαγχολία, ἀνία.

Kasvetli, T. ἐπθ. sıkıntılı, üzüntülü, μελαγχολικός, ἀνιαρός.

Kasvetsiz, T. ἐπθ. ἀμέριμνος.

Kaş, T. ὄν. ὀφρύς. || yüzük—ı, σφενδόνη δακτυλίου.

Kaşağı, T. ὄν. στλεγγίς, ψήκτρα. κ. ξύστρα.

Kaşağılamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) timar etmek, ξυστρίζω, τιμαρεύω.

Kaşmak = kaşağılamak.

Kaşan, T. ὄν. οὖρημα ἵππου, ἡμιόνου κτλ.

Kaşandırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σταματῶ τὸν ἵππον ὅπως δώσω καιρὸν νὰ οὐρήσῃ.

Kâşane, Π. ὄν. süslü köşk, φωλεά, οἶκος, μέγαρον.

Kaşanmak, T. ρμ. οὐδ. οὐρῶ [ἐπὶ ἵππου, ἡμιόνου κτλ.].

Kaşar ἢ kaşer, T. ὄν. εἶδος τυροῦ, κ. κασέρι.

Kaşarlanmak, T. ρμ. οὐδ. ἐγγηράσκω, ἀποκτῶ πεῖραν, ἰδίᾳ εἰς τὴν δολιότητα, γίνομαι κατεργάρης.

Kâşif, A. ἐπθ. bilinmiyen bir şeyi bu-

lan, ὁ ἀνακαλύπτων, ἐξερευνητὴς χώρας ἀγνώστου κτλ. || —, ἐξηγητής.

Kaşık, T. ὄν. κοχλιάριον.

Kaşıkçı, T. ὄν. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς κοχλιαρίων.

Kaşıkçı avurdu, T. ὄν. καυχησιολογία.

Kaşımak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ξέω, ξύνω. || boyun—, ἐντρέπομαι. || başımı kaşıyacak vaktım yok, εἶμαι πολὺ ἀπησχολημένος.

Kaşınma, T. ὀν. ἀπαρ. κνησμός, κ. φαγοῦρα.

Kaşınmak, T. ρμ. μσ. ξύνομαι, αἰσθάνομαι φαγοῦραν. || —, μτφ. ζητῶ πρόφασιν, ἐπιθυμῶ.

Kaşkaval, T. ὄν. εἶδος τυροῦ ξηροῦ καὶ στρογγύλου. || kuru—, (μτφ.) ἄνθρωπος ἀνόητος, χονδροειδής.

Kaşlı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων ὀφρῦς. || dört —, νέος, ἔφηβος.

Kaşmer, T. ἐπθ. soytarı, ἀστεῖος, γελωτοποιός.

Kaşmerlik, T. ὄν. γελωτοποιΐα, κ. μασκαραλίκι.

Kaşmir, T. ὄνομα ἐπαρχίας καὶ πόλεων τῶν Ἰνδιῶν. || —, ὕφασμα Κασμίρης.

Kaşut, ὄν. κ. çoban adası, Κάσος.

Kat, T. ὄν. ὄροφος, πάτωμα. || —, περιβολή, κ. φορεσιά. || —, πτυχή, καμπή. || —, σειρά.

Kat, T. ὄν. kuş taşlığı, πρόλοβος, κ. σγάρα.

Kat'a) A. ἐπρ. büsbütün, hiç, asla,
Kat'an) ποσῶς, οὐδαμῶς.

Katakulli, A. φράσις: aldadıp aşırma, ἀπατῶ, ὑπεξαιρῶ, λέγω λόγους πιστικοὺς καὶ πέρνω.

Katar, A. ὄν. hayvan dizisi, sıralanmış tiren v. s., ἁμαξοστοιχία, σειρὰ φορτηγῶν ζώων ἢ ἁμαξῶν.

Kat' etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) kesmek, yok etmek, ayırmak, τέμνω, κόπτω, διακόπτω. || —, = yol almak, διανύω ἀπόστασιν, ἐξελαύνω.

Kat'î, A. ἐπθ. kestirme, ὁριστικός, τελειωτικός. || —, κατηγορηματικός. || —karar, ἀπόφασις τελεσίδικος. || — cevap, ἀπάντησις ὁριστική.

Kâtibi adil, A. ὄν. doğru yazan, [ἄλλοτε] mukavelât muharriri, συμβολαιογράφος = noter.

Katil, A. ἐπθ. öldüren, φονεύς, δολοφόνος.

Kâtip, A. ὄν, yazıcı, bitikçi, γραφεύς, γραμματικός.

Kâtiplik, T. ὄν. bitikçilik, yazıcılık, γραμματεία.

Kat'iyet, A. ὄν. kestirme, ὁριστικότης. || —, ἀκρίβεια. || —i riyaziye, μαθηματικὴ ἀκρίβεια.

Kat'iyyen, A. ἐπρ. kestirmece, ὁριστικῶς, τελείως, ἀνεκκλήτως, κατηγορηματικῶς.

Katı, T. ἐπθ. kuru, sert, σκληρός, σφιγκτός. || —yürekli, σκληροκάρδιος.

Kat'ı, A. ἐπθ. kesme, kesik, ἐκκοπή, ἀποκοπή, τομή, ἀποτομή, διακοπή. || —, τὸ διανύειν, διάνυσις.

Katık, T. ὄν. προσφάγιον.

Katılanmak, T. ρμ. οὐδ. pekişmek, sertleşmek, σκληρύνομαι, πήζω, γίνομαι σφιγκτός.

Katılaşmak = Katılanmak.

Katılaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) καθιστῶ τι σκληρόν, σφιγκτόν.

Katılık, T. ὄν. σληρότης, πῆξις.

Katılış, T. ἀφ. προσθήκη, ἀνάμιξις, ἀκολουθία.

Katılma, T. ὀν. ἀπαρ. τὸ προστίθεσθαι, ἀναμιγνύεσθαι, συνενοῦσθαι.

Katılmak, T. ρμ. πθ. ἢ μέσ. προστίθεμαι, ἀναμιγνύομαι, ἀνακατόνομαι, συνενοῦμαι. ἀκολουθῶ συνοδείαν κτλ.

Katım, T. ἀφ. ἀνάμιξις ἰδίᾳ ἀρρένων μετὰ θηλέων πρὸς γονιμοποίησιν, σύζευξις [ζώων].

Katır, T. ὄν. ἡμίονος. || —, μτφ. ἀχάριστος, δόλιος, κακοήθης. || —tırnağı, σπάρτον [φυτὸν καὶ ἄνθος εὔοσμον].

Katırcı, T. ὄν. ὀρεοκόμος, κ. μουλαρᾶς ἢ ἀγωγεύς.

Katış = katma.

Katlama, T. ὀν. ἀπαρ. πτύξις, πτυχή, ἐπανάληψις.

Katlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) διπλόνω.

Katlanma, T. ὀν. ἀπαρ. tahammül, ὑπομονή, καρτερία.

Katlanmak, T. ρμ. μέσ. διπλοῦμαι. || —, (δοτ.) ὑποκύπτω, ὑποβάλλομαι, ὑπομένω μετὰ καρτερίας, συγκατίθεμαι ἑκὼν ἄκων.

Katliam, A. ὄν. kılıçtan geçirmek, σφαγή.

Katma, T. ὀν. ἀπαρ. τὸ προστιθέναι, τὸ ἀναμιγνύειν. || —, ὄν. πρᾶγμα πρόσθετον.

Katmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) προστίθημί τι εἴς τι, ἀναμιγνύω, συνοδεύω. || geceği gündüze—, ἐργάζομαι νυχθημερόν.

Katmer, T. ὄν. πτυχή. || —, ἐπθ. πολύφυλλος, διπλοῦς.

Katmerlenmek, T. ρμ. οὐδ. γίνομαι πολύπτυχος, διπλοῦς.

Katmerleşmek, T ρμ. οὐδ. ρυτιδοῦμαι.

Katmerli, T. ἐπθ. πολύφυλλος, ἢ διπλοῦς [ἐπὶ ἀνθέων].

Katolik, ἑλλ. ὄν. καθολικός. || Rum—i, Οὐνίτης. || Ermeni—i, Ἀρμενοκαθολικός. || Arap—i, Μαρωνίτης. || yeni—, Παλαιοκαθολικός.

Katra, A. ὄν. damla, σταγών.

Katran, A. ὄν. πισσάσφαλτος. || —ruhu, σωσίκρεας. || —ağacı, τερεβινθίνη.

Katranlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀσφαλτῶ ἤτοι ἀλείφω διὰ πισσασφάλτου.

Katnanlı, T. ἐπθ. κεχρισμένος ἢ ἠλειμμένος διὰ πισσασφάλτου.

Katrat, Γαλλ. ὄν. üstü yazısız ufak dört köşe, διάστοιχον.

Katuna, T. ὄν. χρυσόξυλον [χρήσιμον εἰς τὴν βαφικήν].

Kav, T. ὄν. ἔναυσμα, ὕσκα. || —, μτφ. πρᾶγμα ἐλαφρόν, λεπτόν, κούφιον.

Kavaf, T. ὄν. ayak kabıcı, paşmakçı, ὑποδηματοπώλης. || kâat—ı, στρεψοδίκης.

Kavak, T. ὄν. λεύκη, αἴγειρος.

Kavaklık, T. ὄν. αἰγειρών.

Kaval, T. ὄν. αὐλός. || alt ı—, üstü şişhane, τὸ ἐπάνω αὐλός, τὸ κάτω καραβίνα = ἀσύμμετρος, δυσανάλογος.

Kavala, T. ὄν. παράπηγμα παρὰ τὴν θάλασσαν. || —, ὄν. κ. Καβάλλα, [πόλις].

Kavanin, A. ὄν. yasalar, kanunlar νόμοι, θεσμοί, κανόνες.

Kavanoz, T. ὄν. ἀγγεῖον πήλινον, κελέβειον.

Kavara, T. ὄν. osuruk, zarta, πορδή.

Kavas, A. ὄν. τοξότης [στρατ.] || —, κλητήρ.

Kavasya, Γαλλ. ὄν. acı ağaç, κασσία [δένδρον].

Kavata, ἑλλ. ὄν. κύαθος, καυκί, ξυλοπινάκα.

Kavga, Π. ὄν. savaş, πόλεμος, μάχη, διαπληκτισμός, φιλονεικία.

Kavgacı, T. ὄν. şatlak, φίλερις, φιλόνεικος.

Kavga etmek, T. ρμ. μτβ. (β΄ γεν.) ἐρίζω, διαπληκτίζομαι, πολεμῶ.

Kavgalaşmak, T. ρμ. ἀλλ. (β΄ γεν.) διαπληκτίζομαι, ἐρίζω.

Kavgalı, T. ἐπθ. δυσηρεστημένος || —, διαφιλονεικούμενος.

Kavgeşar = kavgacı.

Kâvgir = kârgir.

Kavi, A. ἐπθ. sağlam, δυνατός, ἰσχυρός, κραταιός.

Kâvî, A. ἐπθ. yakıcı, (ἰατρ.) καυστικός.

Kavil [kavl], A. ὄν. söz, lâkırdı, λόγος. || —, συμφωνία, ὅροι.

Kavim, A. ἐπθ. sağlam, εὐθύς, ὀρθός. || —, εὐθυτενής, ὡραῖος τὸ ἀνάστημα.

Kavis [kavs], A. ὄν. yay, τόξον. || —, (ἀστρ.) Τοξότης, ζώδιον, ἀστερισμός. || —i kuzah = eleğim sağma, οὐράνιον τόξον || —, (γεωμ.) τόξον. || —, (ἀρχιτ.) ἀψίς. || —i kuzah, (φυσ.) ἡλιακὸν φάσμα.

Kavlak, T. ἐπθ. ξεφλουδισμένος. || —, φαλακρός.

Kavlamak, T. ρμ. οὐδ. ἀποφλοιοῦμαι, κ. ξεφλουδίζομαι.

Kavlen, A. ἐπρ. sözle, λόγῳ.

Kavl etmek, T. ρμ. μτβ. şözleşmek, (β΄ γεν.) συμφωνῶ, συμβουλεύομαι.

Kavlıç, T. ὄν. kasığı şişmiş, ὁ ἔχων κήλην, κηλήτης.

Kavm, A. ὄν. ulus, kabile, millet λαός, φυλή.

Kavmî, A. ἐπθ. millî, φυλετικός. ἐθνικός.

Kavmiyet, A ὄν. milliyet, φυλετισμός, ἐθνικότης.

Kavramak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) δράττομαι, ἁρπάζω, πιάνω σφιγκτά, καταλαμβάνω.

Kavrayış, T. ἀφ. τὸ δράττεσθαι, τὸ ἁρπάζειν κτλ., βλ. προηγ.

Kavrak, T. ἐπθ. κεκαυμένος, πεφρυγμένος, κ. καβουρδισμένος, ἡλιοκαής.

Kavrulmak, T. ρμ. πθ. φρύγομαι, τσηγαρίζομαι. || —, μτφ. καίομαι, ψήνομαι, τυραννοῦμαι, ὑποφέρω.

Kavsî, A. ἐπθ. yay gibi, (ἀνατ.) τοξοειδής. || —, (βοτ.) περιαλλόκαυλος.

Kavşak, T. ὄν. iki ırmağın birleştiği yer, παρεμβολὴ ποταμοῦ, τόπος ἔνθα ἑνοῦνται δύο ποταμοί.

Kavuk, T. ὄν. κάλυμμα κεφαλῆς ἐξ ἐριούχου, ὅπερ ἄλλοτέ ποτε ἐφόρουν

οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ ὑπήκοοι. || —sallamak, κολακεύω.
Kavuklu, T. ἐπθ ὁ φορῶν καβούκιον.
Kavun, T. ὄν. πέπων. || ağaç—u, κίτρον.
Kavurma, T. ὄν. κρέας φρυκτόν, κ. καβουρμᾶς. || —, ἐπθ. φρυκτός.
Kavurmaç, T. ὄν. σῖτος φρυκτός.
Kavurmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) φρύγω, τσηγαρίζω. || — ἢ kasıp—, μτφ. ψήνω, πιέζω, τυραννῶ
Kavurtmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ νὰ τσηγαρίσῃ.
Kavuşma, T. ὀν. ἀπαρ. συνάντησις, σμίξις, τὸ ἐπαναβλέπειν.
Kavuşmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) συναντῶμαι, ἐπαναβλέπω· || πρμ. dağ dağa kavuşmaz, insan ınsana kavuşur, βουνὸ μὲ βουνὸ δὲν σμίγει, ἄνθρωπος μὲ ἄνθρωπον σμίγει.
Kavuşturmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ. δοτ.) συνενῶ, διπλόνω σταυροειδῶς. || —, κάμνω τινὰ νὰ συναντήσῃ ἄλλον, νὰ ἐπανίδῃ ἄλλον.
Kavut, T. ὄν. εἶδος φάβας ἐξ ἀλεύρου καὶ βουτύρου ἢ ἐλαίου.
Kavza, T. ὄν. kof kap, sert kabuk, σκληρὸν περικάλυμμα, λέπυρον. || ak—, τρίφυλλον βρυῶδες. || kara —, ἀλικάκκαβον [στρύχνος].
Kavzamak, T. ρμ. οὐδ. kabarmak, ἐξογκοῦμαι, ἐξοιδαίνομαι.
Kay, A. ὄν. kusma, ἔμετος.
Kay, T. ὄν. yağmurlu hava, καιρὸς βροχερός. || —, τόπος ὀλισθηρός.
Kaya, T. ὄν. βράχος, σκόπελος. || —, μτφ. σκληρός. || kör—, ὕφαλος. || —balığı, κωβιός. || —başı, ἄγριος μουσικὸς ἦχος. || —başı, τοποθεσία ἐν Ἱρούσῃ. || —, ὄν. κ. Πέτρος.
Kayacık, T. ὄν. μικρὸς βράχος.
Kayagan, T. ὄν. σχιστόλιθος.
Kayalık, T. ὄν. τόπος ἢ παραλία βραχώδης
Kayan, T. ἐπθ. ταχύς, ὁρμητικός. || —, χείμαρος καταβαίνων μεθ' ὁρμῆς. || —, ὄνομα ἀρχαίας Μογγολικῆς φυλῆς.
Kayasa, T. ὄν. λωρίον στενὸν διὰ νὰ σφίγξῃ τὸ ἐφίππιον.
Kayb etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) yitirmek, χάνω, ἀπόλλυμι.
Kayb olmak, T. ρμ. οὐδ. yitmek, χάνομαι, ἀπόλλυμαι, γίνομαι ἄφαντος,
Kayd etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) deftere geçirmek, καταγράφω, σημειῶ. || —, φροντίζω, κήδομαι, μεριμνῶ, ἀνησυχῶ.
Kaydırak, T. ὄν. δίσκος. κ. ἀμάδα, ἤτοι λίθος ἐπίπεδος καὶ ὀλισθηρός, || —, ἔλκηθρον.
Kaydırılmak, T. ρμ. πθ. καθελκύομαι [ἀκάτιον κτλ.], ὑποσκελίζομαι.
Kaydırma, T. ὀν. ἀπαρ., κατήφορος, κλίσις ἐλαφρά, βλ. ἐπόμ.
Kaydırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω μνω τινὰ νὰ ὀλισθήσῃ. || —, καθελκύω ἀκάτιον κτλ || —, ἐποστρακίζω, ρίπτω πεταλίδας. || ayağını—, ὑποσκελίζω τινά.
Kaydiye, A. ὄν. δικαίωμα ἐγγραφῆς.
Kay etmek, T. ρμ. οὐδ. (αἰτ.) ἐμῶ.
Kaygana, T. ὄν. σφουγγάτον.
Kaygı ἢ kaygu, T. ὄν. tasa, μέριμνα, ἀνησυχία, λύπη. || —, = afet = yakıcı, θεομηνία, συμφορά.
Kaygılı, T. ἐπθ. tasalı, ἀνήσυχος, σκεπτικός.
Kaygın, T. ἐπθ. cilâlı, kayıcı şey, ὀλισθηρός.
Kaygırmak = kayırmak.
Kaygısız, T. ἐπθ. tasasız, asude, ἀμέριμνος, ἀδιάφορος.
Kaygısızlık, T. ἀφ. tasasızlık, ἀδιαφορία, ἀμεριμνησία.
Kayıt [kayıt], A. ἀφ. bağlama, bag, δεσμός, περιορισμός, ὅρος. || —, μέριμνα, φροντίς. || —, = deftere geçirme, ἐγγραφή, καταχώρισις, πρωτοκόλλησις.
Kayıtlı [kayıtlı], T. ἐπθ. kaydi olan, ἐγγεγραμμένος, καταγεγραμμένος. || —, ὁ φροντίζων, ὁ μεριμνῶν.
Kayıtsız [kayıtsız], T. ἐπθ. ὁ μὴ καταγεγραμμένος, ὁ μὴ ἐγγεγραμμένος. || —, ἀδιάφορος, ἀμέριμνος.
Kayıtsızlık [kayıtsızlık], T. ἀφ ἀδιαφορία, ἀμεριμνησία.
Kayık, T. ὄν. ἀκάτιον, πλοιάριον, πορθμεῖον. || —parası, πορθμεῖα.
Kayıkçı, T. ὄν. πορθμεύς, κωπηλάτης.
Kayıkhane, T. ὄν. παράπηγμα παράλιον πρὸς προφύλαξιν ἀκατίων.
Kayın, T. ὄν. ak gürgen, (δένδρον), φυγός.
Kayın, T. ὄν. ὁ ἐπέχων θέσιν. || —, καὶ —ço, γυναικάδελφος.
Kayıp, A. ἐπθ. ortada olmıyan, yitik,

ἀπών, zayi, nabedit, ἀόρατος, ἄφαντος. || —, (γραμμ.) τὸ γ΄ πρόσωπον. || —etmek = yitirmek, zay etmek, χάνω. || —olmak = yitmek, χάνομαι, ἐξαφανίζομαι.

Kayır, T. ὄν. σωρὸς ἄμμου εἰς τὸ στόμιον ποταμοῦ.

Kayırıcı, T. ἐπθ. ὁ κηδόμενος, ὁ προστατεύων τινά, προστάτης.

Kayırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) korumak, κήδομαι, προστατεύω, λαμβάνω πρόνοιαν περί τινος.

Kayısı, T. ὄν. βερύκοκκον, [τὸ γλυκοπύρηνον].

Kayış, T. ἀφ. ὀλίσθησις. || —, μτφ. δόλος, ἀπάτη.

Kayış, T. ὄν. λωρίον, κ. λουρί, τελαμών. || —, μτφ. πρᾶγμα ξηρὸν καὶ σκληρόν. || — dili, συνθηματικὴ διάλεξις, κορακιστί.

Kayışçı, T. ἐπθ. dolandırıcı, δόλιος, ἀπατεών.

Kaymaç, T. ὄν. ὀφθαλμὸς ὡς ὁ τῶν Σινῶν.

Kaymak, T. ὄν. πῖαρ, ἀφρόγαλα, τὸ ἄνθος, ἡ τσύπα τοῦ γάλακτος. || —, τὸ ἐκλεκτότερον μέρος πράγματός τινος, ἡ οὐσία. || —gibi, ὡς τὸ ἀφρόγαλα, ἤτοι γλυκύς, ἢ λευκός, καθαρός. || —yağı, ἐξαίρετος νωπὸς βούτυρος. || kireç—ı, ἀνθρακικὸν ἀσβέτιον. || —taşı, ἀλάβαστρος [λίθος].

Kaymak, T. ρμ. οὐδ. ὀλισθαίνω, κ. γλιστρῶ.

Kaymakam, A. ὄν, τοποτηρητής. || —, (διοικ.) ὑποδιοικητής. || —, (στρατ.) ἀντισυνταγματάρχης.

Kaymakamlık, T. ὄν. τοποτηρητεία. || —, ὑποδιοίκησις. || —, ὁ βαθμὸς τοῦ ἀντισυνταγματάρχου.

Kaymaklanmak, T. ρμ. οὐδ. σχηματίζω πῖαρ, τσύπαν [ἐπὶ γάλακτος κτλ.].

Kaymaklı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων πῖαρ ἤτοι ἐπίπαγον, ἀφρόγαλα, τσύπαν.

Kaynak, T. ὄν. πηγή, πηγὴ θερμοῦ ὕδατος. || —, πυγή, γλουτός. || —, μέρος ἑνώσεως, συγκολλήσεως, κόλλημα, συναρμογή.

Kaynam, T. ἀφ. βράσις.

Kaynama, T. ὀν. ἀπαρ. βράσιμον.

Kaynamak, T. ρμ. οὐδ. βράζω, κοχλάζω, ψήνομαι. || —, συνδέομαι. || —, συνενοῦμαι, συγκολλῶμαι, κ. δένω. || fikir fikir—, κοχλάζω.

Kaynana, T. ὄν. πενθερά.

Kaynar, T. ἐπθ. ζέων, ζεστός.

Kaynarca, T. ὄν. kaplıca, πηγὴ θερμοῦ ὕδατος, θέρμαι.

Kayna mak, T. ρμ. ἀλλ. ἑνοῦμαι, συγκολλῶμαι μετά τινος ἀναποσπάστως. || —, μτφ. συνδέομαι μετά τινος δι' ἀμοιβαίας φιλίας.

Kaynaştırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ. β΄ γεν.) συνδέω.

Kaynata, T. ὄν. πενθερός.

Kaynatılmak, T. ρμ. πθ. βράζομαι, ζεματίζομαι. || —, συγκολλῶμαι.

Kaynatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τι νὰ βράσῃ. || —, ἑνῶ, κολλῶ, συγκολλῶ.

Kaypak, T. ἐπθ. yalçın, ὀλισθηρός. || —, κλοπιμαῖος.

Kaypakçı, T. ὄν. yağmacı, κλέπτης, ἅρπαξ.

Kaypamak, T. ρμ. οὐδ. sıvışmak, sivişmek, ὀλισθαίνω, γλιστρῶ, φεύγω κρυφίως.

Kaypmak = kaypamak.

Kayrak, T. ὄν. γῆ, ἧς τὸ ἔδαφος ὀλισθηρὸν καὶ ἀκατάλληλον εἰς καλλιέργειαν.

Kayralmak, T. ρμ. οὐδ. φράττομαι ὑπὸ ἄμμου [ἐπὶ στομίου ποταμοῦ].

Kayran, T. ὄν. büyük alan, μέρος ἀνοικτὸν ἐντὸς δάσους.

Kayrı, T. ἐπθ. gayrı, başka, ἄλλος, ἕτερος. || —, ἐπῤ. ἐκτός, πλέον. || ayrı—, ἰδιαίτερος. || senden—, ἐκτὸς σοῦ. || — sen de çok oldun, πλέον τὸ παράκαμες καὶ σύ.

Kayrılmak, T. ρμ. πθ. himaye edilmek, προστατεύομαι.

Kaysarı, T. ἐπρ. neresi, nerede, ποῦ; εἰς ποῖον μέρος;

Kayser, Λατ ὄν. Καῖσαρ. || —, αὐτοκράτωρ. || —i, Καισαρικός. || —iye, Καισάρεια. || —ili, Καισαρεύς.

Kaysum, A. ὄν. çoban perçemi, (φυτ.) Ἀχιλλεία.

Kaytan, T. ὄν. σειράδιον, παρυφή, κ. γαϊτάνι.

Kaytaz, T. ὄν. baş bağı, κρήδεμνον, γυναικεῖος κεφαλόδεσμος. || —, = hotoz, λόφος πτηνῶν.

Kaz, T. ὄν. χήν. || —, ἢ —beyinli, βλάξ. || —palazı, χηνάκι || —ı kaz anlamak, ἄνοια. || (πρμ.) —gibi ağzını açma, gözünü aç, μὴ ἀνοίγῃς ὡς τὴν

χῆνα τὸ στόμα σου, ἄνοιξε τὰ μάτια σου.

Kaza, Α. ὄν. sancak, ὑποδιοίκησις.

Kaza, Α. ὄν. πεπρωμένον, μοῖρα, δυστύχημα ἀκούσιον, δυσάρεστον συμβεβηκός.

Kazaen, Α. ἐπρ. istemiyerek, ἀκουσίως [ἐπὶ δυστυχημάτων].

Kazak, Τ. ὄν. κ. Κοζάκος.

Kazali, Τ. ἐπθ. tehlikeli, ἐπικίνδυνος.

Kazan, Τ. ὄν. λέβης.

Kazanci, Τ. ὄν. χαλκουργός.

Kazanç, Τ. ὄν. κέρδος, ὠφέλεια. || — vergisi, φόρος ἐπαγγελματικός.

Kazançli, Τ. ἐπθ. ἐπικερδής.

Kazandirmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) κάμνω τινὰ νὰ κερδήσῃ, νὰ ὠφεληθῇ.

Kazanilmak, Τ. ρμ. πθ. κερδαίνομαι.

Kazanmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κερδαίνω, ὠφελοῦμαι, πορίζομαι.

Kazara, ΑΠ. ἐπρ. ez kaza, istemiyerek, ἀκουσίως.

Kazasker, Τ. ὄν. Ἄλλοτέ ποτε ἀνώτερος βαθμοῦχος ἐκ τῆς τάξεως τῶν Οὐλεμᾶ.

Kaz ayaği, Τ. ὄν. ἀμβλεῖα γωνία. || —, (φυτ.) χηνοπόδιον. || — tohumu, (φυτ.) τραχήλιον. || —, ἁρπάγη πολυάγγιστρος. || πρμ. [ἐπὶ βλακείας], öyle değil kazın ayağı, δὲν εἶναι τοιοῦτος ὁ ποῦς τῆς χηνός.

Kazaz, Α. ὄν. ibrişimci, μεταξουργός, μεταξέμπορος.

Kazazlik, Τ. ὄν. μεταξουργία.

Kazdirmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ νὰ σκάψῃ, νὰ χαράξῃ.

Kazel, Τ. ὄν. kuru yaprak, φύλλον δένδρου ξηρανθέν.

Kazellenmek, Τ. ρμ. οὐδ. τὰ φύλλα τῶν δένδρων κιτρινίζουσι καὶ πίπτουσι.

Kazevi, Τ. ὄν. σάκκος ὀρυζίου κτλ. πεπλεγμένος ἐκ φύλλων φοίνικος.

Kâzip, Α. ἐπθ. yalanci, ψεύστης, ψευδής.

Kazici, Τ. ὄν. σκάπτης, χαράκτης, γλύπτης.

Kazik, Τ. ὄν. πάσσαλος. || —, μτφ. ἀνασκολοπισμός, κ. παλούκωμα. || —, σῶμα σκληρόν, δύσκαμπτον. || —, μτφ. στήριγμα, ἀπόδειξις, ἔγγραφον ἰσχυρόν. || sağ—, ἀσφαλὴς ἀπόδειξις.

Kazikçi, Τ. ὄν. ὁ ἐμπήγων πασσάλους. || —, μτφ. aldatici, ἀπατεών.

Kaziklamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀνασκολοπίζω, κ. παλουκόνω. || —, μτφ. aldatmak, ἀπατῶ ἐν ληψοδοσίᾳ.

Kaziklanmak, Τ. ρμ. παθ. ἀνασκολοπίζομαι. || —, μτφ. aldanmak, ἀπατῶμαι ἐν δοσοληψίᾳ.

Kazik yemek, Τ. ρμ. πθ. μτφ. aldanmak, ἀπατῶμαι ἐν τῇ δοσοληψίᾳ.

Kazilmak, Τ. ρμ. πθ. σκάπτομαι [ἐπὶ γῆς], χαράττομαι, γλύπτομαι [ἐπὶ λίθων κτλ.].

Kâzim, Α. ἐπθ. ὁ κρατῶν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. || —, ὄν. κ. Καλλικράτης.

Kazimak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ξέω, ὀξύνω, χαράσσω, γλύφω, ξυρίζω, ἐξαλείφω γράμματα ἐκ τοῦ χάρτου. || kökünü—, ἐξολοθρεύω.

Kazinmak, Τ. ρμ. μέσ. ξύνομαι, κνήθομαι.

Kazinti, Τ. ὄν. ἀπόξεσμα. || barsak—si, δυσεντερία.

Kazintili, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων ξυσίματα.

Kaziş, Τ. ἀφ. τὸ σκάπτειν, σκαφή.

Kazitmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω νὰ χαράξωσι, νὰ ξυρίσωσι.

Kaziye, Α. ὄν. iş, mes'ele, γεγονός, συμβεβηκός, ὑπόθεσις.

Kazlik, Τ. ὄν βλακεία.

Kazma, Τ. ὀν. ἀπαρ. σκαφή, χάραγμα. || —, ὄν. σκαπάνη. || —, ἐπθ. ἐσκαμμένος.

Kazmaci, Τ, ὄν. (στρατ.) σκαπανεύς.

Kazmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σκάπτω. || kuyu—, σκάπτω φρέαρ, καὶ (μτφ.) διοργανίζω ἐνέδραν, παγίδα.

Kazmir, Γαλλ. ὄν. ἐριοῦχον δι' ἐνδύματα.

Kebair, Α. ὄν. büyük suç, μεγάλα ἁμαρτήματα, ὡς ἡ δολοφονία, μοιχεία κτλ.

Kebap, Α. ὄν. susuz olarak alazlanmiş, ὀπτόν, ψητόν [κρέας]. || —, ἐπθ. ψητός. || döner—ı, ψητὸν γυριστόν, βλ. kirde.

Kebapçi, Τ. ὄν. ὁ παρασκευάζων καὶ πωλῶν ψητὰ κρέατα.

Kebe, Ἀλβ. ὄν. κάππα. || —, χονδρὸν ἐπανωφόριον τῶν ποιμένων.

Kebedî, Α. ἐπθ. kara ciğere müteallik, ἡπατικός.

Kebeş, Α. ὄν. koç, çebiş, κριός.

Kebet, Α. ὄν. kara ciğer, ἧπαρ.

Kebir, Α. ἐπθ. büyük, ulu, μέγας, ἔξοχος, σπουδαῖος.

Kebise, Α. ὄν. ἡ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος εἰς τὸν Φεβρουάριον προστιθεμένη ἡμέρα. || senei—, δίσεκτον ἔτος.

Kebut, Α. ἐπθ. gök rengi, mavi, κυανοῦς, γλαυκός.

Kebuter, Π. ὄν. güvercin, περιστερά.

Kebze, Τ. ὄν. omuz küreği, ὠμοπλάτη.

Kebzeci, Τ. ὄν. ὁ βλέπων τὴν ὠμοπλάτην τοῦ ἀρνίου καὶ προφητεύων.

Keçe, Τ. ὄν. πίλημα, νακτόν. || —külâh, κάλυμμα κεφαλῆς ἐκ πιλήματος.

Keçeci, Τ. ὄν. ὁ κατασκευάζων καὶ πωλῶν πίλημα, νακτόν.

Keçeleşmek, Τ. ρμ. οὐδ. uyuşmak, ναρκοῦμαι, κ. μουδιάζω [ἐπὶ χειρῶν, ποδῶν κτλ.]. || —, γίνομαι ὡς πατημένον μαλλί [ἐπὶ κόμης κτλ.].

Keçeleştirmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τι ὡς κετσέν, κ.κατσιάζω.

Keçi, Τ. ὄν. αἴξ. || dağ—si, αἴγαγρος. || —boynuzu, = harup, ξυλοκέρατον. || —sağan, (πτην.) αἰγιθήλας. || —kulağı, φλόμος λευκός. || —yolu, = patika, ἀτραπός.

Keder, Α. ὄν. tasa, kaygı, θλῖψις, λύπη.

Keder etmek, Τ. ρμ. οὐδ. acınmak, θλίβομαι, λυποῦμαι.

Kederlenmek, Τ. ρμ. οὐδ. tasalanmak, λυποῦμαι, θλίβομαι.

Kederli, Τ. ἐπθ. tasalı, τεθλιμμένος, ἐστενοχωρημένος.

Kedersiz, Τ. ἐπθ. tasasız, ὁ ἄνευ θλίψεως, ἀβλαβής, σῶος.

Keder vermek, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ.) προξενῶ θλῖψιν, λύπην, κακόν.

Kedi, Τ. ὄν. pisi, γαλῆ. || —balığı, = pisi balığı, (ἰχθὺς) βάτος. || —otu, νάρδος ἡ ἀγρία. || yaban—si, ἀγρία γαλῆ, (μτφ.) ἄγριος, ἀκοινώνητος. || —gibi namkör, ἀχάριστος ὡς ἡ γαλῆ.

Keduret = keder.

Keenlem yekün, Α. φράσις, hiç olmamış gibi, ὡς εἰ μὴ ἐγένετο, ὡς εἰ μὴ ὑπῆρχεν, ἤτοι ἄκυρον.

Kef, Π. ὄν. köpük, ἀφρός.

Kef, Α. ὄν. el ayası = avuç, παλάμη.

Kefaf, Α. ὄν. gıda, ὅ,τι ἀρκεῖ πρὸς συντήρησιν.

Kefal, ἑλλ. ὄν. (ἰχθ.) κέφαλος.

Kefalet, Α. ὄν. güvenme, ἐγγύησις.

Kefaleten, Α. ἐπρ. ὑπ' ἐγγύησιν.

Kefalet etmek, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) ἐγγυῶμαι.

Kefaletname, Π. ὄν. güvenek, ἐγγυητικόν.

Kefaret, Α. ὄν. suçtan arınma, ἐξιλέωσις, ἁμαρτίας.

Kefaretli, Τ. ἐπθ. ἱλαστήριος.

Kefçe = kepçe.

Kefe, Τ. ὄν. kaşağı, ψήκτρα πρὸς καθαρισμὸν τῶν ἵππων.

Kefelemek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) timar etmek, ψήχω, τιμαρεύω τὸν ἵππον.

Kefen = kefin.

Kefenci = kefinci.

Kefenlemek = kefinlemek.

Kefenli = kefinli.

Kefere, Α. ὄν. πλθ. Tanrıyı inkâr edenler, ἄπιστοι, μὴ μουσουλμᾶνοι.

Keffiyed etmek, ΑΤ. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) el çekmek, παύω ἀπὸ τοῦ νὰ ἀναμιγνύομαι, παραιτοῦμαι τινός.

Keffiyet, Α. ἀφ. el çekme, τὸ ἀποσείρειν τὴν χεῖρα, τὸ μὴ ἀναμιγνύεσθαι.

Kefil, Α. ἐπθ. güvenek, zamin, zamân, ἐγγυητής.

Kefilli, Τ. ἐπθ. güvenekli, ὁ ἔχων ἐγγυητήν

Kefillik, Τ. ὄν. ἐγγύησις.

Kefil olmak, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) ἐγγυῶμαι.

Kefin, Τ. ὄν. σάβανον ἐντάφιον. || —soyucu, ὁ τὰ σάβανα λῃστεύων, τυμβορύχος, ἄπληστος.

Kefinci, Τ. ὄν. ὁ πωλητὴς σαβάνων. || —, σαβανωτής. || —, τυμβορύχος, ἄπληστος.

Kefinlemek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σαβανόνω.

Kefinlenmek, Τ. ρμ. πθ. σαβανόνομαι.

Kefinli, Τ. ἐπθ. σαβανωμένος.

Kefiye, Τ. ὄν. ἐλαφρὸν μεταξωτὸν σάλιον. || ipek—, = puşu, κίδαρις ἐλαφρά.

Keğiz, Τ. ἐπιθ. = kekiz.

Kehanet, Α. ὄν. kayiptan bilme, μαντεία, μαντική.

Kehhal, Α. ὄν. göz doktoru, ὀφθαλμίατρος.

Kehhallık, Τ. ὄν. ὀφθαλμιατρεία.

Kehkeşan, Π. ὄν. saman uğrusu, hacılar yolu, (ἀστρ.) γαλαξίας.

Kehle, Τ. ὄν. bit, ψεῖρα.

Kehlelendirmek, Τ. ρμ. διάμ. (αἰτ.) προξενῶ φθειρίασιν.

Kehlelenmek, Τ. ρμ. οὐδ. bitlenmek, φθειριῶ.

Kehleli, T. ἐπθ. bitli, ψειριάρης.
Kehlibar ἢ kehribar, T. ὄν. kıl kapan, ἤλεκτρον. || —, ἐπθ. ἠλέκτρινος.
Keis, A. ὄν. açık gözlük, uyanıklık, νοημοσύνη, εὐφυΐα.
Keke, T. ἐπθ. pepe, dığdığı, τραυλός. || —, = iğri uçlu değnek, ἀγκύλη ῥάβδος.
Kekelemek, T. ρμ. οὐδ. τραυλίζω. || —, ψελλίζω, ἀρχίζω νὰ ὁμιλῶ [ἐπὶ μικρῶν παίδων].
Kekelik, T. ἀφ. τραυλότης.
Kekeme, T. ἐπθ. τραυλός, βραδύγλωσσος, βλ. keke.
Kekik ἢ kekik otu, T. ὄν. θύμος. || —, ὀρίγανος, κ. ρίγανι.
Kekiz, T. ἐπθ. uysal, ὁ μὴ ἀνθιστάμενος, ὁ εὐκόλως παραδιδόμενος. || —, κύναιδος, γυναικοπαθὴς νεανίσκος.
Keklik, T. ὄν. πέρδιξ. || çantada—, μτφ εὐάλωτος.
Kekre, T. ἐπθ. dil buruşturucu, στυφός.
Kekrelik, T. ἀφ. κ. στυφάδα.
Kekremek, T. ρμ. οὐδ. στυφίζω. || —, ζυμοῦμαι, ξοινίζω [ἐπὶ πνευματωδῶν ποτῶν].
Kekremsi, T. ἐπθ. ὑπόστυφος.
Kel, Π. ὄν. tas, κνύος, κασίδα. || —, ἐπθ. taslak, κνυώδης. || —, φαλακρός. || —oğlan, παιδίον ἄθλιον, πτωχόν. || —dağ, ὄρος γυμνὸν δένδρων. || hem—, hem fodul, (πρμ.) καὶ κνυώδης καὶ ὑπερήφανος.
Kelâl, A. ὄν. usanç, bezginlik, κόπωσις, κούρασις.
Kelâm, A. ὄν. söz, λόγος, φράσις. || —, = dil, λεκτικόν. || —ı kadim = Kuran, ὁ ἀρχαῖος λόγος, τὸ Κοράνιον. || hulâsai—, ἢ hasılı—, ἐνὶ λόγῳ.
Kelbi, A. ἐπθ. köpeğe yakışır, κυνικός.
Kelbiyun, A. ὄν. πλθ. οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι.
Kelebek, T. ὄν. χρυσαλίς. || —, ἀσθένεια τῶν προβάτων, αἰγῶν κτλ.
Kelebekli, T. ἐπθ. ὁ προσβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας kelebek.
Kelek, Π. ὄν. sal, σχεδία. || —, πέπων ἢ ὑδροπέπων ἄωρος.
Kelem, T. ὄν. lâhana, λάχανον, şalgam, κράμβη.
Kelep, T. ὄν. σίδηρον πλατύ, πέδη. || —, ἐξελίκτρα, ἀνέμη, τυλιγάδι.
Kelepçe, T. ὄν. χειροπέδη.
Kelepçeli, T. ὄν. ὁ δεδεμένος μὲ χειροπέδην.
Kelepir, T. ἐπθ. εὐθηνότατος. || —, ὄν. εὕρημα, πρᾶγμα ἀγοραζόμενον εἰς τιμὴν λίαν εὐτελῆ σχετικῶς πρὸς τὴν ἀξίαν του.
Kelepirci, T. ἐπθ. ὁ ἀποκτῶν ἢ θέλων πάντοτε εὑρήματα, εὐθηνὰ καὶ καλά.
Keler, T. ὄν. σαύρα. || —balığı, ἰχθὺς σαυροειδής, κ. κελέρι. || —derisi, δέρμα σαύρας ἢ ἰχθύος σαυροειδοῦς.
Keleş, T. ἐπθ taslak, κνυώδης, κασιδιάρης. || —, = güzel, ὡραῖος, εὐειδής.
Kelle, Π. ὄν. baş, κεφαλή. || —, μτφ. yuvarlak, στρογγύλος ὡς ἡ κεφαλή. || —kulak yerinde, ἄνθρωπος μεγαλόσωμος, πελώριος.
Kelp, A. ὄν. köpek, it, κύων, σκύλος. || (ἀστρ.)—ı ekber, = büyük köpek, Μέγας Κύων. || (ἀστρ.) —i asgar, = küçük köpek, Μικρὸς Κύων.
Kelpe, T. ὄν. kazık, κοντάρι, παλοῦκι διὰ στύλωσιν δένδρου. || —, χάραξ.
Kem, Π. ἐπθ. az, ὀλιγάριθμος, εὐτελής, ἐλαττωματικός.
Kem, T. ἐπθ. kötü, κακός, κακεντρεχής. || —söz, kalp akçe, sahibinindir, (πρμ.) ὁ κακὸς λόγος καὶ τὸ κίβδηλον νόμισμα ἀνήκουσιν εἰς τὸν κάτοχον αὐτῶν. || eden bulur, sanma kalır, bir gün olur, vaktı gelir, eyilik eden eyilik bulur, —ler belâsın, (πρμ.) ὅ,τι κάμει τις τὸ εὑρίσκει, μὴ νόμιζε ὅτι μένει [ἀτιμώρητον], ἔρχεται ἡμέρα, καθ' ἣν ἔρχεται ὁ [κατάλληλος] καιρός του. ὅστις κάμνει καλόν, εὑρίσκει καλόν, οἱ δὲ κακοὶ τὴν ποινήν των.
Kema, A. ἐπρ. gibi, ὡς. || —fissabık = eskisi gibi, ὡς πρότερον. || —kân = olduğu gibi, ὡς ἦτο. || —kale Teâlâ = Tanrı nasıl dedi ise, ὡς εἶπεν ὁ Θεός.
Kemal, A. ὄν. noksansızlık, ἐντέλεια, τελειότης. || — = değer, kıymet, τιμή, ἀξία. || — ἢ —ettin, ὄν. κ. Κλεάνωρ, Κλεόβουλος.
Kemalsiz [kemalsız], T. ἐπθ. değersiz, ὁ ἄνευ ἀξίας, μηδαμινός.
Keman, Π. ὄν. yay, τόξον. || —, λύρα, πεντάχορδον.

Kemanî, Π. ὄν. usta çalgıcı, βιολιστής.
Kemankeş, Τ. ὄν. okçu, τοξότης.
Kembizaa, Π. ἐπθ. μτφ. çok okumamiş, ὁ μὴ ἔχων ἠθικὰ κεφάλαια, || —, = değersiz, εὐτελής, ταπεινός.
Kemençe, Π. ὄν. μικρὸν πεντάχορδον.
Kemençeci, Τ. ὄν. ὁ παίζων μικρὸν πεντάχορδον.
Kement, Τ. ὄν. ucu ilmikli ip, βρόχος, θηλειὰ πρὸς σύλληψιν τοῦ φεύγοντος, ἢ προς ἀναρρίχησιν. || —, μτφ. παγίς, βόστρυχος.
Kemer, Π. ὄν. kusak, ζώνη· || —, = tak, ἀψίς, θόλος.
Kemercik = kemircik.
Kemerdek = kemirdek.
Kemerli, Τ. ἐπθ. ἀψιδωτός, θολωτός
Kemerlik, Τ. ὄν. ζώνη δερματίνη ἢ ξυλίνη τοῦ τεχνίτου ἢ τοῦ πωλητοῦ, ἐν ᾗ εὑρίσκονται τὰ ἐργαλεῖα ἢ τὰ πρὸς πώλησιν χρειώδη.
Kemha, Π. ὄν. ipek kumaş, μεταξωτὸν μὲ κλαδιά, κ. δαμάσκο.
Kemhacı, Τ. ὄν. ipek kumaş tokuyucu, ὑφάντης ἢ πωλητὴς μεταξωτῶν μὲ κλαδιά.
Kemik, Τ. ὄν. ὀστοῦν. || —, ἐπθ. ὀστέϊνος.
Kemikli, Τ. ἐπθ. ὀστεώδης.
Kemiksiz, Τ. ἐπθ. ὁ ἄνευ ὀστῶν. || — hayvan, μαλάκιον.
Kemin, Α. ὄν. pusu, ἐνέδρα, παραμόνευμα. || —, = gizli, στρατὸς ἢ ἄνθρωποι παραμονεύοντες.
Kemircik, Τ. ὄν. burun, göz, kulak kıkırdağı, διάφραγμα μεσόρρινον, διάτοιχον ὠτός, τὸ ὀστοῦν τοῦ ὀφθαλμοῦ.
Kemirdek, Τ. ὄν. kuyruk kemiği, κόκκυξ, ἤτοι τὸ κάτω ἄκρον τῆς σπονδυλικῆς στήλης.
Kemirici, Τ. ἐπθ. ὁ περιτρώγων, τραγανίζων.
Kemirmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) περιτρώγω, κοκκαλίζω, τραγανίζω.
Kemiyet, Α. ὄν. sayı, ποσότης, ἀριθμός. || —, (γραμμ.) ἀριθμός. || —i vaziye, συντεταγμέναι (γραμμαί).
Kemlik, Τ. ὄν. kötülük, κακία, μοχθηρία.
Kemter, Π. ἐπθ. daha aşağı, ἐλλιπής, || —, εὐτελής, ταπεινός.
Kenar Π. ὄν. kıyı, ἄκρα, ὄχθη. || —, περιθώριον, ᾠα, κ. οὔγια. || —, περιφέρεια. || —, ἄκρα. || —, γωνία. || —, ἐπθ. ἀπόκεντρος.
Kenarcı, Τ. ὄν. ἁλιεὺς ἁλιεύων παρὰ τὰς ἀκτάς.
Kenarlı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων ἄκραν, ὄχθην, ᾠαν, περιθώριον.
Kenarsız, Τ. ἐπθ. ὁ ἄνευ ἄκρας, ὄχθης, ἀπέραντος, ἀχανής.
Kendi, Τ. ἀντ. öz, başkası değil, zat, ıssı, αὐτὸς ὁ ἴδιος. || —ini beyenmiş = hodbin = ἀλαζών, ὑπερήφανος.
Kendiliğinden, Τ. ἐπρ. zaten, ἀφ' ἑαυτοῦ, ἤδη.
Kendir, Τ. ὄν. kenevir, κάνναβις.
Kene, Τ. ὄν. sakırga, κρότων, κ. τσιμοῦρι. || —, βλ. habüsselâtin, ρητινόλαδον.
Kenef, Α. ὄν. taraf, yan, μέρος, τόπος.
Kenef, Τ. ὄν. ayak yolu, ἀπόπατος. || =, μτφ. οὐτιδανός, ἄθλιος, κ. χρεία.
Kenet, Τ. ὄν. συγκόλλητρον.
Kenetlemek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) συνάπτω τεμάχια διὰ σύρματος ἢ ἀγκυρίου.
Kenetlenmek, Τ. ρμ. πθ. συνάπτομαι. || —, μτφ. κλείομαι σφιγκτά, κλειδόνομαι [ἐπὶ σιαγόνων ἢ ὀδόντων].
Kenetli, Τ. ἐπθ. συνημμένος [ἐπὶ διερρωγότων ἢ τεθραυσμένων].
Kenevir, Τ. ὄν. kendir, κανναβόσπορος.
Kenise = kilise.
Kenker, Τ. ὄν. eşek dikeni, κ. ἀγριαγκινάρα.
Kent, kant, Τ. ὄν. kale, kasaba, φρούριον, κωμόπολις· ὡς ἡ Taşkent καὶ Semerkant,
Kepaze, Τ. ἐπθ. adi, rezil, γελοῖος, εὐτελής, ποταπός.
Kepaze etmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐξευτελίζω, ἐκθέτω.
Kepazelenmek, Τ. ρμ. πθ. ἐξευτελίζομαι, ἐκθέτομαι.
Kepazeletmek = kepaze etmek.
Kepazelik, Τ. ὄν. ἐξευτελισμός.
Kepçe, Τ ὄν. büyük kaşık, κ. χουλιάρα.
Kepek, Τ. ὄν. πίτυρον. || —, = konak, πιτυρίδα.
Kepenek, Τ. ὄν. kelebek, χρυσαλλίς.
Kepenk, Τ. ὄν. καταπακτή, ἤτοι θυρόφυλλα κλείοντα τὴν πρόσοψιν [παραθύρου, ἐργαστηρίου κτλ.].
Kerag, Τ. ὄν. ρινόκερως.

Kerahat, A. ὄν. iğre me, tiksinme, ἀποστροφή.

Kerahe, A. ὄν. ἀποστροφή. || ma el—, = tiksinmekle, μετ' ἀποστροφῆς.

Kerake, T. ὄν. εἶδος τρίβωνος, ῥάσου ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος [ἴσως ἐκ τοῦ κυριακάτικος].

Keramet, A. ὄν. θαῦμα ἁγίου, χάρις προφητική. || —, λόγος ἢ γνώμη ὀρθοτάτη. || —sahibi, θαυματουργός.

Kerametli, T. ἐπθ. μεγάθυμος, γενναιόδωρος. || —, θαυματουργός.

Kerata, ἑλλ. ὄν. deyyus, kodoş, κερατίας, ἤτοι ὁ ἀνεχόμενος τὰς παρεκτροπὰς τῆς συζύγου αὐτοῦ. || —, = çekecek, κεράτιον τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου εἰσάγει τις τὴν πτέρναν εἰς στενὸν ὑπόδημα.

Kere, A. ὄν. defa, φορά.

Kerem, A. ὄν. cömertlik, μεγαθυμία, χάρις, εὐεργεσία. || —buyurun, κάμετέ μοι τὴν χάριν, ἤτοι ἀκούσατε παρακαλῶ.

Kereste, T. (Π.) ὄν. ξυλικὴ χρήσιμος πρὸς οἰκοδομήν. || —, ὕλη, ὑλικόν.

Keresteci, T. ὄν. ξυλέμπορος ξυλείας πρὸς οἰκοδομήν.

Kerevet = kirevet.

Kereviz, T. ὄν. σέλινον.

Kerh, A. ὄν. iğrenme, ἀποστροφή. βδελυγμία.

Kerhane = kârhane.

Kerhaneci = kârhaneci.

Kerhen, A. ἐπρ. zoraki, istemiyerek, tiksinerek, μετ' ἀποστροφῆς, διὰ τῆς βίας.

Kerih, A. ἐπθ. iğrenç, ἀποτρόπαιος, μυσαρός. || —, δυσώδης.

Kerihe, A. ἐπθ. θ. iğrenç şey = kerih, || —, ὄν. συμφορά, πρᾶγμα δυσάρεστον καὶ ἀνιαρόν.

Kerim, A. ἐπθ. ünlü, şeref sahibi, εὐγενής, ἐπιφανής. || —, γενναιόδωρος, εὐεργετικός. || —, ὁ συγχωρῶν καὶ παραβλέπων. || Allah—, ἔχ' ὁ Θεὸς ἢ ὁ Θεὸς εἶναι μεγάλος. || —, ὄν. κ. Γεννάδιος.

Kerime, A. ὄν. kız evlât, θυγάτηρ. || —, ἕκαστον τῶν ἐδαφίων τοῦ Κορανίου. || —, ἐπθ. εὐγενὴς κτλ. βλ. kerim.

Keriye, A. ὄν. sağdıç, παράνυμφος. || —, ἀνάδοχος.

Kerki, T. ὄν. büyük balta, μέγας πέλεκυς.

Kerkilemek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) sıkı sıkı sarılmak, ἀντέχομαί τίνος ἐρωμένως. || —, (αἰτ.) κτυπῶ διὰ βαρέως πελέκεος δένδρον.

Kerpe, ὄν. κ. Κάρπαθος (νῆσος).

Kermen, T. ὄν. ἄτρακτος, ἡλακάτη, βλ. kirman.

Kerpeten, T. ὄν. kısaç, ὀδοντάγρα, κ. δανάλλια.

Kerpiç, T. ὄν. kuru çamur, πλίνθος οὐχὶ ὀπτή.

Kerrat, A. ὄν. defalar, φοραί. || —cetveli, πυθαγόρειος πίναξ.

Kerte, T. ὄν. çizgi, çentik, ἐγκοπή, ἐντομή, ὡς ἡ τοῦ συντομίου δηλ. τσέτουλας. || —, = sıra, zaman, στιγμὴ κατάλληλος, ἀκμή. || —sini bulmak = pundunu bulmak, zamanını bulmak, εὑρίσκω κατάλληλον στιγμήν, εὐκαιρίαν.

Kertenkele = keler.

Kertik, T. ὄν. çizik, çetele, ἐντομή, ἐγκοπή, χαραγματιά. || —, ἐπθ. ὁ ἔχων ἐντομάς, χαραγματιάς.

Kertilmek, T. ρμ. πθ. ἐντέμνομαι, ἐγχαράττομαι.

Kerubi, A. ὄν. büyük melek, Χερουβ[ε]ίμ. || —, ἐπθ. Χερουβικός.

Kervan, Π. ὄν. öbek, συνοδεία ὁδοιπόρων ἢ ἐμπόρων. || —kıran, = çoban yıldızı, (ἀστρ.) Ἀφροδίτη. || —saray, κατάλυμα ὁδοιπόρων, ξενών.

Kes, T. ἐπθ. ἔκπληκτος, ἔκθαμβος, ἐμβρόντητος.

Kes, Π. ἀντ. kişi, τίς, ἄτομον. || bi—,= kimsesiz, ὀρφανός, ἄπορος. || her—, ἕκαστος.

Kesafet, A. ὄν. sıklık, kalınlık, yoğunluk, kabalık, πυκνότης. || —, (φυσ.) πυκνότης ὑγρῶν.

Kesat, A. ὄν. sürümsüzlük, ἀπραξία, ἀκινησία ἐμπορίου, καχεξία.

Kese, A. ὄν. küçük torba, βαλάντιον, θυλάκιον, κ. σακοῦλα. || —, τρίπτης, κ. τρίφτης τοῦ λουτροῦ. || —, (ἀνατ.) κύστις.

Kesedar, Π. ὄν. ταμίας.

Keseğen, T. ὄν. μικρὸς μῦς κατατρώγων τὰ ἐνδύματα, βλ. geme.

Kesek, T. ὄν. τεμάχιον χλόης ἢ βῶλος χώματος ἀπολιθωθέντος.

Keselemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τρίβω

τὸ σῶμα ἐν τῷ βαλανείῳ διὰ τοῦ τρίπτου.

Keselenmek, T. ρμ. μέσ. τρίβομαι διὰ τοῦ τρίπτου ἐν τῷ βαλανείῳ.

Keser, T. ὄν. σκέπαρνον, κ. σκεπάρνι.

Kesi, T. ὄν. çamaşır, ἀσπρόρρουχον. || —taşı, πέτρα πλησίον ὕδατος, ἐπὶ τῆς ὁποίας κτυπῶντες πλύνουσι τὰ ἀσπρόρρουχα.

Kesici, T. ἐπθ. ὁ κόπτων, σχίζων. || odun—, ξυλοσχίστης. || yan—, βαλαντιοτόμος.

Kesif, A. ἐπθ. sık, kalın, yoğun, yoğ, kaba, πυκνός.

Kesik, T. ἐπθ. kesilmiş, κεκομμένος, ἀκρωτηριασμένος. || —, = yorgun, κατάκοπος. || —, ὀκνηρός.

Kesiklik, T. ὀν. ἀκρωτηριασμός. || —, ὀκνηρία. || —, = yorgunluk, κόπωσις σωματική.

Kesilmek, T. ρμ. πθ. ἢ οὐδ. κόπτομαι. || —, yorulmak, ἀποκάμνω, καταβάλλομαι, κ. συνδζακίζομαι. || —, ἀποκόπτομαι, παύω. || umudum kesildi, ἀπηλπίσθην. || —, μεταβάλλομαι, χαλνῶ. || —, καταντῶ, ἔχω ἀξίωσιν. || —, ὁρίζομαι.

Kesim, T. ἀφ. κόψιμον, ἀποκοπή. || et i = apokorya, ἡ ἀπόκρεως. || —, ἐκμίσθωσις δημοσίων προσόδων κατ' ἀποκοπήν. || ders—i, παῦσις μαθημάτων.

Kesimci, T. ὄν. ὁ ἀγοράζων κατ' ἀποκοπὴν δημοσίας προσόδους.

Kesinti, T. ὄν. kırpıntı, περίκομμα. || makas—si, ἀποψαλίδι. || —, πόνος, κ. κόψιμον [κοιλίας, ἐντέρων]. || —, χλευασμός.

Kesîr, A. ἐπθ. bol, çok bulunan, πολύς, ἄφθονος. || (γεωμ.), —ül adla, πολύγωνον. || —ül vücuh, πολύεδρος. || —ül hudut, πολυώνυμος.

Kesir [kesr], A. ἀφ. kırma, ῥῆξις, θραῦσις. || —, μτφ. bozma, προσβολή, βλάβη. || (ἀριθ.)—, κλάσμα: || —i adi, κλάσμα κοινόν. || —i aşarî, κλάσμα δεκαδικόν.

Kesiş, T. ὄν. κόψις, κόψιμον. || —, προσδιορισμὸς τιμῆς, συμφωνία.

Kesişme, T. ὀν. ἀπαρ. uzlaşma, pazarlık, σύμβασις, συμφωνία.

Kesişmek, T. ρμ. ἀλλ. uzlaşmak, συμφωνῶ μετά τινος, κόπτω μετά τινος τὴν τιμὴν ἐμπορεύματος.

Kesken = keseğen.

Keski, T. ὄν. ἀξινίδιον χρησιμεῦον πρὸς ἀποκοπὴν κλάδων.

Keskin, T. ἐπθ. κοπτερός, ὀξύς, δριμύς, ἀπότομος. || —, (μτφ.) çalışkan, δραστήριος, ἐνεργητικός, ἐπιτήδειος. || — sirke, ὄξος δριμύ. || —, ὄν. τὸ κοπτερὸν μέρος, ἡ ἀκμή.

Keskinlenmek = Keskinleşmek.

Keskinleşmek, T. ρμ. οὐδ. καθίσταμαι κοπτερός, ὀξὺς κτλ., βλ. keskin.

Keskinlik, T. ἀφ. ὀξύτης ξίφους, μαχαίρας, κτλ. || —, δριμύτης ὄξους, κτλ. || —, τραχύτης, αὐστηρότης, δεινότης.

Kesme, T. ὀν. ἀπαρ. τὸ κόψιμο, ἡ τομή, σφάξιμον κτλ., βλ. kesmek. || —ἐπθ. κεκομμένος, τετμημένος, ὡρισμένος. || —kaya, βράχος ἄπαλός. || —, ὄν. λουκοῦμι.

Kesmece, T. ὄν. συμφωνία ἐπὶ πεπόνων ἢ ὑδροπεπόνων, μὲ τὸν ὅρον νὰ κοπῶσι καὶ ν' ἀγορασθῶσι, λέγεται καὶ —pazarı.

Kesmek, T. ρμ. μτβ. κόπτω, τέμνω, σφάζω, φονεύω. || —, ἀποκόπτω, ἐκτέμνω, εὐνουχίζω. || —, πετριτρώγω [ὁ ποντικὸς ἔνδυμα κτλ.]. || —, καταβάλλω. || —, διακόπτω. || sütten—, ἀπογαλακτίζω. || elini—, ἐμποδίζω. || çivi—, τρέμω ἐκ τοῦ ψύχους. || önünü—, προλαμβάνω, ἀναχαιτίζω. || akıl—, ἐννοῶ. || kısa—, λέγω τι λακωνικῶς. || umut—, ἀπελπίζομαι.

Kesmelik, T. ὀν. λατομεῖον.

Kesmik, T. ὄν. μικρὸν τεμάχιον στάχυος, ἀπομεινάριον στάχυος.

Kesp, A. ἀφ. edinme, ἀπόκτησις. || —, κέρδος, ὠφέλεια, ἐμπόριον.

Kesp etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ) edinmek, ἀποκτῶ, κερδαίνω.

Kesret, A. ὄν bolluk, çokluk, ἀφθονία, πληθύς, περίσσεια.

Kesretli, T. ἐπθ. çok, πολύς, ἄφθονος.

Kesrî, A. ἐπθ. κλασματικός.

Kesriadi = βλ. kesir [kesr].

Kesriaşarî = βλ. kesir [kesr].

Kestane, ἑλλ. ὄν. κάστανον. || kuzu - si, μικρὰ κάστανα.

Kestaneci, T. ὄν. πωλητὴς καστάνων.

Kestanelik, T. ὄν. καστανεών.

Kestel, T. ὄν. Hisarcık φρούριον μικρόν. || —, ἀκρόπολις.

Kestere, ἑλλ. ὄν. τραγάκανθα.

Kestirilmek, T. ρμ. πθ. κόπτομαι. || —, ἀποφασίζομαι ὁριστικῶς.
Kestirme, T. ἐπθ. ὁριστικός. || —, ὁ κατὰ προσέγγισιν. || —, σύντομος.
Kestirmek, T. ρμ διάμ. (δοτ. αἰτ.) κόπτω δι' ἄλλου. || —, συντέμνω τὸν δρόμον κτλ. || —, ἀποφασίζω ὁριστικῶς. || —, ἐκτιμῶ, προσδιορίζω, προβλέπω. || göz—, ὑπολογίζω.
Keş, T. ἐπθ. aptal, ἀφελής, ἁπλοϊκός.
Keş, T. ὄν. yoğurt peyniri, εἶδος τυροῦ οὐχὶ παχέος.
Keşan, ὄν. κ. Κεσσάνη [κωμόπολις παρὰ τὴν Καλλίπολιν].
Keşf, A. ἀφ. meydana çıkarma, ἀνακάλυψις, ἐξερεύνησις. || —, κατασκόπευσις τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ. || —, νεκροψία. || —, ἐξέτασις δικαστικῆς ἀγωγῆς, γινομένη ἐπιτοπίως [ἐπὶ οἰκοδομῆς ἢ γαιῶν].
Keşf etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) meydana çıkarmak, ἀνακαλύπτω. || —, ἐξετάζω ἐπιτοπίως δι' εἰσηγητοῦ κτῆμα ἐπίδικον. || —, κατασκοπεύω. || —, μαντεύω, ἐξηγῶ τι μυστηριῶδες.
Keşfî, A. ἐπθ. ὁ ἀνήκων τῇ ἀνακαλύψει, ἐξερευνήσει κτλ., βλ. keşf.
Kesfiyat, A. ὄν. πλθ. ἀνακαλύψεις. || —, αὐτοψίαι, ἐξετάσεις, προκαταρκτικοὶ προϋπολογισμοὶ κτιρίων κτλ. || —, προρρήσεις.
Keşide, Π. μτχ. τραβιγμένος, παρατεθειμένος. || —, ὄν. κλήρωσις λαχείου.
Keşide etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) ἄγω, σύρω || telgraf—, τηλεγραφῶ.
Keşif = keşf.
Keşifçi, T. ὄν. ἀνιχνευτής, κατάσκοπος, πρόσκοπος. || —, ἐκτιμητής.
Keşiş, Π. ὄν. papaz, μοναχὸς ἢ ἱερεὺς χριστιανός. || —hücresi, κελλεῖον. || —dağı ἢ ulu dağ, Ὄλυμπος [ὄρος Βιθυνίας].
Keşişhane, Π. ὄν. σκήτη μοναχῶν.
Keşişleme, T. ὄν. ἄνεμος νοτιοανατολικός.
Keşişlik, T. ὄν. papazlık, ἱερωσύνη.
Keşke, Π. ἐπφ. εἴθε.
Keşkek, T. ὄν. φαγητὸν ἐκ σίτου κοπανισμένου μετὰ τεμαχίων κρέατος ἀναμεμιγμένου.
Keşkül, Π. ὄν. ἐπαίτης. || —, κέλυφος κοκκοφοίνικος, ἔχον σχῆμα ἀκατίου, ὅπερ οἱ δερβῖσαι φέρουσιν ἀνηρτημένον εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ἐν ᾧ τρώγωσι, πίνουσι καὶ ρίπτουσι τὴν ἐλεημοσύνην ἣν λαμβάνουσι. || —üfukara, φαγητὸν ἐκ διαφόρων οὐσιῶν, ἁρλεκῖνος
Keşmekes, Π. ὄν. πάλη, ἀγών, διαμάχη || —, kararsızlık, ἀνησυχία, ἀβεβαιότης, κατάστασις ἔκρυθμος.
Keşşaf, A. ἐπθ. gizli bir şeyi meydana çıkaran, ἑρμηνευτής. || —, ἐξερευνητής. || —, = keşifçi, πρόσκοπος, κατάσκοπος.
Keşti, Π. ὄν. gemi, πλοῖον. || —i gam, ἡ κοιλὰς τοῦ κλαυθμῶνος, ὁ κόσμος.
Ketal, T. ἐπθ. κολλαρισμένος [ὕφασμα].
Kete, T. ὄν. ἀρτοφάγανον, κ. τσουρέκι.
Ketebe = kâtipler, βλ. kâtip.
Keten, A. ὄν. λίνον. || —tohumu, λιναρόσπορον. || —, ἐπθ. λινοῦς.
Ketenci, T. ὄν. πωλητὴς λίνου ἢ ὑφασμάτων λινῶν.
Ketim [ketm], A. ἀφ. gizleme, ἀπόκρυψις.
Ketm etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) saklamak, gizlemek, κρύπτω, δὲν λέγω, ἀποκρύπτω.
Ketum, A. ἐπθ. her şeyi saklayan, ἐχέμυθος.
Ketumluk, T. ὄν. ἐχεμυθία.
Kevgir, T. ὄν. süzgeç, τρυπητόν, στραγγιστῆρι.
Kevser, A. ὄν. Κατὰ τὴν μουσουλμανικὴν δοξασίαν ὄνομα ποταμοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ. || —, νέκταρ.
Keyf, A. ὄν. istek, διάθεσις, εὐθυμία, ἱλαρότης, διασκέδασις, ὄρεξις. || —= sıhhat, ὑγιεία. || —, μέθη ἐλαφρά. || —im yok, δὲν ἔχω διάθεσιν. || ehli—, ἄνθρωπος φίλος τῶν διασκεδάσεων. || —e mayeşa, = gelişi güzel, κατ' ἀρέσκειαν, κατὰ τὸ δοκοῦν. || —ine bakmak = yan gelmek, διασκεδάζω.
Keyf etmek, T. ρμ. οὐδ. eğlenmek, διασκεδάζω.
Keyfî, A. ἐπθ. gelişi güzel olarak, αὐθαίρετος. || —, ἐπρ. αὐθαιρέτως.
Keyfiyet, A. ὄν. hal, ὁ τρόπος. || —, = iş, husus, ὑπόθεσις, πρᾶγμα. || —, (γραμμ.) γένος.
Keyif = keyf.
Key[i]flenmek, T. ρμ. μσ. sevinmek, εὐθυμῶ, χαίρω, κάμνω διάθεσιν.
Key[i]fli, T. ἐπθ. εὔθυμος.

Key[i]fsiz, T. ἐπθ. raḥatsız, ἄθυμος, κακοδιάθετος.
Key[i]fsizlenmek, T. ρμ. μέσ. ἀδιαθετῶ, κακοδιαθετῶ.
Key[i]fsizlik, T. ὄν. ἀδιαθεσία, ἀθυμία.
Keylûs, A. (ἑλλ.) ὄν. χυλός.
Keymus, A. (ἑλλ.) ὄν. χυμός.
Keza = kezalik,
Kezalik, A. ἐπρ. böyle, öylece, ἐπίσης, ὡσαύτως.
Kezap, T ὄν. hamızı azot, zaç yağı, νικρικὸν ὀξύ.
Kezzap, A. ἐπθ. yalancı, dolandırıcı, ψεύστης, ἀπατεών.
Ki, T. [ki, kı, kü, ku, gi, gı, gu, gü], μόριον σχηματίζον παράγωγα: içki, ποτόν. || bilgi, γνῶσις. || vergi, φόρος. || uyuku, ὕπνος. || duygu, αἴσθησις, κτλ. κτλ.
Ki, T. [kı, kü], ἀντων. ἐπιθετική, ἴσο δυναμοῦσα τῷ ἄρθρῳ τῆς ἑλληνικῆς καὶ σχματίζουσα κτητικὰ ὀνόματα, ἐπίθετα, ἀντωνυμίας, ἐπιρρήματα. || evinki, ὁ, ἡ, τὸ τῆς οἰκίας. || benimki, ὁ ἐμός, ἡ, όν. || bugünkü, ὁ σημερινός || evdeki hesap çarşıya uymaz, (πρμ.) ὁ ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπολογισμὸς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὴν ἀγοράν.
Kibar, A. ἐπθ. yüce, εὐγενής, ἀξιοπρεπής, μεγαλοπρεπής, κομψός, ὡραῖος.
Kibarane = kibarca.
Kibarca, T. ἐπρ. εὐγενῶς, ἀξιοπρεπῶς, κ. ἀρχοντικά.
Kibarlaşmak, T. ρμ. οὐδ. ἐξευγενίζομαι, εἰσέρχομαι εἰς τὴν ὑψηλὴν κοινωνίαν, ὑπερηφανεύομαι, γίνομαι ἀκατάδεκτος.
Kibarlık, T. ὄν. εὐγένεια, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια.
Kibir [kibr], A. ὄν. büyüklük, μεγαλεῖον, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια.
Kibirlenmek, T. ρμ. οὐδ. büyüklük taslamak, ὑπερηφανεύομαι, ἐπαίρομαι.
Kibirli, T. ἐπθ. kendini beğenmiş, ὑπερήφανος, ἀλαζών, ὑπερόπτης, ἀκατάδεκτος.
Kibirsiz, T. ἐπθ. ὁ μὴ ὑπερήφανος, καταδεκτικός.
Kibirsizlik, T. ὄν. μετριοφροσύνη.
Kibrit, A. ὄν. kükürt, θεῖον, κ. θειάφι. || —i ahmer, = kızıl taş, ἡ φιλοσοφικὴ λίθος τῶν ἀρχαίων. || —i tutya, θειοῦχος ψευδάργυρος.
Kibrit, T. ὄν. φωσφόρον, ἔναυσμα.
Kibritçi, T. ὄν. ὁ πωλητὴς φωσφόρων. || —, μτφ. cimri, χλίσχρος, ἄθλιος.
Kibritî, A. ἐπθ. kükürtlü, θειϊκός. || —, θειώδης.
Kibritiyet, A. ὄν. (χημ.) θειϊκός. || —i kils, γύψος. || —i hadit, = zaç, χαλκάνθη.
Kibritiyetî, A. ὄν. (χημ.) ὑποθειοῦχος.
Kibriya, A. ὄν. Tanrı, ὁ Θεός.
Kifayet, A. ὄν. yetişme, τὸ εἶναί τι ἐπαρκές, ἐπάρκεια. || —, ἱκανότης (ἠθική).
Kifayet etmek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) yetişmek, elvermek ἀρκῶ, ἐπαρκῶ.
Kifayetli, T. ἐπθ. ἐπαρκής, ἱκανός.
Kifayetsiz, T. ἐπθ. ἀνεπαρκής, ἀνίκανος.
Kifayetsizlik, T. ὄν. ἀνεπάρκεια, ἀνικανότης.
Kihusrev = Hurşit, ὄν. κ. Κῦρος.
Kik, T. ὄν. uzun ve dar sandal, λέμβος στενή, ἐν ἑκάστῳ τῶν ἐδωλίων τῆς ὁποίας εἷς μόνον κωπηλάτης δύναται νὰ καθήσῃ.
Kil, Π. ὄν. ἄργιλλος. ||—ermeni, (φαρμ.) βῶλος Σινωπίς.
Kile, A. ὄν. μέτρον σιτηρῶν, ἰσοδύναμον πρὸς 40 λίτρας. || dipsiz—, κοιλὸν ἄνευ πυθμένος, ἤτοι σπάταλος, πτωχεύσας.
Kiler, T. [ἑλλ.] ὄν. κελλάριον, ὀψοφυλάκιον, ἐδεσματοθήκη.
Kilerci, T. ὄν. ὀψοφύλαξ, οἰκονόμος μεγάλων οἴκων.
Kilindir, ἑλλ. ὄν. κύλινδρος, μέτρον (ἀρχαῖον) καταμετρήσεως οἴνου.
Kilim, Π. ὄν. yaygı, τάπης.
Kilis, T. ὄν. σαῦρα φίλυδρος || —balığı, = yayın balığı, κ. γουλιανός.
Kilise, ἑλλ. ὄν. ἐκκλησία. || kırk—, = Kırklar eli, Τεσσαράκοντα Ἐκκλησίαι (κωμόπολις).
Kilisece, T ἐπρ. ἐκκλησιαστικῶς.
Kilit, ἑλλ. ὄν. κλείς, κλειδίον. || kırk—otu, σιδηρόχορτον.
Kilitçi, T. ὄν. κλειθροποιός.
Kilitlemek, T. ρμ. (αἰτ.) κλειδόνω.
Kilitlenmek, T. ρμ. πθ. ἢ οὐδ. κλειδόνομαι.
Kilitletmek, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω ἄλλον νὰ κλειδώσῃ.
Kilitli, T. ἐπθ. κλειστός, κλειδωμένος.

Kiliz, T. ὄν. saz, kamış, κάλαμος. || — balığı, = sazan, εἶδος κυπρίνου.
Kilizma = Kirizma.
Kilizman } T. ὄν. sazlık, ἕλος, τέλμα.
Kilizmen }
Kilo } Γαλλ. ὄν. χιλιόγραμμον.
Kilogram }
Kilometre, Γαλλ. ὄν. χιλιόμετρον.
Kils, A ὄν. kireç taşı, ἀσβεστόλιθος.
Kilsî, A. ἐπθ. (ἰατρ.) τόφοι, ἀποθέσεις τοφοειδεῖς.
Kilye, A. ὄν. böbrek, νεφρός, νεφροί.
Kilyevî, A. ἐπθ. νεφρικός.
Kim, T. ἀντ. [ἐπὶ προσώπων] τίς; ὅστις, ὁστισδήποτε. || —in nesisiniz? τίνος τι εἶσθε = τίς εἶσθε;
Kimesne = kimse.
Kimse, T. ἀντ. τις, ἄνθρωπός τις. || —, [μετ' ἀποφ. ρήμ.] οὐδείς.
Kimsesiz, T. ἐπθ. öksüz, ὁ μὴ ἔχων οὐδένα, ἀπωρφανισμένος. ἀπροστάτευτος. || —hiç kimse yoktur, her kimsenin vardır bir kimsesi, —kaldık, medet ey! —ler himsesi = οὐδεὶς ὑπάρχει μὴ ἔχων οὐδένα [προστάτην]· ἕκαστος ἔχει [προστάτην] τινά ἄνευ οὐδενὸς [προστάτου] ἐμείναμεν· βοήθησον οὐ [δηλ. Θεὲ] ὅστις εἶσαι ὁ τὶς [δηλ. ὁ προστάτης] τῶν μὴ ἐχόντων τινὰ [δηλ. τῶν ἀπροστατεύτων] (ρητὸν τοῦ Κορανίου).
Kimsesizlik, T. ὄν. ὀρφανία.
Kimya, A. ὄν. χημεία. || —i uzvî, ὀργανικὴ χημεία. || —i gayri uzvi, ἀνόργανος χημεία. || —, ἀλχημεία. || —aramak, ζητῶ ἢ ἐπιδιώκω τι ἀνύπαρκτον.
Kimyager, Π. ὄν. kimyacı, χημικός.
Kimyagerlik, T. ὄν. ἡ τέχνη τοῦ χημικοῦ, χημική. || —, ἀλχημιστική.
Kimyevî, A. ἐπθ. χημικός. || tıbbı —, Ἰατροχημεία
Kimyon, T. ὄν. κύμινον.
Kimyonlu, T. ἐπθ. ὁ περιέχων κύμινον.
Kin, Π. ὄν. hinç, kuyruk acısı, ὀς, μῖσος, πάθος, μνησικακία.
Kinaye, A. ὄν. ἀλληγορία, ὑπαινιγμός, μομφὴ πλαγία. || —, φιλικὴ ἐπιτίμησις. || —, (γραμμ.) ἀντωνυμία.
Kinayeli, T. ἐπθ. ὁ γινόμενος δι' ὑπαινιγμοῦ, ὁ περιέχων ὑπαινιγμόν.
Kinci } T. ἐπθ. μνησίκακος.
Kinli }
Kir, T. ὄν. pislik, pasak, ἀκαθαρσία, ρυπαρότης.
Kîr, Π. ὄν. çük, καυλός, πέος.
Kira, A. ὄν. kullanılan bir şeye karşı verilen akça, ἐνοίκιον, μίσθωμα. || diş —sı, φιλοδώρημα εἰς ἀναχωροῦντα μετὰ τὴν φιλοξενίαν καὶ ἑστίασιν.
Kiracı, T. ὄν. ἐνοικιαστής, μισθωτής, ἤτοι ὁ ἐπ' ἐνοικίῳ κρατῶν οἰκίαν κτλ. || —, ἀγωγιάτης.
Kiralamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) λαμβάνω ἢ δίδω ὑπ' ἐνοίκιον οἰκίαν κτλ.
Kiralanmak, T. ρμ. πθ. ἐνοικιάζομαι.
Kiralı, T. ἐπθ. ἐνοικιασμένος.
Kiralık, T. ὄν. δι' ἐνοίκιον οἰκία κτλ.
Kiram, A. ἐπθ. ünlüler, μεγάλοι, ἔξοχοι, ἀξιότιμοι.
Kiraz, ἑλλ. ὄν. κεράσιον. || dal bastı —, χονδρὸν κεράσιον.
Kirde, T. ὄν. πήττα λεπτοτάτη. || — kebabı, ψητὸν τυλιγμένον εἰς λεπτοτάτην πήτταν.
Kireç, T. ὄν. ἄσβεστος. || —ocağı, ἀσβεστουργεῖον. || —suyu, ἀσβέστιον ὕδωρ [διαυγές. || —taşı, ἀσβεστόλιθος.
Kireççi, T. ὄν. ἀσβεστουργός. || —, ἀσβεστοπώλης.
Kireçli, T. ἐπθ ἀσβ στοῦχος.
Kiremit, ἑλλ. ὄν. κέραμος.
Kiremitçi, T. ὄν. κεραμεύς.
Kiremithane, T. ὀν. κεραμεῖον.
Kirevet, ἑλλ. ὄν. κράββατος ἤτοι σανίδωμα χαμηλόν, ἐφ' οὗ τίθεται στρωμνή.
Kirez = kiraz,
Kiriş, T. ὄν. χορδὴ τόξου ἢ ὀργάνου μουσικοῦ. || —. (ἀρχιτ.) διαδοκίς, ἤτοι δοκὸς ὁρίζοντεία πατώματος ἢ ὀροφῆς. || kulak —te olmak, προσέχω νὰ ἀκούσω.
Kirişhane, T. ὄν. ἐργοστάσιον χορδῶν κτλ., βλ. καὶ προηγούμενον.
Kirişlemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τανύω τὸ τόξον. || —, θέτω δοκοὺς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ πατώματος.
Kirizma, ἑλλ. ὄν. kilizma, βαθὺ σκάψιμον τῆς γῆς, γύρισμα.
Kirlemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ρυπαίνω, λερόνω. || —, (μτφ.) κατηγορῶ, κηλιδῶ.
Kirlenmek, T. ρμ. μέσ. ρυπαίνομαι, λερόνομαι. || —, (μτφ.) δυσφημοῦμαι, κηλιδοῦμαι.

Kirletmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ρυπαίνω, λερόνω. || —, προσάπτω μῶμον, δυσφημῶ.
Kirlettirmek, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) ἀφίνω νὰ λερώσῃ τις τι.
Kirli, T. ἐπθ. pasaklı, ἀκάθαρτος, ρυπαρός. || —hanın, εἶδος νωποῦ τυροῦ. || —esvap, = pasak giyinti, ἀκάθαρτον ἔνδυμα.
Kirman, T. ὄν. kermen, ἡλακάτη, ἄτρακτος. || —, φρούριον [σχηματίζει ὀνόματα πόλεων: || ak kirman, kara kirman].
Kirpi, T. ὄν. ἀκανθόχοιρος.
Kirpik, T. ὄν. βλεφαρίς. || —, εἶδος ρουβινίου.
Kiryal, T. ὄν. timsah, κροκόδειλος.
Kisbî, A. ἐπθ. kazanılmış, ἐπίκτητος.
Kispet, A. ὄν. kılık, ἐνδυμασία, περιβολή.
Kisve = kispet.
Kisvet = kispet.
Kisra, Π. ὄν. Χοσρόης [τίτλος τῶν ἀρχαίων βασιλέων τῆς Περσίας].
Kiş ἢ Kişin, T. ὄν. kışneyen, ἄλογον βαρβάτον, κήλων.
Kişi, T. ὄν. ço, adam, ἄνθρωπος, ἄτομον, τίς. || bir—, ἄνθρωπός τις.
Kişir, T. ὄν. havuç, δαυκίον.
Kişirti, T. ὄν. kışneme, χρεμετισμὸς ἵππου.
Kişlemek, T. ρμ μτβ. (αἰτ.) προτρέπω, βιάζω. || —, βιάζω τὸν βασιλέα [ἐν τῷ ζατρικίῳ].
Kişmiş, T. ὄν. küçük ve çekirdeksiz üzüm, σταφὶς χωρὶς κουκοῦτσι.
Kişneme, T. ὀν. ἀπαρ. χρεμετισμός.
Kişnemek, T. ρμ. οὐδ. χρεμετίζω [ἵππος].
Kişneyiş = Kişneme.
Kişniş, T. ὄν. kara kimyon, κορίαννον, κ. κόλιανδρος. || —üzümü, κορινθιακὴ σταφίς.
Kit, T. ὄν. ni este, ἄμυλον.
Kitabe, A. ὄν. kurgan yazısı, ἐπιγραφή, ἐπίγραμμα.
Kitabet, A. ὄν. yazı, γραφή, σύνταξις. || —, pitikçilik, γραμματεία.
Kitabiyat, A. ὄν. βιβλιογραφία.
Kital ἢ Ketal, T. ἐπθ. κολλαρισμένος [ὕφασμα].
Kitap, A. ὄν. pitki, βιβλίον. || hesap—, γενομένης ἐκκαθαρίσεως τῶν λογαριασμῶν = ἀποτέλεσμα τῶν λ/σμῶν.
Kitapçı, T. ὄν. βιβλιοπώλης.
Kitaphane, Π. ὄν. βιβλιοπωλεῖον.
Kitapsız, T. ἐπθ. ἄπιστος, εἰδωλολάτρης.
Kitlemek = kilitlemek.
Kitlenmek = kilitlenmek.
Kitletmek = kilitletmek.
Kitli = kilitli.
Kitre, T. (ἑλλ.) ὄν. κίτρον.
Kiyanus, A. (ἑλλ.) ὄν. (χημ.) κυάνιον.
Kiyaset, A ὄν. uyanıklık, ἀγχίνοια, περίνοια.
Kiyasetli, T. ἐπθ. ἀγχίνους, περίνους.
Kizip [kizb], A. ὄν. yalan, uydurma, ψεῦδος.
Kizir, T. ὄν. köy kâhyası, ὑπάλληλος ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ μουχτάρη, ἤτοι τοῦ δημογέροντος χωρίου, κ. κεχαγιᾶς.
Kible, A. ὄν. τὸ μέρος, πρὸς ὃ διευθύνονται οἱ Μουσουλμᾶνοι, ὅταν προσεύχωνται, ἤτοι ἡ Μέκκα. || —, νότος [ἡ διεύθυνσις καὶ ὁ ἄνεμος].
Kiblegâh = kible.
Kiblename, Kiblenüma } Π. ὄν. pusla, πυξίς.
Kibris, ὄν. Κύπρος. || zaç—, θειϊκὸς ψευδάργυρος.
Kıcık, T. ὄν. γαργαρισμός, κνησμός.
Kıcıklamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) γαργαλίζω.
Kıcıklanmak, T. ρμ. μέσ. γαργαλίζομαι.
Kıcırdatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τρίζω. || diş—, τρίζω τοὺς ὀδόντας, (μτφ.) ζητῶ εὐκαιρίαν πρὸς ἐκδίκησιν.
Kıcırtı, T. ὄν. τριγμὸς ὀδόντων, θύρας κτλ.
Kıç, T. ὄν. geri, τὸ ὄπισθεν μέρος παντὸς πράγματος. || başsız —sız, ἀβάσιμος. || — ipini cözdü, = gizli kaçtı, ἔφυγε κρυφίως.
Kıçatmak, T. ρμ. οὐδ. λακτίζω, κλωτσῶ. || —, = sevinmek, χαίρω, ἀγάλλομαι. || —, τρελλαίνομαι, παρεκκλίνω ἀπὸ τὴν χαράν.
Kıçın kıçın, T. ἐπρ. gerisin geri, πίσω πίσω.
Kıçın kıçın gitmek, T. ρμ. οὐδ. ὀπισθοχωρῶ, φεύγω μὲ τὴν ράχιν.
Kıdem, A. ὄν. eskilik, ἀρχαιότης, προτεραιότης ἔν τινι βαθμῷ, τίτλῳ κτλ.
Kıdemli, T. ἐπθ. ἀρχαιότερος, πρεσβύτερος ἔν τινι τίτλῳ κτλ.

Kıdıklamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) γαργαλίζω.
Kıdıklanmak, T. ρμ. οὐδ. καὶ πθ. γαργαλίζομαι.
Kığ, T. ὄν. koyun tersi, κόπρος προβάτου.
Kığı, T. ὄν. kuru şey, πρᾶγμα ξηρόν, παράγον ἦχον ξηρόν.
Kığılcım = kıvılcım.
Kığırdanmak, T. ρμ. οὐδ. ulumak, ὠρύομαι, κ. γουρυάζω.
Kığırmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) çığırmak, φωνάζω, καλῶ.
Kığıştamak, T. ρμ. οὐδ. παράγω ἦχον ξηρόν [ἐπὶ ὑφασμάτων, φύλλων κτλ.].
Kığıştı — hışırtı.
Kığız, T. ὄν. pis bez parçası, ράκος ἀκάθαρτον. || —, πρᾶγμα ἀκάθαρτον.
Kığlamak, T. ρμ. οὐδ. koyun terslemek, κοπρίζω [ἐπὶ προβάτων κτλ.].
Kıhfî, A. ἐπθ. kafa kemiğine müteallik, (ἀνατ.) κρανιακός.
Kıhıf [kıhf], A. ὄν. kafa kemiği, κρανίον.
Kık = kığı.
Kıkırdak, T. ὄν. yumşak kemik, κ. τσιγαρίδα. || —, κόγχη τοῦ ὠτός.
Kıl, T. ὄν. θρίξ.
Kılağı, T. ὄν. ἀκμὴ ξίφους, μαχαιρίου κτλ.
Kılağı, T. ὄν. zağ, στίλβωμα ξύλου, ξίφους κτλ.
Kılağılamak, T. ρμ. (αἰτ.) zağlamak, ἀκονίζω.
Kılağılanmak, T. ρμ. πθ. zağlanmak, ἀκονίζομαι.
Kılağılatmak, T. ρμ. (δοτ. αἰτ.) zağlatmak, βάλλω ἄλλον νὰ ἀκονίσῃ, νὰ στιλβώσῃ.
Kılaptan, T. ὄν. sırma, κ. χρυσάφι.
Kılav, T. ὄν. θανατηφόρος ἀσθένεια τῶν ζώων, ἐπιφέρουσα ἀφροὺς εἰς τὸ στόμα.
Kılavuz, T. ὄν. yol gösteren, ὁδηγός. || görünen köye —istemez, (πρμ.) τὸ χωρίον, ὅπερ φαίνεται, δὲν θέλει ὁδηγόν [ἐπὶ πραγμάτων πασιφανῶν].
Kılavuzlamak, T. ρμ. (αἰτ.) ὁδηγῶ. || —, (δοτ. αἰτ.) μεσολαβῶ πρὸς γάμον, προξενεύω.
Kılavuzluk, T. ὄν. ὁδηγία. || —, προξενιά.
Kılavuzluk etmek = kılavuzlamak.
Kılbarak, T. ὄν. ἵππος μακρόμαλλος.
Kılçık, T. ὄν. ἄκανθα, ψαρακόκκαλον. || —, νῆμα στάχυος, κ. γένει.
Kılçıklı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων ἄκανθαν (ἰχθύς). || —, ὁ ἔχων νῆμι (στάχυς).
Kılçıksız, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ ἀκάνθης (ἰχθύς). || —, ὁ ἄνευ νήματος, γενείου (στάχυς).
Kıldırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω ἢ ἀναγκάζω τινὰ νὰ ποιήσῃ, νὰ ἐκτελέσῃ [ἰδίᾳ προσευχήν].
Kılıç, T. ὄν. ξίφος, σπάθη. || dal—, = dalyarak, ξιφήρης, ἤτοι ἕτοιμος πρὸς πόλεμον. || —otu, ξίφιον, κ. σπαθόχορτον. || —bacak, = yan bastı, ραιβός, ραιβοσκελής. || - çekmek, = yarak çekmek, ξιφουλκῶ. || —demiri, λεπίς. || —balığı, ξιφίας.
Kılıçhane, T. ὄν. κυβερνητικὸν ἐργοστάσιον πρὸς κατασκευὴν ὅπλων.
Kılıçlama, T. ἐπθ. καὶ ἐπρ. ὁ καθέτως τεθειμένος [ἐπὶ δοκῶν, σανίδων κτλ.].
Kılıçlı, T. ἐπθ. yaraklı, ξιφοφόρος.
Kılıf, T. [ἑλλ. κέλυφος] ὄν. zarf, περικάλυμμα, θήκη. || πρμ. minareyi çalan—ını hazır eder, ὁ κλέπτων τὸν μιναρὲν προετοιμάζει τὴν θήκην του.
Kılık, T. ὄν. kıyafet, biçim, ἐξωτερικόν, περιβολή, μορφή.
Kılıklı, T. ἐπθ. kıyafeti yerinde, ὁ ἔχων μορφήν, ἐξωτερικον, περιβολήν.
Kılıksız, T. ἐπθ. biçimsiz, ἄσχημος, δυσειδής
Kılınmak, T. ρμ. πθ. olunmak, ἐκτελοῦμαι, ποιοῦμαι. || —, (σχηματίζει σύνθετα ρήματα ὡς τὸ olunmak, edilmek, buyurulmak). || takdim—, = sunulmak, ὑποβάλλομαι, προσφέρομαι. || icra—, = yapılmak, ἐκτελοῦμαι
Kılkıran, T. ὄν. saçkıran, τριχοφάγος.
Kıllanmak, T. ρμ. οὐδ. τριχοφυῶ, ἀρχίζω ν' ἀποκτῶ γένειον καὶ μύστακα [ἐπὶ νέων].
Kıllet, A. ὄν. azlık, σπάνις, σμικρότης, ὀλιγότης.
Kıllı, T. ἐπθ. τριχωτός.
Kılma, T. ὀν. ἀπαρ. etme, τέλεσις, ἐκτέλεσις.
Kılmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) etmek, eylemek, τελῶ, ἐκτελῶ, ποιῶ [σχηματίζει σύνθετα ρήματα]: namaz—

= tapınmak, προσεύχομαι. || takdim—, = sunmak, προσφέρω.
Kılsız, T. ἐπθ. ἄτριχος.
Kılükal = βλ. kal.
Kımıldamak) T. ρμ. οὐδ. yerinden
Kımıldanmak ∫ oynamak, κινοῦμαι, μετακινοῦμαι, σαλεύομαι.
Kımıldatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) oynatmak, κινῶ, μετακινῶ, σαλεύω τι.
Kımıltı, T. ὄν. κίνησις, ταραχή.
Kımız, T. ὄν. kısrak südünden içki, ποτὸν ἐκ γάλακτος φοράδος.
Kımlanmak, T. ρμ. βλ. Kımıldanmak.
Kın, T. ὄν. kılıf, κολεός, θήκη ξίφους, μαχαίρας.
Kına, T. ὄν. κύπρος, κ. κνᾶ. || —çiçeği, βαλσαμίνη. || —gecesi, νὺξ πρὸ τοῦ γάμου, καθ' ἣν βάφουσιν ἐρυθροὺς τοὺς ὄνυχας τῆς μελουμφου. || —lar yakmak, πανηγυρίζω.
Kınak, T. ὄν. parmağın çıtlayan yeri, ἄρθρωσις δακτύλου.
Kına kına, Γαλλ. ὄν. κιγκίνα. || —hulâsası, ἐκχύλισμα κίνας.
Kınalı, T. ἐπθ. ὁ βεβαμμένος διὰ κινᾶ. || —ada, ἡ νῆσος Πρώτη, ἤτοι ἡ πρώτη τῶν Πριγκιπονήσων.
Kınamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κακολογῶ, κατακρίνω, ἀποδοκιμάζω.
Kınamsık, T. ἐπθ. eğlenen, σκώπτης, φιλοκατήγορος.
Kınanmak, T. ρμ. πθ. κακίζομαι, κατακρίνομαι.
Kınap, T. ὄν. ince sicim, σπάγγος, λινόδεσμος
Kındırmak = kınamak.
Kınlamak, T. ρμ. (αἰτ.) κατασκευάζω κολεόν, θήκην διὰ μάχαιραν κτλ.
Kınmak = kınamak.
Kıpık, T. ἐπθ. yarı kapalı, ἡμίκλειστος. || —göz, ἡ —gözlü, ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς ἡμικλείστους.
Kıpırdak, T. ἐπθ. bir yerde durmayan, εὐκίνητος, ζωηρός.
Kıpırda[n]mak, T. ρμ. οὐδ. σαλεύομαι, μετακινοῦμαι διαρκῶς, οἱ μικροὶ παῖδες, οἱ μῦς κτλ.
Kıpırdatmak, T. ρμ. (αἰτ) κινῶ, σαλεύω. || dudakları—, κινῶ τὰ χείλη.
Kıpırdı, T. ὄν. ἀθόρυβος ἐλαφρὰ μετακίνησις, σάλευμα.
Kıpkırmızı, T. ἐπθ. κατακόκκινος.
Kıpkızıl, T. ἐπθ. κατακόκκινος.
Kırpma, T. ὀν. ἀπαρ. βλεφαρισμός. || göz —sı, νεῦμα.
Kırpmak, T. ρμ. (αἰτ.) kırpmak, βλεφαρίζω. || göz—, κάμνω νεῦμα.
Kırpti, A. ὄν. çingene, Κόπτης, Ἀθίγγανος.
Kır, T. ὄν. ἐξοχή, πεδιάς, γῆ χέρσος, ἀκαλλιέργητος. || boz—, στέππαι || —a gitmek, ἐξέρχομαι εἰς τὴν ἐξοχήν, εἰς περίπατον.
Kır, T. ἐπθ, φαιός, ὑπόλευκος, ψαρός.
Kıraat, A. ἀφ. okuma, ἀνάγνωσις.
Kıraathane, ΑΠ. ὄν. ἀναγνωστήριον.
Kıraç, T. ὄν. kır, χέρσος, γῆ ἀκαλλιέργητος.
Kırağı, T. ὄν. πάχνη.
Kıral, Γαλλ. ὄν. βασιλεύς [ἐπὶ βασ τῆς Εὐρώπης].
Kıraliyet — kırallık.
Kıraliça, T. ὄν. βασίλισσα [Εὐρωαϊκοῦ κράτους].
Kırallık, T. ὄν. βασιλεία.
Kıran, T. ὄν. ἐπιδημία, ἐπιζωοτία. || —, (μτχ.) ὀλέθριος, θανάσιμος. || saç—, τριχοφάγος.
Kıranta, T. ὄν. moruk, μεσῆλιξ. || —, ἐπθ. moruk, ὑπόλευκος. || —bıyıklı, ὁ ἔχων μύστακα ὑπόλευκον.
Kırat, A. ὄν. κεράτιον, βάρος τεσσάρων κόκκων [ἐπὶ πολυτίμων λίθων]. || —, βαθμός, κ. γράδο [ἐπὶ ποτῶν].
Kırba, A. ὄν. ἀσκὸς ὕδατος, κ. κουρμπᾶς.
Kırbaç, T. ὄν. kamçı, βούνευρον, μαστίγιον.
Kırbaçlamak, T. ρμ. (αἰτ.) kamçılamak, μαστιγόνω.
Kırbaçlanmak, T. ρμ. πθ. μαστιγοῦμαι.
Kırca, T. ἐπθ. ὑπόλευκος.
Kırcın, T. ὄν. salgın, ἐπιζωοτία.
Kırçıl, T. ἐπθ. ψαρός, ἀνάμικτος μετὰ λευκοῦ. || —, ὄν. ἵππος ψαρός.
Kırdırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω νὰ θραύσωσι, νὰ τσακίσωσι, νὰ καταστρέψωσι.
Kırgın, T. ἐπθ. συντετριμμένος, καταβεβλημένος, δυσηρεστημένος.
Kırgınlık, T. ὄν. dargınlık, δυσαρέσκεια. || —, = yorgunluk, κόπωσις, ἀδιαθεσία.
Kırgız, ὄν. κ. Çerkes, Κηργήσιος.
Kırık, T. ἐπθ. συντετριμμένος, τεθραυσμένος. || —, καταβεβλημένος, τεθλιμ-

μένος. || —, ὄν. θραῦσις, σπάσιμον. || —, ὄν. ἐρωμένη.

Kırıkçı, T. ὄν. καταγματοδέτης.

Kırıklık, T. ὄν. ἀτονία, κ. συντσάκισμα. || —, ἀποθάρρυνσις, ἀπογοήτευσις.

Kırılma, T. ὄν. βάδισμα καὶ ἦθος φιλάρεσκον, ἀκκισμός.

Kırılmak, T. ρ.ι. πθ. καὶ οὐδ. θραύομαι, συντοίβομαι. || —, καταστρέφομαι, νικῶμαι, φονεύομαι [ἐπὶ στρατοῦ ἐν μάχῃ], ἀποθνήσκω [ἐπὶ ζώων ἐν ἐπιζωοτίᾳ]. || —, ἀκκίζομαι. || —, δυσαρεστοῦμαι.

Kırım, T. ἀφ. σφαγή, θραῦσις ζώων, ζωοκτονία. || —, τέλος τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας τῶν Χριστιανῶν.

Kırım, T. ὄν. Κριμαία. || —muharebesi, ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος.

Kırıtma, T. ὀν. ἅπαρ. ἄκκισμα, τσάκισμα.

Kırıtmak, T. ρμ. οὐδ. ἀκκίζομαι, κάμνω τσακίσματα περιπατῶν ἢ ὁμιλῶν.

Kırk, T. ἀριθ. τεσσαράκοντα. || —ıncı, τεσσαρακοστός. || —ar, ἀνὰ τεσσαράκοντα. || —ayak, σκολόπενδρα, || —bayır, τρίτος στόμαχος τῶν μηρυκαστικῶν. || —ayak, = kasık biti, κρότων. || —sual, ὀχληραὶ ἐρωτήσεις. || —ambar, ρωποπωλεῖον, ἤτοι ἐργαστήριον, ἔνθα πωλοῦσι μικροπράγματα. || —lar, 40 ἅγιοι [παρὰ μουσουλμάνοις], 40 μάρτυρες [χριστ.]. || —lara karışmak, γίνομαι ἄφαντος, ἐξαφανίζομαι. || —lar eli, 40 ἐκκησίαι [κωμόπολις Θράκης].

Kırkı, T. ὄν. ψαλὶς μεγάλη χρησιμεύουσα πρὸς κουρὰν προβάτων.

Kırkım, T. ἀφ. κούρευμα προβάτων. || —, ἐποχὴ κουρᾶς.

Kırkımcı, T. ὄν. ἔντομον εὑρισκόμενον ἐπὶ τῶν φύλλων τῶν ρόδων καὶ κατατρώγων αὐτά.

Kırkıntı, T. ὄν. kırpıntı, ἀπόκαρμα, κουρευμένον μαλλίον.

Kırklık, T. ὄν. ὁ ἀξίας τεσσαράκοντα παράδων, γροσίων κτλ. || —, τεσσαρακοντούτης.

Kırkma, T. ὀν. ἅπαρ. κουρά, κούρευμα.

Kırkmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κείρω, κουρεύω κόμην, γένειον, μύστακα, πρόβατον κτλ.

Kırlağan, T. ὄν. yumurcak, λοιμός, πανώλης. || —sürüsü, ὁμὰς φαύλων.

Kırlangıç, T. ὄν. χελιδών. || —balığı, χελιδονόψαρον. || —dönümü, ἐπιστροφὴ χελιδόνων, ἤτοι μέσα Ὀκτωβρίου. || —fırtınası, τρικυμία τῶν χελιδόνων, γινομένη περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου καὶ περὶ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου.

Kırma, T. ὀν. ἅπαρ. καμπή, πτυχή, γωνία ὁδοῦ κτλ. || —, ἐπθ. ὁ εἰς δύο καμπτόμενος: || —revolver, περίστροφον εἰς δύο καμπτόμενον. || —, προεξόφλησις.

Kırmacı, T. ὄν. διπλωτὴς σελίδων ἐν τυπογραφείῳ. || —, προεξοφλητὴς συναλλαγματικῆς, μισθοῦ κτλ.

Kırmak, T. ρμ. (αἰτ.) θραύω, συντρίβω. || —, κοπανίζω. || —, καταβάλλω, νικῶ. || —, καταστρέφω, προξενῶ θραῦσιν [νόσος]. || —, μετριάζω τὸ ψῦχος τῆς ἀτμοσφαίρας. || —, ὑποβιβάζω [ἐπὶ τιμῆς ἐμπορευμάτων] || —, προεξοφλῶ. || —, διπλῶ, ἔνδυμα, σελίδας βιβλίου κτλ. || hatır—, δυσαρεστῶ. || burnunu—, καταβάλλω τὴν ἔπαρσίν τινος. || pot—, λέγω ἢ μὲ διαφεύγει λόγος ἀκατάλληλος, προσβλητικός, ἐπικίνδυνος.

Kırmalamak, T. ρμ. (αἰτ.) τσακίζω, κάμνω μικρὰ τεμάχια.

Kırmalı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων πτυχάς [ἔνδυμα]. || —, ὁ ἔχων καμπάς, γωνίας [ὁδὸς κτλ.].

Kırmız, A. ὄν. πρινόκοκκος. || —böceği, τὸ ἔντομον κόκκος. || —madeni, ἔνυδρον θειοῦχον ἀντιμόνιον.

Kırmızı, T. ἐπθ. kızıl, ἐρυθρός, κόκκινος.

Kırmızılık, T. ὄν. ἐρυθρότης.

Kırmızımsı } T. ἐπθ. ὑπέρυθρος,
Kırmızımtrak } κοκκινωπός.

Kırpık, T. ἐπθ. κουρευμένος, ψαλιδισμένος.

Kırpılmak, T. ρμ. πθ. κουρεύομαι, ψαλιδίζομαι. || —, περικόπτομαι [ἐπὶ μισθοῦ, ἐξόδων κτλ.].

Kırpıntı, T. ὄν. περίκομμα, ἀπόκαρμα.

Kırpma, T. ὀν. ἅπαρ. ψαλίδισμα, βλ. ἑπόμενον.

Kırpmak, T. ρμ. (αἰτ.) κείρω || —, ψαλιδίζω, περικόπτω, ἤτοι ἐλαττῶ ἔξοδα. || göz—, ἀνοιγοκλείω τοὺς ὀφθαλμούς. κάμνω νεῦμα.

Kırptırmak, T. ρμ. διάμ. βάλλω νὰ

κείρωσι, νὰ περικόψωσι, νὰ ψαλιδίσωσι.
Kırtas, A. [ἑλλ.] ὄν. kâat, χάρτης ἢ χαρτὶ διὰ γράψιμον.
Kırtasî, A. ἐπθ. χάρτινος
Kırtasiye, A. ὄν. ἔξοδα γραφικῆς ὕλης.
Kırtasiyeci, T. ὄν. kâatcı, χαρτοπώλης.
Kırtasiyecilik, T. ὄν. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χαρτοπώλου. || —, (μτφ.) γραφιοκρατία.
Kırtipil, T. ὄν. entipüften, kıtıpyos, μωρολογία, ἀνοησία.
Kısa, T. ἐπθ. βραχύς, κοντός. || aklı—, μικρόνους. || dili—, ταπεινός, ἀδύνατος. || —kes, κόψτο κοντό.
Kısaca ἢ kısacık, T. ἐπθ. ὀλίγον σύντομος, κοντούτσικος.
Kısaç, T. ὄν. μεγάλη λαβὶς τῶν σιδηρουργῶν. || —, ψαλὶς ἤτοι τὰ χέρια τοῦ ἀστακοῦ.
Kısaçlamak, T. ρμ. (αἰτ.) βασανίζω σφίγγων διὰ λαβίδος.
Kısalmak, T. ρμ. οὐδ. κονταίνω. συντέμνομαι.
Kısaltmak, T. ρμ. (αἰτ.) βραχύνω, κονταίνω, συντέμνω λόγον κτλ.
Kısas, A. ὄν. yapılana karşılık yapma, ἀντίποινα
Kısasen, A. ἐπρ. δι' ἐπιβολῆς ἀντιποίνων.
Kısık, T. ἐπθ. πεπιεσμένος, ἐσφιγμένος. || —ses, βραγχνιασμένη φωνή.
Kısık, T. ὄν. dar yer, μέρος στενόν. || oyluk—ı, μηρός. || —lar pişmek, συγκαίονται οἱ μηροί.
Kısıklı, T. ὄν. πηγὴ ὕδατος ρέουσα ἐκ βράχου μετὰ κελαρύσματος. || —, προοάστειον ἐν τῇ Ἀνατ. ὄχθῃ τοῦ Βοσπόρου.
Kısıklık, T. ὄν. κ. βράχνιασμα.
Kısılmak, T. ρμ. πθ. σφίγγομαι, πιέζομαι, περιορίζομαι εἴς τι μέρος.
Kısım, T. ὄν. δράξ, κ. φοῦχτα.
Kısım [kısm], A. ὄν. μέρος, τμῆμα. || —, εἶδος, γένος, φῦλον.
Kısır, T. ἐπθ. στεῖρος, ἄγονος. || —yıl, ἔτος ἀπορίας.
Kısırganmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) esirgenmek, φείδομαι, ἀρνοῦμαι.
Kısırlık, T. ὄν. στείρωσις.
Kıskaç, T. ὄν. κλίμαξ περιαιρετὴ ἀνοιγοκλείουσα.
Kıskanç, T. ἐπθ. çekemiyen, ζηλότυπος, φθονερός.
Kıskançlık, T. ὄν. çekemeyiş, ζηλοτυπία, φθόνος.
Kıskandırmak, T. ρμ. (αἰτ. δοτ.) προξενῶ ζηλοτυπίαν, φθόνον.
Kıskanılmak, T. ρμ. πθ. φθονοῦμαι ὑπό τινος.
Kıskanmak, T. ρμ. οὐδ. (αἰτ. ἀφαιρ.) çekememek, φθονῶ, ζουλεύω. || —, = esirgemek, φείδομαι.
Kıskıvrak, T. ἐπθ. σφιγκτότατα.
Kısmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σφίγγω, περιορίζω. || —, ἐλαττῶ.
Kısmen, A. ἐπρ. ἐν μέρει.
Kısmet, A. ὄν. διαίρεσις, διανομή. || harici—, (ἀριθ.) πηλίκον. || —, πεπρωμένον, τύχη || —ise gelir Hintten Yemenden, —değilse ne gelir elden? πρμ. ἐὰν ᾖ τῆς τύχης, ἔρχεται ἐξ Ἰνδίας, ἐξ Ὑεμένης, ἐὰν δὲ δὲν ᾖ, τί ἔρχεται ἐκ τῆς χειρός, δηλ. τί δύναταί τις νὰ πράξῃ.
Kısmetli, T. ἐπθ. τυχηρός.
Kısrak, T. ὄν dişi beygir, φορβάς, κ. φοράδα.
Kısrık, T. ἐπθ. tutuk, beceriksiz, δειλὸς καὶ ἀνεπιτήδειος.
Kıssa, A. ὄν. hikâye, διήγημα, ἀνέκδοτον. || —, = masal, μῦθος.
Kıstas, A. ὄν. ζυγός, ἡ πλάστιγξ τῆς δευτέρας παρουσίας.
Kıstelyevm. A. ὄν. τὸ ἀνάλογον τοῦ μισθοῦ τῆς ἀργίας. || —etmek, περικόπτω τὸ ἀνάλογον τοῦ μισθοῦ τῆς ἀργίας.
Kıstı, T. ὄν. gerdanlık, περιλαίμιον [συγκείμενον ἀπὸ χρυσὸν ἢ ἄργυρον].
Kıstırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) φέρω τινὰ εἰς στενὸν μέρος καὶ τὸν συλλαμβάνω ἢ τὸν πιέζω, συνωθῶ, κ. στρυμόνω.
Kış, T. ὄν. χειμών. || kara—, βαρὺς χειμών, ἡ καρδία τοῦ χειμῶνος.
Kışır [kışr], A. ὄν. kabuk, φλοιός. || —ı arz, = yerin kabuğu, ὁ φλοιὸς τῆς γῆς.
Kışın, T. ἐπρ. κατὰ τὸν χειμῶνα.
Kışkırmak, T. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) ürkmek, πτοοῦμαι, φοβοῦμαι.
Kışkırtmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ürkütmek, ἐκφοβίζω.
Kışla, T. ὄν. στρατών.
Kışlak, T. ὄν. χειμάδιον. || —, τόπος, ἔνθα διαχειμάζει ὁ στρατὸς τὸν χειμῶνα.

Kışlamak, T. ρμ. οὐδ. διαχειμάζω.
Kışlatmak, T. ρμ. (αἰτ.) βάλλω ἢ ἀφίνω τὸν στρατὸν ἢ τὰ ποίμνια νὰ διαχειμάσωσι.
Kışlık, T. ὄν. χειμερινός.
Kışmer, T. ἐπθ. güldürücü, ἀστεῖος, γελωτοποιός.
Kışmerlik, T. ὄν. γελωτοποιΐα.
Kışrî, A. ἐπθ. kabuklu, φλοιώδης. || —, ὀστρακόδερμος.
Kıt, T. ἐπθ. ὀλίγιστος, σπάνιος. || aklı—, πτωχὸς τῷ πνεύματι.
Kıta, A. ἀφ. τομή. || —i daire, (γεωμ.) τομεύς.
Kıt'a, A. ὄν. parça, τμῆμα, κομμάτι. || —, ἤπειρος. || —, σχῆμα ἢ μέγεθος ἐφημερίδος, βιβλίου κτλ. || —, (στρτ.) ὑποδιαίρεσις στρατοῦ, μοῖρα.
Kıtaat, A. ὄν. τμήματα. || —, ἀποσπάσματα στρατιωτικά. || —, αἱ ἤπειροι.
Kıtal, A. ὄν. σφαγή, μάχη.
Kıtık, T. ὄν. φλοιοὶ καυλῶν ἢ καννάβεως διὰ παραγέμισμα.
Kıtıpyos, T. ὄν. saçma sapan, kırtıpil, ἀνόητος, ἀσυνάρτητος. || —, πρᾶγμα τιποτένιον, ἄνευ ἀξίας.
Kıtır, T. ὄν. yalan, ψεῦδος. || —, τραγανιστό. || — — yemek, τραγανίζω. || — — gülmek, γελῶ τραγανιστά. || —atmak, λέγω ψεύδη χονδροειδῆ, ψευδολογῶ.
Kıtırcı, T. ὄν. yalancı, ψεύστης, ψευδολόγος.
Kıtırdamak, T. ρμ. οὐδ. τραγανίζομαι, ἤτοι παράγω ἦχον τραγανόν.
Kıtırdatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τραγανίζω, τρωγαλίζω.
Kıtırdı, T. ὄν. κρότος ἐλαφρός.
Kıtlaşmak, T. ρμ. οὐδ σπανίζειν, μὴ ὑπάρχειν ἐν ἀφθονίᾳ.
Kıtlık, T. ὄν. σπάνις, ἔλλειψις. || —, σιτοδεία, λιμός. || adam—ı, λειψανδρία.
Kıvam, A ὄν. πῆξις, κ. δέσιμον, ἀκμή, ὡρίμανσις. || —, (μτφ.) ἀκμή. || işin—ı, ἡ ἀκμὴ τοῦ πράγματος.
Kıvama gelmek, T. ρμ. οὐδ. πήγνυμαι, δένω. || —, ὡριμάζω.
Kıvamlanmak = kıvama gelmek.
Kıvamlı, T. ἐπθ. πηκτὸς [ἐπὶ ὑγρῶν].
Kıvamsız, T. ἐπθ. ὁ μὴ ὡριμάσας. || —, (μτφ.) παράκαιρος.
Kıvanç, T. ἐπθ. öğünen, κομπαστής, καυχηματίας.
Kıvanmak, T. ρμ. οὐδ. güvenmek, ἐπαίρομαι, καυχῶμαι.
Kıvılcım, T. ὄν. kığılcım, σπινθήρ.
Kıvırcık, T. ἐπθ οὖλος, σγουρός. || —, ὄν. εἶδος προβάτου μὲ λεπτὴν οὐράν.
Kıvırcıklanmak, T. ρμ. μέσ. pürçeklenmek, συστρέφομαι, γίνομαι σγουρός, οὖλος.
Kıvırmak, T. ρμ. (αἰτ.) στρέφω, συστρέφω, κλώθω. || yalan—, λέγω ψεύδη. || dudak—, στρέφω, στραβόνω τὰ χείλη ἐκ δυσαρεσκείας.
Kıvrak, T. ἐπθ. οὖλος, σγουρός.
Kıvramak } T. ρμ. οὐδ. συστρέφομαι,
Kıvranmak } ζαρόνω.
Kıvrılmak, T. ρμ. οὐδ. pürçeklenmek, συστρέφομαι. || —, ἀκκίζομαι. || —, περιρράπτομαι [ἐπὶ ἄκρας ὑφάσματος].
Kıvrım, T. ἀφ. συστροφή, κ. στριφογύρισμα. || —, βόστρυχος. || —, κρασπέδωσις, περιρραφή.
Kıvrıntı, T. ὄν. πτυχή, τσάκισμα. || —, περιρραφή.
Kıyafet, A. ὄν. kılık, περιβολή, ἐνδυμασία. || ilmi—, φυσιογνωμική.
Kıyafetli, T. ἐπθ. kılıklı, ὁ ἔχων ἐξωτικόν, περιβολὴν τοιαύτην ἢ τοιαύτην.
Kıyafetsiz, T. ἐπθ. kılıksız, ὁ ἔχων τὸ ἐξωτερικὸν ἄσχημον.
Kıyak, T. ἐπθ. σκληρός. τολμηρός. || —, δεινός. || —güzel, λίαν ὡραῖος.
Kıyam, A. ἀφ. ὑπανάστασις, κ. προσήκωμα. || —, ἐξέγερσις, στάσις. || —, ἀνάστασις. || yevmül—, = kıyamet günü, = ölülerin dirileceği gün, ἡ ἡμέρα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. || —, προβαίνειν. || davaya—, προβαίνειν εἰς ἀγωγήν.
Kıyamamak, T. ρμ. οὐδ. ἀποφ. (δοτ.) λυποῦμαι, φείδομαι, δὲν δύναμαι νὰ κάμω κακόν.
Kıyamet, A. ὄν. μεγάλη ταραχή, σύγχυσις, ἡ μεγάλη τρικυμία, καταστροφὴ τοῦ κόσμου, ἔκτακον καὶ λυπηρὸν γεγονός. || —kopmak, συμβαίνει μεγάλη ταραχή, ἡ τρικυμία, χαλνᾷ ὁ κόσμος. || — mi koptu! ἐχάλασεν ὁ κόσμος; ἤτοι τί συμβαίνει καὶ γίνεται τόσος πάταγος; || —günü, δευτέρα παρουσία, βλ. kıyam.
Kıyamet koparmak, T. ρμ. οὐδ. κάμνω πάταγον, χαλνῶ τὸν κόσμον.

Κιyam etmek, T. ρμ. οὐδ. baş kaldırmak, ἐξεγείρομαι, στασιάζω.
Κιyas, A. ὄν. ἀναλογία, σύγκρισις. || —, = benzetme, εἰκασία (λογ.) συλλογισμός.
Κιyasen, A. ἐπρ. göre, ἐξ ἀναλογίας, ἀναλόγως.
Κιyas etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) συγκρίνω, παραβάλλω, ὑποθέτω.
Κιyasî, A. ἐπθ. (γραμμ.) ὁμαλός, κανονικός. || gayri —, ἀνώμαλος.
Κιydırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω νὰ λιανίσωσί τι.
Κιyı, T. ὄν. ἄκρα, ἀκτή, ὄχθη. || deniz —sı, παραλία.
Κιyıcı, T. ἐπθ. zalim, merhametsiz, gaddar, ἄσπλαγχνος, σκληρός. || —, λιανιστής. || —, ἁλιεὺς ἁλιεύων παραλίως.
Κιyıcılık, T. ὄν. zalimlik, gaddarlık, sertlik, σκληρότης. || —la, = zalimane, ἀσπλάγχνως.
Κιyık, T. ἐπθ. λιανισμένος. || —, = biz, σουβλί, κεντητήριον.
Κιyıklık, T. ὄν. ἀδιαθεσία συνοδευομένη μὲ πόνους εἰς τὰς ἀρθρώσεις.
Κιyılmak, T. ρμ. πθ. λιανίζομαι, κατακρεουργοῦμαι. || dizler—, κόπτονται τὰ γόνατα.
Κιyım, T. ἀφ. λιάνισμα.
Κιyıntı, T. ὄν. πρᾶγμα λεπτοκομμένον. || —, πόνος τοῦ τοῦ στομάχου, ἢ τὸ κόψιμον. || —, κόπωσις, ἀτονία.
Κιyma, T. ὄν. κρέας λεπτοκομμένον. || —tahtası, κρεατοσάνιδον.
Κιymak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) λιανίζω. || —, κατακρεουργῶ. || nikâh—, συνάπτω γάμον.
Κιymalı, T. ἐπθ. ὁ περιέχων περίκομμα, κ. κηΐμά.
Κιymet, A. ὄν. τιμή, ἀξία, ὑπόληψις. || —ini bilmek, ἐκτιμῶ. || —, ὄν. κ. Τιμοθέα.
Κιymetli, T. ἐπθ. πολύτιμος.
Κιymetsiz, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ ἀξίας, ὁ ὀλίγον ἐκτιμώμενος.
Κιymık, T. ὄν. θρύμμα, σύντριμμα.
Κιymıklı, T. ἐπθ. ὁ περιέχων θρύμματα, συντρίμματα.
Κιyrak, T. ἐπθ. ırak olmıyan, ὁ πλησιάζων, ὁ γειτνιάζων.
Κιyye, A. ὄν. okka, ἡ ὀκκᾶ.
Κız, T. ὄν. κόρη, θυγάτηρ, παρθένος. || —oğlan—, παρθένος. || hanım—, δεσποινίς. || —gibi, ὡραιότατος, ἀγνότατος. || —kulesi, ὁ πύργος τοῦ Λεάνδρου. || hizmetçi—, ὑπηρέτρια. || gelin—, νύμφη.
Κızak, T. ὄν ἔλκηθρον.
Κızalak, T. ὄν. gelincik çiçeği, παπαροῦνα.
Κızamık, T. ὄν. [νόσ.] ἱλαρά. || —çıkarmak, προσβάλλομαι ὑπὸ ἱλαρᾶς.
Κızan, T. ὄν. deli kanlı, genç, νέος, παλληκάρι.
Κızarık, T. ἐπθ. φλογισμένος, ἐρυθρός, κόκκινος.
Κızarmak, T. ρμ. οὐδ. ἐρυθριῶ, κοκκινίζω.
Κızartma, T. ὄν. ψητόν, κοκκινιστόν [κρέας, ἰχθὺς κτλ.].
Κızartmak, T. ρμ, μτβ. (αἰτ.) κοκκινίζω κρέας κτλ., ψήνω. || yüz—, τολμῶ.
Κızdırmak, T. ρμ (αἰτ,) örkelendirmek, ἐρεθίζω, προκαλῶ, ἐξοργίζω. || —, διαθερμαίνω.
Κızgın, T. ἐπθ. πεπυρακτωμένος, διάπυρος. || —, ἐξωργισμένος.
Κızgınlık, T. ὄν. ἔξαψις ὀργῆς, θυμοῦ.
Κızıl, T. ἐπθ. kırmızı, ἐρυθρός. || —baş, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν ἐχόντων κοινὰς τὰς γυναῖκας. || —deli, παράφρων εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν. || —ağaç, (δένδ.) κλήθρα. || —ırmak, ὁ Ἅλυς ποταμός. || —adalar [Kınalı = Πρώτη, Burgaz = Ἀντιγόνη, Heybeli = Χάλκη, Büyük ada = Πρίγκιπος]. || —hastalık, ὀστρακιά. || —ay = hilâli ahmer, ἐρυθρὰ ἡμισέληνος.
Κızıl, T. ὄν. σχοινίον ἐκ τριχὸς αἰγός.
Κızılca, T.ἐπθ. ὑπέρυθρος, κοκκινωπός.
Κızılcık T. ὄν. κράνιον, κ. ἀκράνι.
Κızıllık, T. ὄν. ἐρυθρότης, κοκκινάδα.
Κızışma, T. ὄν. ἔξαψις, ἐρεθισμός.
Κızışmak, T. ρμ. οὐδ. ἐξάπτομαι, ἐρεθίζομαι, ἐπιτείνομαι.
Klor, ἑλλ. ὄν. (χημ.) χλώριον.
Kloroform = karınca yağı, χλωροφόρμιον, βλ. karınca.
Koca, T. ἐπθ. μέγας, πελώριος. || —, σεβαστός, πρεσβύτης. || —, ὄν. ες, ζευς, σύζυγος. || —yemişi, κούμαρον. || —karı, γραῖα. || karı—, ἀνδρόγυνον, σύζυγοι. || —başı, δημογέρων, πρόκριτος [κοινότητος χριστιανικῆς].
Kocalaşmak, T. ρμ. οὐδ. γηράσκω.
Kocalı, T. ὄν. γυνὴ ὕπανδρος.

Kocaltmak, T. ρμ. (αἰτ.) κάμνω τινὰ νὰ γηράσῃ, καταβάλλω.
Kocamak = kocalaşmak.
Kocaman, T. ἐπθ. πελώριος, ὑπερμεγέθης.
Kocasız, T. ἐπθ. dul, χήρα.
Kocatmak = kocaltmak.
Kocunmak, T. ρμ. μέσ. ταράττομαι, ὑποπτεύω.
Kocuşmak, T. ρμ. ἀλλ. kucaklaşmak, ἐναγκαλίζεσθαι, περιπτύσσεσθαι ἀλλήλους.
Koç, T. ὄν. κριός. || —başı, (μτφ.) ἀνδρεῖος, γενναιόδωρος. || ekmeğine —adam, φιλόξενος.
Koçaç, T. ὄν. arabacı, ἁμαξηλάτης.
Koçak, T. ἐπθ. yiğit, ἀνδρεῖος, γενναῖος.
Koçan, T. ὄν. καυλός. || —, (μτφ.) στέλεχος διπλοτύπου. || —, ἐπθ. τραχύς. || —, παγωμένος ἐκ τοῦ ψύχους.
Koçkar, T. ὄν. döğüş koçu, κριὸς κατάλληλος διὰ πάλην.
Koçlanmak, T. ρμ. οὐδ. δεικνύω γενναιότητα, ἀνδρείαν.
Koçmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) sarılmak, kucaklamak, ἐναγκαλίζομαι, περιπτύσσομαι.
Koçu, T. ὄν. araba, ἅμαξα.
Koçucu, T. ὄν. arabacı, koçaç, ἁμαξηλάτης.
Kodaman, T. ἐπθ. iri, μέγας, πελώριος. || —, = ileri gelen, πρόκριτος.
Kodomon, T. ἐπθ. dargın, δυσηρεστημένος.
Kodoş, T. ὄν. pezevenk, μαστρωπός, ἄτιμος.
Kodoş, T. ἐπθ. ἡγιαομένος. || —ağacı, δένδρον ἡγιασμένον, θαυματουργόν.
Kodoşluk, T. ἀφ. μαστρωπία, ἀτιμία.
Kof, T. ἐπθ. κούφιος, κοῖλος, κενὸς ἔσωθεν, σεσηπώς. || —adam, ἄνθρωπος ἀμαθής. || —koz, κάρυον κενόν, κ. κούφιον.
Kofluk, T. ἀφ. κοιλότης. || —, ἀμάθεια.
Koğan = kovan.
Koğdurmak = kovdurmak.
Koğmak = kovmak.
Koğu, T. ὄν. küğu, κύκνος. | —uğultusu, κύκνειον ᾆσμα.
Koğucu = kovucu.
Koğulmak = kovulmak.
Koka, T. ὄν. κοκκοφοίνιξ. = —, κάλυμμα ἀπὸ keçe, ἐν εἴδει περικεφαλαίας τῶν Γενιτσάρων.
Kokarca, T. ὄν. εἶδος ἰκτίδος.
Koklamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ὀσφραίνομαι.
Koklaşmak, T. ρμ. ἀλλ. ὀσφραίνεσθαι ἀλλήλους ἀμοιβαίως [ἐπὶ ζώων]. || —, (μτφ.) θωπεύειν ἀλλήλους.
Koklatmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) δίδω τινὶ νὰ ὀσφρανθῇ τι. || —, μτφ. δίδω ὀλίγον τι διὰ μυρωδιά.
Kokmak, T. ρμ. οὐδ. ὄζω, μυρίζω.
Kokmuş, T. ἐπθ. ὄζων, βρωμισμένος.
Kokoroz, T. ὄν. mısır buğdayı, ἀραβόσιτος.
Kokorozlanmak, T. ρμ. οὐδ. ἐναντιοῦμαι, ἀνθίσταμαι.
Kokoz, T. ἐπθ. züğürt, ἐνδεής, πάμπτωχος.
Kokozlamak, T. ρμ. οὐδ. züğürtlemek, ὑποφέρω μεγάλην ἀνέχειαν.
Kokozluk, T. ὄν. züğürtlük, μεγάλη ἔνδεια, ἀναπαραδιά
Koku, T. ὄν. iğ, ıt, ὀσμή. || burnu—almaz, δὲν αἰσθάνεται, δὲν παίρνει εἴδησιν, δὲν ἐννοεῖ.
Koku almak, T. ρμ. οὐδ. ὀσφραίνομαι. || —, ἐννοῶ τι.
Kokulu, T. ἐπθ. ὁ ἔχων ὀσμήν. || mis[k]—, μοσχομυρωδάτος.
Kokusuz, T. ἐπθ. ἄοσμος.
Kökutmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀφίνω τι νὰ μυρίσῃ, νὰ βρωμίσῃ. || iskeleyi—, ἐνοχλῶ, γίνομαι ὀχληρός.
Kol, T. ὄν. βραχίων. || —, τάγμα στρατιωτικόν, στρατός. || —, περιπολία. || —ağası, ὑποταγματάρχης. || —ordu, σῶμα στρατοῦ. || —u uzun, ἰσχυρός. || —u kısa, ἀδύνατος, ὁ μὴ ἔχων ἐπιρροήν. || ırmak —u, διακλάδωσις ποταμοῦ, παραπόταμος. || ateş —u, διακλάδωσις πυρκαϊᾶς. || hücüm —u, τάγμα ἐπιθετικόν. || keşif —u, περιπολία, τάγμα κατασκοπικόν. || —uzatmak, ἢ —atmak, διακλαδίζομαι. || —gezmek, περιφέρεται ἡ περιπολία.
Kola, ἑλλ. ὄν. κόλλα ἀμύλου δι' ὑπομισα κτλ.
Kolaçan, T. ὄν. τὸ περιφέρεσθαι χάριν κλοπῆς, ἁρπαγῆς.
Kolaçana çıkmak, T. ρμ. οὐδ. ἐξέρχομαι πρὸς ἁρπαγήν, κλοπήν.
Kolak, T. ἐπθ. çolak, χωλόχειρ.

Kolalamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κ. κολλαρίζω.
Kolalanmak, Τ. ρμ. πθ. κ. κολλαρίζομαι.
Kalalatmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) κ. βάλλω νὰ κολλαρίσωσι.
Kolalı, Τ. ἐπθ. κ. κολλαρισμένος.
Kolan, Τ. ὄν. χονδρὸν πλατὺ σχοινίον.
Kolay, Τ. ἐπθ. zahmetsiz, εὔκολος. || —, ὄν. εὐκολία. || —gele, καλὴ εὐκολία.
Kolayca, Τ. ἐπθ. ἀρκετὰ εὔκολος. || —, ἐπρ. zahmetsizce, ἀρκετὰ εὐκόλως.
Kolaycacık = kolayca.
Kolaylama, Τ. ὄν. διευκόλυνσις.
Kolaylamak, Τ. ρμ. (αἰτ.) διευκολύνω.
Kolaylandırmak = kolaylamak.
Kolaylanmak, Τ. ρμ. οὐδ. καθίσταμαι εὔκολος, διευκολύνομαι.
Kolaylaşmak = kolaylanmak.
Kolaylaştırmak, Kolaylatmak } Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) διευκολύνω.
Kolaylayıcı, Τ. ἐπθ. ὁ διευκολύνων.
Kolaylık, Τ. ὄν. εὐκολία. || —, μέσον, ἄνεσις. || —la, εὐκόλως.
Kolcu, Τ. ὄν. φύλαξ. || —, τελωνοφύλαξ, ἀγροφύλαξ, δασοφύλαξ κτλ.
Kolçak, Τ. ὄν. ἐπιβραχιόνιον, κ. μανικέτι.
Koldaş, Τ. ὄν. arkadaş, σύντροφος.
Kolera, ἑλλ. ὄν. χολέρα.
Koleralı, Τ. ἐπθ. χολεριῶν.
Kollamak, Τ. ρμ. (αἰτ.) καραδοκῶ, καιροφυλακτῶ. || —, μεριμνῶ, βοηθῶ.
Kollap, Τ. ὄν. πηνιστήρ, κ. τυλιγάδι.
Kollu, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων χειρίδας [ἐπὶ ἐνδύματος].
Kolluk, Τ. ὄν. χειρίς· κ. μανικέτι.
Kolodiyum ἢ kolodiyom, Λατ. (χημ.) κολλόδιον.
Kol ordu, βλ. ordu.
Koltuk, Τ. ὄν. μασχάλη. || —, καθέδρα, πολυθρόνα. || —. βραχίων, μασχάλη. || —, ἀπόκεντρον μέρος. || —, μικρὸν καπηλεῖον, ἢ παντοπωλεῖον, ἢ παλαιοπωλεῖον. || —deyneği, βακτηρία, κ. δεκανίκιον.
Koltukçu, Τ. ὄν. παλαιοπώλης ἢ κάπηλος. || —, καθρεπτοπώλης. || —, κόλαξ.
Koltuk kabartmak, Τ. ρμ. μέσ. ἐπαίρομαι. || —, κολακεύω.
Koltuklamak, Τ. ρμ. μτβ. (γεν. αἰτ.) κρατῶ ἐκ τῆς μασχάλης, τοῦ βραχίονος. || —, (μτφ.) κολακεύω.
Koltuklu, Τ. ὄν. πολυθρόνα.
Koltuk vermek, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ.) κολακεύω.
Kolyoz, ἑλλ. ὄν. κολίας, κ. κολιός.
Koma, Τ. ὄν. odalık, παλλακίς || —, ὑποδιαστολή.
Komak, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω. || —, ἀναβάλλω. || —, ἀφίνω. || —, ἐπιτρέπω. || elden geleni ardına—, συγχωρῶ, παραβλέπω.
Komamak, Τ. ρμ. ἀποφ. (δοτ. αἰτ.) δὲν θέτω. || —, ἐμποδίζω. || —, ἐπιμένω. || yanına—, δὲν ἀφίνω τι παρ' αὐτῷ, ἤτοι δὲν ἀφίνω ἀδίκημα ἀτιμώρητον. || elinden geleni ardına koma, μὴ ἀφίνῃς ὄπισθέν σου, ὅ,τι ἔρχεται ἀπὸ τὸ χέρι σου, ἤτοι κάμε ὅ,τι δύνασαι [χλευαστικῶς].
Komedi, ἑλλ. ὄν. κωμῳδία.
Komik, ἑλλ ἐπθ. κωμικός,
Komiser, Γαλλ. ὄν. ἐπίτροπος. || polis —i, ἀρχιαστυνόμος.
Komisyon, Γαλλ. ὄν. ἐπιτροπή. || —, δημαρχία. || —, (ἐμπορ.) προμήθεια.
Komisyoncu, Τ. ὄν. παραγγελιοδόχος.
Komşu, Τ. ὄν, γείτων.
Komşuluk, Τ. ὄν. γειτονία.
Konak, Τ. ὄν. σταθμός, κατάλυμα. || hükûmet—ı, διοικητήριον. || —, πιτυρίασις, πιτυρίδα τῆς κεφαλῆς.
Konca, Τ. ὄν. κάλυξ, βόμβυξ. || —, ὄν. κ. Ἀθηνᾶ.
Koncolos, Τ. ὄν. vampir, φάσμα, φάντασμα, κ. στοιχειό.
Konç, Τ. ὄν. περικνήμιον.
Kondurmak, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) ἀφίνω ἢ βάλλω νὰ καταλύσῃ. || —, ἀποθέτω, προσηλῶ.
Konferans, Γαλλ. ὄν. διάλεξις, συνδιάλεξις, συνδιάσκεψις.
Kongre, Γαλλ. ὄν. συνέδριον.
Konguş, Τ. ἐπθ. ὑπερήφανος, ἀλαξών. || —, = iri yarı, πελώριος.
Kongordato, Ἰτ. ὄν. συμβιβασμὸς μεταξὺ τῶν πιστωτῶν πτωχεύσαντος.
Konmak, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) καταλύω εἰς ξενοδοχεῖον, οἰκίαν κτλ. || —, ἐγκαθίσταμαι, στρατοπεδεύω. || —, ἐπικάθημαι [πτηνά, κόνις κτλ.]. || mirasa—, κληρονομῶ. || kuş konmaz, κ. σπαράγγι.
Konsolos, Ἰτ. ὄν. πρόξενος.
Konsoloshane, Τ. ὄν. προξενεῖον.
Konsolto, Ἰτ. ὄν. ἰατρικὸν συμβούλιον

πρὸς διάγνωσιν σοβαρᾶς ἀσθενείας.
Kontoş, T. ὄν. μηλωτὴ μὲ στενὰς χειρίδας, ἣν ἐφόρουν ἄλλοτε οἱ ἡγεμόνες τῆς Ταταρίας.
Konu, T. ὄν. διαβάτης. || —komşu, γείτονες καὶ διαβάται.
Konuk, T. ὄν. yolcu, misafir, ὁ φιλοξενούμενος.
Konuklamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) περιποιοῦμαι, φιλοξενῶ.
Konukluk, T. ὄν. φιλοξενία, περιποίησις.
Konulmak, T. ρμ. πθ. τίθεσθαι, τοποθετεῖσθαι. || —, = bırakılmak, ἐγκαταλείπεσθαι.
Konur, T. ἐπθ. φαιός, ὁ ἔχων χρῶμα πηλοῦ. || —at, ἵππος φαιός. || —, (μτφ.) yiğit, ἀκμαῖος, ἀνδρεῖος.
Konuşma, T. ὀν. ἀπαρ. συνομιλία.
Konuşmak, T. ρμ. μτβ. (β΄ γεν.) συνομιλῶ, συνδιαλέγομαι μετά τινος. || eni konu—, συνδιαλέγομαι μετά τινος διὰ μακρῶν.
Konuşturmak, T. ρμ. διάμ. (αἰτ.) βάλλω νὰ συνομιλήσωσι. || —, κάμνω νὰ γνωρισθῶσι.
Konuşülmak, T. ρμ. ἀπρόσ. συνομιλεῖ τις, συνδιαλέγεται.
Konyak, Γαλλ. ὄν. (ποτόν) κονιάκ.
Koparılmak, T. ρμ. πθ. κόπτομαι. || —, συλλέγομαι, ἀποσπῶμαι.
Koparmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀποσπῶ, συλλέγω. || —, κόπτω. || akça—, ἀποσπῶ χρήματα. || yürek —, προξενῶ λύπην. || gürültü—, θορυβῶ. || domuzdan bir kıl — hünerdir, (πρμ.) εἶναι τέχνη ν' ἀποσπάσῃ τις τρίχα ἀπὸ χοίρου.
Kopartmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ ν' ἀποσπάσῃ, νὰ κόψῃ, νὰ συλλέξῃ.
Kopay ἢ kopuy, T. ὄν. λαγωνικόν.
Kopça, T. ὀν. πόρπη, κ. κόπτσα.
Kopçalamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐμπορπῶ, θηλυκόνω μὲ τὴν πόρπην.
Kopçalanmak, T. ρμ. μέσ. ἢ πθ. ἐμπορποῦμαι, θηλυκόνομαι.
Kopçalı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων πόρπας, κ. κόπτσας [ἔνδυμα, ὑπόδυμα κτλ.].
Kopmak, T. ρμ. οὐδ. ἀποσπῶμαι, κόπτομαι. || —, παρουσιάζομαι αἴφνης. || bora—, ἐκρήγνυται τρικυμία || kıyamet—, χαλνᾷ ὁ κόσμος, γίνεται μέγα κακόν, κατακλυσμός.
Kopuk, T. ἐπθ. ἀπεσπασμένος, κεκομμένος. || —, ἀλήτης, κ. κοπούκης. || —sapık şeyler, πράγματα ἀσυνάρτητα. || —sapık adam, παράφρων, ἀσυνάρτητος.
Kopuz, T. ὄν. μονόχορδος κιθάρα ἐν σχήματι ἀπίου.
Kopuzcu, T. ὄν. κιθαριστής.
Kopuzga = kapuska.
Kopya, Ἰτ. ὄν. ἀντίγραφον.
Kor, T. ὄν. ἀνθρακιά. || —beyi, ὑπουργὸς τοῦ πυροβολικοῦ.
Kordon, Γαλλ. ὄν. ταινία. || —, περιφέρεια στρατιωτική.
Korkak, T. ἐπθ. hödük, ötlek, yüreksiz, δειλός, ψοφοδεής.
Korkaklık, T' ὄν. ötleklik, δειλία, μικροψυχία.
Korkmak, T. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) yılmak, φοβοῦμαι.
Korkmaz, T. ἐπθ. yılmaz, ἀτρόμητος, ἄφοβος.
Korku, T. ὄν. φόβος.
Korkulu, T. ἐπθ. φοβερός, ἐπικίνδυνος.
Korkuluk, T. ὄν. φόβητρον, μορμολύκειον. || —, αἱμασιά, φραγμὸς εἰς ἐπικίνδυνα μέρη. || —, (μτφ.) ἄνθρωπος ἄνευ ἰσχύος καὶ ἐπιρροῆς. || bostan—u,=öyük, kümültü, φόβητρον.
Korkunç, T. ἐπθ. ızbandıt, zebellâ, φοβερός, τρομερός, φρικτός.
Korkusuz, T. ἐπθ. ἀτρόμητος, ἄφοβος. || —, ἀσφαλής, ἀκίνδυνος.
Korkusuzca, T. ἐπρ. ἀφόβως.
Korkusuzluk, T. ὀν. ἀφοβία. || —, τὸ ἀσφαλές, ἀσφάλεια.
Korkutma, T. ὀν. ἀπαρ. yılgıt, tazir, tehdit, ἀπειλή, φοβέρα.
Korkutmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐκφοβίζω, ἀπειλῶ. || gözünü—, = yıldırmak, τρομοκρατῶ.
Korluk, T. ὄν. kor, ἀνθρακιά.
Korsan, Ἰτ. ὄν. πειρατής.
Korsanlık, T. ὄν. πειρατεία.
Koru, T. ὄν. ἄλσος, δάσος.
Korucu, T. δασοφύλαξ, ἀγροφύλαξ, ἀμπελοφύλαξ.
Koruk, T. ὄν. ἄσυλον, τόπος ἀσφαλής.
Koruk, T. ὄν. ὄμφαξ. || | , καρπὸς ἄωρος. || sabrile — helva olur, (πρμ.) μὲ τὴν ὑπομονὴν ἡ ἀγουρίδα γίνεται μέλι.
Koruluk, T. ὄν. τόπος ἀσφαλής, πεφυλαγμένος. || —, ἄλσος.

Koruma, Τ. ὀν. ἀπαρ. προφύλαξις, προστασία. || çocuk — birliği = himayei etfal cemiyeti, σωματεῖον προστασίας τῶν παίδων.

Korumak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) φυλάττω, προστατεύω, ὑπερασπίζω. || —, ἀνταποκρίνομαι, ἐπαρκῶ

Koskoca, Koskocaman, Τ. ἐπθ. ὑπερμεγέθης, πελώριος.

Koskoslanmak, Τ. ρμ. οὐδ. ὑπερηφανεύομαι.

Koşalık, Τ. ὄν. αὐλή, ἔνθα περιορίζουσι ζωηρὸν ἵππον ὅπως τὸν συνειθίσωσιν εἰς τὸν περιορισμόν.

Koşkulanmak, Τ. ρμ. οὐδ. ὑποπτεύω. || —, πτοοῦμαι, τρομάζω.

Koşma Τ. ὀν. ἀπαρ. τρέξιμον. || —, μέτρον ποιήσεως.

Koşmak, Τ. ρμ. οὐδ. yelmek, yepermek, τρέχω. || koşa koşa geldim, ἦλθον τρέχων, κ. τρεχάτος. || öteye beriye—, = yüpürmek, τρέχω τεῖδε κἀκεῖσε.

Koşmak, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) ζευγνύω, δίδω ὡς συνοδόν. || atları arabaya—, ζευγνύω τοὺς ἵππους εἰς τὴν ἅμαξαν. || yanına adam—, δίδω εἷς τινα ὁδηγόν. || şart—, θέτω ὅρον.

Koşturmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τινὰ ἢ τι νὰ τρέξῃ. || haber—, = salık—, στέλλω εἴδησιν. || —, βάλλω νὰ ζεύξωσιν ἵππους κτλ. εἰς ἅμαξαν. || —, βάλλω τινὰ ἢ τινας νὰ συνοδεύσωσιν ἄλλους.

Koşu, Τ. ὄν. δρόμος, κ. τρέξιμον. || — öndülü, βραβεῖον δρόμου. || —meydanı, ἱπποδρόμιον. || —, = sürü, ὁμάς. || aşağı —, ὁ ὄχλος.

Koşuk, Τ. ὄν. μουσικὸς σκοπὸς χοροῦ.

Koşulmak, Τ. ρμ. πθ. ζεύγνυσθαι. || —δίδοσθαι ὡς σύντροφος.

Koşulu, Τ. ἐπθ. ἐζευγμένος [ἵππος κτλ].

Koşum, Τ. ὄν. φάλαρα.

Koşun, Τ. ὄν. ὁμὰς ἀνθρώπων ἢ στρατιωτῶν ὁμοῦ ἀγομένων.

Koşuntu, Τ. ὄν. συντροφία, ἤτοι ὀπαδοί, ὁμόφρονες. || —, = üşüntü, kalabalık, πλῆθος, συσσώρευσις.

Koşuşma, Τ. ὄν. συρροή.

Koşus, Τ. ἀφ. δρόμος, τρέξιμον.

Koşuşmak, Τ. ρμ. οὐδ. seğirdişmek, πολλοὶ τρέχουν ὁμοῦ, πανταχόθεν, συρρέουσι.

Kova, Τ. ὄν. κάδος, κ. κουβᾶς.

Kovalamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) καταδιώκω, ἰχνηλατῶ. || —, ἐπιδιώκω ὑπόθεσιν. || —, καταγγέλλω.

Kovan, Τ. ὄν. κυψέλη.

Kovan, Τ. ἐπθ. ὁ διώκων. || yel—, ἀνεμοδείκτης. || yel—, λεπτοδείκτης ὡρολογίου.

Kovdurmak, Τ. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) ἀποδιώκω διά τινος.

Kovmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ. ἀφαιρ) διώκω, ἀποπέμπω.

Kovucu, Τ. ἐπθ. κατήγορος. συκοφάντης.

Kovuk, Τ. ἐπθ. κοῖλος, κούφιος. || —, ὄν. κοίλωμα, κοιλότης.

Kovulmak, Τ. ρμ. πθ. ἀποδιώκομαι, ἀποπέμπομαι.

Kovuş, Τ. ὄν. συνυπνωτήριον. || —, αἴθουσα μεγάλη.

Koy, Τ. ὄν. κολπίσκος.

Koyar, Τ. ὄν. συμβολὴ ποταμοῦ.

Koymak = komak.

Koyu, Τ. ἐπθ. yoğ, πυκνός [ἐπὶ ὑγρῶν, σκότους, ὁμίχλης]. || --, βαθύς [ἐπὶ χρώματος]. || —, ὁ πρὸς τὰ κάτω ἀνεστραμμένος. || yüzü—, πρηνής, κ. προύμυτα.

Koyuk, Τ. ὄν. temel, θεμέλιον, βάσις.

Koyuklamak, Τ. ρμ. (αἰτ.) temelleştirmek, θεμελιῶ. || —, = gizlice yardım etmek, βοηθῶ κρυφίως.

Koyulanmak = koyulaşmak.

Koyulaşmak, Τ. ρμ. οὐδ. yoğmak, πυκνοῦμαι, πυκναίνω. || —, καθίσταμαι βαθύτερος [ἐπὶ χρώματος].

Koyulaştırmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) yoğurmak, καθιστῶ τι πυκνόν, πηκτόν. || —, καθιστῶ σκοῦρον.

Koyulmak, Τ. ρμ. πθ. (δοτ.) ἐπιπίπτω, τρέπομαι. || oyuna—, παραδίδομαι εἰς τὸ παίγνιον.

Koyuluk, Τ. ὄν. πυκνότης ὑγροῦ. || —, βαθύτης χρώματος.

Koyun, Τ. ὄν. ὁ κόλπος τοῦ ἐνδύματος καὶ τὸ ἐν αὐτῷ θυλάκιον || yüzü—, πρηνής, προύμυτα.

Koyun, Τ. ὄν. πρόβατον. || —sürüsü, ἀγέλη προβάτων. || her—kendi bacağından asılır, (πρμ.) κάθε πρόβατον κρέμαται ἀπὸ τὸν μηρόν του, ἤτοι ἕκαστος εὐθύνεται διὰ τὰ ἴδια του πράξεις. || — gözü papatya, χαμαίμηλον.

Koyuvermek, Τ. = ρμ. μβτ. (δοτ. αἰτ.)

θέτω τι εἷς τι μέρος, ἐκτελῶ παράκλησίν τινος θέτων τι.

Koyvermek, Τ. ρμ. (αἰτ.) ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, δὲν ἐμποδίζω.

Koz, Τ. ὄν. κάρυον. || —helvası, καρυδοχαλβᾶς. || —paylaşmak, συμβιβάζομαι, συνεννοοῦμαι. || —adası, (νῆσος) Ἰκαρία. || —, τὸ ἐπικρατοῦν χαρτίον τοῦ χαρτοπαιγνίου. || —kırmak, (μτφ.) κάμνω λάθος.

Koza, Τ. ὄν. θυλάκιον. || ipek —sı, βομβύκιον, κ. κουκκοῦλι.

Kozak, Τ. ὄν. yuvarlak ʿey, πρᾶγμα σφαιρικόν, σφαῖρα. || —, κῶνος πίτυος, κ. κουκκουνάρα.

Kozalak, Τ. ὄν. κικίς.

Kozmoğrafya, ἑλλ. ὄν. Κοσμογραφία.

Köçek, Τ. ὄν. νεογνόν, μικρόν [ἰδίᾳ καμήλου]. || —, παῖς χορευτής.

Köçeklemek, Τ. ρμ. οὐδ. deve yavrulamak, γεννῶ [ἐπὶ καμήλου].

Köfte, Π. ὄν. ἰσίκιον, κ. κιοφτές.

Köftehor, Τ. ὄν. çapkın, κομπορρήμων.

Köfter, ἑλλ. ὄν. κοπτή, κ. μουστόπητα.

Köftün, Τ. ὄν. σύστρεμμα ἢ βῶλος [τροφὴ βοῶν]. || —, γέρων, κ. φούχταλος.

Köftün olmak, Τ. ρμ. οὐδ. γηράσκω.

Köhne, Π. ἐπθ. eski, eski püskü, παλαιός. σαθρός. || —fikir, παλαιὰ ἰδέα.

Kök, Τ. ὄν. omaca, ρίζα, ἀρχή, βάσις.

Köklenmek = kökleşmek.

Kökleşmek, Τ. ρμ. οὐδ. ριζοῦμαι. || —, ἐνισχύομαι, στηρίζομαι ἐν τῇ θέσει μου.

Kökleştirmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω νὰ ριζώσῃ.

Köklü, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων ρίζας, ἐρριζωμένος.

Kökre, Τ. ἐπθ. ἐξωργισμένος, ἀφρισμένος.

Kökremek, Τ. ρμ. οὐδ. ἀφρίζω ἐκ μεγάλης ὀργῆς, πνέω πῦρ.

Kökün, Τ. ἐπρ. ριζηδόν, ριζικῶς.

Kölçer, Τ. ὄν. delice, αἶρα. κ. ζιζάνιον.

Köle, Τ. ὄν. δοῦλος, αἰχμάλωτος. || —doyuran ἢ çoban çavuşu, χονδροστάφυλον.

Kölelik, Τ. ὄν. δουλεία, κ. σκλαβιά.

Kölemen, Τ. ὄν. στρατὸς συντασσόμενος [ἄλλοτε] ἐξ αἰχμαλώτων.

Kömür, Τ. ὄν. ἄνθραξ, κάρβουνον.

Kömürcü, Τ. ὄν. ἀνθρακεύς.

Kömürlük, Τ. ὄν. ἀνθρακαποθήκη.

Köbek, Τ. ὄν. it, κύων, σκύλος. || —balığı, καρχαρίας. || —oğlu, ἢ köpoğlu—, ἄθλιος, καθαρμα. || —memesi, βουβών, οἴδημα ὑπὸ τὴν μασχάλην. || kedi ile—, ἐχθροὶ ἀσυμβίβαστοι. || av—i, = zağar, βλ. kopay.

Köpeklemek, Τ. ρμ. οὐδ. ἀπαυδῶ. || —, καταβάλλομαι ἐκ τοῦ κόπου ἢ τοῦ χρόνου, ἰσχναίνω, γηράσκω.

Köpekleşmek, Τ. ρμ. οὐδ. γηράσκω, δὲν δύναμαι νὰ δράσω ὡς πρότερον.

Köpeklik, Τ. ὄν. κακοήθεια, ἀχρειότης, ἀνανδρία.

Köprü, Τ. ὄν γέφυρα.

Köprücü, Τ. ὄν. γεφυροποιός.

Köpük, Τ. ὄν. ἀφρός. || deniz—ü, σήπιον, μαγνησίτης, ἐξ ἧς κατασκευάζουσι καπνοσύριγγας.

Köpürmek, Τ. ρμ. οὐδ. ἀφρίζω.

Köpürtmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τι ἢ τινα ν' ἀφρίσῃ.

Kör, Τ. ὄν. âma, τυφλός, ἀόμματος. || —dövüşü, ἔλλειψις τάξεως, σύγχυσις, ἀταξία. || — —üne, τυφλῶς, στὰ τυφλά. || —kandil, = zil zurna, τύφλιι μεθυσμένος. || —kaya, = öreke taşı, ὕφαλος. || —olmak, τυφλοῦμαι. || —es, topal es, kabul es [es ἀντὶ est], (πρμ.) τυφλὸς εἶναι, χωλὸς εἶναι δεκτὸς εἶναι = δεκτὸς ἄνευ ὅρων.

Köreşe, Τ. ὄν. στρῶμα πάγου, ἐφ' οὗ δύναταί τις νὰ βαδίζῃ.

Körfez, Τ. (ἑλλ.) ὄν. κόλπος. || —adası, ἡ νῆσος Κέρκυρα.

Körleme, Τ. ὀν. ἀπαρ. ἀπροσεξία. || —, καταπραΰνσις πείνας. || —, (μτφ.) στόμαχος.

Körlemek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τυφλῶ, στραβόνω, κλείω, ἐπουλῶ. || yolu—, κλείω τὴν ὁδόν. || boğazı—, καταπραΰνω τὴν πεῖναν.

Körlenmek, Τ. ρμ. οὐδ. τυφλοῦμαι.

Körletmek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τυφλῶ, κ. στραβόνω. || —, ἀμβλύνω μάχαιραν ἢ ἄλλο τοιοῦτον. || —, καθιστῶ ἄχρηστον, στερῶ κατάστημα τῆς πελατείας αὐτοῦ, βλ. προηγ.

Körlük, Τ. ὄν. τύφλωσις. || —, (μτφ.) ἀπροσεξία.

Kör oğlu, Τ. ὄν. κ. Ἀκρίτας [Διγενής].

Körpe, Τ. ἐπθ. τρυφερός, μικρός.

Körpecik, Τ. ἐπθ. τρυφερούτσικος.

Körpelik, Τ. ὄν. τρυφερότης, νεότης.

Körük, Τ. ὄν. φυσητήρ. || —, κάλυμμα

ἁμάξης ἀνοῖγον καὶ κλεῖον κατὰ βούλησιν.
Körüklemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) φυσῶ διὰ τοῦ φυσητῆρος πῦρ κτλ. || —, (μτφ.) ἐξάπτω, ἐρεθίζω.
Körüklü, T. ἐπθ. ὁ ἔχων κάλυμμα ἀνοιγοκλεῖον [ἐπὶ ἁμάξης].
Kör sıcan = köstebek.
Körtün, T. ὄν. εἶδος μεγάλου σάγματος.
Kös, T. ἐπρ. ağır, yavaş, βαρέως, βαρειά. || — —yürümek, περιπατῶ βαρέως, σταθερῶς.
Köse, T. ὄν. καὶ ἐπθ, σπανός, λιπόθριξ. || —orman, δάσος ἀραιόν.
Kösegen, T. ὄν. (δένδ.) εἶδος ἀκακίας.
Kösele, T. (Π.) ὄν. δέρμα βοὸς κατειργασμένον.
Kösem = kösemen.
Kösemen, T. ὄν. κριὸς προπορευόμενος ἀγέλης ὡς ὁδηγός. || —, ἐπθ. τολμηρός.
Köstebek, T. ὄν. kör sıçan, yer göçkeni, ἀσπάλαξ, τυφλοπόντικον. || — illeti, (νόσος) χοιράδες.
Köstek, T. ὄν. πέδη, πέδικλον ἵππου κτλ. || —, ἅλυσις ὡρολογίου.
Kösteklemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) βάλλω πέδας εἰς τοὺς πόδας ἵππου κτλ. || —, τροχοπεδῶ ἅμαξαν.
Kösnük, T. ἐπθ. kızgın, azgın, ὀργῶν [ἐπὶ ζώου θήλεος].
Kösnümek, T. ρμ. οὐδ. kızışmak, ὀργῶ [ἐπὶ θηλέων ζώων],
Köşe, T. ὄν. zaviye, γωνία, ἄκρα, bucak, κώχη. || —, ἡσυχαστήριον. || — taşı, γωνιαῖος λίθος. || —başı, γωνία ἢ ἄκρα ὁδοῦ || —müftüsü, ραδιοῦργος, στρεψόδικος. || —bucak, πανταχοῦ. || ciğerimin —si, σπλάγχνον μου! ἀγαπητέ. || bir —ye çekilmek, ἐφησυχάζω, ἰδιωτεύω.
Köşek, T. ὄν. köçek, χορευτής. || —, = deve yavrusu, νεογνὸν καμήλου.
Köşk, Π. ὄν. περίπτερον. || —, πύργος. || —, εἶδος σκιάδος χρησιμευούσης ὡς δωμάτιον ἀναψυχῆς. || yalı—, περίπτερον παράλιον. || camlı, ὑαλόφρακτον περίπτερον.
Kötek, T. ὄν. dayak, tokat, patak, sopa, ξυλοκόπημα, μαστίγωσις.
Kötek atmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) pataklamak, ξυλίζω, δέρω.
Kötek çalmak = kötek atmak,
Kötek vermek = kötek çalmak.
Kötek yemek, T. ρμ. πθ. (ἀφαιρ.) δέρομαι, ραβδίζομαι.
Kötü, T. ἐπθ. yaramaz, κακός, μοχθηρός, διεστραμμένος.
Kötülemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κακολογῶ τινα.
Kötüleşmek, T. ρμ. οὐδ. χειροτερεύω. || —, ἐξαχρειοῦμαι.
Kötüleştirmek, T. ρμ. μτβ (αἰτ.) ἐξαχρειῶ, τρέπω ἐπὶ τὸ χεῖρον.
Kötülük, T. ὄν. hiyanet, κακία, μοχθηρία.
Kötülük etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) βλάπτω, κακοποιῶ.
Kötürüm, T. ἐπθ. küt, yatalak, παραλυτικός, βλ. küt καὶ kütürüm.
Köy, Π. ὄν. χωρίον. || —, = yazlık, ἐξοχή.
Köylü, T. ἐπθ. ἢ ὄν. χωρικός. || —, (μτφ.) ἀγροῖκος. || —kızı, χωρική, κόρη ἀγροῖκος.
Köylülük, T. ὄν. ἀγροκία.
Köz, T. ὄν. ἀνθρακιά, κ. χόβολη. || çınarın—ü, yalancının sözü, (πρμ.) || πράγματα μὴ διαρκοῦντα ἐπὶ πολύ.
Krım tartar, Γαλλ. ὄν. τρυγία [φάρμακον ἐνεργητικόν], κ. τάρταρον.
Krom, ἑλλ. ὄν. (χημ.) χρώμιον. || —ü kiyanus, χρωμιοκυανογόνον. || hamızı—, χρωμικὸν ὀξύ.
Kronometre, ἑλλ. ὄν. χρονόμετρον.
Kuba, A. ὄν. tuzlu balgam, λειχήν.
Kubat, T. ἐπθ. δημώδης, χυδαῖος. || —dil, διάλεκτος χυδαία.
Kubatlık, T. ὄν. χυδαϊσμὸς γλώσσης.
Kubbe, A. ὄν. kemer, θόλος.
Kubbeli, T. ὄν. θολωτός.
Kubur, A. ὄν. ölü yatakları, τάφοι, μνήματα. || ehli—, = ölüler, οἱ νεκροί.
Kubur, T. ὄν. σωλήν, θήκη πιστολίου, φαρέτρα. || lağım—u, σωλὴν ὑπονόμου.
Kucak, T. ὄν. ἀγκάλη. || —, δέσμη. || — —, κατὰ δέσμας. || — —a, μαλλιὰ κουβάρια [ἐπὶ ἐριζόντων]. | —a düşmek, ζητῶ ἔλεος.
Kucaklamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐναγκαλίζομαι.
Kucaklaşmak, T. ρμ. ἀλλ. ἐναγκαλίζεσθαι ἀλλήλους.
Kudema, A. ὄν. eskiler, ἀρχαῖοι. || —, (μτφ.) ἀνώτεροι, ἔξοχα πρόσωπα.

Kudret, A. ὄν. öz, güç, δύναμις. || —, θεία δύναμις. || —, δύναμις χρηματική, εὐπορία. || —topu, βροντή. || —helvası, τὸ μάννα. || —hamamı, θερμὰ λουτρά.

Kudretli, T. ἐπθ gücü yeten, güçlü, ἰσχυρός, κραταιός.

Kudretsiz, T. ἐπθ. güçsüz, ἀνίσχυρος, ἀδύνατος.

Kudretsizlik, T. ὄν. ἀδυναμία.

Kudretyap = kudretli.

Kuduk, T. ὄν. sıpa, πῶλος ὄνου.

Kudurmak, T. ρμ. οὐδ. λυσσῶ. || —, (μτφ.) ἐκμαίνομαι, καθίσταμαι μανιώδης ἐξ ὀργῆς ἢ πάθους.

Kudurtmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) κάμνω τινὰ νὰ λυσσάσῃ.

Kudus [kuds] A. ὄν. καθαρότης, ἁγνότης, ἁγιότης. || —şerif, Ἱερουσαλήμ. || ruhül—, τὸ ἅγιον Πνεῦμα, [παρὰ Μωαμεθανοῖς ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ].

Kuduz, T. ὄν. λύσσα. || —, ἐπθ. λυσσαλέος. || —böceği, κανθαρίς.

Kûfî, A. ἐπθ. ἀρχαία ἀραβικὴ γραφὴ ἢ γωνιώδης.

Kuğu, T. ὄν. koğu, κύκνος.

Kuka ἢ koka, T. ὄν. κοκκοφοίνιξ.

Kuku, ἑλλ. ὄν. (πτην.) κοῦκκος.

Kukumav, T. ὄν. γλαύξ.

Kul, T. ὄν. köle, δοῦλος. || Tanrı—u, ἄνθρωπος εὐσεβής. || —oğlu, Γενίτσαρος ἐκ παιδομαζώματος ἢ υἱὸς αἰχμαλώτου. || —unuz, ὁ θεράπων. ἡμῶν.

Kula, T. ὄν. ἵππος πυρρός.

Kulaç, T. ὄν. ὀργυιά. || — —, ἀφθόνως.

Kulaçlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μετρῶ δι' ὀργυιᾶς. || —, διανύω ἀπόστασιν ταχέως.

Kulak, T. ὄν. οὖς. || —tozu, ἡ πρὸς τὸ οὖς γωνία τοῦ κροτάφου. || —ı delik, νοήμων, ἔξυπνος. || balık—ı, βρόγχια ἰχθύος. || kuzu—ı, ξοινήθρα. || tavşan—ı, κυκλάμινον, λαγόψωμον. || —çınlamak, βομβοῦσι, βοΰζουν τὰ ὦτα. || —asmak, προσέχω. || —bükmek, καθιστῶ προσεκτικόν. || şeytan —ına kurşun, μόλυβδος εἰς τὸ οὖς τοῦ διαβόλου. = Νεμέσεως μὴ βάλῃ βέλος. || kuyruğu—ı kesik, (μτφ.) λίαν ἔξυπνος, τετραπέρατος.

Kulakçın, T. ὄν. παρώτιον [πρᾶγμα ὅπερ καλύπτει τὰ ὦτα].

Kulaklık = kulakçın.

Kulaksız, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ ὤτων.

Kule, T. [ἐκ τοῦ ἀρ.] ὄν. πύργος. || çan—si, κωδωνοστάσιον. || bekçi—si, σκοπιά. || saat—si, ὡρολογοστάσιον.

Kuleli, T. ὄν. προάστειον τοῦ Βοσπόρου. || —, ἐπθ. ὁ ἔχων πύργους.

Kullandırmak, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) κάμνω τινὰ νὰ μεταχειρισθῇ τι

Kullanıklı = Kullanışlı.

Kullanılmak, T. ρμ. πθ. χρησιμοποιοῦμαι. || —, διορίζομαι εἴς τινα θέσιν.

Kullanış, T. ἀφ. χρῆσις.

Kullanışlı, T. ἐπθ. εὔθετος, βολικός, κόμμοδος.

Kullanma, T. ὀν. ἀπαρ. χρῆσις.

Kullanmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) μεταχειρίζομαι. || —, διευθύνω. || enfiye—, ταμβακίζω.

Kulluk, T. ὄν. δουλεία, λατρεία. || —, = karakol, ἀστυνομικὸς σταθμός.

Kullukçu, T. ὄν. κατώτερος ἀξιωματικὸς τῶν Γενιτσάρων.

Kulp, T. ὄν. λαβίς. || yumurtaya—takmak, ζητῶ προφάσεις ματαίας.

Kulplu, T. ἐπθ. ὁ ἔχων λαβήν.

Kuluçka, ἑλλ. ὄν. κλῶσα.

Kulunç, A. [ἑλλ.] ὄν. κωλικόπονος.

Kulübe, ἑλλ. ὄν. καλύβη.

Kulüp ἢ klüp, Γαλλ. ὄν. λέσχη.

Kum, T. ὄν. ἄμμος || —saati, κλεψύδρα.

Kumandar, Γαλλ. ὄν. στρατιωτικὸς διοικητής.

Kumandarya, Ἰτ. ὄν. οἶνος τῆς Κύπρου.

Kumanya, Ἰτ. ὄν. προμήθεια τοῦ πληρώματος πλοίου.

Kumar, A. ὄν, τυχηρὸν παίγνιον ἐπὶ χρήματος, κύβος. || —oynamak, παίζω τυχηρὰ παίγνια κτλ.

Kumarbaz, Π. ὄν. χαρτοπαίκτης.

Kumarcı, T. ὄν. χαρτοπαίκτης.

Kumarhane, T. ὄν. χαρτοπαικτήριον.

Kumaş, A. ὄν. tokuma, ὕφασμα.

Kumbara, Π. ὄν. ὅλμος, βόμβα, μύδρος. || —, μικρὸν κιβώτιον πρὸς συνάθροισιν χρημάτων.

Kumbaracı, ὁλμοβόλος, βομβαρδιστής.

Kumbarahane, Π. ὄν. στρατὸν ὁλμοβόλων, βομβαρδιστῶν.

Kumlu, T. ἐπθ. ὁ περιέχων ἄμμον, ἀμμώδης.

Kumluk, παραλία ἢ τόπος ἀμμώδης.

Kumpanya, Ἰτ. ὄν. ἑταιρία.
Kumral, Τ. ἐπθ. καστανόχρους.
Kumru, A. ὄν. τρυγών. || —, ὄν. κ. Τρυγών.
Kumrucuk, Τ. ὄν. yusufçuk, μικρὰ τρυγών.
Kumsal, Τ. ὄν. παραλία ἢ τόπος ἀμμώδης.
Kunda, Τ. ὄν. zehirli örümcek, ἀράχνη δηλητηριώδης.
Kundak, Τ. ὄν. σπάργανον. || —, ἀκτηρίς. || —, πρηστήριον τῶν ἐμπρηστῶν.
Kandakçı, Τ. ὄν. ἐμπρηστής. || —, ὁ κατασκευαστὴς ἀκτηρίδων.
Kundaklamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) σπαργανῶ. || —, ἐμπρήθω, κατακαίω.
Kundura, Τ. [ἑλλ. κόθορνος] paşmak, ὄν. ὑπόδημα.
Kunduracı, Τ. ὄν. paşmakçı, ὑποδηματοποιός.
Kunduz, Τ. ὄν. κάστωρ. || —hayası, (φαρμ.) καστόριον.
Kunt, Τ. ἐπθ. güçlü, δυνατός, στερεός. || —adam, ἄνθρωπος ρωμαλέος μέν, ἀμβλύνους δέ.
Kuntrat, Ἰτ. ὄν. συμβόλαιον.
Kupal, Τ. ἐπθ. kısa ve biçimsiz, δύσμορφος, κοντὸς καὶ χονδρός.
Kupon, Γαλλ. ὄν. τοκομερίδιον μετοχῆς ἢ χρεωγράφου.
Kupuy, Τ. ὄν zağar, av köpeği, λαγωνικόν, κύων κυνηγετικός.
Kur, Τ. ὄν. kuşak, uçkur, ζώνη.
Kura, A. ὄν. κλῆρος, κλήρωσις. || — efradı, νεοσύλλεκτοι.
Kura, A. ὄν. köyler, kasabalar, χωρία. κῶμαι.
Kurabiye, Τ. ὄν. [κυρίως gurabiye], πλακοῦς ἐξ ἀμυγδάλων, γάλακτος καὶ σακχάρεως. || —, μτφ. μαμμόθρεπτος.
Kurada, Τ. ὄν. işe yaramaz, κατάξηρος, παιπάλαιος, ὑπέργηρως.
Kurak, Τ. ἐπθ yağmursuz, ἄνυδρος, ξηρός.
Kuraklık, Τ. ὀν. yağmursuzluk, ἀνομβρία, ξηρασία.
Kurama, A. ὄν. alacaklılar, δανεισταί, πιστωταί (πτωχεύσαντος). || — taksimi, διανομὴ περιουσίας ὀφειλέτου μεταξὺ τῶν πιστωτῶν.
Kuran, A. ὄν. Κοράνιον.
Kurbağa, Τ. ὄν. βάτραχος.
Kurbağacık, Τ. ὄν. [πάθος τοῦ στόματος], κ. βαθρακάκι.
Kurban, A. ὄν. θυσία, σφάγιον. || — bayramı, ἑορτὴ τῶν θυσιῶν.
Kurbanlık, Τ. ἐπθ. ὁ κατάλληλος εἰς θυσίαν, ἤτοι σφάγιον.
Kurban olmak, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) γίνομαι θυσία, θυσιάζομαι ὑπέρ τινος.
Kurbiyet, A. ὄν. yakınlık, ἐγγύτης, γειτνίασις.
Kurca, Τ. ὄν. ξύσιμον, τσουγγράνισμα.
Kurcalamak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τσουγγρανίζω, σκαλίζω, ἐρεθίζω.
Kurcalanmak, Τ. ρμ. μσ. ἐρεθίζομαι, ξύνομαι.
Kurdeşen, Τ. ὄν. (παθολ.) serpme, αἱμάλωψ, κ. κίλικας.
Kurdurmak, Τ. ρμ. διάμ (δοτ. αἰτ.) βάλλω νὰ στήσωσι, νὰ ἱδρύσωσι.
Kurena, A. ὄν. ayrılmaz kafadarlar, οἱ πλησίον, οἱ θαλαμηπόλοι.
Kurgan, Τ. ὄν. abide, μνημεῖον, ἡρῶον.
Kurgaz, Τ, ἐπθ. κάτισχνος [πετσὶ καὶ κόκκαλον].
Kurgu, Τ. ὄν. kuruntu, φαντασία. || —, ὑπόνοια.
Kurlağan, Τ. ὄν. dolama, et yaran, παρονυχίς, κ. καλαγκάθι.
Kurma, Τ. ὀν. ἁπαρ. τέντωμα. || —, κομπασμός.
Kurmak, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) τεντόνω. || —, στήνω, ἱδρύω, κανονίζω. || saatı—, κανονίζω τὸ ὡρολόγιον. || —, φαντάζομαι, μελαγχολῶ.
Kurna, Τ. ὄν. λουτήρ, πύελος, κ. γοῦρνα.
Kurnaz, Τ. ἐπθ. πανοῦργος, δόλιος, ἔξυπνος.
Kurnazlık, Τ. ὄν. πανουργία, δολιότης.
kurp, A. ὄν. yakınlık, ἐγγύτης, γειτνίασις.
Kursak, Τ. ὄν. mide, kat, πρόλοβος, προγηρεών, κ. σγάρα.
Kurşun, Τ. ὄν. μόλυβδος. || —, σφαῖρα, βολίς || —kalem, μολυβδοκόνδυλον. || —sirkesi, (χημ.) ὀξικὸς μόλυβδος. || —sülüğeni, διοξείδιον μολύβδου. || —a düzmek, τυφεκίζω.
Kurşuni, Τ. ἐπθ. μολυβδόχρους.
Kurşunlu, Τ. ἐπθ. κεκαλυμμένος διὰ μολύβδου. || —, ἐσφραγισμένος διὰ μολυβδίνης σφραγίδος.
Kurt, Τ. ὄν. λύκος. || eski—, ἄνθρωπος πονηρός. || —dumanlı havayı se-

ver, (πρμ.) ὁ λύκος στὴν ἀνεμοζάλη χαίρεται.

Kurt, T. ὄν. böcek, σκώληξ. || ağaç – u, σήρ, κ. σαράκι· || yaprak—u, κάμπη.

Kurt boğan, T. ὄν. pirpi, ἀκόνιτον τὸ λυκοκτόνον.

Kurtaran, T. μτχ. ὁ σώζων. || can—, ναυαγιαιρέτης, σωσίβιον.

Kurtarılmak, T. ρμ. πθ. (ἀφαιρ.) λυτροῦμαι, σώζομαι.

Kurtarmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) λυτρῶ, σώζω, ἀπαλάττω.

Kurtulma = kurtuluş.

Kurtulmak, T. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) λυτροῦμαι, σώζομαι, ἀπαλάττομαι. || bilgisizlikten—, = uyanmak, ἀφυπνίζομαι.

Kurtuluş, T. ἀφ. ἀπαλλαγή, σωτηρία. || —bayramı, ἑορτὴ τῆς ἀπελευθερώσεως. || —, (ἄλλοτε) Ταταῦλα

Kuru, T, ἐπθ. ξηρός, ἄνυδρος. || —, ἰσχνός. || —, μάταιος, ἀνωφελής. || — üzüm, σταφίς. || — —ya, ματαιότης, ἀνωφελῶς. || —hastalık, φθίσις. || — yaygara, ξηρὰ φωνασκία. || kup—, κατάξηρος, κάτισχνος. || —sıkı, μτφ. προσποιητὴ ἐπίπληξις.. || tahta su, κορηός, κόρυζα. || —nun yanında yaş ta yanar, (πρμ.) κοντὰ στὸ ξερὸ καίεται καὶ τὸ χλωρό.

Kurulamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ξηραίνω, στεγνόνω, ἀπομάσσω.

Kurulanmak, T. ρμ. οὐδ. ξηραίνομαι, ἀπομάσσομαι, στεγνόνω.

Kurulmak, T. ρμ. μσ. ἢ πθ. τεντόνομαι. || —, χορδίζομαι ἢ κανονίζομαι [ἐπὶ ὡρολογίου κτλ.]. || —, κομπάζομαι. || —, συναθροίζομαι, συγκαλοῦμαι. || —, ἀνεγείρομαι, κτίζομαι [ἐπὶ οἰκοδομῶν]. || dünya kurulalı, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

Kurulmuş, T. ἐπθ. mebni, ᾠκοδομημένος, τεθεμελιωμένος, ἐκτισμένος.

Kurultay, T. ὄν. meclis, συνάθροισις, συνέλευσις.

Kuruluk, T. ὄν. ξηρασία.

Kuruluş, T. ἀφ. τέντωμα. || —, ἵδρυσις. || —, κομπασμός. || —, κούρδισμα

Kurum, T. ἀφ. kuruluş, θεμελίωσις, ἵδρυσις, σύστασις. || —, = gösteriş, ἔπαρσις, κομπασμός. || —, αἰθάλη.

Kurumak, T ρμ. οὐδ. ξηραίνομαι. στεγνόνω, ἰσχναίνω. || —, παραλύω [ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος].

Kurumlu, T. ἐπθ. kibirli, ὑπερήφανος, κομπαστής.

Kurumsak, T. ὄν. pezevenk, kaltaban, μαστρωπός.

Kurumsaklık, T. ὄν. kodoşluk, μαστρωπία, ἀτιμία.

Kuruntu, T. ὄν. işkil, şüphe, hulya, evham, μελαγχολία, ὑποψία φαντασιώδης.

Kuruntulu, T. ἐπθ. evhamlı, ὑποπτος, μελαγχολικός.

Kuruş, Λατ. ὄν. γρόσιον.

Kurut, T. ὄν. Koyulaşmış süt, ὀρρός, τυρόγαλα.

Kurutmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ξηραίνω, στεγνόνω, ἀπομάσσω. || köknü—, ἐξολοθρεύω ριζηδόν, || kanını—, τυραννῶ.

Kurutulmak, T. ρμ. πθ. ξηραίνομαι, ἀπομάσσομαι.

Kuruyası, T. ἔκφρασις ἀπευχῆς : ὦ πού νὰ ξεραθῇ.

Kuskuğuk, T. ὄν. ἀγριοπεριστερά.

Kuskun, T. ὑπουρίς, ἤτοι λωρίον τοῦ σαγματίου ὑπὸ τὴν οὐρὰν τῶν ζώων. || —u düsük, (μτφ.) ἀτημέλητος.

Kuskus, T. ὄν. ζύμη ἐν εἴδει σπόρων, πρὸς κατασκευὴν πιλαφίου.

Kusma, T. ὀν. ἀπαρ. ἔμεσις, κ. ξέρασμα.

Kusmak, T. ρμ. οὐδ. ἐμῶ. || kan—, πτύω αἷμα.

Kusmuk = kusuntu.

Kusturmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ. αἰτ.) κάμνω τινὰ νὰ ἐμέσῃ. || —, (μτφ.) τυραννῶ. || kan—, τυραννῶ.

Kusturucu, T. ἐπθ. (ἰατρικὸν) ἐμετικός.

Kusuk = kusuntu.

Kusuntu, T. ὄν. kusuk, ἔμετος.

Kusur, A. ὄν. eksiklik, yanlış, ἔλλειψις, σφάλμα. || —, ὑπόλοιπον λογαριασμοῦ. || —a bakmamak, παραβλέπω.

Kusur etmek, T. ρμ. οὐδ. (β′ δοτ.) κάμνω ἔλλειψιν, σφάλμα.

Kusurlu, T. ἐπθ. ἐλαττωματικός, ἐλλειπής, ἀτελής.

Kusursuz, T. ἐπθ. ἀνελλειπής, τέλειος, ἀναμάρτητος.

Kusuş, = T. ἀφ. κ. ξέρασμα.

Kusva, A. ἐπθ. çok uzak, ἀπώτατος, ἔσχατος. || —, τέλος, ἄκρον.

Kuş, T. ὄν. pal, πτηνόν. || —yemi, καν-

ναβόσπορος. || —konmaz, ἀσπάραγος. || —dili, (δενδρ.) μελία. || —üzümü, μικρὰ σταφίς. || —südü, πρᾶγμα δυσεύρετον. || —adası, Ἔφεσος,

Kuş, T. ὄν. μέρος ἐπὶ τῶν γλουτῶν τῶν ζώων, ὅπερ μενει ἄτριχον (καὶ δὴ ὅταν γηράσῃ). || —gömü, παστὸν κρέας τῶν γλουτῶν κτλ.

Kuşak, T. ὄν. ζώνη. || —ını sürümek, ζητεῖ αἰτίαν πρὸς ἔριν.

Kuşakçı, T. ἐπθ. ὁ πωλητὴς ζωνῶν.

Kuşamlı, T. ἐπθ. ἐζωσμένος. || giyimli—, καλοενδεδυμένος

Kuşanmak, T. ρμ. μσ, (αἰτ.) ζώννυμαι. || giyinip—, στολίζομαι.

Kuşantı, T. ὄν. giyim, ἐνδυμασία.

Kuşatılmak, T. ρμ. πθ. περικυκλοῦμαι, πολιορκοῦμαι.

Kuşatmak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ζώννυμι, περιζώννυμι. || —, περικυκλῶ, πολιορκῶ. || giydirip—, στολίζω.

Kuşbaz, T. ὄν. kuşçu, ὀρνιθοτρόφος, ὀρνιθοθήρας. || —çığırtkanı, κράκτης.

Kuşhane, T. ὄν. μέγα κλωβίον πτηνῶν.

Kuşku, T. ἀφ. huylanma, pirelenme, καχυποψία, πτόησις.

Kuşkulanmak, T. ρμ. (οὐδ.) huylanmak, ürkmek, πτοοῦμαι, τρομάζω.

Kuşlak, T. ὄν. τόπος πλήρης πτηνῶν. || —, τόπος κυνηγίου.

Kuşluk, T. ὄν. πρωΐα, ὁ ἀπὸ πρωΐας μέχρι μεσημβρίας χρόνος. || —, πρόγευμα.

Kuşmar, T. ὄν. εἶδος παγίδος πτηνῶν.

Kuşpalazı, T. ὄν. (νόσος) διφθερῖτις.

Kut, T. ὄν. uğur, εὐτυχία.

Kutan, T. ὄν. büyük pulluk, ἄροτρον μὲ πολλὰ ὑννία.

Kutbî, A. ἐπθ. kutba yakın olan, πολικός.

Kutlanmak, T. ρμ. ἀλλ. bir birine uğur dilemek, συγχαίρειν ἀλλήλους, εὔχεσθαι εὐτυχίαν πρὸς ἀλλήλους.

Kutlu, T. ἐπθ. uğurlu, εὐτυχής, μακάριος. || Bayramınız —olsun, [συγχαρητήριος εὐχὴ ἐπὶ τῷ Βαϊραμίῳ], αἴσιον καὶ εὐτυχές.

Kutsî, A. ἐπθ. kodoş, ἅγιος, ἱερός.

Kutsiyet, A. ὄν. mukaddeslik, ἁγιότης, ἱερότης.

Kutsuz, T. ἐπθ. uğursuz, δυστυχής, δύσμοιρος.

Kutsuzluk, T. ὄν. δυσμοιρία.

Kutu, ἑλλ. ὄν. κυτίον, θήκη.

Kutup [kutb], A. ὄν. (γεωγρ.) πόλος || —yıldızı, πολικὸς ἀστήρ.

Kutur, A. ὄν. (γεωμ.) διάμετρος, διαγών ος. || nısıf —daire, ἡμικτίς. || müzdeviç—, διάμετρος συζυγής

Kuva = kuvvetler, βλ. kuvvet.

Kuvve, A. ὄν. öç, güç, δύναμις. || i icraiye, ἐκτελεστικὴ ἐξουσία. || —i askeriye, στρατιωτικὴ δύναμις. || —i maliye, τὰ οἰκονομικά. || —i basire, ἡ ὅρασις. || —i hafıza, ἡ μνήμη. || —i cazibe, ἡ ἑλκτικὴ δύναμις.

Kuvvet, A. ὄν. öz, takat, fer, yara, güç, δύναμις. || —, = yardım, βοήθεια, ἐπικουρία.

Kuvvetlendirmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐνισχύω, ἐνδυναμῶ.

Kuvvetlenmek, T. ρμ. οὐδ. ἐνισχύομαι, ἐνδυναμοῦμαι.

Kuvvetli, T. ἐπθ. zorlu, zıpır, δυνατός, ἰσχυρός, κραταιός.

Kuvvetsiz, T. ἐπθ. yelenç, lâğar, ἀδύνατος, ἀνίσχυρος.

Kuvvetsizlik, T. ὄν. ἀδυναμία, ἀνέχεια.

Kuyruk, T. ὄν. οὐρά. || —sokumu, τὸ κάτω ἄκρον τῆς σπονδυλικῆς στήλης. || —acısı, πάθος ἐκδικήσεως. || —u dikmek, ἀποθνήσκω. || —örü, σκορπίος.

Kuyruklu, T. ἐπθ. κερκοφόρος. || —yıldız, κομήτης.

Kuyruksuz, T. ἐπθ. ἄκερκος.

Kuytu, T. ὄν. ὁ μυχός, μέρος χωστόν, ὑπήνεμον.

Kuyu, T. ὄν. φρέαρ, λάκκος. || burğu —su, Ἀρτεσιανὸν φρέαρ. || —kazmak, σκάπτω λάκκον, (μτφ.) ἐπιβουλεύομαι. || iğneile —kazmak, ἀναλαμβάνω ἐπίπονον ἔργον ἀπαιτοῦν πολὺν χρόνον.

Kuyucu, T. ὄν. ὁ σκάπτων φρέατα, λάκκους.

Kuyudat, A. ὄν. kayitler, ἀρχεῖα, κώδηκες, βλ. kuyut.

Kuyum, T. ὄν. κόσμημα χρυσοῦν ἢ ἀργυροῦν.

Kuyumcu, T. ὄν. χρυσοχόος.

Kuyut, A. ὄν. kayitler, ὅροι, περιορισμοί. || —, διορισμοί, προσδιορισμοί. || —, σημειώσεις εἰς κώδηκας, ἀρχεῖα κτλ.

Kuzah, A. ὄν. ἄγγελος τῶν νεφῶν. || —, = şeytan, σατανᾶς. || kavsı—, =

eleğim sağma, οὐράνιον τόξον, ἶρις.
Kuzahiye, A. ὄν. göz bebeği, ἶρις, κόρη ὀφθαλμοῦ.
Kuzgun, T. ὄν. κόραξ. || —denizi, ἡ Κασπία θάλασσα.
Kuzguncuk, T. ὄν. κιγκλιδωτόν παράθυρον τῆς θύρας τοῦ δεσμωτηρίου. || —, χωρίον τοῦ Βοσπόρου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ ὄχθῃ, ἐπὶ Βυζαντινῶν «Ἑρμολιανῶν χωρίον».
Kuzguni, T. ὄν. καταμέλας.
Kuzu, T. ὄν. ἀμνός, ἀρνίον. || —dişi ἡ süt dişi, ὀδοὺς τοῦ γάλακτος. || — kestanesi, μικρὸν νωπὸν κάστανον. || —kulağı, (φυτ.) ὀξαλίς. || —m! φίλε μου! ἀγαπητέ!
Küçücük, T. ἐπθ. μικρούτσικος, || —, προσφιλής.
Küçük, Π. ἐπθ. μικρός,
Küçüklemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) περιφρονῶ.
Küçüklük, T. ὄν. σμικρότης. || —, παιδικὴ ἡλικία. || —, εὐτέλεια, ποταπότης.
Küçülmek, T. ρμ. οὐδ. σμικρύνομαι. || —, κρύπτω τὴν ἡλικίαν μου.
Küçültmek, T. ρμ. (αἰτ) σμικρύνω. || —, παριστῶ τι ἄνευ σημασίας.
Küduret, A. ὄν. tasa, θλῖψις, λύπη.
Küf, T. ὄν. εὐρώς, κ. μοῦχλα.
Küfe, T. ὄν. (ἑλλ.) κόφινος, κοῦφα. || süpürüntü —si, κόφινος σκυβάλων, (μτφ.) ἀδηφάγος, λαίμαργος.
Küfeci, T. ὄν. ἀχθοφόρος. || —, πλανόδιος πωλητής.
Küfek, T. ἐπθ. σπογγοειδής.
Küfelik, T. ὄν. μεθυσμένος ἔχων ἀνάγκην μεταφορᾶς διὰ κοφίνου.
Küflenmek, T. ρμ. οὐδ. εὐρωτιῶ, κ. μουχλιάζω.
Küfletmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἀφίνω τινὰ ἢ τι νὰ μουχλιάσῃ.
Küflü, T. ἐπθ. εὐρωτιῶν, κ. μουχλιασμένος.
Küfran, A. ὄν. namkörlük, ἀχαριστία.
Küfr etmek, T. ρμ. μτβ. ağzını bozmak, (δοτ.) βλασφημῶ, ὑβρίζω.
Küfür [küfr], A. ὄν. ἀπιστία. || —, βλασφημία, ὕβρις.
Küfürbaz, Π. ἐπθ, sövücü, ὑβριστής.
Küheylan, A. ὄν. cins at, ἵππος ἀραβικὸς καλῆς καταγωγῆς.
Kükremek = kökremek.
Küknar, T. ὄν. ἐλάτη.
Kükürt, Π. ὄν. θεῖον, κ. θειάφι. || —çiçeği, ἄνθος θείου.
Kükürtlü, T. ἐπθ. θειοῦχος.
Kül T. ὄν. τέφρα, σποδός. || —kedisi, ὀκνηρός, κ. στακτοπαίσταιλη || —ünü savurmak, ἐξολοθρεύω.
Kül [küll], A. ὄν. hep, bütün, τὸ σύνολον, πάντες.
Külâh, Π ὄν. κάλυμμα κεφαλῆς, πέτασος. || —, (μτφ.) δόλος, ἀπάτη. || —giydirmek, ἀπατῶ. || —kapmak, ἐπιτυγχάνω διὰ δόλου, ἁρπάζω.
Külâhçı, T. ὄν. ὁ κατασκευάζων ἢ πωλῶν κιουλάφια. || —, (μτφ) ἀπατεών.
Külâhlı, T. ἐπθ. ὁ φέρων κιουλάφιον. || gündüz—, gece sılâhlı, (πρμ.) τὴν ἡμέραν φέρει κιουλάφι καὶ τὴν νύκτα ὡπλισμένος, ἤτοι φαινομενικῶς μὲν ἁπλοϊκός, εὐσεβής, πραγματικῶς δὲ πανοῦργος, κακοποιός.
Külbastı, T. ὄν. ἐπανθρακίς, κ. μπριζόλα.
Külçe, T. ὄν. ὄγκος μετάλλου, ἰδίᾳ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου.
Külek, T. ὄν. ἀγγεῖον βαθὺ μὲ λαβήν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀμέλγουσι τὸ γάλα. || —, δοχεῖον ξύλινον, εἰς τὸ ὁποῖον πωλεῖται μέλι, ὀξύγαλα κτλ.
Kül etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ) ἐξολοθρεύω.
Külfet, A. ὄν. zorluk, yorucu, κόπος, πόνος, ἔργον ἐπίπονον, δυσκολία. || —, ἐθιμοτυπία.
Külfetli, T. ἐπθ. zor, ἐπίπονος. || —, ὁ ἀπαιτῶν διατυπώσεις (ὑπόθεσις).
Külfetsiz, T. ἐπθ. kolay, εὔκολος, ἄκοπος. || —, ἄνευ ἐθιμοτυπιας, ἁπλοῦς.
Külfetsizce, T. ἐπρ. kolayca, ἀκόπως. || —, ἄνευ διατυπώσεων.
Külhan, Π. ὄν. ἑστία βαλανείου. || —beyi, ἀχρεῖος, κατοήθης, κ. μάγκα. || —beylik, ἀχρειότης, κακοήθεια.
Külhanı, Π. ὄν. küçük çapkın, μικρὸς ἀχρεῖος, κ. μάγκα.
Külleme, T. ὄν. στακτίασις ἤτοι νόσος ἀμπέλων.
Küllemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) στακτόνω.
Küllî, A. ἐπθ. hep, ὁλόκληρος, γενικός.
Külliyat, A. ὄν. τὰ γενικά. ἤτοι αἱ γενικαὶ ὑποθέσεις, τὰ γενικὰ πράγματα. || —, τὰ ἅπαντα.
Külliyen, A. ἐπρ. büsbütün, ὁλοσχερῶς, καθ' ὁλοκληρίαν.

Külliyet, A. ὄν. τὸ ὅλον, τὸ σύνολον.
Külliyetli, T. ἐπθ. ὁ ἐν μεγάλῃ ποσότητι, πολύς, σημαντικός. || —mal, πολὺ ἐμπόρευμα.
Küllü, T. ἐπθ. ὁ περιέχων στάκτην. || —su, στακτόνερον.
Kül olmak, T. ρμ. οὐδ. καταστρέφομαι.
Külünk, T. ὄν. σφύρα αἰχμηρὰ καὶ βαρεῖα λιθοξόου, δι' ἧς συντρίβει τοὺς λίθους.
Kümbet, T. ὄν. çıkıntı, şahnişin, tak, kuble, ἐξώστης.
Kümbetli, T. ἐπθ. çıkıntılı, ὁ ἔχων ἐξώστην
Küme, T. ὄν. yiğin, σμῆνος. || —, = yuvarlak, λόφος. || — —, κατὰ σμήνη.
Kümek, T. ὄν. σωρός. || —, = herkesin yardımı, βοήθεια, συναντίληψις.
Kümes, T. [ἑλλ. κοιμᾶσθαι] ὄν. ὀρνιθών. || —, καλύβη πτωχική.
Kümültü, T. ὄν. καλύβη κυνηγοῦ ἢ ἀμπελοφύλακος. || —, = bostan korkuluğu, öyük, φόβητρον ἐν τοῖς κήποις.
Künde, T. ὄν. bukağı, ayak bağı, πέδη, πέδικλον. || —, = pusu, παγίς, ἐνέδρα. || —den atmak, ἀπατῶ.
Künfes, T. ὄν. sapa yer, ἀπόκεντρος τόπος.
Küngürlemek, T. ρμ. οὐδ. uyku basmak, ἀποκοιμῶμαι.
Künh, A. ὄν. dip, βάθος. || —, οὐσία. || mes'elenin —ü, ἡ οὐσία τοῦ ζητήματος.
Künk, T. ὄν. σωλὴν πήλινος.
Künke, T. ὄν. yonga, talaş, ροκανίδιον, πελεκοῦδι.
Küp, T. ὄν. πίθος.
Küpe, T. ὄν. özden, ἐνώτιον, κ. σκουλαρίκι.
Küpecik, T ὄν. πιθαράκι.
Küpeli, T. ἐπθ. ὁ ἔχων ἢ φορῶν ἐνώτιον.
Küpeşte, T. [ἑλλ.] ὄν. κουπαστή.
Küre, A. ὄν. yuvarlak, σφαῖρα. || —i arz, ὑδρόγειος σφαῖρα.
Küre, T. ὄν. toprak ocak, κάμινος.
Kürek, T. ὄν. πτύον, κ. φυκιάρι. || —, ὠμοπλάτη. || —, κώπη. || —, δεσμά, κάτεργον.
Kürelemek = Kürümek.
Kurevî, A. ἐπθ. yuvarlak, σφαιρικός. || —üşşekil, σχῆμα σφαιρικόν.
Küreyvat, A. ὄν. πληθ. σφαιρίδια.
Küreyve, A. ὄν. küçücük yuvarlak, σφαιρίδιον.
Kürk, T. ὄν. σισύρα, γοῦνα.
Kürkçü, T. ὄν. γούναρης. || —esnafı, ἡ συντεχνία τῶν γουναράδων.
Kürklü, T. ἐπθ. γουνωμένος.
Kürsü, A. ὄν. oturak, θρόνος, καθέδρα. || —, = yüce koltuk, ἕδρα πατριάρχου, ἀρχιερέως. || —, βῆμα ῥήτορος, ἄμβων.
Kürt, T. ὄν. Καρδοῦχος.
Kürümek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) φυκιαρίζω. || —, (μτφ.) αἴρω.
Küskü, T. ὄν. δαυλός. || demirci —sü, μήλη σιδηρουργοῦ. || taşçı —sü, μήλη λιθοξόου. || —, ἀμπάρα.
Küskün, T. ἐπθ. δυσηρεστημένος. || babasına—, δυσηρεστημένος μὲ τὸν πατέρα του.
Küskünlük, T. ὄν. δυσαρέσκεια.
Küsmek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) darılmak, δυσαρεστοῦμαι, κακιόνω.
Küstah, Π. ἐπθ. arsız, yırtlaz, αὐθάδης, προπετής, θρασύς.
Küstahlık, T. ὄν. arsızlık, terbiyesizlik, προπέτεια.
Küstere, T. [ἑλλ.] ὄν. bileği taşı, ρυκάνη. || —, ἀκονόπετρα.
Küstürmek, T. ρμ. (αἰτ.) darıltmak, δυσαρεστῶ τινα, τὸν κάμω νὰ κακιώσῃ.
Küsuf, A. ὄν. güneş tutulması, ἔκλειψις ἡλίου.
Küsur, A. ὄν. artan parçalar, κλάσματα. || —, = bu kadar, καὶ τόσα. || bin —kuruş = bin bu kadar kuruş, χίλια τόσα γρόσια.
Küsü, T. ὄν. darginlık, δυσαρέσκεια.
Küsülü, T. ἐπθ. dargın, δυσηρεστημένος, κακιωμένος.
Küşade, Π. μτχ. açık, ἠνεῳγμένος, ἀνοικτός. || —, φαιδρός. || —, κατακτηθείς.
Küşad etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) açmak, ἀνοίγω. || —, ἐγκαινιάζω, κηρύττω ἔναρξιν.
Küşat, Π, ἀφ. açma, ἄνοιγμα, ἔναρξις, ἐγκαίνια. || —, ἐκτόξευσις. || —, εἶδος παιγνίου τοῦ τάβλι.
Küt, T. ἐπθ. kötürüm, kütürüm, παραλυτικός.
Küt, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ αἰχμῆς, ἀμβλύς. || —bucak, (γεωμ.) ἀμβλεῖα γωνία.

Kütle, A. ὄν. yığın, küme, (γεωλ.) ὄγκος. || buz —si, ὄγκος πάγου.
Kütlemek, T. ρμ. οὐδ. παράγω κρότον
Kütük, T. ὄν. özdek, κορμὸς δένδρου. || —, κλῆμα. || —, ἀρχεῖα, κώδηξ. || kör —, τύφλα μεθυσμένος.
Kütüphane, Π. ὄν. βιβλιοθήκη.
Kütürdemek = kütlemek.
Kütürdü, T. ὄν. κρότος, πάταγος. || patırdı—, ταραχή, θόρυβος.
Kütürdülü, T. ἐπθ. θορυβοποιός, παταγώδης.
Kütürüm ἢ kütrüm, T. ὄν. yatalak, küt, παραλυτικός.
Küul, A ὄν. ispirto, (χημ.) οἰνόπνευμα.
Küulî, A. ἐπθ. οἰνοπνευματοῦχος.
Küz = köz.

L

L, τὸ δέκατον τέταρτον γράμμα τοῦ Τουρκικοῦ ἀλφαβήτου. || —, Ἀριθμητικῶς = 30.
Lâ, A. μόριον ἀρνητικὸν ἢ στερητικόν.
Lâalettayin, A. ἐπρ. tayin etmeksizin, ἀπροσδιορίστως.
Lâbada, ἑλλ. ὄν. (φυτ.) λάπαθον.
Lâburatuvar, Γαλλ. ὄν. χημικὸν ἐργαστήριον.
Lâbüt, A. ἐπθ. lâzım, ἀπαραίτητος, ἄφευκτος. || —, ἐπρ. elbette, ἀφεύκτως.
Lâciverdi, Π. ἐπθ. koyu mavi renk, κυανοῦς.
Lâcivert, Π. ὄν. koyu mavi, κύανος [λίθος πολύτιμος]. || , χρῶμα κυανοῦν. || —, ἐπθ. κυανοῦς.
Lâçin, T. ὄν. ἱέραξ λευκόστικτος. || —, = sarp, δύσβατος, ἀπότομος, ἀπρόσιτος. || —, ὄν. κ. ἀρχαίας Τουρκικῆς φυλῆς.
Lâden, A. [ἑλλ.] ὄν. λάδανον ἢ λήδανον, κ. λαούδανον.
Lâdes, T. [Π. yad est, yades] ὄν. γνωστὴ παιδιὰ στοιχήματος «ἐνθυμοῦμαι».
Lâdika ἢ Vladika, Σλαβ. ὄν Μητροπολίτης, Δεσπότης.
Lâdinga, T. ὄν. göz göz palaska, φυσεκοθήκη.
Lâdinî, T. ἐπθ. lâik, λαϊκός, οὐχὶ κληρικός.
Lâf, Π. ὄν. söz, λόγος. || —, λόγος κενός, φλυαρία. || —lûf, φλυαρίαι, ἀνοησίαι.
Lâf atmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) προσβάλλω, πειράζω.
Lâfazan, Π. ἐπθ. geveze, φλύαρος. || —, κομποῤῥήμων.
Lâfazanlık, T. ὄν. gevezelik, φλυαρία. || —, κομποῤῥημοσύνη.
Lâf etmek, T. ρμ. οὐδ. konuşmak, ὁμιλῶ, συνομιλῶ, μουρμουρίζω.
Lâfız [lafz], A. ὄν. söz, λέξις.
Lafzan, A. ἐπρ. κατὰ γράμμα, οὐχὶ κατ' ἔννοιαν.
Lâfzî, A. ἐπθ. sözce, λεκτικός, γραμματικός. ἤτοι ὁ ἀνήκων εἰς τὸ γράμμα, εἰς τὴν λέξιν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἔννοιαν.
Lâğım, T. [ἑλλ. λάκκωμα] ὄν. ὑπόνομος.
Lâğım açmak, T. ρμ. μτβ. ἀνοίγω ἢ κατασκευάζω ὑπόνομον.
Lâğımcı, T. ὄν. καθαριστὴς ὑπονόμων. || —, σκαπανεύς, στρατιώτης σκάπτων ὑπονόμους φρουρίων. || —, μεταλλευτής.
Lâgır, Π. ἐπθ. arık, yırak, ἰσχνός, ἀδύνατος.
Lâğvedilmek, T. ρμ. πθ. ortadan kaldırılmak, καταργοῦμαι.
Lâğıv [lâğv], A. ὄν. ortadan kaldırılma, κατάργησις. || —, ἐπθ. κατηργημένος, ἄκυρος.
Lâğv etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ortadan kaldırmak, καταργῶ, ἀκυρῶ.
Lâhana, ἑλλ. ὄν. λάχανον, κράμβη.
Lâhavle, A. ἡ ἐκφώνησις τῆς φράσεως: lâ havle ve lâ kuvvete illa billahi = Tanrıdan başkasında kuvvet ve kudret yoktur, οὐκ ἔστι δύναμις, οὐκ ἔστιν ἰσχὺς εἰμὴ ἐν τῷ Θεῷ = ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ [εἰς ἔνδειξιν ἀγανακτήσεως καὶ θυμοῦ].
Lâhik, A. ἐπθ. arkadan gelip birleşen, συνεχόμενος, προσαρτηθείς, προστε-

θεὶς ὡς κατάληξις. || —, ἐκδοθεὶς [ἐπὶ ἀποφάσεως δικαστικῆς. || hükmü—, ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις.

Lâhika, A. ὄν. προσθήκη, προσάρτημα. || —, (γραα.) κατάληξις προστιθεμένη.

Lâhim [lâhm], A. ὄν. ırlama, yırlama, ἦχος, μελῳδία, μέλος, || —, (ἀνατ.) τύμπανον.

Lâhip [leheb], A. ὄν. ıs, alev, φλόξ.

Lâhit [lâht], A. ὄν. ölü yatağı, τάφος. || utlubül ilme minel mehdi il el lâhti = ilmi [bilgiyi] beşikten mezara [ölü yuvasına] kadar isteyin = ζητήσατε τὴν παιδείαν ἀπὸ τοῦ λίκνου μέχρι τοῦ τάφου = γηράσκετε ἀεὶ διδασκόμενοι.

Lâhuraki, T. ὄν. ὕφασμα λινόν.

Lâhut, A. ὄν ruhaniyet, Tanrılık, θεότης. || âlemi—, ὁ κόσμος τῆς θεότητος, ἄϋλος, πνευματικός.

Lâhutî, A. ἐπθ. θεῖος, βλ. lâhut.

Lâhza, A. ὄν. göz kıpacak kadar zaman, ῥιπὴ ὀφαλμοῦ, στιγμή.

Lâin, A. ἐπθ. beddualı, ἐπικατάρατος, ἀναθεματισμένος.

Lâkap κοινῶς lâğap, A. ὄν. anılır, ἐπώνυμον. || —, ἐπίκλησις, κ. παρατσοῦκλι.

Lâkin, A. σύνδεσμος ἐναντιωματικός, anıma, ἀλλά, ὅμως, ἐν τούτοις.

Lâkırdı, T. ὄν. λέξις, λόγος, συνδιάλεξις.

Lâkırdı açmak, T. ρμ. οὐδ. ἀνοίγω ὁμιλίαν.

Lâkırdıcı, T. ὄν. λάλος. || —, εὔγλωττος.

Lâkırdı dinlemek, T. ρμ. οὐδ. ἀκούω συμβουλάς.

Lâkırdı etmek, T. ρμ. μτβ. (β΄ γεν) ὁμιλῶ, συνομιλῶ, συζητῶ. || —, φιλονεικῶ.

Lâklâk, A. ὄν. leylek, πελαργός. || —, φλυαρία || leğleğin ömrü —ile geçer, (πρμ.) ὁ βίος τοῦ πελαργοῦ διὰ κρωγμῶν παρέρχεται = ἀπὸ στόματος κόρακος κρὰ ἐξερεύγεται [ἐπὶ μωρολόγου].

Lâklâka, A. ὄν. κρωγμὸς πελαργοῦ. || —, = boş lâflar, λόγοι κενοὶ ἐννοίας.

Lâklâkıyat, A. ὄν. πλθ. φλυαρίαι.

Lâl, Π, [ἑλλ.] ἐπθ. dilsiz, ἄλαλος, βωβός, ἄναυδος.

Lâl, A. ὄν. λυχνίτης, ρουβίνι. || —, ὕσγινον χρῶμα [χρῶμα ἐρυθρόν]. || —, μτφ. χείλη ἐρωμένης. || —, οἶνος. || —, ῥόδον. || —, ἥλιος.

Lâla, Π. ὄν. παιδαγωγός.

Lâlanga, ἑλλ ὄν λαλαγκῆτα, τηγανήτα

Lâle, Π. ὄν. (φυτ.) λειριον, κ. λαλές. || —, κλειὸς εἰς τὸν λαιμὸν κακούργου ἢ δεσμά, πέδη.

Lâleğûn, Π. ἐπθ. ἐρυθρός, πύρινος.

Lâlezar, Π. ὄν. τόπος λειρίων, λειριών.

Lâmba, Τ. ὄν. αὔλαξ ἐπὶ σανίδος κτλ.

Lâmba, ἑλλ. ὄν. çıra, λαμπτήρ, λυχνία.

Lâmi, A. ἐπθ. λαμπρός, λάμπων. || —, ὄν. κ. Εὐλάμπιος.

Lâmia, A. θηλ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Εὐλαμπία.

Lâmis, A. ἐπθ. el ile dokunan, ἁπτόμενος, ἐγγίζων.

Lâmise, A ὄν. değme duygusu = kuvvei —, ἡ ἁφή.

Lâmpasa, Τ. ἐπθ. boi, biçimsiz, πλατύς, ἄκομψος [ἔνδυμα κτλ.].

Lâne, Π. ὄν. yuva, φωλεά, (μτφ.) κατοικία.

Lânet, A. ὄν. ilenç, yanu, karğıma, κατάρα, ἀνάθεμα.

Lânet elmek, Τ. ρμ. μτβ. (δοτ.) ἀναθεματίζω.

Lânetleme, Τ. ὀν. ἀπαρ. karğıma, ἀνάθεμα. || —, ἐξωκκλησιασμός. || —, ἐπθ. κατηραμένος. || —, ἐξωκκλησιασθείς.

Lânetlemek, Τ. ρμ. μτβ. (αἰτ.) kargımak, ἀναθεματιζω. || —, ἐξωκκλησιάζω.

Lânet okumak = lânet etmek.

Lângır lûngur, Τ. φράσις, ἡ χονδροειδὴς καὶ γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ ὁμιλία.

Lâpa, Τ. [ἑλλ. λαπάζω] ὄν. εἶδος πιλαφίου νερουλοῦ, κ. λαπᾶς. || —, μτφ. μαλθακός, νωθρός.

Lâpacı, Τ. ἐπθ. ὁ ἀγαπῶν καὶ τρώγων πολὺ τὸν λαπᾶν. || —, μτφ. νωθρός, μαλθακός [ἐπίθετον ἐμπαικτικὸν τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν]

Lâpçın, Τ. ὄν. ἐμβὰς ἄνευ πτέρνης.

Lâponya, ὄν. κ. Λαπωνία.

Lâpseki, ὄν. κ. Λάμψακος (πόλις).

Larpadak, Τ. ἐπρ. corpadak, διὰ μιᾶς, ὅλον ὁμοῦ.

Lâstarya, Τ. [ἑλλ. βλαστάρια] ὄν. εἶδος μελαίνης κράμβης, κ. βλαστάρια.

Lâstik, ἑλλ. ὄν. ἐλαστικός. || —, πηλοβατὶς ἐξ ἐλαστικοῦ, κ. λάστιχα.

Lâstikli, T. ἐπθ. ἐλαστικός.
Lâşe, H. ὄν. leş, πτῶμα.
Lâta, T. [ἑλλ. ἐλάτη] ὄν. δωκός, στρωτήρ. || —, ἔλασμα πλατύ.
Lâta, T. ὄν. ἔνδυμα ποδῆρες μέλαν, ῥᾶσον.
Lâtafet, A. ὄν. güzellik, χάρις, καλλονή, ὡραιότης, κομψότης, γλυκύτης, βλ. letafet.
Lâtafetli, T. ἐπθ. χαρίεις, κομψός.
Lâtafetsiz, T. ἐπθ. ἄχαρις, ἄκομψος, ἀειδής.
Lâtif, A. ἐπθ. şirin, yumşak, εὔχαρις, ὡραῖος, κομψός, γλυκύς.
Lâtife, A. ἐπθ. şaka, χαριεντισμός, ἀστεϊσμός.
Lâtifeci, T. ἐπθ. şakacı, εὐτράπελος, ἀστεῖος, εὐφυολόγος.
Lâtife etmek, T. ῥμ. οὐδ. şaka etmek, ἀστεΐζομαι.
Lâtifegû, H. ὄν. = lâtifeci.
Lâtife söylemek, T. ῥμ. οὐδ. χαριεντίζομαι.
Lâtin, Λατ. ὄν. Λατῖνος. || —, καθολικὸς κατοικῶν ἐν Ἀνατολῇ καὶ ὑπήκοος Τοῦρκος.
Lâtince, Λατινικός. || —, ἐπρ. Λατινιστί. || —, ἡ λατινικὴ γλῶσσα.
Lâübalî, A. ἐπθ. teklifsiz, ὁ ἄνευ τυπικῶν φιλοφρονήσεων, οἰκεῖος, πολὺ σχετικός.
Lâübalilik, T. ὄν. teklifsîzlik, μεγάλη οἰκειότης.
Lâv, Γαλλ. ὄν. ἡ λάβα τῶν ἡφαιστείων.
Lâvanta, Ἰτ. [ἑλλ.] λιβανωτίς. || —çiçeği, ἄνθος λιβανωτίδος. || —suyu, ἀπόσταγμα λιβανωτίδος.
Lâvdanom, Λατ. ὄν. λάβδανον, βλ. lâden.
Lâvha = levha.
Lâvta, T. ὄν. εἶδος βάρβιτος, λύρας, κ. λαοῦτο.
Lâvta, κ. lota, T. ὄν μηχανή, δι' ἧς μαιεύουσι. || —. μάμος.
Lâyakıl, A. ἐπθ. ἀναίσθητος, ὁ μὴ ἐννοῶν.
Lâyani, A. ἐπθ. ἀσήμαντος, ἀνόητος [λόγος κτλ.].
Lâyemut, A. ἐπθ. ölmez, ebedî, ἀθάνατος.
Lâyenkati, A. ἐπρ. durup dinlemeden, ἀδιακόπως.
Lâyete cezza, A. ἐπθ. ayrılmaz, parçalanmaz, ἀδιαίρετος.
Lâyetebeddel, A. ἐπθ. değişmez, ἀμετάβλητος.
Lâye tegayyer, A. ἐπθ. değişmez, ἀμετάβλητος, ἀναλοίωτος.
Lâyezal, A. ἐπθ ebedî, ölmez, ὁ μὴ ἐκλείπων, ἀθάνατος, αἰώνιος [ὁ Θεός].
Lâyipsiğ, ὄν. κ. Λειψία.
Lâyiha, A. ὄν. ὑπόμνημα σχέδιον.
Lâyık, A. ἐπθ. yakışan, ἁρμόζων, κατάλληλος, ἄξιος. || —, ὄν. τὸ πρέπον, τὸ ἁρμόζον.
Lâyık görmek, T. ῥμ. οὐδ. ἐπιδοκιμάζω.
Lâyuat, A. ἐπθ. sayısız, pek çok, ἀναρίθμητος, ἄπειρος.
Lâyuhsa, A ἐπθ. sayısız, pek çok, ἀναρίθμητος.
Lâyuhti, A. ἐπθ. suç işlemez, ἀναμάρτητος, ἀλάθητος.
Lâyukal, A ἐπθ. anlaşılmıyan, ἀκατάληπτος.
Lâz, ὄν. κ. Λαζός.
Lâzca, T. ὄν. ἡ Λαζικὴ διάλεκτος. || —, ἐπρ. Λαζιστί.
Lâzime, A. ἐπθ. ἀναγκαῖος. || —, ὄν. ἀπαίτησις, ἀνάγκη. ὑποχρέωσις.
Lâzım, A. ἐπθ. yararlı, ἀναγκαῖος, ἐπιβαλλόμενος. || —, ὄν. ἀναγκαῖον, ἀνάγκη. || —fiil, (γραμμ.) ῥῆμα οὐδέτερον.
Lâzım gelmek, T. ῥμ. ἀπρόσ. ἀπαιτεῖται, δεῖ.
Lâzımlık, T. ὄν. yararlık, οὐροδοχεῖον.
Lâzım olmak, T. ῥμ. οὐδ. (δοτ.) ἀναγκαιοῖ, χρειάζεται
Lâzistan, T. ὄν. Λαζία. || —ın uşağı, kırmızıdır kuşağı, (πρμ.) ὁ νέος τῆς Λαζίας, ἔχει τὴν ζώνην ἐρυθρᾶν = εἶναι ἀτρόμητος.
Lâzut, T. ὄν. lâz ekmeği, ἀραβόσιτος.
Leal, A. ὄν. μαργαρῖται, βλ. lâl. || —, ὄν. κ. Ροδοθέα.
Lebalep = ağzınakadar dolu, βλ. A.
Leblebi [H. leb καὶ lebî], T. ὄν. ἐρέβινθος φρυκτός, βλ. lep,
Leblebici, T. ὄν. κ. στραγαλᾶς.
Ledün, A. ὄν. sır bilgisi, μυστηριώδης ἐπιστήμη. || ilmi—, γνῶσις τῆς θείας προνοίας.
Ledünî, A. ἐπθ. μυστηριώδης, θεῖος.
Ledüniyat, A· ὄν. μυστήρια τῆς θείας προνοίας. || —, (μτφ.) μυστηριώδεις λόγοι ἢ σκοποὶ ὑποθέσεώς τινος.
Lef [leff], A. ἀφ. τὸ περικλείειν, τὸ

ἐσωκλείειν, π. χ. ἐντὸς ἐπιστολῆς ἕτέραν.

Leffen, A. ἐπρ. sarılmış olarak, ἐσωκλείστως.

Leffetmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ. καὶ αἰτ.) zarfa koymak, περικλείω, ἐσωκλείω.

Leh, ὄν. κ. Πολωνία. || —, Πολωνός.

Leh, A. φράσις, birinin eyilği için yapılan veya söylenen, ὑπὲρ αὐτοῦ. || —[μετὰ τῶν καταληκτικῶν κτητικῶν ἀντωνυμιῶν εἰς δοτικὴν ἢ β΄ δοτικὴν πτῶσιν] ὑπέρ. || —ime, ἢ —imde, ὑπὲρ ἐμοῦ. || —inize ἢ —inizde, ὑπὲρ ὑμῶν κτλ. || —inde ve aleyhinde, ὑπὲρ καὶ κατ' αὐτοῦ.

Lehçe, A. ὄν. dil, konuşuk, γλῶσσα, ἰδίωμα, λεξικόν. || —, ὄψις, φυσιογνωμία.

Lehçe, T. ὄν. leh dili, Πολωνικὴ γλῶσσα. || —, ἐπρ. πολωνιστί.

Lehim, T. ὄν. συγκόλλησις δύο μετάλλων.

Lehimlemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) συγκολλῶ δύο μέταλλα κτλ.

Lehimlenmek, T. ρμ. πθ. συγκολλῶμαι.

Lehimletmek, T. ρμ. διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ νὰ συγκολλήσῃ.

Lehimli, T. ἐπθ. συγκεκολλημένος.

Lehistan, Π. ὄν. Polonya, Πολωνία.

Lehli, T. ὄν. Πολωνός.

Leim, A. ἐπθ. alçak, εὐτελής, χαμερπής. || —, = cimri, φιλάργυρος, γλίσχρος.

Leke, T. ὄν. κηλίς. || —, μῶμος. || —sürmek, (δοτ.) προσάπτω κηλίδα.

Lekeci, T. ὄν. ὁ καθαριστὴς κηλίδων.

Leke çıkarmak, T. ρμ. ἐξαλείφω, ἀφαιρῶ κηλῖδας.

Lekedar, Π. ἐπθ. κεκηλιδωμένος.

Lekedar etmek
Leke etmek
Lekelemek
Lekelendirmek
} T. ρμ. μτβ (αἰτ.) κηλιδῶ (κυρ. καὶ μτφ.).

Lekelenmek, T. ρμ. οὐδ. καὶ πθ. κηλιδοῦμαι.

Lekeletmek = lekelemek.

Lekeli, T. ἐπθ. κεκηλιδωμένος.

Lekesiz, ἐπθ. ἀκηλίδωτος.

Lem'a, A. ὄν. parlaklık, λάμψις, ἀκτινοβολία.

Lem'an, A. ἀφ. parlaklık, λάμψις. || —, ὄν. κ. Λαμπρινή.

Lemha, A. ὄν. göz kırpması, ῥιπὴ ὀφθαλμοῦ, κ. ματιά.

Lemis [lems], A. ἀφ. el ile (inen) tutma, ψηλάφισις. || —etmek, (αἰτ.) el ile ἢ elinen tutmak, ψηλαφῶ.

Lemsî, A. ἐπθ. el ile tutulan, ἁπτός, ὁ ὑποκείμενος τῇ ἁφῇ.

Lemyezel, A. φράσις, ölümsüz, ἀθάνατος, αἰώνιος.

Lenduha, T. ἐπθ. kocaman, iri yarı, πελώριος, γιγάντιος.

Lenfa, A. [ἑλλ.] ὄν. az kanlılık, λέμφος.

Lenfavî, A. ἐπθ. az kanlı, λεμφατικός.

Lenger, Π. ὄν. gemi demiri, ἄγκυρα.

Lenger, T. ὄν. bakır kap, χάλκινον τρυβλίον.

Lenger atmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) ἀγκυροβολῶ.

Lenger endaz, Π. ἐπθ. ἀγκυροβολήσας [ἐπὶ πλοίου].

Lenk, Π. ἐπθ. topal, χωλός. || Timur—, Τιμοὺρ [σίδηρος] ὁ χωλὸς = Ταμερλᾶνος [ὁ κατακτητής].

Lep, Π. ὄν. dudak, χεῖλος. || —, = kenar, ἄκρον. || --i derya, = deniz kıyısı, παραλία, βλ. leblebi.

Lerci, T. ὄν. εἶδος αἰγάγρου, ἐξ ἧς ἐξάγεται μόσχος.

Lerzan, Π. μτχ. titrek, τρέμων, περιδεής. || —olmak, τρέμω.

Lerze, Π. ὄν. titreyiş, τρόμος, δέος.

Lerzenak, Π. ἐπθ. titreyen, τρέμων, περιδεής.

Lerzişi, Π. ἀφ. titreme, τρόμος, δέος.

Leş, T. ὄν. πτῶμα.

Leşker, Π. ὄν. asker, στρατός, στρατιά.

Letafet, A. ὄν. yumşaklık, incelik, naziklik, zerafet, guzellik, χάρις, καλλονή, κομψότης, ὡραιότης, || —, ὄν. κ. Ἄννα, Καλλιόπη.

Letafetli, T. ἐπθ. nazik, şık, güzel, κομψός, ὡραῖος, χαρίεις.

Levazım, A. ὄν. χρειώδη, ἐφόδια, τὰ ἐπιτήδεια. || —, πράγματα ἀναγκαῖα, ἀπαραίτητα. || —dairesi, τμῆμα ἐπιμελητείας. || —memuru, στρατιωτικὸς ἐπιμελητής, φροντιστής.

Levazımat, A. ὄν. βλ. προηγούμενον.

Levent, Π. ὄν. yiğit, νέος ἀνδρεῖος, ἱππότης, παλληκάρι. || —, ἐπθ. (ἡ κ. σημασία) ὀκνηρός, οἰνόφλυξ, γυναικοθήρας. || —, πόρνη. || —, μαθητής. || —, ὑπηρέτης.

Leventlik, T. ὄν. ἡρωϊσμός.

Levger T. ὄν. σχῆμα, τύπος τοῦ ἄκρου τῶν ὑποδημάτων.
Levha, A. ὄν. εἰκών. || —, πίναξ περιέχων τίτλον καταστήματος κτλ. || ser—, ἐπιγραφή, τίτλος.
Levhimahfuz, A. ὄν. πλάξ, ἤτοι θεία δελτος περιλαμβάνουσα τὰς θείας βουλάς.
Levin [levn], A. ὄν. renk, χρῶμα.
Levis [levs], A. ὄν. pislik, ἀκαθαρσία, ρύπος, λύμη.
Levm, A. ἀφ. paylama, μομφή, ἐπιτίμησις.
Levm etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) darılmak, paylamak, ἐλέγχω, μέμφομαι, ἐπιτιμῶ.
Levrek, ἑλλ. ὄν. (ἰχθύς), λάβραξ.
Levze, A. ὄν. bademcik, ἀμυγδαλίτης ἀδήν, κ. γαργαλήθρα.
Leyl, A. ὄν. gece, tün, νύξ. || – ü nehar, = gece gündüz, (ἐπρ.) νυχθημερόν.
Leylâ, A. ὄν. κ. Θεανώ.
Leylâk, T. ὄν. (φυτ. καὶ ἄνθ.) πασχαλέα.
Leylek, T. ὄν. πελαργός. || —fırtınası, ἡ τρικυμία ἡ γινομένη περὶ τὰ τέλη Μαρτίου ἢ ἀρχὰς Ἀπριλίου, βλ. lâklâk καὶ hacı baba.
Leylen, A. ἐπρ. geceleyin, νύκτωρ, ἐν ὥρᾳ νυκτός.
Leylî, A. ἐπθ. geceli, yatı, νυκτερινός. || —, ἐσωτερικὸς μαθητὴς σχολῆς.
Leyyin, A. ἐπθ. yumşak, μαλακός, εὔκαμπτος. || —, πρᾶος, ἤπιος.
Lezci A. ἐπθ. yapışkan, γλοιώδης, ἰξώδης.
Leziz, A ἐπθ. tatlı, hoş, νόστιμος τὴν γεῦσιν, ἡδύς, εὐάρεστος, γλυκύς.
Lezukî, A. ἐπθ yapışkan, κολλητικός, ἐπουλωτικός [ἐπὶ φαρμάκων συναπτόντων τὰ χείλη τῆς πληγῆς].
Lezzet, A. ὄν. tat, çeşni, γεῦσις, ἡδονή, τέρψις, ἀπόλαυσις. || – duygusu, = zaika, ἡ γεῦσις (αἴσθησις).
Lezzetlendirmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) tatlandırmak, καθιστῶ τι νόστιμον τὴν γεῦ σιν, γλυκύ, εὐάρεστον.
Lezzetlenmek, T. ρμ. οὐδ. tatlanmak, καθίσταμαι γλυκύς, εὐάρεστος, νόστιμος τὴν γεῦσιν.
Lezzetli, T. ἐπθ. νόστιμος τὴν γεῦσιν, γλυκύς, εὐάρεστος.
Lezzetsiz, T. ἐπθ. ἄνοστος, ἀνούσιος, ἄγλυκυς.
Libade, T. ὄν. μανδύας. || —, ὑπενδύτης φθάνων μέχρι τῶν γονάτων.
Libas, A. ὄν. giyim, ğezük, giyinti, ἔνδυμα.
Lübnan, A. ὄν. Λίβανος (ὄρος).
Lif, A. ὄν ἴς, ἶνες [ἰδίᾳ αἱ τοῦ κορμοῦ τοῦ φοίνικος].
Lifî, A. ἐπθ. iplik iplik olan, (ἀνατ.) ἰνώδης.
Lika, A. ὄν. στυπεῖον, ἤτοι μεταξογνάφαλον χρησιμεῦον ὡς στυπεῖον ἐν τῷ μελανοδοχείῳ.
Liman, ἑλλ. ὄν. λιμήν. || açık—, λιμὴν ἀνοικτός, ἐλεύθερος. || —odası, λιμεναρχεῖον. || —reisi, λιμενάρχης. || deniz süt—, θάλασσα γαληνιῶσα.
Limanlık, T. ὄν. ὁ χρησιμεύων ὡς λιμήν. || —, γαλήνιος. ἥσυχος. || —, γαλήνη, ἡσυχία.
Limba, T. ὄν. πλοῖον φορτηγὸν ὡς τὸ σλέπι.
Lime, T. ὄν. τεμάχιον πράγματος ἐσχισμένου κατὰ μῆκος.
Limon, ἑλλ. ὄν. λεμόνιον. || hamızı—, κιτρικὸν ὀξύ.
Limonata, ἑλλ. ὄν. λεμονάδα.
Limoni, T. ἐπθ. κίτρινος, || —mizaç, ἄνθρωπος εὐκόλως δυσαρεστούμενος, ἐρεθιζόμενος.
Limonlu, T. ἐπθ. ὁ περιέχων λεμόνιον.
Limonluk, T. ὄν. κῆπος λεμονεῶν.
Link, T. ὄν. τριποδισμὸς ἵππου.
Linkoz, T. [ἑλλ.] ἰχθὺς λίμνης ὁμοιάζων πρὸς κέφαλον.
Lira, Ἰτ. ὄν. λίρα [νόμισμα].
Lis, Π. ὄν. yalayıcı, ὁ λείχων. || kâse—, παράσιτος, κ. γλειφοπινάκας.
Lisan, T. ὄν. dil, zeban, γλῶσσα. || —, διάλεκτος, ἰδίωμα. || —, λόγος, ὁμιλία. || – i hal, ἡ γλῶσσα τῆς καταστάσεως ἢ τῶν πραγμάτων. || —a gelmek, = dile gelmek, ἀρχίζω νὰ ὁμιλῶ. ἢ (μτφ.) κατακρίνομαι, διασύρομαι.
Lisanen, A. ἐπρ. dille, προφορικῶς, διὰ ζώσης φωνῆς.
Lisanî, A ἐπρ. γλωσσικῶς.
Lisaniyat A. ὄν. γλωσσολογία.
Lisaniyun, A. ὄν. πλθ. γλωσσολόγοι.
Litografya, ἑλλ. ὄν. taş basması, λιθογραφία.
Litre, ἑλλ. ὄν. (βάρος) λίτρα.
Liva, A. ὄν. bayrak, sancak, σημαία. || —, =sancak, διοίκησις. || —, (στρατ.)

ταξιαρχία. || miri—, ταξίαρχος, ἀντιστράτηγος, ἢ ὑποστράτηγος.
Livalık, T. ὄν. ταξιαρχία.
Liyakat, A. ὄν. yararlık, ἀξία, ἱκανότης.
Liyakatli [liyakatlı], T. ἐπθ. ἄξιος, ἱκανος.
Liyakatsiz [...sız], ἀνίκανος, ἀνάξιος.
Liyakatsizlik [liyakatsızlık] T. ἐπθ. ἀνικανότης.
Liynet, A. ὄν. yumşaklık, ἁπαλότης, ἠπιότης. || —, εὐκοιλιότης.
Lobut, T. ὄν. kısa değnek, ράβδος χονδρὰ καὶ βραχεῖα.
Loda, T. ὄν. σωρὸς ἀχύρου, ἅλατος κτλ., κεκαλυμμένος διὰ χώματος.
Lodos, ἑλλ. ὄν. νότος, νότιος ἄνεμος. || batı—, ἐμβάτης (νότος), || kıble —su, νοτιοανατολικός.
Lodoslamak, T. ρμ. οὐδ. νοτίζω ἤτοι ἀρχίζει νὰ πνέῃ νότιος ἄνεμος.
Loğ, T. ὄν. loğ taşı, λίθινος κύλινδρος πρὸς ἐπιπέδωσιν λιθοστρώτου.
Loğaritme, ἑλλ. ὄν. (μαθ.) λογάριθμος.
Loka, T. ἐπθ. çapaçul, sarsak, βλάξ, ἀκατάστατος.
Lokma, A. ὄν. tike, parça, βλωμός, κ βοῦκα. || —, ἔγχυτον, κ. λοκμᾶς. || ekmek —sı ἢ yemek —sı, = sokum, βλωμος ἄρτου ἢ φαγητοῦ.
Lokmacı, T. ὄν. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς λοκμάδων.
Lokman, A. ὄν. κ σοφοῦ μνημονευομένου ἐν τῷ Κορανίῳ, θεωρουμένου ὡς πατρὸς τῆς Ἰατρικῆς || —ruhu, αἰθήρ.
Lokra, T. ὄν. μικρὸν πτηνὸν ὡς τὸ στρουθίον.
Lokum, T. ὄν. τὸ γνωστὸν γλύκυσμα ἤτοι λοκούμιον.
Lololo, T. μόρ. παριστάνον κενὰς λέξεις. || —, = kuru patırdı, θόρυβος, σόφισμα, ψεῦδος.
Lonca, Ἰτ. ὄν. αἴθουσα συνεδριάσεως συντεχνίας, ἐμπόρων κτλ.
Londra, ὄν. κ. Λονδῖνον.
Lop, T. ἐπθ. πρᾶγμα χονδρὸν καὶ στρογγύλον, ὅπερ δυναταί τις νὰ καταβροχθίσῃ διὰ μιᾶς. || hazır—, ὠὸν πολὺ ἐψημένον. || —inciri, εἶδος σύκων στρογγύλων.
Lopur lopur, T. μόρ. παριστάνον τὴν ἐν βίᾳ καταβρόχθισιν μεγάλων βλωμῶν.
Lor, T. ὄν. τυρὸς νωπὸς ἐκ γάλακτος αἰγός. λέγεται καὶ lor peyniri
Lori, T. καὶ κατὰ παραφ. nuri, ον ψιττακος πορφυροχρους
Lort, A. ὄν. Λορδος. || lar kamarası, ἡ βουλὴ τῶν Λορδων. || —, πλουσιος.
Lorta, T. [ἑλλ. ὁλόρτ(θ)ος] ὄν. μέτρον καλαποδίου.
Lostracı ἢ lustracı, T. ὄν. στιλβωτὴς ὑποδημάτων.
Loş, T. ἐπθ. σκοτεινός [δωμάτιον, οἰκοδομὴ κτλ.]. || —, (μτφ.) ὀκνηρός, νωθρός. || — —yürümek, περιπατῶ μετὰ νωθρότητος, λίαν βραδέως.
Loşluk, T. ὄν. σκοτεινότης. || —, (μτφ.) ὀκνηρία.
Löğusa, ἑλλ. ὄν. λεχώ, κ. λεχοῦσα.
Lök, T ὄν. λάκη, ρητίνη Ἰνδική
Lökün, T. ὄν. μίγμα ἐλαίου, ἀσβέστου καὶ λίνου.
Lûgat, A. [ἑλλ.] ὄν. λέξις. || —, λεξικόν.
Lûgatçe, Π. ὄν. λεξιλογιον.
Lûğatçı, T. ὄν. λεξικογράφος.
Lùgavî, A. ἐπθ. λεκτικός, κυριολεκτικός, ὁ ἀνήκων τῇ γλώσσῃ ἢ τῇ λεξικογραφίᾳ.
Lûtf, A. ὀν. iyilik, ἀγαθότης, εὐμένεια. || —, χάρις, εὐεργεσία.
Lûtfen, A. ἐπρ. κατὰ χάριν. || —, εὐαρεστούμενος.
Lûtf etmek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) κάμνω χάριν, εὐεργεσίαν.
Lûtfi, A. ἐπθ. ὁ ἀνήκων τῇ χάριτι. ἀγαθότητι. || —, ὄν. κ. Ἀγαθοκλῆς,
Lûtfiye, A. ὄν. κ. θηλ. τοῦ προηγουμένου, Ἀγαθόκλεια.
Lûtî, Λ. ὄν. παιδεραστής, ἀρσενοκοίτης.
Lûtuf = lûtf.
Lûtuf buyurmak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) κάμνω χάριν, ἐπιτρέπω.
Lübbî, A. ἐπθ. özlü, içli, σαρκώδης [ἐπὶ καρπῶν].
Lüfer, ἑλλ. ὄν. λουφάριον, κ. λουφάρι.
Lüknet, A, ὄν. pepelik, dığdığılık, τραυλισμός, βραδυγλωσσία.
Lüle, Π. ὄν. καπνοδοχεῖον καπνοσύριγγος, κ. λουλᾶς. || —, σωλήν.
Lüleci, T. ὄν. ὁ κατασκευαστὴς καπνοδοχείων κοπνοσυρίγγων.
Lüp, A. ὄν. özlük, lüzucet, τὸ ἐσωτερικόν, ἡ οὐσία, ἡ σὰρξ τοῦ καρποῦ, ἡ ἐντεριώνη.
Lüzucet, A. ὄν. yapışkanlık, yilim,

τὸ γλοιῶδες, τὸ ἰξῶδες. || – i hayvaniye, τὸ ζωϊκὸν κόμμι.
Lüzucetli, T. ἐπθ. yapışkan, özlü, γλοιώδης, ἰξώδης.
Lüzum, A. ὄν. ἀνάγκη, χρεία.
Lüzumlü, T. ἐπθ. ἀναγκαῖος, ὠφέλιμος.
Lüzumsüz, T. ἐπθ. ὁ μὴ ἀναγκαῖος, ἀνωφελής.
Lüzumsüzlük, T. ὄν. ἔλλειψις ἀνάγκης.

M

M, τὸ δέκατον πέμπτον γράμμα τοῦ Τουρκικοῦ ἀλφαβήτου. || —, ἀριθμητικῶς = 40.
Ma, A. ὄν. su, ὕδωρ, χυμός.
Maabir, A. ὄν. geçitler, δίοδοι, περάσματα, γέφυραι.
Maabit, A. ὄν. tapınaklar, ναοί, ἐκκλησίαι, τεμένη.
Maada, A. ἐπρ. başka, ἐκτός. || bundan—, = bundan başka, ἐκτὸς τούτου.
Maadin, A. ὄν. madenler, μέταλλα, μεταλλεῖα.
Maahaza, A. φρ. bununla beraber, μ' ὅλα ταῦτα, ἐν τούτοις.
Maalesef, A. φρ. yazıkki... δυστυχῶς, μετὰ λύπης.
Maali, A. ὄν. büyük, yüksek şeyler, προσόντα ἔξοχα, γνῶμαι ὑψηλαί.
Maalkerahe, A. φρ. istemiyerek, tiksinerek, μετ' ἀποστροφῆς.
Maalmemnuniye, A. φρ. seve seve, εὐχαρίστως.
Maamafih, A. φρ. bununla beraber, μ' ὅλα ταῦτα, ἐν τούτοις.
Maan, A. ἐπρ. birlikte, ὁμοῦ.
Maarif, A. ὄν. bilgiler, γνώσεις, ἐπιστῆμαι. || —vekâleti, = bilgi yurdu, τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας. || —vekili, = bilgici başı, ὑπουργὸς τῆς Παιδείας. || —müdüriyeti, = —müdürlüğü, διεύθυνσις τῆς Παιδείας.
Maarifçi, T. ὄν. edebiyat ve okumakla uğraşan, ὁ ἀσχολούμενος μὲ τὴν Παιδείαν, πεπαιδευμένος.
Maarifçilik, T. ὄν. ἡ εἰς τὴν Παιδείαν ἐνασχόλησις.
Maaş, A. ὄν. yaşayış, βίος, ζωή. || —, = aylık, μισθός.
Maaşat, A. ὄν. τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως. || —, οἱ μισθοί.
Maaşir, A. ὄν. birlikte yaşayanlar, ἀνθρώπινοι κοινωνίαι, συναθροίσεις.
Maaşlı, T. ἐπθ. aylıklı, ἔμμισθος.
Maaşsız, T. ἐπθ. aylıksız, ἄμισθος.
Maazalik, A. φρ. bununla beraber, μ' ὅλα ταῦτα, ἐν τούτοις,
Maazallah, A. φρ. Tanrı esirgesin, ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ, μὴ γένοιτο!
Mabadüttabia, A. ὄν. metafizik, μεταφυσικὴ ἤτοι ἡ θεολογία.
Mabait [mab'at], A. ὄν. sonrası, συνέχεια, ἑπόμενος.
Mabet, A. ὄν. tapınma yeri = tapınak, ἐκκλησία, ναός, τέμενος.
Mabeyin, A. ὄν aralık, διαμέρισμα, θάλαμος. || —, Αὐλή.
Mabeyinci, T. ὄν. θαλαμηπόλος.
Mablak, T. ὄν. küçük enli kaşık, μικρὸν πλατὺ κοχλιάριον.
Mabut, A. ὄν. tapınılan, ὁ λατρευόμενος, ὁ Θεός.
Macar, ὄν. κ. Οὔγγρος.
Macaristan, T. ὄν. Οὐγγαρία.
Macarlı, T. ὄν. Οὔγγρος.
Macarca, T. ἐπρ. Οὐγγριστί. || —, ὄν. Οὐγγρικὴ γλῶσσα.
Macera, A. φρ. geçen bir şey, ἐπεισόδιον, συμβεβηκός, τὰ διατρέξαντα.
Macit, A. ἐπθ. şanlı, ἔνδοξος, κλεινός. || —, ὄν. κ. Κλεάνωρ, Κλέαρχος.
Macun, A. ὄν. ἔκλειγμα. || —, φύραμα ἢ ζύμη λιπαρὰ ὡς ἡ τοῦ ὀδοντοϊατροῦ, ὑαλουργοῦ κτλ. || —, εἶδος γλυκύσματος.
Macuncu, T. ὄν. ἐκλειγματοποιός. || —, πωλητὴς γλυκυσμάτων κτλ. βλ. προηγούμενον.
Macunlamak, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ἐπικαλύπτω διὰ φυράματος, ζύμης, ὑαλοκόλλας.
Madde, A. ὄν. ὕλη, ἀντικείμενον. || —, ὑπόθεσις. || —, παράγραφος, ἄρθρον [νόμου κτλ.]. || —, πύον.
Maddeten, A. ἐπρ. ὑλικῶς.
Maddî, A. ἐπθ. ὑλικός, ψηλαφητός.

Maddiyat, A. ὅν. ὑλικὰ πράγματα, ὑποθέσεις.
Maddiyun, A. ὅν. ὑλισταί.
Madelet, A. ὅν. doğruluk, δικαιοσύνη, εὐθυδικία.
Madelet perver, H. ἐπθ. doğruluk sevici, φιλοδικαιος.
Madem καὶ mademki, A, σύνδ. öyle ise, çünkü, ἀφοῦ.
Maden, A. ὅν. μέταλλον. || —, μεταλλεῖον. || —, μτφ. πηγή. || kömür—i, ἀνθρακωρυχεῖον. || —kömürü, γαιάνθραξ. || —, ἐπθ. μετάλλινος. || —kaşık, κοχλιάριον μετάλλινον.
Madenci, T. ὅν. μεταλλουργός. || —, ὀρυκτολόγος.
Madenî, A. ἐπθ. μεταλλικός. || —, ὀρυκτολογικός.
Madeniyat, A. ὅν. σώματα ἢ οὐσίαι μεταλλικαί.
Mader, H. [ἑλλ.] ὅν. ana, μήτηρ.
Maderane, H. ἐπθ μητρικός. || —, ἐπρ. μητρικῶς.
Maderzat, H. ἐπθ. anadan doğma, ὁ ἐκ γενετῆς. || lisani—, = ana dili, μητρικὴ γλῶσσα.
Madik, T. ὅν. oyun, düzen, δόλος, παγίς.
Madrup, A. μτχ. dövülmüş, κτυπημένος, δαρείς. || —, (ἀριθ.) πολλαπλασιαστέος. || —ün fih, πολλαπλασιαστής. || —ü aslî, (ἀριθ.) πρῶτος παράγων.
Madum, A. μτχ. yok olan, ἀνύπαρκτος, ἐξαφανισθείς.
Madumiyet, A. ὅν. yokluk, ἀνυπαρξία. || —, (φ. ἱστ.) ἐκτρωματικαὶ καταστάσεις τοῦ ἐμβρύου.
Madun, A. ὅν. καὶ ἐπθ. buyruk altında olan, ὑποδεέστερος, κατώτερος.
Madut, A. μτχ. sayılı, ὁ ἀριθμούμενος, μεμετρημένος. || —, θεωρούμενος, συγκαταλεγόμενος.
Mafat, A. φρ. elden çıkan, ἀπώλεια.
Mafer, T. ὅν. oyuk, ράβδωσις, αὔλαξ γινομένη ὑπὸ τοῦ τορνευτοῦ ἐν στήλαις καὶ ἀλλαχοῦ.
Mafevk, A. φρ. üstte bulunan, ἐπικείμενος. || —, ἀνώτερος, προϊστάμενος.
Mafiş, T. ὅν. εἶδος λαλαγκήτας. || —, ἐπιθ. kalmadı, yok, δὲν ὑπάρχει, ἐτελείωσε.
Mafizzamir, A. φρ. yürekten istenilen, πρόθεσις, σκοπὸς κεκρυμμένος.
Mafsal, A. ὅν. gövdenin oynak yerleri, ἄρθρωσις, κλείδωσις, ἅρμος. || —ı devrî, τροχοειδὴς ἄρθρωσις.
Mafu, A. ἐπθ. suçu bağışlanmış, ὁ τυχὼν ἀφέσεως, ἀμνηστείας, ἀπηλλαγμένος, συγκεχωρημένος.
Mağ, T. ὅν. güvercin, εἶδος περιστερᾶς.
Mağara, A. ὅν. in, σπήλαιον, ἄντρον.
Mağaza, T. ὅν. κατάστημα, ἀποθήκη.
Mağazacı, T. ὅν. καταστηματάρχης.
Mağbun, A. μτχ. aldanılan, (ιατρ.) ὑπατημένος, εὐαπάτητος.
Mağbut, A. ἐπθ. imrenilen, ἐπίζηλος, ἐπίφθονος.
Mağdur, A. μτχ. haksızlığa uğramış, düşkün, ἠδικημένος.
Mağduriyet A. ὅν. haksızlık, ἀδικία.
Mağdur olmak, T. ρμ. πθ. ἀδικοῦμαι.
Mağfiret, A. ὅν. ötün, suç bağışlama, ἄφεσις ἁμαρτιῶν.
Mağfur, A. μτχ. suçu bağışlanmış, συγκεχωρημένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. || —, μακαρίτης, ἀοίδιμος.
Mağlûbiyet, A. ὅν. alt olma, yenilme, ἧττα.
Mağlûp, A. μτχ. alt olmuş, ἡττημένος, κυριευμένος.
Mağlûp olmak, T. ρμ. πθ. alt olmak, ἡττῶμαι, κατατροποῦμαι.
Mağmum, A. ἐπθ. tasalı, perişan, τεθλιμμένος, περίλυπος· || —, συννεφώδης, ζοφερός.
Mağmumiyet, A. ὅν. tasa, keder, ζοφερότης, θλῖψις, μελαγχολία.
Mağnezya, ἑλλ. ὅν. (χημ.) μαγνησία.
Mağnezyom, ἑλλ. ὅν. (μέταλλ.) μαγνήσιον.
Mağribî, A. ἐπθ. καί ὅν. [gün] batı dan olan, δυτικός. || —, Μαροκηνός.
Mağrip, A. ὅν. [gün] batı, δύσις, ἡ δύσις τοῦ ἡλίου. || —, Βερβερία.
Mağruk, A. μτχ. suya batmış, boğulmuş, ὁ πνιγείς, ὁ καταβυθισθείς.
Mağrur, A. ἐπθ. öğüngen, ὑπερόπτης, κενόδοξος.
Mağrurane, H. ἐπρ. öğügenliknen, μετ' ἐπάρσεως, κενοδόξως.
Mağruren, A. μτχ. (δοτ.) ἐπαιρόμενος, ὑπερηφανευόμενος.
Mağruriyet = mağrurluk.
Mağrurlanmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ. ἢ ἀφαιρ.) ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι.

Mağrurluk, T. ὄν. οἴησις, ἔπαρσις, ὑπερηφάνεια.
Mağrus, A. μτχ. dikilmiş, πεφυτευμενος.
Mağşuş, A. ἐπθ. karışık, ἐπιμιγής, ἐπιμεμιγμένος, νενοθευμένος.
Mağz, H. ὄν. beyin, öz, ἐγκέφαλος, μυελός.
Mah, H. ὄν. ay, σελήνη. || —, μήν. || —be—, = her ay, καθ' ἕκαστον μῆνα.
Mahal, A. ὄν. yer, τόπος, θέσις, χώρα, μέρος. || —, περιφέρεια.
Mahalle, A. ὄν. συνοικία.
Mahallebi = muhallebi.
Mahalleli, T. ἐπθ. ὁ κάτοικος συνοικίας. || —, ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς συνοικίας.
Mahallî, A. ἐπθ. yerli, ἐπιτόπιος, ἐγχώριος.
Mahazir, A, ὄν. engeller, προσκόμματα, δυσκολίαι.
Mahbube, A. ὄν. sevgili, ἐρωμένη.
Mahbup, A. ἐπθ. sevgili, προσφιλής, ἀγαπητός.
Mahcubiyet, A. ὄν. utangaçlık, αἰδώς, αἰσχύνη, σεμνότης, συστολή.
Mahcup, A. ἐπθ. utangaç, αἰδήμων, ἐντροπαλός, συνεσταλμένος, σεμνός, δειλός.
Mahcup etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) utandırmak, καταισχύνω.
Mahcupluk, T. ἀφ. utanganlık, ut, σεμνότης, συστολή.
Mahcup olmak, T. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) utlanmak, utanmak, αἰσχύνομαι.
Mahcuz, A. ἐπθ. tutulmuş, haczedilmiş, κατασχεθείς.
Mahdum, A. ὄν. oğul, υἱός.
Mahdut, A ἐπθ. çevrilmiş, περιωρισμένος.
Mahfaza, A. ὄν. kap, kutu, θήκη, κυτίον. || —, (ἀνατ.) σάκκος, δοχεῖον.
Mahfazalı, T. ἐπθ. kutulu, ὁ ἔχων θήκην, ὁ ἐν θήκῃ ἢ κυτίῳ περιεχόμενος. || —, προφυλαγμένος.
Mahfazasız, T. ἐπθ. kutusuz, ὁ ἄνευ θήκης ἢ κυτίου. || —, ἐκτεθειμένος.
Mahfi, A. ἐπθ gizli, saklı, κεκρυμμένος, κρυπτός. || —, ἐπρ. gizlice, μυστικῶς, κρυφίως.
Mahfice, T. ἐπρ. gizlice, κρυφίως.
Mahfil, A. ὄν. tirek, dernek, toplantı yeri, τόπος συναθροίσεως, ὁμήγυρις.
Mahfur, A ἐπθ. eşilmiş, çukur, ἐσκαμμένος, λακκώδης.
Mahfuz, A. ἐπθ. saklanılmış, πεφυλαγμένος. || —, ἀπ μνημονευθείς.
Mahfuzen, A. ἐπρ. saklanarak, esirgenerek, ὑπὸ ἐπιτήρησιν, ὑπο κουστωδίαν.
Mahfuziyet, A. ἀφ. saklayış, esirgeyiş, διαφύλαξις.
Mahfuz olmak, T. ρμ. πθ. saklanılmak, φυλάττομαι, διατηροῦμαι.
Mahir, A. ἐπθ. becerikli, ἔμπειρος, ἱκανός. || —, ὄν. κ. Ἄριστος, Ἀρίσταρχος, Δεινοκράτης.
Mahirane, A. ἐπρ. ustalıkla, ἐπιτηδείως, τεχνιέντως.
Mahirlik, T. ὄν. beceriklilik, ἐπιτηδειότης, ἱκανότης.
Mahiye, AH. ἐπρ. aylık, μηνιαίως. || —, ὄν. ἐπιγραφή, σχημα διὰ κανδηλῶν μεταξὺ δύο μιναρέδων τοῦ αὐτοῦ τεμένους.
Mahiyet, A. ὄν. esas, koyuk, οὐσία, ποιόν, χαρακτήρ, ἀξία.
Mahiv = mahv.
Mahkeme, A. ὄν. δικαστήριον. || istinaf —si, ἐφετεῖον. || cinayet ἢ ağır ceza —si, κακουργοδικεῖον. || temyiz —si, ἀκυρωτικόν, Ἄρειος Πάγος. || sulh —si, εἰρηνοδικεῖον. || ceza —si, πλημμελοδικεῖον. || ticaret —si, ἐμποροδικεῖον.
Mahkûk, A ἐπθ. kazınmış, κεχαραγμένος. || —, ἐξεσμένος.
Mahkûkât, A. ὄν. kazınmış şeyler, κεχοραγμένα [γράμματα, σχήματα, ἐπιγραφαὶ κτλ.].
Mahkûm, A. ἐτθ. hüküm geymiş, καταδεδικασμένος. || —ünleh, ὁ ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις. || —ün aleyh, ὁ καταδικασθείς. (λογ.) ὑποκειμενον. || —ün bih, (νομ.) τὸ ἐπιδικασθέν, (λογ.) κατηγορούμενον.
Mahkûm etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) καταδικάζω.
Mahkûm olmak, T. ρμ. πθ. καταδικάζομαι.
Mahlâs, A. ὄν. lâğap, ἐπώνυμον.
Mahlû, A. μτχ. tahttan indirilmiş, ἔκπτωτος.
Mahtûf, A. μτχ. ant içmiş, ὁ ὁρκισθείς.
Mahlûk, A. ὄν. oğuş, yaradılmış, πλάσμα, δημιούργημα.
Mahlûkat, A. ὄν. oğuşlar, mahlûklar, πλάσματα, δημιουργήματα.
Mahlûl, A. ἐπθ. çözülmüş, dağılmış,

λελυμένος, διαλελυμένος. || —, = kimsesiz ölenin hükûmete kalan mirası, ἀδέσποτος [λέγεται ἐπὶ βακουφικῶν κτημάτων].

Mahlûlât, A. ὅν. ἀδέσποτα, περιουσίαι, ἢ βακουφικὰ κτήματα κτλ.

Mahlûliyet, A. ὅν. τὸ ἀδέσποτον [ἐπὶ κτημάτων, περιουσιῶν κτλ.].

Mahlût, A. ἐπθ. karışık, μεμιγμένος, νενοθευμένος.

Mahlûta, A. ἐπθ. καὶ ὅν. κρᾶμα, μίγμα.

Mahmi, A. μτχ. himaye olunan, kayırılan, ὁ προστατευόμενος.

Mahmiye, A. ὅν. πόλις μεγάλη. [=περιφρούρητος].

Mahmudiye, A. ὅν. νόμισμα ἀξίας 25 γρ. || —, ἡ διώρυξ τῆς Ἀλεξανδρείας.

Mahmul, A. μτχ. yüklenmiş, ὁ πεφορτισμένος φορτίον. || —, φόρτωμα. || —, ὁ ἀποδιδόμενος, ὁ ἐκλαμβανόμενος ὡς διαθήκη. || —, (λογ.) κατηγόρημα.

Mahmum, A. μτχ. sıtmalı, ὁ πυρέσσων, πασχων ὑπὸ πυρετοῦ.

Mahmur, A. ἐπθ. içki sersemi, οἰνοβαρής. || —, = uyuklayıcı, καρηβαρής, νυσταλέος.

Mahmurluk, T. ὅν. καρηβαρία ἐκ μέθης, ζάλης κεφαλῆς κατόπιν ὕπνου.

Mahmut, A. ἐπθ. αἰνούμενος, ὑμνούμενος, ἐπαινούμενος. || vermese mabut ne eylesin—, (πρμ.) ὅταν ὁ Θεὸς δὲν δίδῃ, τί νὰ κάμῃ ὁ Mahmut = τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

Mahmuz, T. ὅν. πτερνιστήρ.

Mahmuzlamak, T. ρμ. (αἰτ) πτερνίζω.

Mahmuzlu, T. ἐπθ. ὁ ἔχων πτερνιστῆρα.

Mahnuk, A. μτχ. boğuk, boğulmuş, ἐστραγγαλισμένος.

Mahnukan, A. ἐπρ. boğulmuş olduğu halde, διὰ στραγγαλισμοῦ, πνιγμοῦ.

Mahpes, A. ὅν. hapishane, φυλακή, εἱρκτή.

Mahpus, A. ἐπθ. πεφυλακισμένος.

Mahpus elmek, T. ρμ. (αἰτ.) φυλακίζω.

Mahpus olmak, T. ρμ. πθ. φυλακίζομαι.

Mahreç, A. ὅν. çıkılacak yer, ἔξοδος. || —, (ἀριθ.) παρονομαστής. || — ilmi, φθογγολογία.

Mahrek, A. ὅν. devir yolu, (κοσμογρ.) τροχιά.

Mahrem, A. ἐπθ. καὶ ὅν. gizli, saklı, ὁ φυλαττόμενος μυστικός, μυστικόν. || —, ἐπιστήθιος, ἔμπιστος.

Mahremane, AΠ. ἐπρ, gizlice, ἐμπιστευτικῶς.

Mahremiyet, A. ὅν. gizlilik, μυστικότης, τὸ ἀπόρρητον, τὸ ἔμπιστον. || —, ἐπιστηθιότης.

Mahruk, A. ἐπθ. yanmış, κεκαυμένος, πυρποληθείς.

Mahrukat, A. ὅν. yakım, καύσιμος ὕλη.

Mahrum, A. ἐπθ. yoksul, ἐστερημένος, δυστυχής.

Mahrumiyet, A. ὅν. yoksulluk, στέρησις.

Mahrum olmak, T. ρμ. πθ. (ἀφαιρ.) στεροῦμαι, δυστυχῶ.

Mahruse, A ὅν. büyük şehir, μεγάλη πόλις, πρωτεύουσα.

Mahrut, A. ὅν. kelle şekeri biçimi, (γεωμ.) κῶνος. || nakıs—, κόλουρος κῶνος. || münakis—, ἀνεστραμμένος κῶνος. || —, (φ. ἱστ.) στρόβιλος.

Mahrutî, A. ἐπθ. (γεωμ.) κωνικός. || —, (ἀνατ) σφηνοειδής.

Mahsuben, A. ἐπρ. hesaba hayd edilerek, διὰ λογαριασμόν, ἀπέναντι.

Mahsub etmek, T. ρμ. (δοτ.) συμψηφίζω, περνῶ εἰς τὸν λογαριασμόν.

Mahsul, A. ὅν. muval, tereke, τὸ προϊόν.

Mahsulât, A. ὅν. muvallar, προϊόντα.

Mahsuldar, AΠ. ἐπθ. bereketli, muvallı, παραγωγικός. εὔφορος, καρποφόρος.

Mahsullü = mahsuldar.

Mahsulsüz, T. ἐπθ. ἄφορος, ἄγονος, ἄκαρπος.

Mahsup, A. ἐπθ. hesaba geçirilmiş, λογαριασμένος, συμψηφισμένος, ὑπολογισθείς.

Mahsur, A. μτχ. her yeri çevrilmiş, περιωρισμένος, ἀποκεκλεισμένος, πολιορκούμενος.

Mahsus, A. ἐπθ. duyulan, αἰσθητός, πρόδηλος. || lüzumü—, ἀνάγκη αἰσθητή.

Mahsus, A. μτχ. yakışır, ἰδιαίτερος, προσδιωρισμένος διά τινα ἢ διά τι, εἰδικός. || hali—, εἰδικὴ περίπτωσις. || —. (ἐπιρ.) ἐπίτηδες, ἐπὶ τούτῳ. || —gelmek, ἔρχομαι ἐπίτηδες. || — yapmak, κάμνω τι ἐπίτηδες.

Mahsusiyet, A. ὅν. εἰδικότης.

Mahsut, A. ἐπθ. haset edilen, çekilemiyen, ἐπίφθονος.

Mahşer, A. ὄν. toplantı yeri, τόπος συναθροίσεως κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν. || —, (μτφ.) çok kalabalık, πλῆθος, κυκεών, βαβυλωνία.

Mahuf, A. ἐπθ. korkunç, ἐπίφοβος, φοβερός, φρικώδης.

Mahut, A. ἐπθ. danınmış, γνωστός [εἰρωνικῶς ἐπὶ κακοῦ, ἤτοι ὁ κακῆς διαγωγῆς]. || —herif, ὁ ἄθλιος.

Mahv, A. ἀφ, ortadan kaldırma, ἐξαφάνισις, ἐξόντωσις, καταστροφή. || —, (ἀλγ.) ἀπαλειφή.

Mahv edilmek, T. ρμ. πθ. batırılmak, ἐξοντοῦμαι, καταστρέφομαι.

Mahv etmek, T. ρμ. (αἰτ.) yok etmek, ἐξαφανίζω, καταστρέφω, ἐξοντῶ.

Mahviyet, A. ὄν. alçak gönüllülük, μετριοφροσύνη.

Mahv olmak, T. ρμ. οὐδ. batmak, yok olmak, ἐξαφανίζομαι, καταστρέφομαι.

Mahza, A. ἐπρ. ancak, yalnız, καθαρῶς, ἁπλῶς καὶ μόνον. || —sizin için geldim, ἦλθον μόνον δι' ὑμᾶς.

Mahzar, A. ὄν. γενικὴ ἀναφορὰ ὑπογεγραμμένη ὑπὸ μιᾶς συνελεύσεως ἢ κοινότητος. || —, κώδηξ πρακτικῶν δικαστηρίου. || —, ὄψις, φυσιογνωμία.

Mahzen, A. ὄν. yer altı, izbe, ἀποθήκη, σκευοφυλάκιον, ταμεῖον. || su —i, δεξαμενή.

Mahzuf, A. ἐπθ. silinmiş, (γραμμ.) ἐξηλειμμένος, ἐκθλιβείς.

Mahzun, A. ἐπθ. kaygılı, tasalı, λυπημένος, μελαγχολικός. || —, περίλυπος, || — —gitmek, πορεύομαι μελαγχολικός.

Mahzunane, A. ἐπρ. tasa ve kaygı ile, πενθίμως, τεθλιμμένως.

Mahzun etmek, T. ρμ. (αἰτ.) kaygılandırmak, θλίβω, λυπῶ.

Mahzuniyet, A. ὄν. tasa, kaygı, λύπη, θλῖψις, μελαγχολία.

Mahzun olmak, T. ρμ. οὐδ. tasalanmak, λυποῦμαι, θλίβομαι

Mahzur, A. ὄν. engel, πρόσκομμα, κώλυμα, ζημία, βλάβη.

Mahzuz, A. ἐπθ. memnun, εὐηρεστημένος, εὐχαριστημένος.

Mahzuziyet, A. ὄν. memnunluk, εὐχαρίστησις, ἀγαλλίασις, χαρά.

Mahzuz olmak, T. ρμ. μσ. (ἀφαιρ.) εὐαρεστοῦμαι, ἥδομαι, ἀγάλλομαι.

Mai, A. ἐπθ. mavi, κυανοῦς. || —, (φ. ἱστ.) φίλυδρος, ἔνυδρος. || —, (χημ.) ὑδατώδης, ὑδαρός. || —, (φυσ.) ὑδραυλικός.

Maî, A. ἐπθ. su gibi akıcı, yaş, ρευστός, ὑγρός.

Maide, A. ὄν. kurulmuş sofra, τράπεζα ἑτοίμη, γεῦμα.

Mail, A. ἐπθ. bir tarafa iğrilmiş, ὁ κλίνων, ὁ ἔχων κλίσιν, συμπάθειαν. || —, ἐραστής. || —inhidam, ἑτοιμόρροπος. || —, (μαθ.) πλάγιος. || sathi — = yamaç, κλιτὺς ὄρους, (μαθ.) ἐπίπεδον κεκλιμένον.

Mailamak, T. ρμ. οὐδ. şişmanlanmak, παχύνομαι.

Mailiyet, A. ὄν. bir tarafa iğrilme, κλίσις. || —, (μαθ.) πλαγιότης. || —i humz, (χημ.) ὀξινιασις.

Main, A. ὄν. baklava biçimi, (γεωμ.) ρόμβος.

Maişet, A. ὄν. yaşayış, συντήρησις, τὰ πρὸς τὸ ζῆν. || temini — ἢ —temini, ἐξασφάλισις τῶν πρὸς τὸ ζῆν. || —, σιτηρέσιον.

Maişet etmek, T. ρμ. μσ. geçinmek, συντηροῦμαι, ζῶ.

Maiyat, A. ὄν. yaş, akan şeyler, ρευστά.

Maiyet, A. ὄν. arkadaşlık, συνοδεία, ἀκολουθία, προσωπικόν. || —inde, = yanında, παρ' αὐτῷ, ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ.

Maiyet, A. ὄν. yaşlık, ρευστότης.

Makabil, [makabl], A. φρ. öndeki, geçmiş, προηγούμενος. || —ine sümulü yoktur, δέν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν.

Makabir, A. ὄν. ölü yatakları, νεκροταφεῖα.

Makadir, A. ὄν. miktarlar, ποσότητες, || —i kimyeviye, χημικαὶ ἀναλογίαι.

Makal, A. ὄν. söyleyiş, söz, λόγος, ὁμιλία, ἀγόρευσις. || iradi —etmek, = nutuk söylemek, ἀγορεύω.

Makale, A. ὄν. söz, λόγος, ἀγόρευσις, ὁμιλία. || —, πραγματεία, διατριβή. || —, (συντ.) λόγος τέλειος. || —i fenniye, ἐπιστημονικὴ πραγματεία. || —i siyasiye, διπλωματικὴ ἀγόρευσις.

Makam, A. ὄν. yer, durak, θέσις, τόπος, θρόνος, ἕδρα, ὑπουργεῖον. || —, μέλος μουσικόν. || peder —inda, = baba yerinde, εἰς θέσιν πατρός, ὡς πατήρ. || —ı tutturmak, φωνασκῶ.

Makamat, Α. ὄν. πλθ. τοῦ προηγουμ. θέσεις, ὑπουργεία, κτλ.
Makamlı, Τ. ἐπθ. uygulu, μελῳδικός, ἐναρμόνιος.
Makamsız, Τ. ἐπθ. uygusuz, ὁ ἄνευ μέλους, ἁρμονίας.
Makar, Α. ὄν. oturulan yer, τόπος διαμονῆς, ἕδρα. || —ı hükûmet = hükûmet merkezi, ἕδρα κυβερνήσεως, πρωτεύουσα.
Makara, Τ. ὄν. τροχαλία, κ. μακαρᾶς. || —, πηνίον.
Makaracı, Τ. ὄν. ὁ πωλητὴς τροχαλιῶν.
Makaraları koyvermek, Τ. ρμ. οὐδ. ἐκρίγνυμαι εἰς γέλωτας, καγχάζω.
Makarna, Ἰτ. ὄν. = mantı.
Makas, Τ. ὄν. ψαλίς, ψαλίδιον. || —. διασταύρωσις γραμμῶν σιδηροδρόμου,
Makasçı = makastar.
Makaslamak, Τ. ρμ. (αἰτ) ψαλιδίζω.
Makastar, Τ. ὄν. terzi, ὁ κόπτης || —, ὁ ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν ὑπάλληλος.
Makat, Τ. ὄν. minder yüzü, ἐπίστρωμα. || —, = kıç, πρωκτός, ἀφεδρών, κ. πάτος.
Makber, Α. ὄν. sin, ölü yatağı, τάφος. || —, νεκροταφεῖον, κοιμητήριον.
Makbere, Α. ὄν. mezarlık, τάφος, μνημεῖον, νεκροταφεῖον.
Makbul, Α. μτχ. kabul olunan, δεκτός, ἐπιδοκιμαζόμενος, εὐάρεστος, προσφιλής, ἄξιος παραδοχῆς. || —, ὄν. κ. Μενοικεύς, Εὐδόκιμος.
Makbuz, Α. μτχ. alınmış, εἰλημμένος. || —. ὄν. παραλαβή. || —senedi, ἀπόδειξις παραλαβῆς.
Makderet, Α. ὄν. zor, güç, δύναμις, ἱκανότης. || —, εὐπορία, τὰ μέσα.
Makedonya, ὄν. Μακεδονία [ἐπαρχία].
Makedonyalı, Τ. ἐπθ. Μακεδών.
Makes, Α. ὄν. ἀνάκλαστρον, ὡς τὸ κάτοπτρον κτλ.
Makhur, Α. μτχ. kahr olmuş, perişan, ἠττημένος, κατεστραμμένος. || —, ἐπάρατος.
Makhuriyet, Α. ὄν. ὀργή, θεία καταδρομή.
Makina, ἑλλ. ὄν. μηχανή. || —, (μτφ.) τέχνασμα, πανουργία. || —oynamak, = dolap kurmak, μηχανορραφῶ.
Makinacı, Τ. ὄν. μηχανικός || —, μτφ. πανοῦργος, ἀπατεών.
Makinalı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων μηχανήν. || —tüfek, μυδραλιοβόλον.
Makinist, Γαλλ. ὄν. μηχανικός.
Maklûben, Α. ἐπρ. tersine, ἀντιστρόφως, ἀντεστραμμένως.
Maklûp, Α. μτχ. değiştirilmiş, μεταβεβλημένος. || — =tersine çevrilmiş, ἀντεστραμμένος.
Makrama, Α. ὄν. kapı perdesi, παραπέτασμα θύρας || —, ὀθόνη λεπτὴ τοίχου. || —, = çarşaf, σινδόνη. || —, = havlu, χειρόμακτρον, προσόψιον.
Makrun, Α. μτχ. ulaşmış, yakın, προσεγγισθείς, ἐγγύς.
Makruniyet, Α. ὄν. bitişik olma, συνάφεια, ἐγγύτης, πιθανότης.
Makruz, Α. μτχ. ödünç verilmiş, ὁ δοθεὶς ὡς δάνειον.
Maksat, Α. ὄν. niyet, σκοπός, πρόθεσις.
Maksim, Α. ὄν. bir şeyin ayrıldığı yer, μέρος διακλαδώσεως.
Maksum, Α. μτχ. ayrılmış, διαμεμοιρασμένος, διανεμημένος. || —, (ἀριθ) διαιρετέος. || —un aleyh, ὁ διαιρέτης.
Maksur, Α. ἐπθ. kısaltılmış, περιωρισμένος, βραχύς
Maksure, Α. ὄν. θηλ. περιωρισμένη. || hizmeti—, = kısa hizmet, περιωρισμένη θητεία.
Maksut, Α. μτχ. niyet olunan, ὁ σκοπούμενος, τὸ ἐπιδιωκόμενον, τὸ ἐλπιζόμενον. || —, ὄν. niyet, σκοπός, πρόθεσις.
Makta, Α. ὄν. bir şeyin kesildiği yer, τὸ μέρος ἔνθα κόπτεταί τι. || —, ὁ τελευταῖος στίχος τοῦ ποιήματος. || —, τομή [λόγου, στίχου κτλ.].
Maktel, Α. ὄν. birinin öldürüldüğü yer, τόπος ἔνθα ἐφονεύθη ἢ ἐδολοφονήθη τις.
Maktu, Α. μτχ. καὶ ἐπθ. kesilmiş kesik, κεκομμένος. || —, ὡρισμένος, ὁριστικός. || —fiat, τιμαὶ ὡρισμέναι.
Maktua, θ. τοῦ προηγουμένου.
Maktuan, Α. ἐπρ. götürü olarak, κατ' ἀποκοπήν.
Maktul, Α. μτχ. öldürülmüş, πεφονευμένος, δολοφονηθείς.
Makul, Α. ἐπθ. doğru düşünceli, λογικός. || —, φρόνιμος, συνετός [λόγος, πρᾶξις].
Makulât, Α. ὄν. akıl ile bilinir şey-

ler, πράγματα καταληπτά. || —, ἀποδείξεις λογικαί. || —, πράγματα λογικά.

Makule, A. ὄν. türlü, εἶδος, τάξις. κατηγορία [ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ κακοῦ]. || ne —adam? ὁποίου εἴδους ἄνθρωπος; || ne —iş? ὁποίου εἴδους ὑπόθεσις; || bu—, τοιοῦτος.

Makûs, A. ἐπθ. ters, ἀντεστραμμένος, ἀντίστροφος. || —, ἀνακλώμενος. || —, (μτφ.) ἀντίξοος, δυσμενής. || —, ἀντίθετος. || tenasübü—, (μθμ.) ἀναλογία ἀντίστροφος.

Makûse, A. ἐπθ. θ. τοῦ προηγ. || muadilei—, (ἀλγ.) ἀντίστροφος ἐξίσωσις.

Makûsen, A. ἐπρ. tersine, ἀντιστρόφως, ἀντιθέτως.

Mal, A. ὄν. κτῆμα, περιουσία, εἰσόδημα, ἐμπορεύματα || miri—ı, εἰσόδημα τοῦ δημοσίου. || —sahibi, ἰδιοκτήτης. || —sandığı, κυβερνητικὸν ταμεῖον. || —müdürü, λογιστὴς ὑποδιοικήσεως. || —ı—ına, ἄνευ κέρδους, εἰς τὴν τιμὴν τῆς ἀγορᾶς. || bilirim ne —dır, [εἰρωνικῶς] γινώσκω τί κουμάσι εἶναι. || res ül—, = sermaye, κεφάλαιον.

Mala, Π. ὄν. μυστρίον, ἐργαλεῖον δι' οὗ ὁ τέκτων λαμβάνει πηλὸν καὶ κτίζει.

Malak, T. ὄν. buzağı, βουβαλάκι.

Malâmal, Π. ἐπθ. tıkmatıkız, ἔμπλεως, μεστός.

Malâmal etmek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) ağzına kadar doldurmak, ὑπερπληρῶ.

Malâmal olmak, T. ρμ. μσ. dolmak, ὑπερπληροῦμαι.

Malarya, Ἰτ. ὄν. sıtma, θέρμη, πυρετός, μίασμα ἑλῶδες ἢ ἑλειογενές.

Malaryalı, T. ἐπθ. sıtmalı, πυρετώδης, ὁ ἔχων θέρμην ἑλειογενῆ.

Malâyani, A. ὄν. ἢ ἐπθ. manasız söz ve iş, ἀνοησία.

Maldar, Π. ἐπθ. zengin, πλούσιος, εὔπορος.

Maldarlık, T. ὄν. zenginlik, πλουσιότης, εὐπορία.

Malen, A. ἐπρ. ὑλικῶς, εἰς πρᾶγμα.

Mali, A. ἐπθ. ὁ ἀνήκων εἰς κτῆμα, εἰς περιουσίαν. || —, οἰκονομικός.

Malihulya, A. [ἑλλ.] ὄν. kuruntu, μελαγχολία. || —, ὀνειροπόλησις.

Malik, A. ἐπθ. sahip, ἰδιοκτήτης, δεσπότης, κυρίαρχος. || —, = boy, ἡγεμών.

Malikâne, Π. ὄν. çiftlik, yurtluk, timar, γαῖαι τοῦ κράτους παραχωρούμεναι εἴς τινα ὡς τελεία ἰδιοκτησία. || —, ἐπθ. κυριαρχικός. || —, ἐπρ. δεσποτικῶς, κυριαρχικῶς, || —sahibi, = timarcı, zaim, δεσπότης, γαιοκτήμων.

Malikiyet, A. ὄν. sahip olma, κυριότης, κατοχή, ἰδιοκτησία.

Malik olmak, T. ρμ (δοτ.) εἶμαι κύριος, κάτοχος, ἰδιοκτήτης. || kendime —değilim, δὲν εἶμαι κύριος ἐμαυτοῦ. || ya —ül mülk, ὦ Θεέ.

Maliyé, A. ἐπθ. οἰκονομικός. || —, ὄν. τὰ οἰκονομικά. || —vekâleti, τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν || —vekili, ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν. || senei—, ἔτος οἰκονομικόν.

Maliyeci, T. ὄν. οἰκονομολόγος.

Malperest, Π. ἐπθ. mala tapınan, φιλοχρήματος, ἄπληστος, πλεονέκτης.

Malta, ὄν. κ. ἡ νῆσος Μελίτη.

Maltız, ὄν. κ. Μελιταῖος, κ. Μαλτέζος.

Malûl, A. ἐπθ. sakat, πάσχων, ἀνάπηρος. || —gazi, ἀνάπηρος πολέμου.

Malûlen, A. ἐπρ. sakat olarak, πάσχων. βλ. malûl.

Malûlin, A. ὄν. sakatlar, οἱ ἀνάπηροι.

Malûliyet, A. ἀφ. ἐλαττωματικότης, πάθος.

Malûm, A. ἐπθ bilinen, tanınmış, ἐγνωσμένος, γνωστός. || —fiil, (γραμμ.) ρῆμα ἐνεργητικόν. || —, (ἀλγ.) γνωστός.

Malûmat, A. ὄν. bilgi, γνώσεις, πληροφορίαι. || —ım var, ἔχω πληροφορίας.

Malûmat almak, T. ρι. (ἀφαιρ.) λαμβάνω πληροφορίας, πληροφοροῦμαι.

Malûmatlı, T. ἐπθ. bilgiç, okumuş, ὁ ἔχων γνώσεις, πληροφορίας, ἀνεπτυγμένος, πεπαιδευμένος.

Malûmatsız, T. ἐπθ. bilmiyen, ἀπαίδευτος.

Malûmat vermek, T. ρμ. (δοτ.) πληροφορῶ.

Malzeme, A. ὄν. lâzım olan şeyler, τὰ χρειώδη.

Mamul, A. μτχ. yapılmış, κατεσκευασμένος. || —ün bih, ἔγκυρος.

Mamulât, A. ὄν. βιομηχανήματα, προϊόντα βιομηχανίας.

Mamur, A. ἐπθ. ısli, ἀκμάζων, θάλλων, κατῳκημένος, πλούσιος [τόπος].

Mamure, A. ὄν. τόπος ἀκμάζων, κατῳκημένος. || —, = şehir, πόλις.
Mamuriyet, A. ὄν. ις, ἀκμή, εὐημερία.
Man καὶ Men, T. συλλαβὴ ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν τέλει λέξεων, soy, ὡς: kölemen = ἀρχαῖος Τουρκικὸς ἐξ αἰχμαλώτων στρατός. Kocaman = πελώριος. Türkmen = Τουρκομάνος, kodaman = πελώριος, πρόκριτος, sokman = μακρὰ ὑποδήματα.
Mana, A. ὄν. anlaşılan şey, σημασία, ἔννοια, ἐξήγησις. || —, = duş, ὄνειρον. || ismi—, (γραμμ.) ὄνομα ἀφῃρημένον.
Manalı, T. ἐπθ. ὁ ἔχων ἔννοιαν, σημασίαν, λόγον, σημαντικός.
Manasız, T. ἐπθ. saçma söz, ὁ ἄνευ ἐννοίας, ἀσήμαντος, ἀνωφελής.
Manastır ἑλλ. ὄν. μονή. || —, ὄν. κ. Μοναστήριν ἢ Βιτώλια (πόλις).
Manav, T. ὄν. yemişçi, ὀπωροπώλης.
Mancınık, A. [ἑλλ.] μηχανὴ ἐξακοντίσεως λίθων, καταπέλτης. || —, = ipekçi çıkrığı, πηνιστήρ, κ. τυλιγάδι.
Manda, T. ὄν. camus, βούβαλος.
Mandal, T. ὄν. μάνδαλος, λύκος. || —, (μτφ.) işe yaramaz şey, πρᾶγμα περιττόν.
Mandalina, Γαλλ. ὄν. yusufçuk, μανδαρίνιον (ὁ γνωστὸς καρπός).
Mandallamak, T. ρμ. (αἰτ.) μανδαλόνω, συζυγῶ. || kapıyı—, μανδαλόνω τὴν θύραν.
Mandıra, ἑλλ. ὄν. ağıl, μάνδρα, ἀγέλη προβάτων. || —köpeği, κύων ποιμενικός, (μτφ.) ἄνθρωπος ἄγριος, ἐπιθετικός.
Manen, A. ἐπρ. manasına göre, κατ' ἔννοιαν. || —, = dolayısile, ἠθικῶς.
Manent, II. ἐπθ. eş, benzer, uyar, ὅμοιος. ὁμοιάζων.
Manevî, A. ἐπθ. mahaya müteallik, ὁ ἀφορῶν τὴν ἔννοιαν, τὴν σημασίαν. || —, νοερός, διανοητικός, πνευματικός, ἠθικός. || maddî ve —zarar, ζημία ὑλικὴ τε καὶ ἠθική.
Maneviyat, A. ὄν. ruhanî şeyler, πράγματα νοερά, ἠθικά, πνευματικά.
Maneviyet, A. ἀφ. πνευματικότης, νοερότης, ἠθικότης.
Manevra, Γαλλ. ὄν. ἑλιγμὸς στρατιωτικὸς ἢ ναυτικός, στροφή. || —, στρατιωτικὰ γυμνάσια. || —, (μτφ.) ραδιουργία, δόλος.
Manevracı, T. ἐπθ. ραδιοῦργος, δόλιος.
Manga, T. ὄν. κρίκος. || —, κυκλικὴ ὁμὰς ἀνθρώπων. || —, (στρατ.) οὐλαμός.
Mangal, A. ὄν. el ocağı, πύραυνον.
Mangır, T. ὄν. ὀβολός [ἀρχαῖον χαλκοῦν νόμισμα, dört— = bir akça, üç akça = bir para]. || —, (μτφ. χρήματα. || —, σφαῖραι ἐκ κόνεως ἀνθράκων.
Mânî, A. ὄν. engel pürüz, özür, κώλυμα, πρόσκομμα.
Mani, T. ὄν. halk türküsü, ᾄσμάτιον, τραγουδάκι.
Mania, A. ὄν. ὑ. engel, ἐμπόδιον.
Manialı, T. ἐπθ. engelli, ὁ ἔχων ἐμπόδια, κωλύματα.
Manidar, ΑΠ. ἐπθ. manalı, ὁ ἔχων ἔννοιαν, σημασίαν, σημαντικός.
Mani olmak, T. ρμ. (δοτ.) ἐμποδίζω, κωλύω.
Mankafa, T. ἐπθ. alık, χονδροκέφαλος, δύσνους. || —, ἵππος ὑποκείμενος εἰς χρόνιον κατάρρουν, βλ. Man.
Mankafalık, T. ὄν. alıklık, βλακεία.
Mankala, T. ὄν. ileri gelen, sözü dinleşilen, πρόκριτος.
Mankala, T. ὄν. σανὶς ἔχουσα πολλὰς κοιλότητας διὰ παιγνίδιον.
Mansıp, A. ὄν. örün, ἀξίωμα, ὑπούργημα.
Mansup, A. μτχ. konmuş, dikilmiş, ἑστημένος. || —, διωρισμένος, ὁ ἐν ἐνεργείᾳ [ὑπάλληλος].
Mansur, A. μτχ. yardım görmüş, galip, ὁ ἀξιούμενος τῆς θείας βοηθείας, νικητής, νικηφόρος.
Mansuriyet, A. ὄν. τὸ εἶναι νικηφόρον διά τῆς θείας βοηθείας.
Manta, T. ὄν. ἴον λευκόν.
Mantar, ἑλλ. ὄν. ἀμανίτης, μύκης, φελλός. || —, = kıtır, yalan, ψεῦδος.
Mantar atmak, T. ρμ. οὐδ. kıtır atmak, ψευδολογῶ, λέγω χονδροειδῆ ψεύδη.
Mantarcı, T. ὄν. ὁ πωλητὴς φελλῶν κτλ. || —, = yalancı, ψεύστης.
Mantin, T. ὄν. εἶδος ὑφάσματος μεταξωτοῦ.
Mantı, T. ὄν. ζυμαρικὸν ὡστὸ μακαρόνι.
Mantık, A. ὄν. doğru düşünce bilgisi, λογική. || —, ἐπθ. εὔγλωττος, εὐφραδής.

Mantıkan, A. ἐπρ. λογικῶς. || —muhal, λογικῶς ἀδύνατον.

Mantıkî, A. ἐπθ. doğru, ὀρθός, λογικός. || —cevap, ἀπάντησις, λογική

Mantıkıyun, A. ὄν. πλθ. οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς τὴν λογικήν, οἱ λογικευόμενοι.

Mantuk, A. μτχ. söylenmi, ἐκπεφρασμένος, εἰρημένος. || —, = bir kâattaki yazıların mânası, τὸ διαλαμβανόμενον ἐγγράφου, ἔννοια.

Manya, A. [ἑλλ.] ὄν. tutkunluk, μανία. || —i tezevvüç, = evlenmek tutkunluğu, νυμφομανία. || —i hora, = oynama deliliği, χορεία (νόσος). || —i hailî, = kendini at sanma deliliği, ἱπποµανια || —i rahm, = rahim deliliği, μητρομανία. || —i sirkat, = çalmak deliliği, κλεπτομανία. || —i şeytanî, = kendini cinli sanmak tutkunluğu, δαιμονομανία. || —i maî, = kendini suya atmak hastalığı, ἡ μὲ τάσιν πρὸς πνιγμὸν μανία. || —i musiki, = mızıka tutkunluğu, μουσικομανία. || —i hirrî, = kendini kedi sanma hastalığı, μανία τοῦ νομίζειν ἑαυτὸν γαλῆν.

Manyaî, A. ἐπθ. deli, çılgın, μανιακός.

Manzar, A. ὄν. görünüş, μορφή, πρόσωπον. || —, ὄψις.

Manzara, A. ὄν. θ. görünüş, θέα, ὄψις, θέαμα.

Manzaralı, T. ἐπθ. görünüşü olan, ὁ ἔχων θέαν, θέαμα, ὄψιν.

Manzarasız, T. ἐπθ. önü kapalı (bina v. s.), ὁ μὴ ἔχων θέαν (κτίριον κτλ.), ἄνευ θέας.

Manzum, A. μτχ. vezinli ve kafiyeli söz, ἔμμετρος λόγος, ἤτοι ποίημα. || her — şiir olmaz, πᾶς ἔμμετρος λόγος δὲν εἶναι ποίησις. || her şiirin — olması lâzım gelmez, πᾶσα ποίησις δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ᾖ ἔμμετρος.

Manzume, A. ὄν. sıra, dizi, takım, τάξις, διάταξις. || —, = vezinli hikâye, destan, ποίημα ἐπικόν. || —, = ay, yıldız, güneş, v. s. takımı, σύστημα ἡλιακόν. || —, (φυσ.) elektrik hasıl etmeğe yarayan takım, στήλη ὡς ἡ Βολταϊκή.

Manzur, A. μτχ. görülen, bakılan, ὁ ὁρώμενος, ὁρατός. || —, (μτφ.) εὐνοούμενος. || bu şey —unuz oldu mu? = bu şeyi gördünüz mü? εἴδετε τὸ πρᾶγμα τοῦτο;

Manzure, A. ὄν. γυνὴ ἐλαττωματική. || —, συμφορά, δυστύχημα, θεομηνία.

Marangoz, Ἰτ. ὄν. dülger, λεπτουργός.

Maraz, A. [ἑλλ.] ὄν. hastalık, μαρασμός, νόσος, ἀσθένεια. || —, (μτφ.) ἀχαριστία, κακοήθεια.

Maraza, A. ἀφ. kavga, gürültü, ἔρις, φιλονεικία.

Maraza etmek, T. ρμ. (β΄ γεν.) ἐρίζω, φιλονεικῶ, ἔρχομαι εἰς ῥῆξιν, ἐναγω δικαστικῶς.

Marazî, A. ἐπθ. tabiî olmıyan, παθολογικός. || —, ὄν. παθολόγος.

Marda, T. ὄν. ποσόν, ὅπερ ὁ πωλητὴς ἀπαιτεῖ ὡς δῶρον, ἐκτὸς τῆς συμφωνίας. || —, = bozuk ve aşağı mal, πρᾶγμα κατωτέρας ποιότητος. || —, (μτφ.) ὀχληρός. || —olmak, γίνομαι ὀχληρός.

Marife, A. ὄν. tayin olunmuş isim, (γραμμ.) ὄνομα ἔναρθρον. || —, = bilgi, γνῶσις, μάθησις, βλ. ἐπόμ.

Marifet, A. ὄν. bilgi, γνῶσις, μάθησις, ἐπιστήμη, τέχνη. || —, μέσον, μεσολάβησις. || —, = becerik, τέχνη ἢ τέχνασμα περίεργον, ὡς θαυματοποιοῦ, ταχυδακτυλουργοῦ κτλ. || — göstermek, δεικνύω τέχνην, τέχνασμα, θαυματουργῶ.

Marifetli, T. ἐπθ. hünerli, ὁ ἔχων γνώσεις, παιδείαν. || —, ἐπιτήδειος, ὁ μετὰ τέχνης γινόμενος.

Mariz, A. ἐπθ. hasta, sayrı, ἀσθενής.

Marka, Ἰτ. ὄν. σῆμα, διακριτικὸν γνώρισμα. || —, τὰ ἀρχικὰ γράμματα κυρίων ὀνομάτων.

Marmara, ἑλλ. ὄν. κ. Μαρμαρᾶς. || — denizi, Προποντίς. || — adası, Προκόννησος.

Marpuç, [marpuc], Π. ὄν. ὀφιοειδὴς σύριγξ [= ὄφεως κάλυμμα] τοῦ ναργκιλέ.

Mars, Γαλλ. ὄν. διπλοῦν παιγνίδιον εἰς τὸ τάβλι.

Marsama, T. [ἑλλ.] ὄν. kosta, barsama, ἀναγαλλίς, κ. κώστας.

Marsık, T. ὄν. ξυλοκάρβουνον.

Marş, Γαλλ. ὄν. ἐμβατήριον. || millî—, ἐθνικὸν ἐμβατήριον.

Mart, ἑλλ. [Λατ.] ὄν. ὁ μὴν Μάρτιος. || —dokuzu, ἀρχὴ ἀνοίξεως. || —ha-

vası, ἀκατάστατος ἀτμοσφαιρικὴ κατάστασις.
Martaval, T. ὄν. kıtır, ἀνοησίαι, φληναφήματα.
Martaval atmak, T. ρμ. οὐδ. λέγω ἀνοησίας, φληναφήματα.
Martavalcı, T. ὄν. ὁ λέγων ἀνοησίας, φληναφήματα.
Martaval okumak = martaval atmak.
Martı, T. ὄν. λάρος (πτηνὸν θαλ.).
Martlamak, T. ρμ. μτβ. βγάζω τὸν τὸν Μάρτιον ἔξω, ἤτοι καθαρίζω τὴν οἰκίαν, τὰς κυψέλας κτλ. [ἐπὶ χωρικῶν].
Maruf, A. ἐπθ. tanınmış, γνωστός, περίφημος, ὀνομαστός. || —, θεμιτός, νόμιμος. || —, (γραμμ.) ἐνεργητικός = malûm.
Marul, ἑλλ. ὄν. θρίδαξ, κ. μαροῦλι.
Marula, T. ὄν. şaşkın, βλάξ, κ. χαμένος.
Marulcuk, T. ὄν. çöpleme, ἑλλέβορος.
Maruz, A. μτχ. ἐκτεθειμένος, ὑποβαλλόμενος [γραπτῶς]. || —, παρουσιαζόμενος. || güneşe—, ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἥλιον.
Maruzat, A. ὄν. πλθ. τοῦ προηγ. τὰ ὑποβαλλόμενα, ἤτοι ἐξηγήσεις ὑποβαλλόμεναι εἰς ἀνώτερον.
Maruz olmak, T. ρμ. μσ. (δοτ.) ἐκτίθεμαι, ὑποβάλλολαι εἴς τι.
Marüzzikir, A. φρ. evvelce söylenmiş, προμνησθείς, προρρηθείς.
Marya, ἑλλ. [ἀμοργὶς] ὄν. προβατίνα, ἀμνάς. || —ağı, δίκτυον μὲ μικρὰς ὀπάς.
Mas [mass], A. ἀφ. emme, ἀπομύζησις, ἀπορρόφησις.
Masa, Ἰτ. ὄν. τράπεζα. || —, ὁμάς. || —, τὸ ἐνεργητικὸν ἐμπόρου πτωχεύσαντος. || alacaklılar —sı, ὁμὰς πιστωτῶν.
Masadak, A. φρ. uygun, ὅ,τι εἶναι σύμφωνον συνᾴδον, ἀπόδειξις,
Masal, T. ὄν. hikâye, ötkünç, μῦθος, παραμύθι.
Masal okumak, T. ρμ. οὐδ. λέγω παραμύθια, ἤτοι λόγους κενούς.
Masal söylemek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) διηγοῦμαι μύθους.
Masarif, A. ὄν. cepten çıkan akçalar, δαπάναι, ἔξοδα. || muhakeme —i, = duruş vergisi, δικαστικὰ τέλη. || —puslası, σημείωσις ἐξόδων. || fevkalâde —, ἔκτακτοι δαπάναι.
Masarika, A. [ἑλλ.] ὄν. (ἀνατ.) μεσάραιον, μεσεντέριον.
Masat, T, ὄν. bileği, ἀκόνη.
Masebat, A. ἐπθ. geçmiş, evvelce söylenmiş, προηγηθείς, προεκτεθείς, παρελθών.
Masiva, A. φρ. bir şeyden ayrı olan eşya, ὅ,τι εἶναι ἐκτὸς τινος, ὅ,τι δὲν συμπεριλαμβάνεται.
Maskara, A. ἐπθ. soytarı, φιλοπαίγμων, γελωτοποιός.
Maskaralanmak, T. ρμ. οὐδ. γίνομαι γελωτοποιός. || —, καθίσταμαι γελοῖος.
Maskaralık, T. ὄν. soytarılık, γελωτοποιΐα || —, = namussuzluk, ἀτιμία, αἰσχύνη, ἀναίδεια.
Maskat, A. ὄν. τόπος ἐν ᾧ πίπτει τι. || —ı res, = birinin doğduğu yer, τόπος γεννήσεως, πατρίς.
Maslahat, A. ὄν. iş, mes'ele, ὑπόθεσις, πρᾶγμα.
Maslahat gûzar, II. ὄν. işe bakıcı, ἐπιτετραμμένος.
Maslak, T. ὄν. κρουνὸς ἀεννάου πηγῆς. || —, μικρὰ δεξαμενή.
Masluben, A. ἐπρ. asılı olarak, δι' ἀπαγχονισμοῦ.
Maslup, A. ἐπθ. asılı, κρεμασμένος, ἐσταυρωμένος.
Masmavi, T. ἐπθ. κυανότατος, βλ. mavi.
Masnu, A. μτχ. san'atle yapılmış, κατεσκευασμένος, ἐπεξειργασμένος, δημιούργημα. || —, (μτφ.) uydurma, χαλκευθείς, πλαστός.
Masnuat, A. ὄν. τεχνουργήματα, βιομηχανία.
Mason, Γαλλ. ὄν. ἐλεύθερος τέκτων.
Masonluk, T. ὄν. Μασωνισμὸς = ἑταιρία μυστικὴ ἁπλωμένη ἀνὰ τὴν ὑφήλιον, τῆς ὁποίας ὁ κύριος σκοπὸς εἶναι ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἀδελφοποίησις τῆς ἀνθρωπότητος.
Masraf, A. ὄν. δαπάνη, ἔξοδον.
Masrafh, T. ἐπθ. δαπανηρός.
Masrafsız, T. ἐπθ. ἀνέξοδος. || —, (ἐπρ.) ἀνεξόδως.
Masruf, A. μτχ. καταβαλλόμενος, δαπανηθείς. || —, (νομ.) κανονιζόμενος.
Massetmek, T. ρμ. (αἰτ.) emmek, ἀπομυζῶ, ἀπορροφῶ.
Mastaba, A. ὄν. peyke, ἐδώλιον, κάθισμα. || —, =dernek, toplantı yeri, μέρος συναθροίσεως.

Mastar, A. ὄν. memba, πηγή, ἀρχή. || —, (γραμμ.) ἀπαρέμφατον, ρηματικὸν ἀφῃρημένον. || ismi—, ἀφῃρημένον ἐξ ἐπιθέτου.

Mastara, A. ὄν. (γεωμ.) γωνιόμετρον.

Mastariye, A. ὄν. ἡ ἔννοια τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ τοῦ ρηματικοῦ ἀφῃρημένου.

Mastele, T. ὄν. μαστέλλον, πύελος, ποδονιπτήρ.

Mastı, T. ὄν. küçük köpek, κυνάριον. || —çiçeği, (φυτ.) βατράχιον.

Masum, A. ἐπθ. suçsuz, ἀγνός, ἀθῶος. || —, ὄν. μικρὸς παῖς.

Masumane, A. επρ. ἀθῴως, ἀγνῶς. || —, ἐπθ. παιδικός, ἀγνός, ἀθῶος [πρᾶξις κτλ.].

Masumiyet = masumluk.

Masumluk, T. ὄν. ἀγνότης, ἀθῳότης [παιδική].

Masun, A. μτχ. sağlam, προπεφυλαγμένος, ἀπρόσβλητος ὑπὸ συμφορᾶς, νόσου κτλ., ἀπαραβίαστος, τὸ ἄσυλον.

Masuniyet. A. ὄν. τὸ ἀπαραβίαστον, ἡ ἀσυλία.

Masura κ. masra, A. ὄν. μικρὸς κάλαμος. || —, πήνη ἢ καλάμιον. || —, σωλὴν κρήνης, κρουνός. || —, μέτρον ὕδατος, τὸ τέταρτον τοῦ lüle.

Maş, T. ὄν. börülce, εἶδος μικρῶν μαύρων φασήλων.

Maşa, T. ὄν. λαβίς, πυράγρα. || saat —sı, ἄγκυρα, τροχὸς ὡρολογίου. || — nın ucuynlan tutmak = εἶμαι επιφυλακτικός.

Maşaallah, A. ἐπφ. ne güzel! τί ὡραῖον! göz değmesin! εὖγε! [= νεμέσεως μὴ βάλῃ βέλος!]. || —, ἀληθές; ἀλήθεια; (εἰρωνικῶς ἀντὶ τοῦ δὲν εἶναι ὡς λέγεις).

Maşalı, T. ἐπθ. λαβιδωτός. || —tüfek, πυροβόλον ἔχον ὑρυαλλίδα.

Maşer, A. ὄν. topluluk, κοινωνία, κοινότης, ὅμιλος, τάξις [ἀνθρώπων].

Maşi, A. ἐπθ. yürüyen, ὁ πεζῇ βαίνων, πεζός || φ. ιστ.: — ülesabi, = parmakla yürüyen, δακτυλοβάμων. || —ülazfar, = tırnakla yürüyen, ὀνυχοβάμων. || - ülhifye, = tabanla yürüyen, πελματοβάμων.

Maşiyen, A. επρ. yayan, πεζῇ. || —, gitmek, = yayan gitmek, πορεύομαι πεζῇ.

Maşlak, T. ὄν. χλαμὺς ἄρραφος.

Maşrapa, A. ὄν. τρυβλίον, ποτήριον (χάλκινον) ὕδατος.

Maşrık, A. ὄν. gün doğu, ἀνατολή.

Maşrıkî, A. ἐπθ. şarklı, Doğulu, ἀνατολικός.

Maşuk, A. μτχ. sevgili, yâr, ἐκεῖνος, οὗ ἐρᾶταί τις, ἐρωμενος.

Maşuka, A. θ. τοῦ προηγ. ἐρωμένη.

Mat, Π. ὄν. satrançta mağlûp olma, λέξις τοῦ ζατρικίου, σημαίνουσα ὅτι ὁ πεσσὸς ὁ καλούμενος βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ κινηθῇ. || —etmek, νικῶ, περιάγω εἰς θέσιν ὥστε νὰ μὴ δύναται πλέον ν' ἀντιστῇ, νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν. || —olmak, νικῶμαι, περιάγομαι εἰς θέσιν ὥστε νὰ μὴ ὑπερασπίσω κτλ. || —kalmak, μένω ἔννεός. ἐμβρόντητος.

Matah, A. ὄν. mal, ἐμπόρευμα, πρᾶγμα.

Matara, T ὄν. ἀσκοπυτίνη, κ. φλασκί.

Mataracı, T. ὄν. ὁ ὑδροφόρος, σάκας τῶν ὁδοιπόρων.

Matbaa, A. ὄν. basmahane, τυπογραφεῖον.

Matbaacı, T. ὄν. τυπογράφος.

Matbah, A. ὄν. κοινῶς mutpak, aşhane, μαγειρεῖον.

Malbu, A. μτχ. basılmış, basma, ἔντυπος.

Matbuat, A, ὄν. τύπος, ἤτοι ἐφημερίδες || —kalemi, γραφεῖον τοῦ Τύπου.

Matbuh, A. μτχ. pişirilmiş, ἐψημένος (φαγητόν).

Matem, Π ὄν. yas, πένθος.

Matemgede, Π. ὄν. yas evi, οἶκος πένθους.

Matemli, T. ἐπθ. yaslı, πένθιμος.

Matem tutmak, T. ρμ. οὐδ. yas tutmak, ἄγω πένθος, πενθῶ.

Matemzede, Π. ἐπθ. yaslı, ὁ ὑπὸ πένθους πληγείς, τεθλιμμένος ἐπὶ τῷ θανάτῳ οἰκείου.

Matis ἢ matiz, T. [ἑλλ.] ἐπθ. şarhoş, μεθυσμένος, οἰνοβαρής.

Matkap, T. ὄν. τρυπάνη. || rahim —ı, (χειρ.) ὑστεροστοματοτόμιον.

Matla, A. ὄν. güneşin doğduğu yer, doğu, ἀνατολή. || —, το πρῶτον δίστιχον ποιήματος,

Matlap, A. ὄν. istek, αἴτησις, ἀπαίτησις. || —, πρότασις, πρόβλημα. || —, παράγραφος.

Matlubat, A. ὄν. alacak, δάνεια, πιστώσεις.

Matlup, A. μτχ. ὁ ζητούμενος, ἀπαιτούμενος, ἐπιθυμούμενος. || —, ὄν. ἀπαίτησις, πίστωσις, ἐπιθυμία. || —, (ἐμπορ.) τὸ λαβεῖν, πίστωσις.

Matmah, A. ὄν. göz dikilerek bakılan şey, τὸ πρᾶγμα ἢ τὸ μέρος, εἰς ὃ προσηλόνει τις τὸν ὀφθαλμόν.

Matrabaz, T. [ἑλλ.] ὄν. μεταπράτης || —, (μτφ.) δόλιος, ἀπατεών. || —, ὁπλοδιδάσκαλος.

Matrabazlık, T. ὄν. τὸ ἔργον τοῦ μεταπράτου || —, τὸ ἔργον τοῦ ὁπλοδιδασκάλου. || —, δολιότης.

Matrak, T. ὄν. ράβδος ἢ ξίφος τῆς ξιφασκίας ἔχον τὴν ἄκραν στογγύλην.

Matrakçı, T. ὄν. διδάσκαλος τῆς ξιφασκίας, ὁπλοδιδάσκαλος.

Matruh, A. μτχ. çıkarılmış, (ἀφαιρ.) ἀποβεβλημένος. || —, ἐπιβεβλημένος [ἐπὶ φόρου κτλ.]. || —, (ἀριθ.) ἀφαιρέτης. || —un minh, ἀφαιρετέος.

Matruş, T. ἐπθ. tıraş olmuş, ὁ ξυρισμένος. || —, (μτφ.) ὁ ἀπολέσας τὴν δροσερότητα, κ. κάρτικος.

Matrut, A. μτχ. koğulmuş, ἀποβεβλημένος, ἐκδεδιωγμένος.

Matuf, A. μτχ. iğilmiş, bir şeye doğru dönmüş, ἐστραμμένος πρός τι. || —, ἀποδιδόμενος. ἤτοι πρᾶξις ἢ λόγος ὃν ἀποδιδεῖ τις εἴς τινα.

Matuh, A. ἐπθ. bunak, παλίμπαις, κρονόληρος.

Matuhluk, T. ὄν. λήρησις, κ. ξαναμώραμα.

Matya, T. ὄν. unulmaz yara, πληγὴ ἀθεράπευτος. || —, ἀπόστημα, ἐμπύημα.

Mavak, A. φρ. ὅ,τι συνέβη.

Mavera, A. φρ. ötede bulunan, ὅ,τι εἶναι ὄπισθεν ἢ πέραν. || —i nehir, τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ (Ὄξου) = Τουρκεστάν.

Mavi ἢ mai, T. [A.] ἐπθ. su ve gök renginde, κυανοῦς. || mas—, κυανότατος.

Mavilik, T. ὄν. κυανότης.

Mavimsi = mavimtrak.

Mavimtrak, T. ἐπθ. ὑποκύανος.

Maviş, A. ἐπ. γλαυκόμματος, κ. γαλανομμάτης.

Mavlamak, T. ρμ. οὐδ. κρίζω, νιαουρίζω (γαλῆ).

Mavna, T. ὄν. salapurya, φορτηγίς.

Maya, T. ὄν. ζύμη, προζύμη. || —, θῆλυ ζῶον διατηρούμενον πρὸς γονιμοποίησιν [ἀμνάς, φορβὰς κτλ.]. || —, κεφάλαιον, πλοῦτος. || —, βάσις, θεμελιώδης ἀνατροφή, βλ. καὶ sermaye.

Mayak, T. ὄν. kığ, fışkı, κόπρος [προβάτου, αἰγὸς κτλ.].

Mayalandırmak = mayalatmak.

Mayalanmak, T. ρμ. οὐδ. ζυμοῦμαι, ἀναβαίνω ὡς ἡ ζύμη τοῦ ἄρτου, φουσκόνω. || —, αὐξάνω, πληθύνομαι.

Mayalatmak, T. ρμ. (αἰτ.) ζυμῶ, κάμνω νὰ φουσκώσῃ ὡς ἡ ζύμη τοῦ ἄρτου. || —, αὐξάνω, πληθύνω.

Mayalı, T. ἐπθ. ἔνζυμος. || —, (μτφ.) ὁ ἔχων κεφάλαια, κεφαλαιοῦχος.

Mayalık, T. ὄν. πᾶν θῆλυ ζῶον διατηρούμενον πρὸς γονιμοποίησιν. || —, σκοπὸς μουσικός.

Mayasıl, T. ὄν. basur, αἱμορροΐδες. || —otu, χόρτον τῶν αἱμορροΐδων.

Mayasız, T. ἐπθ. hamursuz, ἄζυμος. || —, (μτφ.) ὁ ἄνευ κεφαλαίου.

Maydanos, ἑλλ. ὄν. μακεδονήσιον, πετροσέλινον.

Mayetesavver, A. φρ. her ne düşünürse, ὅ,τι φαντάζεταί τις.

Mayhoş, T. ἐπθ. ekşimsi, ὑπόξινος.

Mayhoşça, T. ἐπθ. ἀρκετὰ ὑπόξινος.

Mayi, A. ἐπθ. su gibi akan şey, ρευστός, ὑγρός.

Mayiat, A. ὄν. su gibi akan şeyler, ρευστά, ὑγρά.

Mayiyet, A. ὄν. akıcılık, ρευστότης.

Mayis, T. ὄν. νωπὴ κόπρος δαμάλεως.

Mayıs, ἑλλ. [Λατ.] ὄν. κ. ὁ μὴν Μάϊος. || —çiçeği, μαϊάνθεμον.

Maymun, T. [ἑλλ. μῖμος] ὄν. πίθηκος. || — iştahlı, ἀψίκορος, ἄστατος. || —suratlı, πιθηκόμορφος.

Maymuncuk, T. ὄν. βαλανάγρα, ἀντικλείδιον.

Mayuk, T. ὄν. κάλυξ ἄνθους κλειστός.

Mayup, A. μτχ. ayıplanmış, κατηγορημένος. ἀξιόμεμπτος.

Mazak, T. ὄν. μικρὸν εἶδος χελιδονοψάρου.

Mazanne, A. ὄν. şüphe olunan, μέρος ἢ ἄτομον ὕποπτον.

Mazarrat, A. ὄν. zarar, βλάβη, ζημία.

Mazaratlı, T. ἐπθ. zararlı, ἐπιβλαβής, ἐπιζήμιος. || —, ἐπιλήψιμος [βιβλίον κτλ.].

Mazaratsız, T. ἐπθ. zararsız, ἀβλαβής.

Mazbata, A. ὄν. αἴτησις ἢ πρακτικὸν ὑπογεγραμμένον ὑφ' ὅλων τῶν μελῶν συμβουλίου ἢ κοινότητος.

Mazbut, A. ἐπθ. derlitoplu, περιμαζωμένος. || —, τακτικός, περιεκτικός. || —, = ele geçirilmiş, κατειλημμένος. || —, = yazılmış, καταγεγραμμένος, κατακεχωρισμένος.

Mazeret, A. ὄν. özür, πρόφασις, δικαιολογία, ζήτησις συγγνώμης.

Mazgal, T. ὄν. ἔταλξις, κ. πολεμίστρα, ἤτοι ὀπὴ εἰς τοὺς τοίχους ἢ τὰ τείχη πρὸς κατασκόπευσιν ἢ πυροβολισμόν.

Mazhar, A. ὄν. nail olan, ὁ ἀξιωθεὶς ἢ ἀπολαύσας [τιμῆς, εὐνοίας κτλ.]. || —, ὄν. κ. Γνώριμος.

Mazhariyet, A. ὄν. nail olma, ἐπιτυχία, ἀπόλαυσις τιμῆς, εὐτύχημα.

Mazhar olmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) τυγχάνω. ἀξιοῦμαι.

Mazi, A. ὄν. geçmiş zaman, τὸ παρελθόν. || —, (γραμμ.) ἀόριστος. || şuhuddî—, ἀόριστος [θετικός]. || naklî—, ἀόριστος [διηγηματικός] || —yi unutmak, λησμονῶ τὸ παρελθόν.

Mazı, T. ὄν. κηκίς. || — ağacı, πρίνος.

Mazlûm, A. ἐπθ. zulüm görmüş, ἠδικημένος, τυραννούμενος. || —, = sessiz, σεμνός, ἥπιος. || —, ὄν. κ. Χρῆστος.

Mazmaza, A. ὄν. ağız yıkaması, διακλυσμός, ξέπλυμα τοῦ στόματος. || —, = burunu su çekme, ἀπορρόφησις ὕδατος διὰ τῆς ρινός. || —, (ἰατρ.) κολλύριον.

Mazmum, A. μτχ. ötürü ile okunan, ὁ συλλαβιζόμενος, o, u, ö, ü.

Mazmun, A. ὄν. mana, τὸ περιεχόμενον, ἔννοια,

Mazmuncu, T. ἐπθ. zevzek, ὁ λέγων ἀνοησίας, ἀνοηταίνων, ἀνόητος.

Maznun, A. ἐπθ. kuşkulu, ὕποπτος, κατηγορούμενος.

Mazruf, A. μτχ. içinde kapalı olan, ἐσώκλειστος.

Mazrufen, A. ἐπρ. içinde kapalı olarak, ἐσωκλείστως.

Mazul, A. μτχ. çıkarılmış, ὁ πεπαυμένος τῆς θέσεως τῆς ὑπηρεσίας, διαθέσιμος.

Mazulen, A. ἐπρ. çıkarılarak, πεπαυμένος ὤν, ὡς πρώην.

Mazuliyet, A. ὄν. açığa çıkarılma. διαθεσιμότης [δημοσίου ὑπαλλήλου]. || —maaşı, μισθὸς διαθεσιμότητος.

Mazur, A. μτχ. özürlü, δεδικαιολογημένος, συγγνωστός.

Mazut, Γαλλ. ὄν. petrol tortusu, ὑποσταθμη πετρελαίου.

Meal, A. ὄν. mana, ἔννοια, περιεχόμενον ἐγγράφου κτλ. || —ini anlamak, = ne demek istediğini anlamak, ἐννοῶ τὴν ἔννοιαν.

Mealen, A. ἐπρ. manaca, κατ' ἔννοιαν.

Mealsiz, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ ἐννοίας.

Meat, A. ὄν. dönüp gidecek yer, τὸ μέρος εἰς ὃ ἐπιστρέφει τις, ἡ ἐπάνοδος, τὸ κατάντημα. || —, = ahret, dönüş, ὁ μέλλων βίος.

Mebadi, A. ὄν. başlangıçlar, ἀρχαί, στοιχεῖα.

Mebani, A. ὄν. yapılar, κτίρια, οἰκοδομαί, βάσεις.

Mebde, A. ὄν. başlangıç, ἀρχή, πηγή.

Mebiz, A. ὄν. [ἀνατ. βοτ.] yumurtalık, ὠοθήκη.

Meblâğ, A. ὄν. akça, χρηματικὸν ποσόν.

Mebni, A. μτχ. kurulmuş, yapılmış, ἐκτισμένος. || —, πρόθ. ἢ σύνδ. ἕνεκα, ἐπειδή.

Meb'us, A. μτχ. gönderilmiş, ἀπεσταλμένος. || —, ὄν. ἀντιπρόσωπος, βουλευτής. || —, ἀπόστολος, προφήτης.

Meb'usluk, T. ὄν. ἀντιπροσωπεία, ἡ θέσις βουλευτοῦ.

Mebzul, A. ἐπθ. bol, çok. ἄφθονος, δαψιλής.

Mebzuliyet, A. ὄν. bolluk, ἀφθονία.

Mecal, A. ὄν. takat, δύναμις, ἰσχύς. || bi—, = takatsız, ἀδύνατος, ἐξηντλημένος, ἀσθενής.

Mecalsiz [mecalsız], T. ἐπθ. takatsız, ἀδύνατος, ἐξηντλημένος.

Mecalsizlik [...sızlık], T. ὄν. takatsızlık, ἀδυναμία, ἐξάντλησις, ἀνικανότης.

Mecaz, A. ὄν. ἔκφρασις μεταφορική.

Mecazen, A. ἐπρ. μεταφορικῶς.

Mecazî, A. ἐπθ. μεταφορικός.

Mecbul, A. ἐπθ. yaradılmış, ἔμφυτος, φυσικός, πεπλασμένος.

Mecbur, A. ἐπθ. zor görmüş, ἠναγκασμένος, ὑποχρεωμένος

Mecburen, A. ἐπρ. zorla, ὑποχρεωτικῶς, κατ' ἀνάγκην.

Mecbur etmek, T. ρμ. (αἰτ. δοτ.) zorlamak, ἀναγκάζω, ὑποχρεῶ.

Mecburî, A. ἐπθ. ister istemez, zarzor, naçar, ὑποχρεωτικός.

Mecburiyet, A. ὄν. zorluk, ὑποχρέωσις. ἀνάγκη, βία.
Mecbur olmak, T. ρμ. πθ. (δοτ.) zora koşulmak, ἀγωνίζομαι, ὑποχρεοῦμαι.
Meccanen, A. ἐπρ. beleş, karşılıksız, δωρεάν.
Meccanî, A. ἐπθ. beleş, ὁ δωρεὰν λαμβανόμενος.
Mecelle, A. ὄν. βιβλίον. || —, κώδηξ.
Mecidiye, A ὄν ἀργαῖον νόμισμα κοπὲν ἐπὶ τοῦ Mecit ἀξίας 20 γροσίων.
Mecit, A. ἐπθ şan ve şeref sahibi, ἐπιφανής, κλεινός. || —, ὄν. κ. Ἐπιφάνης.
Meclis, A. ὄν. kurultay, öbek, συνάθροισις. συμβούλιον. || idare—i,=kullanış öbeği, διοικητικὸν συμβούλιον.
Meclisara, H. ἐπθ. kurultayı şenlendiren, ὁ κοσμῶν ὁμήγυριν, τὸ ἅλας τῆς συναναστροφῆς.
Meclûbiyet, A. ὄν. getirilme, ἡ κατάστασις τοῦ ἐρελκυσθέντος κτλ., βλ. ἑπόμενον.
Meclûp, A. ἐπθ. getirilmiş, çağırılmış, ὁ προσκληθείς, ὁ μετενεχθείς. || —, = sevdaya kapılmış, δελεασθείς, σαγηνευθεὶς ἐξ ἔρωτος. || —, ἐξηγορασμένος, ὤνιον ὄργανον.
Mecma, A ὄν. toplantı yeri, τόπος ἢ μέρος συναθροίσεως, συναντήσεως κτλ. || —i umumî, μέρος δημοσίας συναθροίσεως || ırmak —sı, συμβολὴ ποταμῶν.
Mecmer, A. ὄν. tütsü kabı, θυμιατήριον.
Mecmu, A. ἐπθ. toplanmış, συνηθροισμένος, ὁλικός. || —, = yekûn, ὄν. τὸ ὅλον. τὸ σύνολον. || —ü adlâ,[γεωμ.] περίμετρος.
Mecmua, A. ὄν. toplangıç, συλλογή, ἀπάνθισμα || —, φυλλάδιον περιοδικόν, ἐπιθεώρησις.
Mecmuan, A. ἐπρ toptan, bütün, ἐν συνόλῳ. ὁλικῶς.
Mecnun, A. ἐπθ. deli, çıldırmış, παράφρων. || —. ὄν. (μτφ.) ἐρωτόληπτος μέχρι παραφροσύνης. || —, ὄν. κ. Ἐρωτόκριτος.
Mecnunane, A ἐπρ. delice, μανιωδῶς.
Mecnuniyet, A. ὄν. delilik, μανία, παραφροσύνη.
Mecnunluk = mecnuniyet.
Mecra, A. ὄν. su yolu, ὀχετός, σωλήν, διώρυξ. || —, = yatak, κοίτη ποταμοῦ, ροῦς. || —, (μτφ.) πορεία.
Mecruh, A. ἐπθ. yaralı, πληγωμένος, τραυματίας. || —, ὁ ἀποδειχθεὶς ψευδής, ἄκυρος, ἀνακριβὴς [λόγος, ἰδέα κτλ.].
Mecuç, ὄν. κ. Μαγώγ. βλ. καὶ yecuç mecuç.
Mecusî, A. ἐπθ ateşe tapan, zerdüştî, ateşperest, πυρολατρης, ὁ λατρευων τον ἥλιον. τὴν σελήνην.
Meczum = miskin.
Meczup, A. ἐπθ. çekilmiş, ἑλκυσθείς, ἐμπνευσμένος. || —, = budala, παράφρων ἀβλαβής. || —, (ἰατρ.) σπασμωδικός.
Meczur, A. ὄν. (μαθμ.) τὸ τετράγωνον ἀριθμοῦ· ἀριθμὸς οὗτινος ἐξήχθη ἡ τετραγωνικὴ ρίζα.
Meç, T. ὄν. ensiz ve düz kılıç, ξίφος στενὸν καὶ ὀξύ. || —talimi, ξιφομαχία.
Maçhul, A. ἐπθ. bilinmiyen, ἄγνωστος. || —fiil, (γραμμ.) παθητικὸν ῥῆμα.
Meçhuliyet, A. ὄν. bilinmeyiş, ἡ κατάστασις τοῦ ἀγνώστου
Medar, A. ὄν. etrafında dönülen nokta, κέντρον, ἄξων, τροχιά. || —, τροπικός. || —lar mıntakası, ἡ ζώνη τοῦ τροπικοῦ, βλ. savanlar. || —, (μτφ.) μέσον, ἀντικείμενον. || seretan—ı, τροπικὸς τοῦ Καρκίνου. || teselli—ı, μέσον παρηγορίας. || —, = hattı istiva dairesi, κύκλος τοῦ ἰσημερινοῦ.
Medar olmak, T. ρμ. (δοτ.) yaramak, συντελῶ, χρησιμεύω.
Meddah, A. ὄν. güldürücü, masalcı, μυθολόγος κωμικος. || —, ἐπθ. meth edici, ἐπαινέτης, ἐγκωμιαστής.
Meddahlık, T. ὄν. τὸ ἔργον τοῦ κωμικοῦ μυθολόγου.
Meddücezir, A. φρ. suların kabarıp karaya uzanması ve sonra çekilmesi, ἄμπωτις καὶ παλίρροια.
Medenî, A. ἐπθ şehirli, πολίτης. || —, πολιτικός, ἀστικός. || —, πεπολιτισμένος || —nikâh, πολιτικος γάμος. || —kanun, ἡ —türe, ἡ —yasa, ἀστικὸς κώδηξ
Medeniye, A. θ. τοῦ προηγ. || hukuku—, πολιτικά, ἀστικὰ δικαιώματα.
Medeniyet, A. ὄν. πολιτισμός. || Türk —i, Τουρκικὸς πολιτισμὸς = ὁ ἀρχαιότερος πολιτισμός.
Medeniyetsiz, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ πολιτισμοῦ, ἀπολίτιστος.
Medet, A. ὄν. yardım, βοήθεια, ἐπι-

κουρία. || —, ἐπρ. yardıma koşun! σπεύσατε εἰς βοήθειαν!

Medetkâr, Π. ἐπθ. yâr, yardımcı, βοηθός, ὁ βοηθών.

Medih [medh], Α. ὅν. iyilik söylemek, ἔπαινος, ἐγκώμιον.

Mediha, Α ὅν. (θ. τοῦ προηγ.) προσον ἀξιέπαινον. || —, ὄν. κ. Μελπομένη, Πολύμνια.

Medine, Α ὅν. şehir, πόλις. || —, ὅν. κ. Μεδινά. || - çiçeği, (φ.) ἀμάραντος.

Medit, Α. ἐπθ. çok süren, uzun, μακρός, διαρκής, παρατεταμένος. || — ül basar, = uzak gören, πρεσβύωψ.

Medlûl, Α. μτχ. anlaşılan, τὸ σημαινομενον, mana, ἔν οια, τὸ περιεχόμενον ἐπιστολῆς κτλ.

Medrese, Α. ὅν. ders yuvası, σχολή. || —, παράρτημα τεμένους ἐν εἴδει κελλείου.

Med'uv, Α μτχ. davetli, προσκεκλημένος.

Medyun, Α. ὅν. borçlu, ὀφειλέτης, χρεώστης.

Mefahim, Α. ὅν. ἔννοιαι, βλ. mefhum.

Mefahir, Α. ὅν. öğünme, καύχησις, τιμή, δόξα, ἀγλάϊσμα.

Mefer, Α. ὅν. kaçacak yer, καταφύγιον, ἄσυλον.

Mefhar, Α. ὅν. öğünülen şey, τὸ ἐφ' ᾧ καυχᾶταί τις. καύχημα.

Mefharet, Α. ὅν. öğünme, καύχησις, κατορθωμα περιποιοῦν τιμήν, σέμνωμα.

Mefhum, Α. μτχ anlaşılan, ὁ νοούμενος, νοητός. || —, ὅν. mana, ἔννοια, περιεχόμενον ἐγγράφου κτλ.

Mefkudiyet, Α. ὅν. bulunmayış, eksiklik, ἔλλειψις.

Mefkûre, Α. ὅν. düşünce, σκέψις, νοοτροπία, διανοητικότης.

Mefkûreci, Τ. ὅν. διανοητικός, διασκεπτικός, ἰδεϊστής.

Mefkut, Α. μτχ. kayb olmuş, yok. ὁ ἐλλείπων, ὁ μὴ ὑπάρχων.

Meflûç, Α. ἐπθ. kütrüm, παραλυτικός.

Mefruğ, Α. μτχ. başkasına bırakılmış, ὁ ἐκχωρούμενος, πωλούμενος. || —u leh, = alıcı, ὁ ἀγοραστής. || —u bih, = satılan şey, τὸ ἐκχωρούμενον, ἤτοι τὸ πωλούμενον πρᾶγμα.

Mefruk, Α. μτχ. ayrılmış, ὁ κεχωρισμένος, διεσπασμένος.

Mefruş, Α. μτχ. döşeli, ἐπιπλωμένος, ἐξαπλωμένος χαμαί

Mefruşat, Α ὅν. döşeme, mobilya, ἔπιπλα οἰκιακά.

Mefruşe, Α. ὅν. odalık, ὑπηρέτρια χρησιμεύουσα ὡς παλλακίς. βλ. mefruş.

Mefruz, Α. ἐπθ. dinî borç, ὑποχρεωτικος, ἀπαραίτητος, ὀφειλόμενος. || —, = sanılan, ὑποθετικός, ἤτοι ὁ οὐχὶ πραγματικός, ὁ ἰδανικός.

Mefsedet, Α. ὅν. fenalık, bozukluk, διαφθορά, ἀχρειότης, σκάνδαλον, κακοηθεια.

Mefsuh, Α. μτχ. battal olmuş, κατηργημενος, ἀκυρωμενος.

Meftuh, Α. ἐπθ. açılmış, açık, ἀνοικτος, κατακτηθεις. || —, (γραμμ.) ἐν τῇ ἀραβικῇ ὁ φέρων το σημεῖον üstün, δι' οὗ ὑπονοεῖται ἡ φωνὴ α ἢ ε.

Meftun, Α. ἐπθ. vurgun, hayran, çılgın, şaşmış, μεμαγευμένος, τρελλος ἐξ ἔρωτος, θαυμαστής.

Msftun etmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) çılgın etmek, çıldırtmak, μαγευω.

Meftuniyet, Α. ὅν. vurgunluk, perestiş, tapınma, ἔρως, ἔρως ὑπερβολικός. θαυμασμός.

Meftun olmak, Τ. ρμ. οὐδ. (δοτ.) vurgun olmak, καταμαγεύομαι, θαυμάζω.

Meftur, Α μτχ. usanmış, gevşek, ἀπογοητευμένος, κατεβεβ ημενος.

Meful, Α. μτχ. yapılmış, πεποιημένος. işlenmiş, ὁ πασχων, ἤτοι ὁ ἐφ' οὗ γίνεται ἡ ἐνέργεια. παθητικός, κ. ἐκπορνευθείς. || ismi —, παθητικὴ μετοχή. || —ü bih, αἰτιατικὴ ἢ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν. || —bihi sarih, ἄμεσον ἀντικείμενον. || —ü bihi gayri sarih, ἔμμεσον ἀντικείμενον. || —ü ileyh, δοτικὴ ἢ ἀντικείμενον κατὰ δοτικήν, σημαῖνον καὶ τὴν εἰς τόνον κίνησιν, || —ü fih, β' δοτικὴ ἤτοι διορισμὸς τῆς ἐν τοπῳ στάσεως. || —ü an[h], ἀφαιρετική, ἢ διορισμὸς τῆς ἀπὸ τόπου κινήσεως. || —ü ma[h], β' γενική, ἤτοι ὀργανικὸς διορισμὸς ἢ τὸ ὁμοῦ, ἰσοδυναμεῖ καὶ πρὸς τὴν δοτ. ὀργανικὴν τῆς ἑλληνικῆς.

Meğer, Π. σύνδ. ἢ —ki, ἢ —se, ἐν τούτοις, ἀλλά, ἐκτὸς ἄν. || —, ἐπιτυχαίως, ἀλλ' ὡς φαίνεται. || —oralarda bir tilki geziniyormuş, ἀλλ'

ὡς φαίνεται εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη περιεφέρετο ἀλώπηξ τις.

Mehabet, A. ὄν. hürmetle korku, büyüklük, ἐπιβλητικοτης, οοβαρότης, μεγαλοπρέπεια.

Mehabetli, T. ἐπθ. büyük ve hürmetle korku verici, ἐπιβλητικός, μεγαλοπρεπής.

Mehafil, A. ὄν. πλθ. dernekler, μέρος συναθροίσεων. || – i askeriye, = çeri dernekleri, στρατιωτικοί κύκλοι.

Mehakim, A. ὄν. πλθ. mahkemeler, δικαστήρια. || —i hukukiye, = hukuk mahkemeleri, πολιτικὰ δικαστήρια.

Mehalik, A. ὄν. πλθ. tehlikeli yerler, τόποι ἐπικίνδυνοι.

Meharet, A. ὄν. beceriklilik, ἐπιτηδειότης, δεξιότης, ἱκανότης, ἐμπειρία.

Meharetli, T. ἐπθ. becerikli, ἔμπειρος, ἐπιτήδειος.

Meharetsiz, T. ἐπθ. beceriksiz, ἀδέξιος, ἀνικανος.

Meharetsizlik, T. ὄν. beceriksizlik, ἀνικανότης.

Mehaz, A. ὄν. kaynak, πηγή, alınan yer, μέρος ἐξ οὗ ἀρύεταί τις. || —, (χημ.) ὑποδοχεύς.

Mehbil, A. ὄν. rahim yolu, (ἀνατ.) κολεος μήτρας, κόλπος.

Mehcur, A. μτχ. bırakılmış, ἐστερημένος, ἐγκαταλελειμένος, ἀπηξιωμένος, ἀπομεμακρυσμένος.

Mehcuriyet, A. ὄν. στέρησις, βλ. mehcur,

Mehçe, Π. ὄν. küçük ay, μικρὰ ἡμισέληνος [ὡς ἡ ἐπὶ τῆς σημαίας, ἢ ἐπὶ τοῦ minare].

Mehdi, A. ὄν. doğru yola götürülmüş, ὁ ποδηγετηθεὶς εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν. || —, ὄν. κ. ἑνὸς τῶν ἀπογόνων τοῦ Καλίφου Ἀλῆ.

Mehel, A. ὄν. aralık verme, προθεσμία, διορία.

Mehengir, T. [Π.] ὄν. μέτρον ἢ ἐργαλεῖον λεπτουργοῦ, δι' οὗ κανονίζει τὸ πλάτος τῶν σανίδων. || —, πελεκίσκος λεπτουργῶν.

Mehenk, T. ὄν. ayar taşı, λυδία λίθος.

Mehle, T. ὄν. τὸ πρὸς τὸν ὦμον μέρος τοῦ κρέατος κατάλληλον δι' ἐπανθρακίδας.

Mehleke, A. ὄν. korkunç yer, τόπος ἐπικίνδυνος, κίνδυνος.

Mehlika, Π. ὄν. ἢ ἐπθ. güzel, ay yüzlü, πρόσωπον ὡραῖον ὡς ἡ σελήνη, εὐειδὴς γυνή.

Mehmaûmken, A. ἐπρ. elden geldiği kadar, ὅσον εἶναι δυνατόν, κατὰ τὸ δυνατόν.

Mehmet, A. ὄν. κ. = Θουκυδίδης, βλ. Muhammet.

Mehpare, Π. ὄν. ay parçası = pek güzel = Mehlika.

Meht, A. ὄν. beşik, κοιτίς, λίκνον· βλ. lâhit·[lâht].

Mehtaba almak = mehtab etmek,

Mehtab etmek, T. ρμ. (αἰτ.) alay etmek, εἰρωνεύομαι.

Mehtap, Π. ὄν. ay ışığı σεληνόφως. || —, πανσέληνος. || —, = fişek, πυροτέχνημα, πύραυλος. || —, (μτφ.) alay, eğlence, εἰρωνεία, σκῶψις.

Mehter, T. ὄν. kavas, τάξις κληρήρων, οἵτινες ἔσπευδον ν' ἀναγγείλωσι τὴν παρασημοφορίαν κτλ.

Mehterhane, ΤΠ. ὄν. tutsak, κεντρικὴ φυλακή.

Mehuz, A. ἐπθ. alınmış, εἰλημμένος, ληφθείς. || —, ὄν, χρηματικὸν ποσον, ὅπερ ἔλαβέ τις.

Mehuzat, A. πλθ. τοῦ mehuz, ποσὰ χρηματικὰ ληφθέντα.

Mekân, A. ὄν. oturulacak yer, τόπος, κατοικία. || ismi –, τοπικὸν ὄνομα.

Meke, T. ὄν, τράγιον τὸ ἀκανθῶδες, κ. καυκαλήθρα.

Mekful, A. μτχ. güvenekli, ἠγγυημένος. || —ü an[h], ὁ πρωτοφειλέτης. || —ü bih, τὸ δι' ὃ ἡ ἐγγύησις. || —ü leh, = alacaklı, πιστωτής.

Mekik, T. [Π.] ον. atkı makarası, κερκίς, κ. σαγιττα τῶν ὑφαντῶν. || —gibi adam, ἄνθρωπος ἀεικίνητος, μτφ. ἐλαφρόνους.

Mekik dokumak, T. ρμ. οὐδ. ὑφαίνω. || —, (μτφ.) περιφέρομαι ἀκαταπαύστως.

Mekkâr, A. ἐπθ. dubaracı, δόλιος, πανοῦργος, ἀπατεών.

Mekkâre, T. ὄν. yük hayvanı, ζῶον φορτηγόν, ἀγωγαῖον.

Mekkâreci, T. ὄν. ἀγωγεύς. || —, στρατιώτης ἐπιτηρῶν τὰς ἀποσκευὰς ἐν ἐκστρατείᾳ.

Mekke, A. ὄν. Μέκκα, πόλις τῆς Ἀραβίας. πατρὶς τοῦ προφήτου Μωάμεθ, ἐν ᾗ εὑρίσκεται ὁ Kâbe.

Mekki, A. ἐπθ. Mekkeli, Μεκκανός.

Meknun, A. μτχ. örtülü, saklı κεκρυμμένος, κεκαλυμμένος. || —, = siralanmış, ἀραδιασμένος.

Meknus, A. πθ. μτχ. süpürülmüş, σκουπισμένος.

Meknuz, A. μτχ. gömülü, gizli, κεκρυμμένος [μτφ. ἐπὶ ἀρετῶν καὶ προσόντων ἐμφύτων].

Mekremet, A. ὄν. cömertlik, büyüklük, γενναιοδωρία, χάρις, μεγαθυμία. || —, = hürmet, σεβας, τιμή.

Mekruh, A. ἐπθ. iğrenç, ἀποτρόπαιος, βδελυρός.

Mekruhat, A. ὄν. iğrenç şeyler, πράγματα βδ λυρά, βεβηλα.

Mekruhiyet, A. ὄν. τὸ βδελικτόν, τὸ βδελυρόν, τὸ βέβηλον

Meks, A ἀφ. durma, ἀναμονή, διαμονή.

Meks edilmek, T. ρμ. πθ. durdululmak, ἐμποδίζομαι.

Meks etmek, T. ρμ. οὐδ. durmak, διαμένω, περιμένω, διατρίβω. || —, μτβ. (αἰτ.) durdurmak, σταματῶ τινα.

Meksup, A. μτχ. kazanılmış, ἀποκτηθεις, κερδηθείς.

Meksur, A μτχ. kırılmış, τεθραυσμένος, συντετριμμένος, τεθλασμένος. || —, τὸ γράμμα τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ Ἀραβικῇ μὲ τὸ σημεῖον esre δηλ. ι.

Mekşuf, A. μτχ. meydana çıkarılmış, ἀνακαλυφθείς.

Mektep, A. ὄν. okuma yurdu, σχολή.

Mektepli, T. ὄν. μαθητής.

Mektum, A. μτχ. gizlenen, κεκρυμμένος, ἀπόκρυφος.

Mektumiyet, A. ὄν. gizlilik, μυστικότης.

Mektup, A. ὄ . pitik, ἐπιστολή.

Mektupçu, T. ὄν. pitikçi başı, ἀρχιγραμμα εὐς ὑ ουργείου ἢ νομαρχίας.

Mektuplaşmak, T. ρμ. ἀλλ. (β' γεν.) ἀλληλογραφεῖν.

Mekûlât, A ὄ . yenecek şeyler, ἐδώδιμα, τροφαί.

Mel'abe, A. ὄν. oyuncak, παίγνιον, ἄθυρμα, παιδιά.

Melâhat, A. ὄν. güzellik, ὡραιότης, κάλος. || —. ὄν. κ. Αἰμιλία.

Melâhi, A. ὄν. oyunlar, eğlenceler, ὄργανα μουσικά ἢ ἄλλα χρησιμεύοντα πρὸς διασκέδασιν.

Melâike, A. ὄν. ἄγγελος.

Melâl, A. ὄν. sıkıntı, bıkkınlık, hüzün' ἀνία.

Melâmet, A. ἀφ. çıkışma, ἐπιτίμησις. ἐπιπληξις.

Melâmi, A. ὄν. φιλόσοφος μυστικιστής.

Mel'anet, A. ὄν. πρᾶξις καταχθονία, διαβολική, κατηραμένη.

Mel'anetkârane, A. ἐπρ. καταχθονίως. || —, ἐπθ. καταχθόνιος [λόγος, πρᾶξις].

Melânkoli, Γαλλ. [ἑλλ.] ὄν. kara sevda, μελαγχολια.

Melâz, A. ὄν. barınacak yer, ἄσυλον, καταφυγιον

Melbus, A. μτχ. giyilmiş, ἐνδεδυμένος, περιβεβλημένος. || —, = kullanılmış, φορεμένος, μεταχειρισμένος.

Melbusat A. ὄν giyilecek şeyler, giyintiler, ἐνδύματα.

Melce, A. ὄν barınacak yer, penah, ἄσυλον, βλ. melâz.

Melek, A. ὄν. ἄγγελος. || —sima, ἀγγελόμορφος. || —, ὄν. κ. Ἄγγελος, Ἀγγελική.

Melekâne, A. ἐπθ. melek gibi, ἀγγελικος || —, ἐπρ. αγγελικῶς.

Meleke, A. ὄν. alışıklık, πεῖρα, ἱκανότης.

Melekût, A. ὄ . saltanat, βασιλεία [Θεοῦ]. || âlemi—, ὁ κόσμος τῶν πνευμάτων, ὁ ἀόρατος.

Meleme, T. ὄν. ἀπαρ. βέλασμα.

Melemek, T. ρμ. οὐδ. βελάζω (τὸ πρόβατον)

Meles, A. = melez.

Melez, T. ὄν. iki ayrı cinsten doğmuş, μιγάς, συνεκδ. φαιος.

Melfuf, A μτχ. kab içine konmuş, ἐσώκλειστος, sarılmış, περιτετυλιγμένος.

Melfufat, A. ὄν. ἐσώκλειστα [ἔγγραφα].

Melfufen, A. ἐπρ. ἐσωκλείστως.

Melhame, A. ὄν. savaş, kılıçtan geçirme, μάχη. μάχη αἱματηρά, σφαγή.

Melhem, T [A.] ὄν. ἀλοιφή. || sakız—i, μαστιχαλοιφη.

Melhuz, A. μτχ. düşünceye gelen, ihtimali olan, ὁ ἐρχόμενος εἰς τὴν διάνοιαν, ὁ πιθανός, ὁ ἐνδεχομενος. || gayri—, ἀπίθανος.

Melhuzat, ὄν πλθ. τοῦ melhuz, ἐνδεχομενα.

Melih, A. ἐπθ. güzel, şirin, ὡραῖος, νόστιμος. || —, ὄν. κ. Αἰμίλιος.

Meliha, θ. τοῦ melih. || —, ὀν. κ Αἰμιλία, Χαρικλεια, Γλυκερία.
Melik, Α. ὄν. buyurgan, boy, βασιλεύς, ἡγεμών.
Melikâne, Α. ἐπθ. ἡγεμονικός. || —, ἐπρ. βασιλικῶς.
Melike, Α. ὄν. kıraliçe, βασίλισσα.
Melisa, ἑλλ. ὄν. oğul otu, (φυτ.) μέλισσα.
Mellâh, Α. ὄν. gemici, ναύτης.
Meltem, Τ. ὄν. imbat, βορραπηλιώτης, ἤτοι βόρειοι περιοδικοὶ ἄνεμοι πνέοντες κατὰ τὸ θέρος.
Melûf, Α. ἐπθ. alışık, εἰθισμένος. || —, μετερχόμενος.
Melûl, Α. ἐπθ. bıkmış, usanmış, τεθλιμμένος, ποριλυπος.
Melûlâne, Α. ἐπρ. τεθλιμμένως.
Mel'un, Α. ἐπθ ilenç, κατηραμένος.
Melzum, Α μτχ. lâzım gelen, ὁ πρὸς ὃν ἀναγκαιοῖ τι, συνδεδεμένος κατ' ἀνάγκην.
Memalik, Α. ὄν. ülkeler, χῶραι, ἐπικράτειαι.
Memat, Α. ὄν ölüm, θάνατος. || hayat ve —arasında = sağlık ve ölüm arasında, μεταξυ ζωης και θανατου.
Memba [menba], Α. ὄν. kaynak, πηγη. || —, μτφ. αἰτία.
Memduh, Α. ἐπθ iyiliği söylenen, ἐπαινούμενος, ἀξιέπαινος. || —, ὄν, κ. Ἐπαίνετος.
Memdut, Α. ἐπθ. uzatılan, ἐκτεταμένος, μακρός. || —, (γραμμ.) μακρὸς.
Meme, Τ ὄν. μαστός, θηλή || köpek si, οἴδημα φυόμενον ὑπὸ την μασχάλην.
Memeli, Τ. ἐπθ. μαστοφόρος.
Memer, Α. ὄν. geçit, yol, δρόδος, πέρασμα. || —i hararet, (φυσ.) διάθερμος.
Memeş, Τ ὄν. sığır salyası, σίελος [ποόβατον, βοῦς κτλ.]
Memhur, Α μτχ. mühürlenmiş, ἐσφραγισμενος.
Memleha, Α. ὄν. tuzla, ἁλική.
Memleket, Α ὄν. yurt, χώρα, ἐπικράτεια. || —, πατρίς.
Memlekete gitmek, Τ. ρμ. οὐδ. μεταβαινω εἰς την πατρίδα.
Memleketli, Τ. ἐπθ. αὐτόχθων. || —, ὄν. συμπατριώτης.
Memlû, Α ἐπθ. dolu, dolmuş, πλήρης, μεστός.
Memlûh, Α. μτχ. tuzlu, ἁλατισμένος, ἁλμυρος.
Memlûk, Α. μτχ. köle, κεκτημένος, δουλος
Memlûkiyet, Α. ὄν. kölelik, δουλεία.
Memnu, Α. μτχ. yasak. ἀπηγορευμένος.
Memnuat, Α. ὄν. yasak şeyler, πράγματα ἀπηγορευμενα.
Memnuiyet, Α. ὄν. ἀπαγόρευσις.
Memnun, Α. ἐπθ. sevinmiş, εὐχαριστημενος, ὑποχρεωμενος, ικανοποιημένος.
Memnunen, Α. ἐπρ. sevinerek, εὐχαρίστως.
Memnun etmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) ὑποχρεῶ τινα, ικανοποιῶ.
Memnuniyet, Α. ὄν sevinç, εὐχαρίστησις.
Memnun olmak, Τ. ρμ. μσ. εὐχαριστοῦμαι, χαίρω
Memşa, Α. ὄν. ayakyolu, ἀπόπατος.
Memul, Α. ἐπθ. umulan, ἐλπιζόμενος. || —, ὄν. ἐλπις. || —ün fevkinde, ἀνώτερον τῶν ἐλπίδων, παρ' ἐλπίδα.
Memul etmek, Τ. ρμ. (αἰτ. ἀφαιρ.) ummak, ἐλπίζω.
Memun, Α. ἐπθ. korkusuz, ἀσφαλής, ἀπηλλαγμένος κινδυνου || —, ὄν. κ. Ἀκίνδυνος.
Memur, Α. ἐπθ. emir almış, ἐντεταλμενος, διατεταγμένος. || —, ὄν. yasa kulu, ἐπιστάτης, δημόσιος ὑπάλληλος.
Memuren, Α. ἐπρ. ἐπὶ ἀποστολῇ. || —, ἐπ' ἐντολῇ.
Memurin, Α. ὄν. πλθ. τοῦ memur, ὑπάλληλοι.
Memuriyet, Α. ὄν. yasa kulluk, ὑπηρεσία, ἡ θέσις δημοσία.
Memurluk, Τ. ὄν. θέσις ἢ ὑπηρεσία δημοσία.
Memzuç, Α. μτχ. karışık, ἀνάμικτος, μεμιγμένος.
Men, Α. ἀφ. yesak etme, ἀπαγόρευσις. || —i muhakeme, παῦσις ποινικῆς καταδιωξεως.
Men, Α. ἀντ. her kim, ὅστις || —talep galep = isteyen muvaffak olur, (παρ.) ὅστις ζητῇ εἶ ἐπιτυγχανει || el hükmü li —galep = söz, alt edenindir, ἡ ἐξουσια [εἶναι] δι' ἐκεῖνο ὅ τις ἐνίκησεν. = ἡ δύναμις τοῦ ἰσχυροτέρου. || —dakka dukka = döğen dögülür, ὅστις τίπτει τίπτεται.

Menaat, A. ἀφ. sarplık, çetinlik, τὸ ἀπρόοπτον, ἡ ὀχυρότης.
Menabi, A. ὅν. kaynaklar, πηγαί. || —, (μτφ.) αἴτιαι.
Menafi, A. ὅν. faydalar, συμφέροντα, κέρδη.
Menakıp, A. ὀν. yiğitlikler, ἀνδραγαθήματα, ἄθλοι. προσόντα.
Menal, Λ. ὅν. kazanılan, τὸ ἐπιτυγχανόμενον || mal ve—, ἡ περιουσία, ὅ,τι ἔχει τις.
Menam, Λ. ὅν. uyku, ὕπνος. || —, ὄνειρον. || âlemi —da = duşta, κατ' ὄναρ.
Menba = memba.
Mendebur, T. ἐπθ haylâz, mıymıntı, ἄθλιος, κακορρίζικος.
Menderis, ὅν. κ. Μαιάνδρος [ποταμός].
Mendil, A. ὅν. yağlık, χειρόμακτρον. || —, χειρομακτρον.
Mendirek, T. ὅν. dalga kıranlı liman, ὀχύρωμα ἢ φρούριον ἢ κυματοθραύστης κατὰ τὴν εἴσοδον λιμένος ἢ στομίου, βλ. καὶ benderek.
Mendires = menderis.
Mendup, A μτχ. beğenilen, ἀρεστός, iyi sayılan, θεωρούμενος καλός. || —, ὁ θρηνούμενος ἅμα καὶ ἐπαινούμενος [ἐπὶ θανόντος].
Menekşe, T. ὅν. ἴον.
Menent = manent.
Men etmek, T. ρμ. (ἀφαιρ.) yasak etmek, ἀπαγορεύω, ἐμποδίζω.
Menevî, Λ. ἐπθ. tohumluk, σπερματικός.
Meneviş, T. ὅν. κόκκος ἀρκεύθου.
Menfa, Λ. ὅν. birinin sürüldüğü yer, τόπος ἐξορίας, ἐξορία.
Menfaat, A. ὅν. fayda, ὠφέλεια, συμφέρον, κέρδος,
Menfaatbahş, Π. ἐπθ. faydalı,, ὠφέλιμος.
Menfaatli [...lı], T. ἐπθ. faydalı, ἐπωφελής, ἐπικερδής.
Menfaat perest, Π. ἐπθ. συμφεροντολάτρης, συμφεροντολόγος.
Menfaatsiz [...sız], T. ἐπθ. faydasız, ἀνωφελής.
Menfez, A. ὅν. delik, ağız, girecek yer, ὀπή, κρατὴρ ἠφαιστείου.
Menfi, Λ. ἐπθ. sürgün, ἐξόριστος, ὑπερόριος. || —, (γραμμ. φυσ.) ἀποφατικός, ἀρνητικός. || —fiil, ρῆμα ἀποφατικόν. || iktidarın —si, ἀδυνάτως ἀποφατικόν.
Menfiyen, A. ἐπρ. sürgün olarak, ὡς ἐξόριστος.
Menfiyet, A. ὅν. (φυσ.) ἀρνητικότης.
Menfur, A, μτχ. iğrenç, ἀποτρόπαιος, βδέλυγμα.
Mengeç = mekik.
Mengene, Ἰτ. ὅν. sıkıştırıcı alet, baskı, πιεστήρ. || —, ἐργαλεῖον ὀδοντοϊατροῦ ἢ φλεβοτόμου.
Menhiyat, A. ὅν. yasak edilmiş şeyler, πράγματα θρησκευτικῶς ἀπηγορευμένα.
Menhubat, A. ὅν. yağma edilmiş şeyler, λάφυρα.
Menhup, A. μτχ. yağma edilmiş şey, διηρπασμένος, λαφυρον.
Menhus, A. ἐπθ. uğursuz, ἀπαίσιος. || —herif, ἀπαίσιος ἀνήρ.
Meni, A. ὅν. erkek tohumu, σπέρμα. || seyelâni—, σπερματόρροια. || im tilai—, σπερματοκήλη.
Menkabe ἢ menkıbe, A. ὅν. bir adamın büyüklüğünün tarihçesi, προσόντα, πλεονεκτήματα, ἔκθεσις ἀρετῶν ἐξόχου προσώπου.
Menku, A. μτχ. haşlanmış, ζεματισθεὶς εἰς ζέον ὕδωρ (φαρμακον κτλ.). || —, ὅν. ἔγχυσις.
Menkûbiyet, A. ὅν. düşkünlük, ἡ κατάστασις τοῦ ὑπὸ δυσμένειαν διατελοῦντος, δυστυχία.
Menkûha, A. ὅν. nikâhlı, ἡ σύζυγος [ἢ νόμιμος].
Menkul, A. ἐπθ. taşınmış, ὁ μεταφερόμενος, κινητός. || —, = ağızdan ağıza yayılmış, ὁ ἐκ παραδόσεως γνωστός. || gayri—, ἀκίνητος [ἐπὶ κτημάτων].
Menkule, θ. τοῦ προηγ. emvali gayri—, περιουσία ἀκίνητος.
Menkûp, A. μτχ. düşkün, δυστυχής, ὁ ἐκπεπτωκός.
Menkuş, A. μτχ. işlenmiş. πεποικιλμένος, κεντημένος.
Men olunmak, T. ρμ. πθ. bırakılmamak, κωλύομαι, παρεμποδίζομαι.
Mensi, A. μτχ. unutulmuş, λησμονημένος.
Mensubat, A. ὅν. taallûkat, πρόσωπα ἢ πράγματα σχετικά τινι, βλ. mensubiyet καὶ mensup.
Mensubiyet, A. ὅν. taallûk, σχέσις, οἰκειότης, ἐξάρτησις.
Mensub olmak, T. ρμ. οὐδ. ἀνήκω.

Mensucat, A. ὄν. dokumalar, ὑφάσματα.
Mensuç, A. ὄν. dokunmuş, dokuma, ὕφασμα. || —, ἱστός.
Mensup, A. ἐπθ. taallûku olan, οἰκεῖος, ὁ ἀνήκων, ὁ ἐξαρτώμενος.
Mensur, A. μτχ. dağınık, διακεχυμένος. || —, = vezinsiz yazı, λόγος πεζός, ἀντίθ. τοῦ manzum = ἔμμετρος.
Menşe, A. ὄν. neş'et olunan yer, πηγή, ἀρχή, ἀφετηρία, ἤτοι τὸ μέρος ἐξ οὗ ἤρχισέ τις τὸ στάδιον του. || —, τὸ μέρος ἐξ οὗ ἀπεφοίτησέ τις.
Menşur, A. μτχ. διαδεδομένος. || —, (γεωμ.) πρίσμα. || kaim—, πρίσμα ὀρθόν. || mail—, πρίσμα πλάγιον. || müselles—, πρίσμα τριγωνικόν. || mütevazi ül adlâ—, πρίσμα παραλληλεπίπεδον. || muntazam—, πρίσμα κανονικόν. || nakıs—, πρίσμα κολουρον.
Menteşe, T. ὄν. reze, στρόφιγξ. || —, ὄν. κ. Μαγνησία [ἡ ἀρχαία Καρία].
Menus, A. ἐπθ. alışık, ἐξωκειωμένος, ἤμερος.
Menusiyet, A. ὄν. alışma, οἰκειότης, ἕξις.
Menut, A. μτχ. vabeste, mütevakkıf, ὁ ἐξαρτώμενος. || reyi âlilerine —tur, ἀπόκειται ὑμῖν.
Menvi, A. μτχ. meram, ὁ σκοπούμενος, σκοπός, πρόθεσις.
Menzil, A. ὄν. konak, inilen yer, σταθμός, κατάλυμα. || —. ἀπόστασις. || kurşun —i, ὅσον φθάνει ἡ σφαῖρα πυροβόλου. || —tupu, τοπομαχικὸν τηλεβόλον.
Menzilci, T. ὄν. yamcı, sürücü, ταχυδρόμος.
Menzul, A. ἐπθ. damlalı, ἀπόπληκτος.
Menzur, A. μτχ. adak, τάξιμον.
Mephas, A. ὄν. συζήτησις, ἄρθρον, πραγματεία. || —i ebsar, ὀπτική. || —i ahşa, σπλαγχνολογία. || —i üzün, ὠτολογία. || —i esnan, ὀδοντολογία. || —i usul, μεθοδολογία. || —i asap, νευρολογία. || —i ağşiye, ὑμενολογία. —i em'a, ἐντερολογία. || —i ensice, ἱστολογία. || —i inkisarı sada, διακουστική. || —i in'ikâsı ziya, κατοπτρική. || —i beden, σωματολογία. || —i beşer, ἀνθρωπολογία. || —i bevl'um, φαρυγγολογία. || —i cenin, ἐμβρυολογία. || —i harekât, δυναμική. || —i hayat, βιολογία. || —i hayvanat, ζωολογία. || —i didan, ἐλμινθολογία. || —i dem, αἱματολογία. || —i riye, πνευμονολογία. || —i sel, φθισιολογία. || —i tıhal, σπληνολογία. || —i ızam, ὀστεολογία || —i ayn, ὀφθαλμολογία. || —i ğudet, ἀδενολογία. || —i kalp, καρδιολογία || —i kilye, νεφρολογία. || —i miyah, ὑδρολογία. || —i nebatat, φυτολογία. || —i nevm, ὑπνολογία. || —i hevam, ἐντομολογία.
Mephut, A. ἐπθ. şaşkın, şaşa kalmış, ἔκπληκτος, ἐννεό., ἐμβρόντητος.
Mepsut, A. ἐπθ. yayılmış, mufassal, ἐξηπλωμένος, διεστα/μένος, ἐκ εθειμένος λεπτομερ ς, ἀνεπτυγμένος. || —tenasüp, (ἀριθ.) εὐθεῖα ἀναλογία.
Mer'a, A. ὄν. otlak, βοσκή, νομή.
Merak, T. [A.] ὄν. üzüntü, ὑποχονδρία, μελαγχολία, ἀνησυχία. || —, περιέργεια, ἐγδιαφέρον, ἔφεσις εἴς τι.
Meraklı, T. ἐπθ. üzüntülü, ἀνήσυχος, ὕποπτος. || —, ὁ ἔχων κλίσιν, ἔφεσιν εἴς τι.
Meraksız, T. ἐπθ. üzüntüsüz, ἀδιάφορος.
Merak etmek, T. ρμ. οὐδ. (αἰτ.) ἀνησυχῶ. εἶμαι περίεργος
Meraklanmak, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) üzülmek, γινομαι ὑποχονδριακός, κατηφής. || —. γίνομαι περίεργος.
Merak vermek, T. ρμ. (δοτ.) διεγείρω περιέργειαν.
Meram, A. ὄν. istek, σκοπός, πρόθεσις, ἐπιθυμία
Meramet = meremet.
Meranet, A. ὄν. yumuşaklık, μαλακοτης.
Meraret, A. ὄν. acılık, [κυρ καὶ μτφ.] πικρία.
Merasim, A. ὄν. gösteriş, ἐθιμοτυπίαι, τελεταί. || perver = senli benli görüşmeden çekinen, ὁ τυπικός, ὁ ἀγαπῶν καὶ ἐπιδιώκων τὰς ἐθιμοτυπίας.
Merbut, A. ἐπθ. bağlı, ilişţirilmiş, συνδεδεμένος, συνημμένος.
Merbuten, A. ἐπρ. ilişik olarak, ἐπισυνημμένως. || —takdim kılındı, = ilişik olarak sunuldu, ὑπεβλήθη ἐπισυνημμένως.
Merbudat, A. ὄν. ἐξαρτήματα.
Mercan, A. ὄν. κοράλλιον. || —balığı, (ἰχθ.) ἐρυθρῖνος. || —köş, = güveği

otu, (φ.) ἀμάραντον, μανδζουράνα. || —rasıfları, στρώματα κοραλλίων.

Mercangiş, Τ. [Π.] ὄν. ἀμάρακον, κ. μανδζουράνα.

Merci, Α. ὄν. baş vurulacak kapı, μέρος εἰς ὃ ἀνατρέφεται, ἀποτείνεται τις ἡ ὁρμοδία ἀρχή.

Mercimek, Π. ὄν. yasmık, φακῆ || — kadar, ὡς φακῆ, ἤτοι μικρότατος || —i fırına vermek = uyuşmak, συνεννοοῦμαι κρυφίως, τὰ ψήνω.

Mercu, Α. μτχ. yalvarılarak istenilen, παρακαλούμενον. ἤτοι παράκλησις.

Merdane, Π. ἐπρ. erkekçe, γιγιτçe, ἀνδρικῶς, ἡρωϊκῶς.

Merdâne, Τ. ὄν. silindir, üstüvane, κύλινδρος πιεστηρίου. || —, = oklağu, κύλινδρος ζαχαροπλάστου.

Merdut, Α. ἐπθ. koğulmuş, ὁ ἀπαράδεκτος, ὁ ἀποδοκιμαζόμενος.

Merdüm, Π. ὄν. ço, adam, ἄνθρωπος.

Merdümek, Π. ὄν. bebek, ἀνθρωπίσκος. || —, = göz bebeği, κόρη ὀφθαλμοῦ.

Meremet, Α. ὄν. üstün körü tamir, ἐπισκευή, ἐπιδιόρθωσις.

Merametçi, Τ. ὄν. ἐπιδιορθωτής [κτημάτων].

Merametlemek, Τ. ρμ. (αἰτ.) ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθῶ.

Merametlenmek, Τ. ρμ. πθ. ἐπισκευάζομαι.

Merametletmek, Τ. ρμ. (δοτ. αἰτ.) ἐπισκευάζω δι' ἄλλου.

Meret, Τ. επθ. çirkin, uğursuz, ἄσχημος, εἰδεχθής.

Merfu, Α. μτχ. kaldırılmış, κατηργημένος. || —, (γεωμ.) χαρακτηριστικόν.

Mergup, Α. ἐπθ. sevilen, istenilen, ὁ ἐπιθυμούμενος, εὐάρεστος, ὁ ἐκτιμώμενος.

Merhaba, Α. ἐπφ. hoş geldin, gün aydın, tün aydın, ὡς εὐ παρέστης καλὴ ἡμέρα, ἢ καλὴ ἑσπέρα. || —, = sıkılmayın, μὴ πτοεῖσθε, ἐξοικειώθητε.

Merhabalaşmak, Τ. ρμ. ἀλλ. χαιρετίζεσθαι ἀμοιβαίως.

Merhale, Α. ὄν. konak, menzil, διάστημα μιᾶς ἡμέρας, σταθμός

Merhamet, Α. ὄν. acıma, acırganma, εὐσπλαγχία, οἰκτος || —etmek, (δοτ.) εὐσπλαγχνίζομαι.

Merhameten, Α. ἐπρ. ἐξ οἴκτου.

Merhametli, Τ. ἐπθ. acıyan, acırgayan, οἰκτίρμων, ἐπιεικής.

Merhametsiz, Τ. ἐπθ. katı yürekli, kıyıcı, zalim, ἀνοικτίρμων, ἄσπλαγχνος

Merhametsizlik, Τ. ὄν. kıyıcılık, ἀσπλαγχνία.

Merhem = melhem.

Merhum, Α. ἐπθ. rahmetli, ὁ μακαρίτης. ὁ ἀποθανών. || —olmak, ἀποθνήσκω.

Merhun, Α. μτχ. karşılık olarak bırakılmış, ὑποθηκευμένος.

Mer'i, Α. ἐπθ görünen, ὁρατός. || gayri—, = görünmiyen, ἀόρατος.

Merih, Α. ὄν. Ἄρης

Mer'iyat, Α. ὄν. görünen şeyler, τὰ ὁρατά.

Mer'iyet, Α. ὄν. ἰσχύς [νόμου κτλ.].

Merkat, Α. ὄν. yatak, ölü yatağı, τάφος, τύμβος, μνῆμα.

Merkep, Α ὄν. gemi, πλοῖον. || —, = eşek, ὄνος. || —, = araba, ἅμαξα.

Merkepçi, Τ. ὄν. eşekçi, ὀνηλάτης.

Merkez, Α. ὄν. orta, κέντρον. || daire —i, (γεωμ.) κέντρον κύκλου. || —i sıklet = ağırlık ortası, (φυσ.) κέντρον βαρύτητος. || ilel—, = ortaya çekici öç, κεντρομόλος [δύναμις]. || anel—, = ortadan uzaklaştırıcı öç, κεντρόφυξ [δύναμις] || —, (μτφ.) ἕδρα διοικήσεως πολιτικῆς, στρατιωτικῆς || —, ἀστυνομικὸς σταθμός.

Merkezî, Α. ἐπθ. κεντρικός.

Merkeziye, Α. θ. τοῦ προηγ. : idarei —, διεύθυνσις.

Merkeziyet, Α. ὄν. κεντρικότης. || —, συγκέντρωσις.

Merkum, Α. μτχ. yukarda ismi geçen, εἰρημένος.

Merkûz, Α. μτχ. saplanmış, ἐμπεπηγμένος.

Merlengeç, Τ. ὄν. çetlenbink, κάκκαβον [καρπός).

Mermer, Α. ὄν. μάρμαρον. || —e kazmak, χαράσσω ἐπὶ τοῦ μαρμάρου, διαιωνίζω τὴν φήμην.

Mermi, Α. ὄν. gülle, βλῆμα, βολίς.

Mersa, Α. ὄν. liman, ὅρμος, λιμήν.

Mersat, Α. ὄν pusu, σκοπιά.

Mersin, Α ὄν. (φ.) μύρτος. || yaban —i, (φ.) μυρτίλος. || —balığı, (ἰχθ.) ὀξύρρυγχος.

Mersiye, A. ὄν. ölmüş bir kimseye yazılan, sağu, ἐλεγεῖον.
Mersiyeci, T. ὄν. sagucu, ὁ ἀπαγγέλλων ἢ συντάττων ἐλεγεία.
Mersiyehan = mersiyeci
Mersum, A. μτχ. yazılmış, çizilmiş, ἐζωγραφημένος. || —, εἰρημένος, μνησθείς. || —. ὄν. διάταγμα.
Mert, Π. ὄν, ço, adam, ἄνθρωπος· er, ἀνήρ. || —, = yiğit, ἥρως. || na—, = alçak, ἀπάνθρωπος, ἀφιλότιμος. || geçme na—köprüsünden, ko aparsın su seni, (πρμ.) μὴ διέλθῃς ἀπὸ τῆς γεφύρας τοῦ ἀφιλοτίμου, ἄφες νὰ σὲ ἀπαγάγῃ τὸ ὕδωρ.
Mertçe, Τ. ἐπρ. erkekçe, yiğitçe, ἀνδρικῶς, ἡρωϊκῶς.
Mertebe, A. ὄν. derece, βαθμός. || —, = paye, ἀξίωμα, ἀκμή.
Mertek, T. ὄν. büyük direk, δοκός. || elin gözündeki çöpü —mi sandın? τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἄλλου σκουπίδι, δοκὸν ἐνόμισας;
Mertlik, T. ὄν. erlik, yiğitlik, ἀνδρεία. γενναιότης, χρηστότης.
Mervi, A. μτχ. söylenilen, ὁ θρυλλούμενος. || —dir ki, = söyleniliyor ki, ᾄδεται ὅτι...
Meryem, A. ὄν. κ. Μαρία. || —ana, ἡ Παναγία.
Meryemiye, A. ὄν. ada çayı, ἐλελίφασκος.
Merzengûş = mercangûş.
Merzifon, T. ὄν. ὁροφύλαξ, διοικητὴς τῶν παρὰ τὰ σύνορα ἐπαρχιῶν. || —, χώρα ἐν τῷ νομῷ Ἀμασείας.
Merzuk, A. μτχ. ὁ τροφοδοτούμενος.
Mes ἢ mesh, A, ἀφ. değme, ἐπαφή, πρόσψαυσις.
Mesa, A. ὄν. akşam, ἑσπέρα.
Mesabe, A. ὄν. derece, βαθμός, θέσις. || —sinde dir, ἐπέχει θέσιν, χρησιμεύει.
Mesadet, A. ὄν. kutluluk, εὐτυχία.
Mesafe, A. ὄν. uzaklık, ἀπόστασις.
Mesağ, A. ἐπθ. yasak olmıyan, ὁ μὴ ἀπηγορευμένος, θεμιτός. || —, ὄν. müsaade, ἄδεια. || —gösterilmek, ἐπιτρέπεσθαι.
Mesaha, A. ὄν. ἐπιφάνεια. || —i sathiye, τὸ ἐμβαδόν. || —, = yeri ölçmek, καταμέτρησις γῆς. || —yı bulmak, εὑρίσκω τὸ ἐμβαδόν. || —, (ἰατρ.) θωρακομέτρησις.
Mesai, A. ὄν. çalışmalar, προσπάθεια, ἐπιμέλεια. || sarfı —etmek = uğraşmak, προσπαθῶ.
Mesail, A. ὄν. mes'eleler, ζητήματα, ὑποθέσεις. || —i siyasiye, ζητήματα πολιτικά. || —i hendesiye, θέσεις γεωμετρικαί.
Mesaip, A. ὄν. güç işler, συμφοραί, δεινά.
Mesalih, A. ὄν. işler, ὑποθέσεις.
Mesamat, A. ὄν. ufacık delikler, πόροι. || —, (βοτ.) στόματα || —i bedeniye = gövde delikleri, πόροι τοῦ σώματος.
Mesane, A. ὄν. sidik kovuğu, κύστις, || iltihabi—, κυστῖτις. || insıdadi—, = sidik kovuğu tıkanması, ἔμφραξις τῆς κύστεως. || tazyiki—, = sidik kovuğu darlaşması, στένωσις τῆς κύστιως. || tevessüi—, = sidik kovuğu bolarması, διαστολὴ τῆς κύστεως. || hasadi—, = sidik kovuğunun taş bağlaması, λιθίασις τῆς κύστεως.
Mesar, A. ὄν. sevinç, χαρά, ἀγαλλίασις. || —burnu, ἀκτωτήριον εὐτυχίας. || —burnu, προάστειον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.
Mesavi, A. ὄν. kötülükler, κακίαι, κακοργίαι.
Mesbuk, A. μτχ. arkada bırakılmış, ἐκεῖνος οὗ οἱ ἄλλοι προηγήθησαν. || emsali na—, = ona benzeyen yok, πρωτ φανής.
Mesçit, A. ὄν. küçük ibadet yeri, τέμενος [μικρόν], παρεκκλῆσι.
Mesdut, A. ἐπθ. kapalı, κλειστός. || —, = tıkalı, στουμπωμένος.
Mesel, A. ὄν. örnek, παράδειγμα. || —, = masal, διήγημα, μῦθος. || —, = üstü örtülü söz, ἀλληγορία, παραβολή. || darbi—, γνωμικόν.
Meselâ, A ἐτρ. söz gelişi, παραδείγματος χάριν.
Mes'ele, A. ὄν. iş, ὑπόθεσις, ζήτημα. || —, (μαθ.) πρόβλημα.
Mesele, βλ. mesel.
Meserret, A. ὄν. sevinç, χαρά, ἀγαλλίασις. || —bahş = sevinç, verici, χαρμόσυνος, γηθόσυνος.
Mesfur, A. μτχ. söylenilmiş, γεγραμμένος, εἰρημένος.
Mesh etmek, ἢ mess etmek, T. ρμ. (αἰτ.) el sürmek, προσψαύω.
Meshur, A. μτχ. büyülenmiş, μαγευμένος.

Mesih, A. ὄν. ὁ Μεσσίας, ὁ Ἰησοῦς Χριστός.
Mesiha = Mesih. || —dem, οὗ ἡ πνοὴ ἀνιστᾷ νεκρούς.
Mesihî, A. ἐπθ. hıristiyan, χριστιανός.
Mesire, A. ὄν. gezinti yeri, ἐξοχή.
Mesken, A. ὄν. oturulan yer, κατοικία.
Meskenet, A. ὄν. uyuşukluk, düşkünlük, pintilik, πτωχεία, ἔνδεια.
Meskûkât, A. ὄν. akça, νομίσματα.
Meskûn, A. μτχ. oturulmuş, κατῳκημένο . || gayri—, ἀκατοίκητος.
Meslek, A. ὄν. gidiş, herkesin tuttuğu iş, πορεία, ἐπάγγελμα, στάδιον. || —, ἀρχή. || siyasî—, πολιτικὸν στάδιον. || ruhban—i, ἱ ρατικὸν στάδιον.
Meslekdaş, T. ὄν. συνάδελφος, ὁ τοῦ αὐτοῦ επαγγέλματος.
Mesleksiz, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ ἀρχῶν.
Mesleksizlik, T. ὄν. ἔλλειψις ἀρχῶν.
Mesmu, A. μτχ. işitilmiş, duyulmuş, ἠκουσμένος, ἀκουστος. || —uma göre, = işittiğime göre, καθὼς ἠκουσα.
Mesmuat, A. ὄν. duyulan şeyler, πληροφορίαι, διαδόσεις, φῆμαι. || —ıma göre, ὡς ἤκουσα.
Mesmum, A. μτχ. zehirlenmiş, δηλητηριασμένος.
Mesmumen, A. ἐπρ. zehirlenerek, διὰ δηλητηριάσεως
Mesnet, A. ὄν dayanılacak yer, ὑποστήριγμα || —, θέσι , ὑπούργημα.
Mesnevi, A. ὄν. στίχος, ποίημα.
Mesnun, A. μτχ. sünnet edilmiş, ὁ ἐκ παραδόσεως τηρούμενος, καθιερωθείς [ὡς ἡ περιτομή, ὁ γάμος κτλ.].
Mesruk, A. ἐπθ. aşırılmış, çalınmış, κλοπιμαῖος.
Mesrur, A. ἐπθ. sevinmiş, sevinçli, εὐχαριστημένος, εὔθυμος. || , ὄν. κ. Χαρίδημος, Χαρίλαος.
Mesruriyet, A. ὄν. sevinç, ἀγαλλίασις. χαρά.
Mesrut, A. ἐπθ. söylenilmiş, ἐκτεθείς, λεχθείς.
Messah, A. ὄν. arazi ölçücü, γεωμέτρης, χωρομέτρης.
Mess etmek, T. ρμ. (δοτ.) tutmak, ilişmek, ἅπτομαι, ἐγγίζω.
Mest, T. ὄν. εἶδος ἐμβάδος ἄνευ πτέρνης.
Mest, Π. ἐπθ. sarhoş, μεθυσμένος.
Mestane, Π. ἐπθ. sarhoşçasına, ὁ ἁρμόζων μεθύοντι,
Mestur, A. μτχ. örtülü, kapalı, κεκαλυμμένος. || —, (ἰατρ.) λαθραῖος.
Mesture, A. θ. τοῦ προηγ. κεκαλυμμένα. || —, ὄν. γυνὴ σώφρων.
Mes ude, A. ἐπθ. θ. kutlu, εὐτυχής. || —, ὄν. κ. Ἀνθοῦσα, Εὐτυχία.
Mes'udiyet, A. ὄν. kutluluk, ε τυχία, εὐδαιμονία.
Mes'ul, A. ἐπθ. yaptığı iş için hesap vermeğe mecbur olan, ὁ ὑπεύθυνος. || —, ὄν αἴτημα, παράκλησις.
Mes'uliyet, A. ὄν. sorgulu iş, εὐθύνη.
Mes'ut, A. ἐπθ. kutlu, εὐτυχής, εὐδαίμων. || —, ὄν. κ. Εὐτύχιος.
Meşagil, A. ὄν. iş güç, ἀσχολίαι, ἐργασίαι || —i kesire, = çok iş, πολλαὶ ἀσχολίαι. || kesreti—, = işin çokluğu, τὸ πολυάσχολον.
Meşahir, A. ὄν. ünlüler, sanlılar, διάσημοι, περιώνυμοι, ἔξοχοι.
Meşak, A. ὄν. güçlükler, κόποι, μόχθοι.
Meşale, A ὄν. çıra, δάς, πυρσός. || — alayı, λαμπαδηδρομία.
Meşbu, A. μτχ. doymuş, tok, χορτάτος, κεκορεσμένος. || —, ποτισμενος, ἐμπεποτισμένος.
Meşe, T. ὄν. δρῦς. || —, ἐπθ. δρύϊνος. || —odunu, ξύλον δρυός, || —odunu, ἄνθρ πος ἄξεστος, ἀμόρφωτος.
Meşekkat, A. ὄν. güçlük, sıkıntı, κόπος, μόχθος, δυσκολία.
Meşelik, T. ὄν. meşe ormanı, δρυμός, δρυμών.
Meşgale, A. ὄν. iş, güç, ἐνασχόλησις.
Meşgul, A. μτχ bir işle uğraşan, ἀπασχολημένος. || —, κατεχόμενος [ἐπὶ κτήματος].
Meşgul etmek, T ρμ (αἰτ.) uğraştırmak, ἀπασχολῶ.
Meşguliyet, A. ὄν. uğraşma, çabalama, ενασχόλησις.
Meşgul olmak, T. ρμ. μσ. (β΄ γεν.) özenmek, uğraşmak, ἐνασχολοῦμαι, καταγίνομαι.
Meşhet, A. ὄν. şehitlik, τάφος μάρτυρος, μνήματα μαρτύρων.
Meşhun, A. ἐπθ. dolu, πλήρης, ἔμπλεως.
Meşhur, A. ἐπθ. ünlü, sanlı, sanlı, περίφημος, διάσημος, περιώνυμος, πασίγνωστος. || galàti—, βαρβαρισμὸς ἐπικρατήσας.
Meşhut, A. μτχ. görülen, ὁρατός, ὁ-

φθείς. || cürmü—, ἔγκλημα ἐπ' αὐτοφώρῳ.
Meşihat, A. ὄν. şeyhlik, τὸ ἀξίωμα ἀρχηγοῦ μοναστικοῦ τάγματος.
Meşime, A. ὄν. döl yatağı, son, τὸ ὕστερον. || —, (βοτ.) σπερμοδόκη.
Meşin, T. ὄν. βύρσα, δέρμα.
Meşiy [meşy], A. ὄν. yürüme, yürüyüş, βάδισμα, πορεία, πεζοπορεία.
Meşiyet, βλ. meşyet.
Meşk, A. ὄν. yazı örneği, ὑπόδειγμα γραφῆς. || —, ἀσκήσεις εἰς μαθήματα.
Meşk etmek, T. ρμ. (αἰτ.) alışmak için çalışmak, ἐξασκοῦμαι ἐν τῇ καλλιγραφίᾳ, τῇ μουσικῇ κτλ.
Meşkûk, A. ἐπθ. şüpheli, ὕποπτος, ἀμφίρολος.
Meşreben, A. ἐπρ. yaradılışça, φύσει, κατὰ τὸν χαρακτῆρα.
Meşrep, A. ὄν. huy, gidiş, χαρακτήρ, ἦθος, yaradılış, φυσικόν.
Meşru, A. ἐπθ. yasalı, uygun, νόμιμος. || talebi—, = uygun, istek, αἴτησις νόμιμος.
Meşrubat, A. ὀν. içilecek şeyler, ποτά. || mekûlât ve —, = yiyecek ve içecek şeyler, φαγητὰ καὶ ποτά.
Meşruh, A. μτχ. anlatılmış, ἐξηγημένος, σχολιασμένος. || ber veçhi—, = anlatıldığı gibi, ὡς προείρηται.
Meşruhat, A. πλθ. τοῦ προηγ. = σχόλια, ἐπεξηγήσεις.
Meşrup, A. ὄν. içilecek şey, ποτόν.
Meşrut, A. μτχ. şartlı, συμπεφωνημένος.
Meşrutiyet, A. ὄν. hürriyetle hükümdarlık, σύνταγμα.
Meş'um, A. ἐπθ. uğursuz, ἀπαίσιος, ἀτυχής.
Meşveret, A. ὄν. danışma, σύσκεψις, συνδιάσκεψις.
Meşveret etmek, T. ρμ. (β' γεν.) danışmak, συσκέπτομαι.
Meşyet, A. ὄν. yürüyüş, πορεία, κίνησις.
Met [medd], A. ἀφ. uzatma, τὸ ἐπιμηκύνειν. || —, ἄμπωτις. || meddücezir—, ἄμπωτις καὶ παλίρροια. || —i besar, προσβυωπία.
Meta, A. ὄν. şey, κοινῶς matak, ἐμπόρευμα. || —, πρᾶγμα. || —, ἔπιπλον.
Metalip, A. ὄν istenilen şeyler, ἀπαιτήσεις, προτάσεις.
Metanet, A. ὄν. dayanıklık, sağlamlık, στερεότης, σταθερότης, σθένος, δύναμις, γενναιότης.
Metanetli, T. ἐπθ. στερεός, σθεναρός, καρτερικός.
Metanetsiz, T. ἐπθ. ἀσταθής, δειλός.
Metbu, A. ἐπθ. buyurgan, ὁ εἰς ὃν ὑπακούει τις, ἄναξ, ἄρχων.
Metbua, A. θ. τοῦ προηγ. || hükûmeti—, ἡ κυβέρνησις εἰς ἣν ὑπόκειταί τις.
Metbuiyet, A. ὄν. buyurganlık, κυριαρχία, ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία.
Metelik, ἑλλ. ὄν. μεταλλικόν [νόμισμα ὡς ἡ δεκάρα κτλ.].
Meteliksiz, T. ἐπθ. züğürt, ἀπένταρος, πτωχός.
Meteris, T. ὄν. προμαχών, ὀχύρωμα. || —e almak, ὀχυρῶ. || —almak, ὀχυροῦμαι.
Metfen, A. ὄν. ölüleri gömdükleri yer, τάφος, κοιμητήριον.
Metfuat, A. ὄν. verilen akça, ποσὰ πληρωθέντα ἐκ τοῦ ταμείου. || — defteri, βιβλίον ἐξόδων.
Metfun, A. μτχ. gömülü, ἐνταφιασμένος, τεθαμμένος.
Meth, βλ. medih.
Methal, A. ὄν. girilecek yer, εἴσοδος. || —, = parmağı olma, ἐνοχή. || —, = başlangıç, εἰσαγωγή. || kütübü mukaddeseye—, εἰσαγωγὴ εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν. || incile—, εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Κ. Δ.
Methaldar, Π. ἐπθ. bir işte parmağı olan, ἔνοχος, συνένοχος.
Meth etmek, T. ρμ. (αἰτ.) iyiliğini söylemek, ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω.
Metin, A. ἐπθ. sağlam, dayanıklı, pek, στερεός, εὐσταθής.
Metin [metn], A. ὄν. kitabın asıl ifadesi, κείμενον [βιβλίου, ἐγγράφου κτλ.].
Metris, Π. ὄν. sürgüç, küsük, μοχλός, κ. ἀμπάρα. || —, φόβητρον [ἐν τοῖς κήποις]. || —, = tabya, ὀχύρωμα, προμαχών, βλ. meteris.
Metruk, A. μτχ. bırakılmış, ἐγκαταλελειμμένος.
Metrukât, A. πλθ. τοῦ προηγ. bırakılmış şeyler, περιουσίαι ἐγκαταλειφθεῖσαι.
Metruke, A. ὄν. θ. bırakılmış, ἐγκαταλελειμμένη. || emvali—, περιουσία ἐγκαταλελειμμένη.

Mevacip, A. ὄν. aylık [ἐν χρήσει ἀντὶ Ἐν.], μισθός. || Yeniçerilerin—i, οἱ μισθοὶ τῶν Γενιτσάρων.

Mevait, A. ὄν. πλθ. τοῦ mev'ut, αἱ ὑποσχέσεις.

Mevaki, A. ὄν. πλθ. τοῦ mevki, θέσεις. || —i harbiye = savaş yerleri, θέσεις πολεμικαί. || —i müstahkeme, θεσεις ὀχυραί.

Mevakıf, A. ὄν. duraklar, σταθμοί [σιδηροδρόμου κτλ.].

Mevani, A. ὄν. engeller, ἐμπόδια, κωλύματα.

Mevaşi, A. ὄν. koyun, keçi, v. s. κτήνη, ζῶα, θρέμματα. || fenni—, κτηνοτροφία.

Mevat, A. ὄν. maddeler, ὕλαι, ἀντικείμενα, πράγματα. || —, ὑποθέσεις, ζητήματα. || —, ἄρθρα νόμου. || —ı kanuniye, = türe maddeleri, ἄρθρα νόμου.

Mevazi = mevziler = mevaki.

Mevce, A. ὄν. dalga, κῦμα.

Mevcudat, A. ὄν. bütün var olan şeyler, τὰ ὄντα, βλ. καὶ ἑπόμενον.

Mevcut, A. μτχ. var olan, bulunan, ὁ ὑπάρχων, ὁ ὑφιστάμενος. || —, παρών. || na—, ἀπών.

Mevç, A. ὄν. dalga, κῦμα. || —, = dalgalanma, κυματισμός.

Mevdu, A. μτχ. emanet bırakılmış, ἀνατεθείς, ἐμπεπιστευμένος.

Mevdua, A. θ. τοῦ προηγ. || vazaifi—, = emanet bırakılmış işler, τὰ ἀνατεθειμένα [τινὶ] καθήκοντα.

Meveddet, A. ὄν. sevgi, φιλία, ἀγάπη. || —, ὄν. κ. Φιλία.

Mevhibe, A. ὄν. vergi, hediye, δῶρον. || —, ὄν. κ. Δωροθέα, Χάρισμα.

Mevhum, A. ἐπθ. aslı olmıyan, ὑποθετικός. || —, =zemin, meal, περιεχόμενον, ἡ ἔννοια.

Mevhumat, A. ὄν. asılsız şeyler, πράγματα ἰδανικά, χίμαιραι.

Mevhup, A. μτχ. verilmiş, δεδωρημένος, δωρούμενος.

Mevi, T. ὄν. κυματισμός, κ. νερά [ἐπὶ ὑφάσματος].

Mevişlenmek, T. ρμ. οὐδ. κυματίζω, κάμνω νερά [ἐπὶ ὑφάσματος].

Mevişli, T. ἐπθ. ὁ ἔχων κυματισμούς [ὑφάσματα].

Mev'it, A. ὄν. söz verme, ὑπόσχεσις.

Mev'iza, A. ὄν. öğüt, παραίνεσις. || —, διδαχή [ἱεροκήρυκος]

Mevki, A. ὄν. örün, yer, θέσις, τοποθεσία. || birinci—, α' θέσις.

Mevkıf, A. ὄν. durak, σταθμός, στάσις.

Mevkip, A. ὄν. alay, ὅμιλος ἀνθρώπων, συνοδ[ε]ία.

Mevkuf, A. μτχ. alıkonmuş, ὁ κρατούμενος, φυλακισμένος. || tevkifhanede—, ὁ ἐν τῷ κρατητηρίῳ κρατούμενος. || —, δεδωρημενος.

Mevkufat, A. ὄν. ἀφιερώματα.

Mevkufen, A. επρ. ὑπὸ κράτησιν ὤν. || —, εξηρτημένος ὤν.

Mevkufiyet, A. ὄν. προσωποκράτησις, || —, ἡ εξάρτησις πράγματος τινος εξ ἄλλου.

Mevkûl, A μτχ. bir vekile emanet olunan, ἀνατεθειμενος τῳ πληρεξουσίῳ [ὑπόθεσις καθήκοντα κτλ.]. || —ü ileyh, ἄνθρωπος εἰς ὃν ἀνατίθεταί τι.

Mevkut, A. ἐπθ. belli vakitlerde çıkan, περιοδικός || —resale, περιοδικόν [σύγγραμμα].

Mevlâ, A. ὄν. sahip, κάτοχος, efendi, κύριος, Ταnrı, Θεός. || bakalım —ne eyler, = bakalım Tanrı ne eyler, ἂς ἰδωμεν τί θὰ κάμῃ ὁ Θεός.

Mevlâna, A. σύνθ. = ὁ κύριος ἡμῶν [τίτλος τοῦ Celâlüttini Rumi]. || —, [ἐν χρήσει καὶ μεταξὺ φίλων] κύριέ μου!

Mevlevî, A. ἐπθ. δερβίσης χορευτὴς τοῦ τάγματος τοῦ Celâlüttini Rumi.

Mevlit, A. ὄν. doğma, γέννησις [ἰδίᾳ τοῦ Μωάμεθ]. || —, = doğulan yer, τόπος γεννήσεως.

Mevlûd, A. μτχ. doğmuş, ὁ γεννηθείς. || —, ἡμέρα τῆς γεννήσεως ἰδίᾳ τοῦ Μωάμεθ.

Mevrit, A. ὄν. varılan yer, κατάλυμα, ὁδός. || —, τόπος προελεύσεως.

Mevrus, A. μτχ. miras kalmış, κληρονομικός.

Mevrut, A, μτχ. gelmiş, ὁ φθάς, ὁ ἀφικόμενος [εσφαλμένως ἀντὶ τοῦ varit].

Mevsim, A. ὄν. ὥρα τοῦ ἔτους, ἐποχή.

Mevsuf, A. ὄν. sıfatla tavsif edilen isim, τὸ οὐσιαστικὸν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐπιθέτου διοριζόμενον. || sıfat ve—, τὸ ἐπίθετον καὶ τὸ οὐσιαστικόν.

Mevsuk, A. μτχ. sağlam, ἀξιόπιστος, αὐθεντικός, θετικός.

Mevsukan, A. ἐπρ. inanılacak surette, θετικῶς, αὐθεντικῶς.

Mevsukiyet, A ὄν. doğruluk, sağlamlık, τὸ ἀξιόπιστον, ἡ αὐθεντικότης.

Mevsul, A. μτχ. kavuşmuş, birleşmiş, συνηνωμένος, ὁ εἰς ὃν ἀφίκετό τι. || ismi —, (γραμμ.) ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.

Meyt, A. ὄν. ölüm, θάνατος. || —i ebyez, = ak ölüm, θάνατος λευκὸς = αἰφνίδιος θάνατος.

Mevta, A. ὄν. ölü, νεκρ[ός]οί.

Mev'ut, A. μτχ. söz verilmiş, ὑπεσχημένος, προωρισμένος. || eceli—, = alın yazısı ölüm, θάνατος φυσικός, μοιραῖον τέλος.

Mevvaç, A. ἐπθ. çok dalgalı, τρικυμιώδης, κυματώδης.

Mevzi, A ὄν. yer, τόπος, θέσις [ἰδίᾳ στρατ.].

Mevzii, A. ἐπθ. yalnız bir yere mahsus olan, τοπικός.

Mevzu, A. μτχ. konulmuş, τεθειμένος. || —, ὄν. (λογ.) ὑποκείμενον. || —, τὸ ἀντικείμενον, ἤτοι τὸ θέμα τῆς ἐπιστήμης, βιβλίου κτλ.

Mevzuat, A. ὄν. πλθ. τοῦ προηγ. θέματα, ἀντικείμενα, ζητήματα.

Mevzubahs, A. σύνθ. bahs edilen şey, τὸ θέμα τοῦ λόγου. τὸ ζήτημα.

Mevzun, A. μτχ. ölçülü, uygun, tartılmış, ἐζυγισμένος. || —, = vezinli, ἔμμετρος. || —, (νομ.) σύμμετρος.

Mey, Π. ὄν. içki, μέθη, οἶνος, ποτόν.

Meyan, T. ὄν. (φ.) γλυκύρριζα. | — balı, γλυκύρριζα ἱσπανική.

Meyane, Π. ὄν. orta, ara, μέσον, διάστημα μεταξὺ δύο προσώπων ἢ πραγμάτων. || —mizde, = aramızda, μεταξὺ ἡμῶν.

Meydan, A. ὄν. açıklık, πλατεῖα, πεδίον. || —, καιρός, εὐκαιρία. || —da, = ortada, εἰς τὸ μέσον, ἤτοι φανερός, ἐναργής. || —a çıkmak, ἀποκαλύπτομαι, ἀνακαλύπτομαι. || —a çıkarmak, ἀποκαλύπτω, ἀνακαλύπτω, ἀποδεικνύω.

Meydanlık = meydan.

Meydan okumak, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) προκαλῶ.

Meydan vermek, T. ρμ. μτβ. (δοτ.) δίδω καιρόν, ἀφίνω τὸ στάδιον ἐλεύθερον.

Meyelan, A. ὄν. iğilme, κλίσις ἐδάφους κτλ. || —, (μτφ) συμπάθεια, ἀγάπη.

Meygede, Π. ὄν. içki yeri, meyhane, καπηλεῖον.

Meyhane, Π. ὄν. içki içilen yer, καπηλεῖον.

Meyhaneci, T. ὄν. içki satan, κάπηλος.

Meyil [meyl], A. ἀφ. bir tarafa iğilme, κλίσις ἐδάφους κτλ. || —, μτφ. κλίσις, συμπάθεια, ἔρως. || —, (κοσμογρ.) ἀπόκλισις.

Meyilli, T. ἐπθ. bir tarafa meyl etmiş, ὁ ἔχων κλίσιν, ὁ ἀποκλίνων.

Meyil etmek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) iğilmek, yünelmek, κλίνω, ἀποκλίνω. || —, = gönül vermek, (δοτ.) ρέπω, συμπαθῶ.

Meyil göstermek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) δεικνύω κλίσιν, συμπαθειαν.

Meyil vermek, T. ρμ. οὐδ. (δοτ.) δίδω κλίσιν, ροπήν, συμπαθῶ.

Meymenet, A. ὄν. uğur, mut, kut, αἴσιος οἰωνός, εὐτυχία.

Meymenetli, T. ἐπθ. uğurlu, kutlu, mutlu, yümünlü, yevmli, αἴσιος, εὐοίωνος, εὐτυχής.

Meymenetsiz, T. επθ. uğursuz, yümünsüz, ἀπαίσιος.

Meymenetsizlik, T. ὄν. uğursuzluk, yümünsüzlük, mutsuzluk, κακὸς οἰωνός, δυστυχία.

Meymun, A. μτχ. = meymenetli.

Meyus, A. ἐπθ. umutsuz, ἀπελπις, ἀπηλπισμένος. || —olmak, ἀπελπίζομαι. || —etmek, (αἰτ.) ἀπελπίζω.

Meyusane, Π. ἐπρ. umutsuzlukla, μετ' ἀπελπισίας.

Meyusen, A. ἐπρ. μετ' ἀπελπισίας.

Meyusiyet, A. ὄν. umutsuzluk, ἀπελπισία.

Meyva, Π. ὄν. yemiş, καρπός.

Meyvacı, T. ὄν. manav, ὀπωροπώλης.

Meyvadar, Π. ἐπθ. καρποφόρος.

Meyvahoş [meyvei hüşk], T. ὄν. kuru yemiş satılan yer, ξηρὸς καρπὸς καὶ ἡ ἀγορὰ τῶν τοιούτων.

Meyvalı, T. ἐπθ. καρποφόρος.

Meyvalık, T. ὄν. yemişlik, τόπος καρποφόρων δένδρων.

Meyvasız, T. ἐπθ. ἄκαρπος || —, (μφτ.) ἀνωφελής.

Meyyal, A. ἐπθ. ziyade meyl eden, pek istekli, λίαν ἐπιρρεπής.

Meyyit, A. ὄν. ölü, νεκρός, ἤτοι τὸ πτῶμα. || teşrihi—, νεκροψία.
Meyzin = müezzin.
Mezahim, A. ὄν. zahmetler, κόποι, μόχθοι, engeller, ἐμπόδια.
Mezahip, A. ὄν. mezhepler, θρησκεύματα. || —, αἱρέσεις ἢ φιλοσοφικὰ συστήματα, βλ. mezhep.
Mezalim, A. ὄν. zulümler, καταπιέσεις, βιαιότητες.
Mezamir, A. ὄν. mizmar, (μουσ.) αὐλοί. || —, ψαλμοὶ τοῦ Δαυΐδ.
Mezar, A. ὄν. sin, ölü yatağı, τάφος, μνῆμα. || — taşı, λίθος ἐπιτάφιος. || —kaçkını, ὁ ἐκ τοῦ τάφου ἀποδράς = σκελετός, ἐσχατόγηρος.
Mezarcı, T. ὄν. νεκροθάπτης.
Mezaristan, H. ὄν. kabristan, νεκροταφεῖον.
Mezarlık, T. ὄν. νεκροταφεῖον. || eski—, = suburgan.
Mezat, A. ὄν. artırma, πλειστηριασμός, δημοπρασία. || —malı = ucuz, πρᾶγμα εὐθηνόν.
Mezaya, A. ὄν. meziyetler, πλεονεκτήματα, προσόντα.
Mezbaha, A ὄν. kanara, βωμός, θυσιαστήριον. || —, σφαγεῖον.
Mezbele, A. ὄν. süpürüntülük, φορυτός.
Mezbur, A. μτχ. yukarda ismi geçmiş, εἰρημένος.
Mezc etmek, T. ρμ. (δοτ αἰτ.) karıştırmak, katmak, ἀναμιγνύω, ἀνακατόνω.
Mezç, A. ἀφ. katma, karıştırma, ἀνάμιξις, ἀνακάτωμα.
Meze, H. ὄν, ὀρεκτικόν. || —, (μτφ.) alay, ἀστεϊσμός, σκῶμμα.
Mezelenmek, T. ρμ. οὐδ. eğlenmek, τρώγω ὀρεκτικά. || —, (μτφ.) alay etmek, σκώπτω.
Mezellet, A. ὄν. alçaklık, aşağılık, χαμέρπεια, ἐξευτελισμός, ἐξουθένωσις.
Mezhep, A. ὄν. din, tutulan yol, δόγμα, δοξασία. || —, θρησκεία. || —, αἵρεσις, σύστημα φιλοσοφικόν. || —i sulbiyun, στερεολογία, ἰατρικὴ αἵρεσις ἀποδίδουσα τὰς αἰτίας τῶν παθῶν εἰς τὴν β ἁβιην τῶν στερεῶν. || —i mideviyun, γαστρικισμός.
Mezit, T. ὄν. (ἰχθ.) ἀμία ἡ ἀργυρόχρους.
Mezit, A. μτχ. artmış, çoğalmış, ηὐξημένος. || —, ὄν. αὔξησις. || —i dem, (ἰατρ.) αἱματοτροφία. || —ün fih. (γραμμ.) παράγωγος.
Meziyet, A. ὄν üstünlük, kıymet, πλεονέκτημα, προσόν, ἀρετή, ἀξία. || —, ὄν. κ. Ἀρετή.
Meziyetli, T. ἐπθ. üstün, kıymetli, ὁ ἔχων προσόντα, ἐνάρετος || —düdük, συρίκτρα θαυματουργός.
Mezkûr, A. μτχ. yukarda ismi geçmiş, εἰρημένος.
Mezleka, A. ὄν. kızak yeri, μέρος ἔνθα εξοκέλλει τις, τόπος ἀνηθικότητος.
Mezmum, A. ἐπθ. ayıplanmış, ἀξιόμεμπτος || ef'ali —e, = ayıplanan işler, πράξεις ἀξιοκατάκριτοι.
Mezraa, A. ὄν. tarla, ἀγρός.
Mazru, A. μτχ. ekilmiş, ἐσπαρμένος, καλλιεργημένος. || —, ὄν. ekin, σπαρτόν.
Mezruat, A. ὄν. ekinler, σπαρτά.
Mezun, A. ἐπθ. izinli, ὁ ἔχων ἄδειαν, ἀδειοῦχος. || —, ὁ ἔχων τὴν ἄδειαν τοῦ ἐξασκεῖν ἐπάγγελμά τι. || —, διπλωματοῦχος. || —, (νομ.) χειράφετος.
Merzuniyet, A. ὄν. izin, ἄδεια, ἐξουσιοδότησις. || —imtihanları, ἐξετάσεις τελειοφοίτων ἀνωτέρας σχολῆς.
Mi [= mi, mı, mu, mü], T. μόρ. ἐρωτ. ἐγκλινόμενον. || ben mi? ἐγώ; || gelir mi? ἔρχεται; || yazar mısın? γράφεις; || olur mu? γίνεται;
Mia, A. ὄν. barsak, ἔντερον. || —i rekik, = ince barsak, ἐπτὸν ἔντερον. || —i galiz = kalın barsak, παχὺ ἔντερον. || —i aver = kör barsak, τυφλὸν ἔντερον. || —i ezrak, κυανεντερῖτις. || —i mesariki, ἐντερομεσεντερικόν.
Miaî, A. ἐπθ. ἐντερικός.
Miat, A. ὄν. yüzler, ἑκατοντάδες. || —, ὁ χρόνος ἢ ὁ τόπος ὁ ὡρισμένος πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποσχέσεως ἢ συνεντεύξεως.
Mide, A. ὄν. kursak, στόμαχος. || iltihabi—, γαστρῖτις. || elemi—, γαστραλγία. || tesekkübü—, διάτρησις ἢ διάβρωσις τοῦ στομάχου || tazyiki—, στένωσις τοῦ στομάχου || —teferrühü, ἔλκωσις τοῦ στομάχου. || seyelâni—, γαστρικὸς κατάρρους
Midevî, A. ἐπθ. στομαχικός, πεπτικός.
Midhat, A. ὄν. ἔπαινος, ἐγκώμιον. || —, ὄν. κ. Ἀριστοφάνης.

Midilli, ὄν. κ Μιτυλήνη [νῆσος].
Midye ἢ midya, ἑλλ. ὄν. μύαξ κ. μύδι. || —, ὄν. κ. Μ.δεια [πόλις].
Miftah, A. ὄν. anahtar, κλείς
Miğfer, A. ὄν. talga, toğulga, κράνος, περικεφαλαία.
Mihir [mehr], A. ὄν. nikâh bedeli, γαμήλιος δωρεά.
Mihman, Π. ὄν. konuk, misafir, ξένος, ὁ ξενιζόμενος παρά τινι.
Mihmandar, Π. ὄν. ξεναγός
Mihnet, A. ὄν. görgü, sıkıntı, güçlük, zorluk, zahmet, yorgunluk, tasa, δοκιμασία, θλίψις, συμφορά. || —çekmek, ὑποφέρω δοκιμασίας, θλίψεις.
Mihnetkeş, Π. ἐπθ. ömrünü görgü ile geçiren, ὁ ὑποφέρων θλίψεις, δοκιμασίας.
Mihnetli, Τ. ἐπθ. görgülü, δυστυχής, πολυπαθής.
Mihnetzede, ΑΠ. ἐπθ. afetzede, ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ συμφορᾶς, τεθλιμμένος.
Mihrak, A. ὄν. (φυσ.) ocak, ἑστία. || —i zahirî, ἑστία κατ' ἔμφασιν || —i aslî, κυρία ἑσ. || —i hakikî, ἑσ. καθ' ὑπόστασιν || —ı müzdeviç, ἑσ. συζυγής. || —i talii müzdeviç, ἑσ. συζυγὴς ἐπὶ δευτερεύοντος ἄξονος.
Mihrap, A. ὄν. ἄμβων. || —, τὸ ἅγιον βῆμα
Mihriban, Π. ἐπθ. yâr, φίλος.
Mihrimah, Π. ὄν. κ. Ἑλένη, Ἕλλη, Μηνοδώρα.
Mihriye, A. ὄν. θ βλ. προηγούμενον.
Mihver, A ὄν. döndürek, ok, ἄξων || —, (γεωμ.) : —i tenazurü, ἄξων συμμετρικός. || —i deveran, ἄξων περιστροφῆς. || —i kebir, μέγας ἄξων || —i sağir, μικρὸς ἄξων. || —, (ἀνατ.) ἐπιστροφεύς, ὁ δεύτερος σπόνδυλος τοῦ τραχήλου. || —i halezoni üzn, ἄξων τοῦ κοχλίου τοῦ ὠτός.
Mikâp, A ἐπθ [ἀλγ. καὶ γεωμ.] κυβικός. || cezri—, κυβικὴ ρίζα.
Mikat, A ὄν. muayyen vakit ve yer, χρόνος ὡρισμένος, καιρὸς ἢ τόπος ὑποσχέσεως.
Mikta, A. ὄν. kesecek alet, τομεύς, κοπίς.
Miktar, A. ὄν. adet, ποσόν, ποσότης, δόσις. || ne—, = ne kadar? πόσος; || o—, = o kadar, τόσον. || bir—para, = biraz akça, ὀλίγα χρήματα.
Mikyas, A. ὄν. ölçü, ἐργαλεῖον καταμετρήσεως. || —, κλίμαξ γεωγραφική. || —ı matar = yağmur ölçüsü, βροχόμετρον. || —ı buhar, ἀτμομετρον. || —ı riyah = yel ölçüsü, ἀνεμόμετρον. || —ı nabz, σφυγμόμετρον. || —ı kahf, κρανιομετρον. || —ı rutube, ὑγρόμετρον. || —ı maiyat, ἀραιόμετρον κτλ.
Mil, A. ὄν. iğne, (χειρ.) μήλη. || —, σμίλη λιθοξόων. || —, = ok, πάσσαλος. || bahrî—, ναυτικὸν μίλιον, ἤτοι ἀπόστασις 1200 μέτρων. || coğrafî—, μίλιον γεωγραφ. ἀποστασις 3000 μέτρων. || berrî—, μίλιον τῆς ξηρᾶς, ἤτοι ἀποστασις 5000 μέτρων.
Milâdî, A. ἐπθ. ὁ ἀνήκων τῇ γεννήσει καὶ ἰδιᾳ τοῦ Χριστοῦ. || tarihî—, χριστιανικὴ χρονολογία.
Milât, A. ὄν. γεννησις. ἰδίᾳ ἡ τοῦ Χριστοῦ. || kablel—, = milâttan evvel, πρὸ Χριστου. || bad el—, = milâttan sonra, μετὰ Χριστόν.
Milâyim ἢ mülâyim, A. ἐπθ, yafaş, yavaş, γλυκύς, ἤπιος, προσηνής, πρᾶος. βλ. καὶ mülâyim.
Milâzım = mülâzım.
Milel, A. ὄν. milletler, ἔθνη
Milh, A. ὄν. tuz, ἅλας. || —i nişadır, = nişadır tuzu, ἀμμώνιον, ἀμμωνιακὸν ἅλας.
Millet, A. ὄν. ulus, bodon, kavm, ἔθνος, λαός. || —, θρησκευτικὸν δογμα. || Türk—i, = Türk ulusu, τὸ Τουρκικὸν ἔθνος.
Millettaş, Τ. ὄν. ulustaş, ὁμόφυλος, ὁμογενής.
Millî, A. ἐπθ. ulusa ait, ἐθνικός. || —tarih, = ulus tarihi, ἐθνικὴ ἱστορία. || —şiir, ἐθνικὴ ποίησις. || —bayram, = ulus bayramı, ἐθνικὴ ἑορτή.
Milliyet, A. ὄν. ulusluk, ἐθνισμός, φυλετισμός.
Milyon, Γαλλ. ὄν. bin kere bin, ἑκατομμυριον.
Mim, Τ. ὄν. işaret, στίγμα, σημεῖον. || —, ὑπόνοια. || —koymak, στιγματίζω.
Mimar, A. ὄν. kalfa, ἀρχιτέκτων. || —Sinan, ἀρχιτέκτων Sinan, (μτφ.) ὁ ἔχων ἀξιώσεις ἀνθρώπου εἰδότος τὰ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς [εἰρωνικῶς ἐπὶ πτωχύσαντος ἀσώτου].
Mimarî, A. ἐπθ. kalfalığa müteallik,

ἀρχιτεκτονικός. || tarzı—, ρυθμὸς ἀρχιτεκτονικός. || fennî—, ἡ ἀρχιτεκτονικὴ [τέχνη].

Mimarlık, T. ὄν. kalfalık, ἀρχιτεκτονική.

Mimber [minber], A. ὄν. hutpe okunan yer, ἄμβων.

Mimlemek, T. ρμ. μτβ. (αἰτ.) στιγματίζω, σημειῶ ὡς ὕποπτον.

Mimlenmek, T. ρμ. πθ. στιγματίζομαι. σημειοῦμαι ὡς ὕποπτος.

Mimli, T. ἐπθ. bellenmiş, gözden düşmüş, ἐστιγματισμένος, ὕποπτος.

Mina, Π. ὄν. μίλτος. || —, ὕαλος, ποτήριον. || —, οὐρανός.

Minare, A. ὄν. ışık verici, φάρος, μιναρὲς τεμένους. || —yi çalan kılıfını hazırlar, ρμ. ἐκεῖνος ὅστις θὰ κλέψῃ τὸν μιναρὲν προετοιμάζει τὴν θήκην του.

Minasıp, A. ἐπθ. yaraşıklı, şayan, yolunda, uygun, yakışır, καταλληλος, πρέπων, εὔλογος. || sureti —ede, καταλλήλως. || —görmek, θεωρῶ πρέπον, εὔλογον.

Mincihetin, A. σύνθ. bir bakıma göre, ὑπὸ μίαν ἔποψιν.

Mincik = mıncık.

Minder, T. ὄν. ἀνάκλιντρον, στρωμνή. || —altı, ἢ hasır altı, ὑπὸ τὸ μινδέρι ἢ ὑπὸ τὴν ψίαθον = αἴτησις μὴ λαμβανομένη ὑπ' ὄψιν = παραπέμπεται εἰς τὰς ἑλληνικὰς καλένδας. || —i sermek, ἐγκαθίσταμαι.

Mine, T. ὄν. μίλτος. || saat —si, πλὰξ ὡρολογίου.

Minelemek, T. ρμ. (αἰτ.) μιλτῶ.

Mineci, T. ὄν. μιλτουργός.

Mineli, T. ἐπθ. μεμιλτωμένος.

Minhaç. A. ὄν. cadde, λεωφόρος.

Mini mini, T. ἐπθ. küçücük, μικρότατος.

Mingü, T. ἐπθ. ölmez, ebedî, ἀθάνατος, αἰώνιος.

Mink, T. ὄν. tane, yem, hububat, κόκκος. πυρήν, τροφή, γεννήματα, σιτηρά.

Minkale, A. ὄν. zaviye çizmek aleti, (γεωμ.) ἀναγωγεύς.

Minkar, A. ὄν. gaga, ράμφος.

Minkarî, A. ἐπθ. gaga gibi, ραμφοειδής. || —, (ἀνατ.) κορακοειδής.

Minnet, A. ὄν. lûtuf, şükür, hamt, ὑποχρέωσις, εὐγνωμοσύνη || —, χάρις, εὐεργεσία.

Minnet etmek, T. ρμ. (δοτ.) εὐγνωμονῶ.

Minnettar, Π. ἐπθ. εὐγνώμων. || —olmak, εἶμαι εὐγνώμων, εὐγνωμονῶ.

Minşar, A. ὄν. biçki, testere, πριόνιον. || —i hasat, (χειρ.) πρίων πρὸς κοπὴν οὐρολίθων.

Minşarî, A. ἐπθ. πριονοειδής. || nabzı—, (ἰατρ.) σφυγμὸς ἑρπητικός.

Mintan, T. [π. nimten] ὄν. ἐπενδύτης βραχύς.

Minval, A. ὄν. tarz, yol, τρόπος, μέθοδος. || bu —üzre = bunun gibi, τοιουτοτρόπως.

Minyatür, Γαλλ. ὄν. μικρογραφία.

Mir, Π. ὄν. buyurgan, âmir, ἄρχων, ἀρχηγός. || —ahor ἀντὶ mirahır, κοινῶς imrohor, σταυλάρχης.

Miraç, A. ὄν. göge çıkma, ἀνάληψις.

Miralay, T. ὄν. συνταγματάρχης.

Miras, A. ὄν. κληρονομία. || —a konmak, κληρονομῶ.

Mirasçı, T. ὄν. κληρονόμος.

Mirasyedi, T. ὄν. ἄσωτος.

Mir'at, A. ὄν. gözgü, ayna, κάτοπτρον. || —i akise, ἀνάκλαστρον.

Mirî, Π. ὄν. devlete ait, τὸ δημόσιον ταμεῖον || arazii —ye, γαῖαι δημόσιοι.

Mirliva, Π. ὄν. ἀντιστράτηγος ἢ ὑποστράτηγος.

Mirsat, A. ὄν. pusu, σκοπιά. || —, = rasathane, ἀστεροσκοπεῖον.

Mirza, Π. ὄν. προτασσόμενον = κύριος: || —Ahmet, ὁ Α. ἐφένδης. || ἐπιτασσόμενον = βασιλόπαις: Ἀχμέτ—, ὁ βασιλόπαις Ἀχμέτ.

Mis = misk.

Misafir, A. ὄν. yolcu, konuk, ὁ φιλοξενούμενος, ξένος, ἐπισκέπτης. || —olmak, καὶ —kalmak, (δοτ.) φιλοξενοῦμαι. || —umduğunu değil, bulduğunu yer, ρμ. ὁ φιλοξενούμενος δὲν τρώγει ὅ,τι ἐλπίζει, ἀλλ' ὅ,τι εὑρίσκει. || — çarşafı, ὑποκριτης. || evlik (= ev sahibi) —i ne kadar tuzursa (= doyursa), —in gözü yolda olur, (ρμ.) ὅσον καὶ ἂν περιποιηθῇ ὁ οἰκοδεσπότης τὸν φιλοξενούμενον, πάλιν ὁ ἔξενος ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τὸν δρόμον. || ahmak— (= munduz konuk), evliğini (= ev sahibini) ağırlar, (ρμ.) ὁ ἠλίθιος φιλοξενούμενος περιποιεῖ-

ται τὸν οἰκοδεσπότην. || —ğelirse, kut gedirir ἢ —gelirse, kutu yunan (= kutu ile) gelir, (τρμ.) ἐὰν ἔλθῃ ἐπισκέπτης, φέρει εὐτυχίαν, ἢ ἐάν ἔλθῃ ἐπισκέπτης, ἔρχεται μὲ τὴν τύχην του. || —etmek, (αἰτ.) φιλοξενῶ. || —odasi, δωμάτιον ὑποδοχῆς. || —iniz olacağım, θὰ εἶμαι ξένος ὑμῶν, ἤτοι θὰ φιλοξενηθῶ ὑφ' ὑμῶν. || bize —oldu, ἐφιλοξενήθη ὑφ' ἡμῶν. || Ay dedeye —kalmak, φιλοξενοῦμαι ὑπὸ τῆς γραίας σελήνης = μένω ἐν ὑπαίθρῳ.

Misafirhane, Π. ὄν. han, konak, ξενών, πανδοχεῖον.

Misafirperver, Π. ὄν. ekmeğine koç adam, φιλόξενος.

Misafirperverlik, Τ. ὄν. φιλοξενία.

Misak, Α. ὄν. ant, sözleşme, ὅρκια, συμφωνία. || —i millî, ἐθνικὸς ὅρκος.

Misal, Α. ὄν. örnek, παράδειγμα. || —, παραβολή, παρομοίωσις. || —, = gibi, ὁμοίως, ὅμοιος.

Misil [misl], Α. ἐπθ. ὅμοιος, ἴσος. | —, ποσότης ἴση πρὸς ἄλλην. || iki—i, διπλάσιος.

Misilli ἢ misillû, Τ. σύνδ. gibi, ὡς, καθώς. || bu—, = bunun gibi, τοιοῦτος, οὕτω.

Misk, Α. ὄν. κοινῶς mis = yıpar, μόσχος || —gibi, κάλλιστα, ἐξαίρετα. || —otu, = papatya çiçeği, (φ.) ἀρτεμισία, ἀνθεμίς. || —sabunu, μοσχοσάπουνον.

Miskal, Α. ὄν. μέτρον βάρους [ἑνὸς καὶ ἡμίσεως δραμίου ἤτοι πέντε περίπου γραμμαρίων] πρὸς στάθμισιν πολυτίμων λίθων κτλ. || dostluk kantarla, alış veris —la, (τρμ.) ἡ μὲν φιλία μὲ τὸν στατῆρα, ἡ δὲ δοσοληψία μὲ τὸ ξάγι, ἤτοι ἡ μὲν φιλοφροσύνη ἀμέτρητος, ἡ δὲ δοσοληψία μετὰ φειδοῦς καὶ ἀκριβείας.

Mis keçisi, Τ. ὄν. (ζ.) μόσχος.

Mis kedisi, Τ. ὄν. μοσχογαλῆ.

Misket, Τ. ὄν. μοσχᾶτον. || —üzümü, μοσχοστάφυλον. || —, = şarapnel güllesi, σφαῖρα πυροβόλου τῶν 18 δραμίων.

Miskin, Α. ἐπθ. düşkün, pinti, uyuntu, zibidi, miyminti, πτωχός, ἄθλιος, ἐλεεινός. || —, = cüzam, λεπρός. || —, illeti, λέπρα.

Miskinane, Π. ἐπρ. pintilikle, ἀθλίως.

Miskinhane, Π. ὄν. cüzamhane, λεπροκομεῖον.

Miskinleşmek, Τ. ρμ. οὐδ. γίνομαι ἄθλιος. ἐλεεινός, κακορρίζικος.

Miskinlik, Τ. ὄν. ἔνδεια, κακορριζικιά. || —, λέπρα.

Misma, Α. ὄν. (ἰατρ.) στηθοσκόπιον.

Mismar, Α. ὄν. ensiz çivi, mıh, ἧλος, καρφίον.

Mismarî, Α. ἐπθ. σφηνοειδής. || hatti—, = mıh yazısı, γραφὴ σφηνοειδής.

Mispah, Α. ὄν. ışık, cerağ, φανός, λυχνία, δᾴς.

Mistar, Α. ὄν. cetvel, κανών, χάραξ, κ. ρίγα.

Misvak, Α. ὄν. diş fırçası, ὀδοντοψήκτρα.

Mişvar, Α. ὄν. tavır, gidiş, συμπεριφορά, ἦθος, διαγωγή.

Mitoloji, ἑλλ. ὄν. masallar, μυθολογία.

Mitralyoz, ἑλλ. ὄν. makinalı tüfek, salkım topu, μυδροβόλον. μυδραλιοβόλον.

Mitropolit, ἑλλ. ὄν. Μητροπολίτης. || Mitropolidan Cemaatı, ἡ ἱερὰ Σύνοδος.

Mitropolithane, Τ. ὄν. Μητρόπολις.

Miyan, Π. ὄν. orta, ara, μέσον, κέντρον. || —, = bel, ὀσφύς. || —, διάστημα μεταξὺ δύο προσώπων ἢ πραγμάτων, μεταξύ. || —ımızda, μεταξύ μας.

Miyanbeste, Π. ὄν. hazır, bel bağlamış, ὁ ἐζωσμένος τὴν μέσην, ἕτοιμος εἰς ὑπηρεσίαν.

Miyancı, Τ. ὄν. ὁ μεσολαβῶν, μεσίτης. || —, (μτφ.) μαστροπός.

Miyar, Α. ὄν. ayar edici, γνώμων, δοκιμαστήριον. || —ı hamızı kibritima, (χημ.) θειυδρομετρία.

Miyavlamak, Τ. ρμ. οὐδ. κρίζω ὡς ἡ γαλῆ.

Miyop, ἑλλ. ὄν. μύωψ.

Mizaç, Α. ὄν. yaradılış, huy, διάθεσις, ἰδιοσυγκρασία, ὑγιεία. || hadit ül—, = öfkeli, ὀξύθυμος. || tez—, ἀνυπόμονος.

Mizaçlı, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων κρᾶσιν, ἰδιοσυγκρασίαν. || tez— ὁ ὁρμητικῆς κράσεως, ἀνυπόμονος.

Mizaçsız, Τ. ἔπθ. keyifsiz, ἀδιάθετος, ἀσθενής.

Mizaçsızlık, Τ. ὄν. ἀδιαθεσία.

Mizah ἢ muzah, Α. ὄν. şaka, eğlenceli,

gülünçlü, ἀστεϊσμός, χαριεντισμός, || —, gazetesi, κωμικὴ ἐφημερίς.
Mizan, A. ὄν, ölçü, tartı, ağırlık, ζυγός, πλάστιγξ, μέτρον. || —, (ἀριθ.) βάσανος, δοκιμή. || —ülharare = termometre, derece, θερμόμετρον. || —ül hava, = barometre, βαρόμετρον. || —. μτφ.akıl, idrak, λογική. || —, Ζυγός [ἀστερισμὸς τοῦ Ζῳδιακοῦ].
Mizitra, ἑλλ. ὄν. taze lor peyniri, τροφαλίς.
Mizmar, A. ὄν. düdük, kaval, αὐλός, φλογέρα. || —. (ἀναρ.) γλωττίς.
Mih, Π. ὄν. çivi, ἧλος. || —kakma, καθήλωσις. || —sökme, ἀποκαθήλωσις. || —yazısı, σφηνοειδὴς γραφή.
Mihladız = mıknatıs.
Mihlamak, T. ρμ. (αἰτ.) çivilemek, καρφόνω.
Mihlanmak, T. ρμ. πθ. çivilenmek, καθηλοῦμαι. || —, (μτφ.) kıbırdamamak, μένω ἀκίνητος, καρφωμένος.
Mihlı, T. ἐπθ. çivili, καρφωμένος, καθηλωμένος, προσηλωμένος.
Mıknatıs, A. [ἑλλ.] ὄν. mihladız, μαγνήτης. || —semti, (φυσ.) ἀζιμούθ.
Mıknatısî, A. ἐπθ. μαγνητικός. || kuvvei —ye, δύναμις μαγνητική, μαγνητισμός.
Mıknatısiyet, A. ὄν. μαγνητισμός.
Mıncık, T. ὄν. ὄνυξ ζώου, ὡς τῆς γαλῆς. || —, πρᾶγμα πεπιεσμένον, ζουλημένον.
Mıncıklamak, T. ρμ. (αἰτ.) πιέζω, ζουλῶ. θλίβω || —, (μτφ.) τυραννῶ.
Mıntaka, A. ὄν. [κυρ. καὶ μτφ.] ζώνη. || —, (ἀστρ.) κύκλος ζῳδιακός, || müncemit —, = donmuş—, κατεψυγμένη ζώνη. || mutedil—, = yumuşak—, εὔκρατος ζώνη. || —ı hare, = sıcak—, διακεκαυμένη ζώνη.
Mırdar = mundar.
Mırıldamak = mırıldanmak.
Mırıldanmak, T. ρμ. οὐδ. somurdanmak, homurdanmak, μουρμουρίζω, ψιθυρίζω, ὑποτονθορίζω,
Mırıltı, T. ὄν. hırıltı, μουρμουρισμός, γογγυσμός δυσαρέσκεια.
Mırmır = mırıltı.
Mırmır etmek = mırıldamak.
Mırmırık, T. ὄν. boza, μεθυστικὸν ποτὸν ἐκ κέγχρου.
Mısır, A. ὄν. ἄστυ. || —, Αἴγυπτος. || —buğdayı = kokoroz = ἀραβόσιτος. || —tavuğu, = baba hindi, ἰνδικὴ ὄρνις. || —çarşısı, Αἰγυπτιακὴ ἀγορὰ = ὄνομα ἀγορᾶς ἐν Κωνσταντινουπόλει.
Mısırlı, A. ὄν. ἢ ἐπθ. Αἰγύπτιος.
Mıskal, T. ὄν. σίρυγξ [μουσ. ὄργ.]. || —, στιλβωτήρ.
Mısra, A. ὄν. ἡμιστίχιον. || —, (φ. ἱστ.) βαλβίς. || —, = kapı kanadı, θυρόφυλλον.
Mısrî = Mısırlı.
Mıstak, A. ὄν. ἀξίωμα, ἀπόφθγμα.
Mışmış, A. ὄν. zerdalı, βερύκοκκον τὸ πικροπύρηνον.
Mıymıntı, T. ἐπθ. uyuşuk, mızmız, miskin, zibidi, νωθρος, ἀδέξιος.
Mızıka, T. ὄν. [ἑλλ.] musiki, μουσική.
Mızmız, T. ἐπθ. beceriksiz, mıymıntı, νωθρός, βραδυκίνητος.
Mızmızlık, T. ὄν. beceriksizlik, νωθρότης.
Mızrak, A. ὄν. kargı, süngü, sinan, λόγχη. || —çuvala sığmaz, (πρμ.) ἡ λόγχη δὲν χωρεῖ εἰς τὸν σάκκον = πρᾶγμα ὅπερ δὲν κρύπτεται.
Mızraklı, T. ἐπθ. ἢ ὄν. kargılı, λογχοφόρος.
Mızrap, A. ὄν. πλῆκτρον [τῶν χορδῶν μουσικοῦ ὀργάνου].
Mobilya = mefruşat.
Moğol, ὄν. κ. Μογγόλος.
Mola, Ἰτ. ὄν. ἀνάπαυλα || —etmek ἢ —vermek, κάμνω μικρὰν ἀνάπαυσιν καθ' ὁδόν || sia—, τὸ κινεῖν ὀλίγον ἐμπρὸς ἢ ὀπίσω τὰς κώπας. || heya — καὶ tira—, ἐπιφώνημα πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐργατῶν.
Molla, A. ὄν. διδάκτωρ τῆς Μουσουλμανικῆς θεολογίας, θεολόγος. || —. σοφός. || —, κύριος.
Moloz, T. ὄν. χάλικες ἐν χρήσει ἐν τῇ οἰκοδομῇ τοίχου κτλ.
Mor, T. ἐπθ. ἰόχρους, πελιδνός. || mos—, πελιδνότατος.
Mora, ὄν. κ. Πελοπόννησος, Μωρέας, συνεκδ. Ἑλλάς.
Morarmak, T. ρμ. οὐδ. καθίσταμαι ἰόχρους ἢ πελιδνός.
Morartmak, T. ρμ. (αἰτ.) καθιστῶ τι ἰόχρουν.
Moralı, T. ἐπθ. Πελοποννήσιος, συνεκδ. Ἕλλην.
Morlaşmak = morarmak.
Morluk, T. ὄν. πελιδνότης.

Moruk, T. ἐπθ. μεσῆλιξ. || —, = kart, geçkin, γέρων νεάζων.
Moskof, ὄν. κ. Ρωσία, Ρῶσος, Ρωσικός.
Moskoflu, T. ὄν. ἢ ἐπθ. Ρῶσος, Μοσχοβίτης.
Mostra = örnek.
Mönküz, T. ὄν. boynuz, κέρας. || —, otu, ἑλλέβορος, βλ. boynuz.
Mönküzlü, T. ἐπθ. boynuzlu, κερασφόρος, κτλ., βλ. boynuzlu.
Mönküzsüz, T. ἐπθ. boynuzsuz, ἀκέρατος. || —koyun, προβατον ἀκέρατον, μτφ. πρᾶος, ἥπιος.
Muabbir, A. ὄν. duş yorucu, ὀνειροκρίτης.
Muaccel, A. μτχ. ἀπρόθεσμος, ἄμεσος. προκαταβολικός,
Muaccele, A. ὄν. aylığa karşı peşin alınan akça, προκαταβολή.
Muaccelen, A. ἐπρ. προκαταβολικῶς, ἀπροθέσμως.
Muacciz, A. ἐπθ. yılışık, bıktırıcı, yapışkan, ὀχληρός.
Muaccizlik, T. ἀφ. yılışıklık, bıktırıcılık, ὀχληρότης.
Muaddel, A. πθ. μτχ. düzeltilmiş, διορθωμένος, τροποποιημένος, μετερρυθμισμένος.
Muaddele, A. θ. τοῦ προηγ. μετερρυθμισμένη.
Muaddil, A. μτχ. doğrultan, ὁ ἐξομαλύνων, ὁ τροποποιῶν.
Muadele, A. ἀφ. iki şey arasındaki beraberlik,ἰσορροπία. || —, (ἀλγ.) ἐξίσωσις. || —i adediye, ἀριθμητικὴ ἐξίσωσις. || — i harfiye, ἀλγεβρικὴ ἐξίσωσις. || —i meşruta, ἐξίσωσις συνυπάρχουσα.
Muadil, A. ἐπθ. beraber, müsavi, ἀντίστοιχος, ἰσοδύναμος, ἰσόρροπος. || —, (ἀλγ., γεωμ.) ἰσοδύναμος.
Muaf, A. ἐπθ. bağışlanmış, ἀπηλλαγμένος. || —, ἀσύδοτος, ἀτελής.
Muafiyet, A. ὄν. affedilme, bağışlama, ἀσυδοσία.
Muahaza, A. ἀφ. azarlama, sorgu, ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις, ἔλεγχος, κατάκρισις, μομφή. || —etmek, ἐπιτιμῶ, ἐπικρίνω, ψέγω, ἐλέγχω κτλ. || — (νομ.) θεωρῶ ὑπεύθυνον, ἐκβιάζω.
Muahazat, A. πλθ. τοῦ προηγ. || —ı vicdaniye, τύψεις συνειδότος.
Muahede, A. ἀφ. iki devlet arasındaki misak, συνθήκη, σύμβασις.
Muahedename, A. ὄν. τὸ ἔγγραφον τῆς συνθήκης.
Muahhar, A. μτχ. sonraya, geriye kalmış, ὑστερόχρονος, μεταγενέστερος, τελευταῖος.
Muahit, A. ἐπθ. ὁ συνάπτων συνθήκην, ὁ συνθηκολογήσας.
Muakit, A. μτχ. σύμμαχος, ὁ συνθηκολογήσας, ὁ συμβληθείς.
Mualecat, A. ὄν. emler, φάρμακα.
Mualece, A. ἀφ. em, νοσηλεία, θεραπεία.
Muallâ, A. ἐπθ. yüksek, yüce, ὑψηλός. ἔξοχος. || —, ὄν. κ. Μακρίνα.
Muallâk, A. μτχ asıntıda olan, ἀνηρτημενος, ἐκκρεμής, μετέωρος.
Muallel, A. μτχ. sebepli, ὁ στηριζόμενος ἐπί τινος λογου, αἰτίας, προφάσεως.
Muallem, A. μτχ. öğretilmiş, δεδιδαγμένος. μεμορφωμενος.
Muallim, A. ὄν. okutucu, διδάσκαλος. || —mektebi, διδασκαλεῖον. || Edebiyat—i, διδάκτωρ τῆς φιλολογιας.
Muamelât, A. πλθ. τοῦ muamele.
Muamele, A. ἀφ. iş, kullanma, karşılıklı iş, πρᾶξις, διατύπωσις, συμπεριφορά, τρόπος || kayit—si, πρωτοκόλλησις.
Muameleci, T. ὄν. ἢ ἐπθ. κερδοσκόπος, τοκιστής. || —, διεκπεραιωτής.
Muamma, A. ὄν. bilmece, αἴνιγμα. || —, (μτφ.) karışık iş, πρᾶγμα ἀνεξήγητον.
Muammer, A. ἐπθ. çok yasamış, μακρόβιος. || —olmak, = çok yaşamak, ζῶ, ἀκμάζω. || —, ὄν. κ. Εὐρυβιάδης, Πολύβιος, Πολυχρόνης, Πολυζώης.
Muanaka, A. ἀφ. kucaklaşma, ἀγκάλιασμα,
Muanit, A. ἐπθ. inatçı, ἰσχυρογνώμων.
Muannit, A. ἐπθ. inatçı, ἐπίμονος [ἄνθρωπος, νόσος].
Muanven, A. μτχ. ünlü, τιτλοφορούμενος.
Muaraza = maraza.
Muarefe, A. ὄν. tanışma, bilişme, γνωριμια, γνῶσις.
Muareke, A. ὄν. kavga döğüşme, vuruşma, μάχη, πόλεμος.
Muarız, A. ἐπθ. karşı gelen, ὁ ἐναντίος, ἀντίπαλος. || —, ἀντίδικος. || —, ὁ ἀνθιστάμενος.

Muarra, A. ἐπθ. çıplak, γυμνός, ἀπηλλαγμένος.
Muarref, A. μτχ. belli, malûm, ἐξηγημένος, ὡρισμένος. || —, (γραμμ.) ἔναρθρος.
Muarrep, A. ἐπθ. araplaştırılmış, ἐξηραβισμένος.
Muaseret, A. ἀφ. devire uyma, συγχρονισμός.
Muasır, A. ἐπθ. ayni devirde yaşamış olan, σύγχρονος.
Muasırin, A. πλθ. τοῦ muasır, οἱ σύγχρονοι.
Muaşaka, A. ἀφ. sevişme, ἔρως ἀμοιβαῖος.
Muaşeret, A. ἀφ. birlikte iyi geçinme, συμβίωσις.
Muatebe, A. ἀφ. darılma, tekdir, ἐπιτίμησις, ἐπίπληξις.
Muatep, A. μτχ. tekdir edilen, ὁ ἐπιτιμώμενος, ἐλεγχομενος.
Muattal, A. μτχ. bırakılmış, ἄκυρος, παρημελημένος. || —, = işsiz, boş, ἀργός, ἄχρηστος.
Muattar, A. μτχ. güzel kokulu, εὐώδης.
Muavaza, A. ἀφ. değiş tokuş, ἀνταλλαγή, συναλλαγή. || —, τέχνασμα ἐκ συνεννοήσεως διὰ κερδοσκοπίαν.
Muavazaten, A. ἐπρ. ὡς ἀντάλλαγμα.
Muavedet, A. ἀφ. dönüş, ἐπιστροφή.
Muavenet, A. ἀφ. yardım, βοήθεια, ἐπικουρία. ἀρωγή, συναντίληψις. || —etmek, (δοτ.) συναντιλαμβάνομαι, βοηθῶ.
Muavin, A. ὄν. ἢ ἐπθ. yardımcı, yamak, βοηθός, ἐπίκουρος, ἀρωγός. || Vali—i, βοηθὸς νομάρχου. || mual-lim—i, ὑφηγητής. || müdür—i, ὑποδιευθυντής.
Muavinlik, T. ὄν. yardımcılık, ἡ θέσις, τὸ ἔργον τοῦ βοηθοῦ.
Muavveç, A. ἐπθ. çarpık, iğri, κυρτός, στρεβλός. || sathı—, καμπύλη. ἐπιφάνεια.
Muayede, A. ἀφ. bayramlaşma, ἀμοιβαῖα συγχαρητήρια ἐπὶ ἑορτῇ.
Muayene, A. ἀφ. araştırma, gözden geçirme, ἐξέτασις, ἐξακρίβωσις, αὐτοψία [ἰατροῦ κτλ.]. || —, ἐπιθεώρησις.
Muayene etmek, T. ρμ. (αἰτ.) παρατηρῶ, ἐξετάζω.
Muayenehane, ΑΠ. ὄν. ἰατρεῖον.
Muayip, A. ὄν. ayıp şeyler, ἐλαττώματα, ἐλλείψεις.
Muayyebat, A. ὄν. ayıplanan şeyler, πράξεις κακιζόμεναι, ὡς ἀσχημίαι, ἀναίδειαι κτλ.
Muayyen, A. μτχ. belli, ὁ ὡρισμένος, ὁ προσδιωρισμένος. || gayri—, = belirsiz, ἀπροσδιόριστος.
Muayyip, A. μτχ. ayıplayan, ὁ κακίζων. ὁ κατακρίνων.
Muazzam, A. ἐπθ. büyük, iri, μέγας, σεβαστός. || —devletler, αἱ Μεγάλαι Δυναμεις.
Muazzep, A. μτχ. sıkıntıda bulunan, τυραννούμενος, βασανιζόμενος, κολαζόμενος. || —etmek, (αἰτ.) βασανίζω. || —olmak, τυραννοῦμαι, βασανίζομαι.
Muazzez, A. μτχ. çok sevgili, τετιμημένος, δεδοξασμενος, προσφιλής. || —, ὄν. κ. Ἐρασμία.
Mubah, A. ἐπθ. helâl, θεμιτός.
Mubahase, A. ἀφ. sözleşme, συζήτησις. || —etmek, συζητῶ, διαφιλονεικῶ.
Mubalâğa, A. ἀφ. büyütme, ifrat, ὑπερβολή, μεγαλοποίησις. || ismi—, ἐπίθετον ὑπερθετικόν. || —ile, καθ' ὑπερβολήν.
Mubalâğacı, T. ὄν. mubalâğayı seven, ὑπερβολικός, ἤτοι ὁ ἀγαπῶν τὰς ὑπερβολάς.
Mubalâğa etmek, T. ρμ. οὐδ. (β' δοτ.) μεγαλοποιῶ, κάμνω ὑπερβολήν.
Mubalâğalandırmak = mubalâğa etmek.
Mubalâğalı, T. ἐπθ. büyütülmüş olan, ὑπερβολικός. || —söz, λόγος ὑπερβολικός. || —haber = büyütülmüş salık, εἴδησις ὑπερβολική.
Mubalâğasız, T. ἐπθ. ἢ ἐπρ. ἄνευ ὑπερβολῆς.
Mubarek, A. ἐπθ. uğurlu, kutlu, εὐλογημένος, ἅγιος, αἴσιος, εὐτυχής. || yevmi—, = kutlu gün = εὐλογημένη ἡμέρα. || ıdı —, = kutlu bayram, εὐλογημένη ἑορτή. || —ola, εἴη αἴσιον. || bayramınız —olsun = Bayramınız kutlu olsun, τὸ Βαϊράμιον εἴη αἴσιον. || a—! ὦ εὐλογημένε!
Mubassır, A. ὄν. gözetici, bekleyici, ὁ προσέχων. || —, ἐπιμελητὴς σχολῆς.
Mubayaa, A. ἀφ. satın alma, τὸ ἀγοράζειν, ἀγορά.

Mubayaacı, T. ὄν. μεσίτης χρεωγράφων ἐν χρηματιστηρίῳ.
Mubayaa etmek, T. ρμ. satın almak, (αἰτ.) ἀγοράζω.
Mubet ἢ mubit, Π. ὄν. bilgili, σοφός, περίνους. || —, ἱερεὺς τῆς θρησκείας τοῦ Ζωροάστρου.
Mucibince, T. ἐπρ. ἢ ber mucip, κατὰ τὰ ἀπαιτούμενον τοῦ... ἤτοι δυνάμει, συνωδά, συμφώνως πρὸς τὸ...
Mucip, A. μτχ. icap eden, πρόξενος, αἴτιος. || —i memnuniyet, πρόξενος εὐχαριστήσεως. || —i mes'uliyet, πρόξενος εὐθύνης. || —olmak, προξενῶ ἐπιφέρω.
Mucir, A. μτχ. kiraya veren, ὁ δίδων ὑπ' ἐνοίκιον, ἐκμισθωτής.
Mucit, A. ὄν. yeni bir şey çıkaran, ἐφευρέτης, ὁ ἐπινοητής. || —, ὁ δημιουργός.
Mucitlık, T. ὄν. ἐφεύρεσις, ἐπινόησις.
Muciz, A. ἐπθ. kısa, σύντομος, λακωνικός.
Mucizat, A. ὄν. θαύματα.
Mucize, A. ὄν. hayrette bırakıcı şey, θαῦμα.
Mucur, T. ὄν. kömür süpürüntüsü, ὑποστάθμη ἄνθρακος.
Mudarebe, A. ἀφ. dövüşme, ῥῆξις, διαπληκτισμός.
Mudil, A. ἐπθ. çok zor iş, δύσκολος. || —, πλάνος.
Mudilât, A. ὄν. ağır ve büyük işler, ὑποθέσεις δύσκολοι, σπουδαῖαι.
Mufarekat, A. ἀφ. ayrılma, ἀποχωρισμός, ἀπομάκρυνσις, ἀναχώρησις.
Mufarekat etmek, T. ρμ. (ἀφαιρ.) ayrılmak, ἀποχωρίζομαι. || —, ἀναχωρῶ.
Mufassal, A. μτχ. uzun uzadıya, ἐκτενής, λεπτομερής.
Mufassalan, A. ἐπρ. διεξοδικῶς, ἐν ἐκτάσει.
Mufat, A. ὄν. mana, ἔννοια [ἐγγράφου].
Muğ, Π. ὄν. ateşperest, μάγος, πυρολάτρης. || —, = içki satıcı, οἰνοπώλης. || —, παῖς ὑπηρέτης καπήλου, κεραστής [Γανυμήδης].
Muğaddi, A. ἐπθ. besleyici, θρεπτικός [ἐπὶ τροφῆς].
Muğalâta, A. ἀφ. şaşırtma, παραπλάνησις. || —, ὄν. σόφισμα.
Muğanni, A. ἐπθ. yırlayıcı, ἀοιδός, ψάλτης.
Mugayir, A. ἐπθ. uygun olmıyan, ἐναντίος, ἀπάδων, διάφορος. || —, ἰσοδυναμεῖ τῇ *παρά*. || kanuna—, παράνομος.
Mugayyer, A. μτχ. değiştirilmiş, μεταβεβλημένος, τροποποιημένος, ἠλλοιωμένος.
Muğber, A. ἐπθ. gücenmiş, δυσηρεστημένος. || —, = tozlu, κονιορτώδης. || —etmek = gücendirmek, δυσαρεστῶ. || —olmak = gücenmek, δυσαρεστοῦμαι.
Muğfel, A. μτχ. aldanmış, παραπλανηθείς, ἀπατηθείς.
Muğfil, A. μτχ. aldatan, ὁ ἀπατῶν, παραπλανῶν.
Muğlâk, A. ἐπθ. anlaşılması güç, karışık, örtülü, ἀσαφής, δυσνόητος. || —bir ifade = karışık söz, λόγος ἀσαφής.
Muğpeçe, Π. ὄν. dilber çocuk, παῖς θελκτικός, εὐειδής. || —, παῖς ὑπηρέτης καπήλου [Γανυμήδης], βλ. muğ.
Muh, A. ὄν. ilik, ἐγκέφαλος, μυελὸς ὀστῶν. || —u şevkî, = murdar ilik, νωτιαῖος μυελός.
Muhabbet, A. ὄν. sevgi, ἀγάπη, φιλία. || —, = sevda, ἔρως. || —, = konuşma, συνδιάλεξις, συνομιλία. || —bağlamak (δοτ.) συμπαθῶ.
Muhabbet etmek, T. ρμ. (β΄ γεν.) eğlenmek, διασκεδάζω. || —, συνομιλῶ, συνδιαλέγομαι.
Muhabbetli, T. ἐπθ. sevgili, ἀγαπητός, προσφιλής.
Muhabbetsiz, T. ἐπθ. sevgisiz, ὁ μὴ ἔχων ἀγάπην, κ. γρινιάρης.
Muhabbetsizlik, T. ὄν. δυσαρέσκεια, κ γρίνια.
Muhabere, A. ἀφ. mektuplaşma, ἀλληλογραφία, ἀνταπόκρισις. || —etmek, (β΄ γεν.) ἀλληλογραφῶ μετά τινος.
Muhabir, A. ὄν. ἀνταποκριτής, βλ. καὶ muhbir.
Muhaceme, A. ἀφ. üşüşme, ἔφοδος, ἐπίθεσις, ἐφόρμησις. || —i ahlât, = beyine kan damlaması, (ἰατρ.) συμφόρησις.
Muhaceret, A. ἀφ. göç, hicret, μετανάστευσις.
Muhaceret etmek, T. ρμ. (δοτ.) hicret etmek, μεταναστεύω.

Muhacir, A. ὄν. göçen, μετανάστης [ἐπὶ Μουσουλμάνων· οἱ ξένοι λέγονται mülteci, πρόσφυγες].
Muhaddep, A. ἐπθ. kambur, tümsekli, κυρτός. || —üt tarafeyn = iki tarafı tümsekli, (γεωμ.) ἀμφίκυρτος [ἐπὶ φακῶν].
Muhafaza, A. ἀφ. koruma, προάσπισις, φύλαξις, ὑπεράσπισις, διαφύλαξις, προστασία. || —, = saklama, διατήρησις. || —etmek, προφυλάττω, προστατεύω, διατηρῶ, ὑπερασπίζω.
Muhafazakâr, Π. ὄν. ἢ ἐπθ. συντηρητικός, ὁ ἀνήκων εἰς τὸ κόμμα τῶν συντηρητικῶν.
Muhafazalı, Τ. ἐπθ. ἀσφαλής.
Muhaffef, A. μτχ. hafifleştirilmiş, ὁ ἐλαφρυνθείς.
Muhafız, A. ἐπθ. koruyucu, φύλαξ. || —, ὄν. φρούραρχος.
Muhafızlık, Τ. ὄν. φρουραρχία.
Muhakeme, A. ἀφ. duruşma, διαδικασία. || —, = iyi düşünce, κρίσις, ἡ δύναμις τοῦ σκέπτεσθαι. || bil—, διὰ διαδικασίας. || bilâ—, ἄνευ διαδικασίας. || kuvvei—, (λογ.) ἡ δύναμις τῆς κρίσεως. || bad el—, μετὰ διαδικασίαν. || usulü—, δικονομία.
Muhakeme etmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) yargılamak, δικάζω. || —, κρίνω.
Muhakkak, A. ἐπθ. gerçek, doğru, ἀποδεδειγμένος, βέβαιος. || —, ἐπρ. ἐξάπαντος.
Muhakkakan, A. ἐπρ. βεβαίως.
Muhakkar, A. μτχ. alçalmış, ἐξηυτελισμένος.
Muhakkik, A. ἐπθ. ὁ ἐξακριβῶν, σοφός, βαθύνους. || —, ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν sofî [θεοσόφων, μυστικιστῶν], ἄνθρωπος ἐξακριβώσας ὅτι μόνον ὁ Θεὸς εἶναι ἡ πηγὴ ὅλων.
Muhakkir, A. ἐπθ. alçaklatan, ὁ ἐξευτελίζων.
Muhal, A. ἐπθ. mümkün olmıyan, ἀδύνατος, ἀδύνατον, ἄτοπος, παράλογος.
Muhalefet, A. ἀφ. yavlık, uyuşmama, ἀντίστασις, ἐναντιότης, ἀντιπολίτευσις, ἀντίπραξις.
Muhalefet etmek, Τ. ρμ. (δοτ.) karşı komak, ἐναντιοῦμαι, ἀντιτείνω, διαφωνῶ.
Muhalesat, A. ἀφ. yârlık, εἰλικρίνεια, φιλία. || teyidi—, προσρήσεις. || tezyidi—eylerim, ὑποβάλλω τὰ σέβη μου.
Muhalif, A. ἐπθ. zıt, yatlı, yav, ἐναντίος, ἀντιπολιτευόμενος. || —, ἀντίπαλος.
Muhallebi, Τ. ὄν. γλύκισμα ἐκ γάλακτος καὶ ὀρυζαλεύρου. || —çocuğu, μαμμόθρεπτος.
Muhallef, A. μτχ. tereke, ὁ ἀφεθεὶς ὡς κληρονομία. || —, = yemin etmşi, ὁρκισθείς.
Muhami, A. ὄν. dava vekili, δικηγόρος.
Muhammedî, A. ἐπθ. Müslüman, Μωαμεθανός.
Muhammes, A. ἐπθ. beş köşeli, (γεωμ.) πεντάγωνον. || —, = beş mısralı kıt'a, πεντάστιχον, ἤτοι ποίημα οὗ ἑκάστη στροφὴ ἔχει πέντε ἡμιστίχια. || —, πενταπλοῦς, πενταπλάσιος. || —, (βοτ.) πενταμερής.
Muhammet, A. μτχ. δεδοξασμένος. || —, ὄν. κ. Μωαμεθ ὁ προφήτης. || —, ὡς ὄν. κ. ἄλλων προφέρεται Mehmet, βλ. λέξιν.
Muhammin, A. ὄν. tahminci, ἐκτιμητής.
Muhamminlik, Τ. ὄν. τὸ ἔργον τοῦ ἐκτιμητοῦ.
Muhannes, A. ἐπθ. korkak, ἄνανδρος, δειλός. || —, γυναικοπαθής, κύναιδος.
Muharebe, A. ἀφ. savaş, çarpışma, μάχη, πόλεμος. || —etmek, (β΄ γεν.) μάχομαι, πολεμῶ. || —ilân etmek, κηρύττω, πόλεμον.
Muharip, A. ἐπθ. çarpışan, ὁ μαχόμενος, ὁ πολεμῶν. || —, ἐμπόλεμος. || —, = savaşçı, πολεμιστής, μάχιμος, μαχητής.
Muharref, A. ἐπθ. değiştirilmiş, παρηλλαγμένος, παραπεποιημένος [ἔγγραφον κτλ.]. || —, ὁ κατηγορούμενος ὡς παλίμπαις.
Muharrem, A. ἐπθ. ἀπηγορευμένος. || —, ὁ πρῶτος μὴν τοῦ σεληνιακοῦ ἔτους.
Muharrer, A. μτχ. yazılı, γεγραμμένος. || berveçhi—, = yazılı olduğu gibi, καθ' ἃ γέγραπται.
Muharrerat, A. ὄν. yazılı şeyler, ἔγγραφα.
Muharrik, A. ἐπθ. kımıltadıcı, ὁ κινῶν. || —, = ayaklandırıcı, ὑποκινητής. || —, (φυσ.) κινητήριος. || —, (ἀνατ.) κινητήρ. || —asap, φάρμακον νευροκινητικόν.

Muharrip, A. ἐπθ. yıkan, harap eden, καταστρεπτικός.
Muharrir, A. ὄν. yazan, συγγραφεύς, συντάκτης.
Muharri , A. ἐπθ. azdıran, (ἰατρ.) ἐρεθιστικός.
Muhasama [...me[, A. ἀφ. yavlık, ἀμοιβαία ἐχθροπραξία, ἔχθρα.
Muhasara, A. ἀφ. bir yeri kuşatma, πολιορκία. || —etmek, (αἰτ.) πολιορκῶ.
Muhasebe, A. ἀφ. alıp verecek, λογαριασμός, ἐξέλεγξις λογαριασμῶν.
Muhasebeci, T. ὄν. λογιστής. || —, λογιστὴς ὑπουργείου, ὁ λογιστὴς νομαρχίας = defterdar, ὁ λογιστὴς ὑποδιοικήσεως = mal müdürü.
Muhasip, A. ἐπθ. muhasebeci, λογιστής.
Muhasım, A. ἐπθ. yav, yağı, ağyâr, ἐχθρός, ἀντίπαλος. || —, (νομ.) ἀντίδικος.
Muhasımane, A. ἐπρ. yağıca, ἐχθρικῶς.
Muhasır, A. ἐπθ. kuşatan, πολιορκητής.
Muhassal, A. μτχ. toplanılmış, εἰσπεπραγμένος, συνηγμένος. || —, ἐπρ. συνελόντι εἰπεῖν, ἑνὶ λόγῳ.
Muhassas, A. μτχ. ayrılmış, tahsis olunmuş, προσδιωρισμένος, εἰδικευμένος.
Muhassasat, A. ὄν. aylık v. s. μισθοδοσίαι, σιτηρέσια κτλ. || —, ἐπιχορήγησις.
Muhassenat, A. ὄν. güzel işler, πλεονεκτήματα, ὠφέλειαι, ἀγαθά, ἀρεταί.
Muhassıl, A. ἐπθ. ὁ συνάγων, ὁ εἰσπράττων. || —, (φυσ.) παραγωγός. || —ı elektrik, ἠλεκτροπαραγωγός. || —ı hararet, θερμοπαραγωγός.
Muhat, A. μτχ. kuşatılmış, çevrilmiş, περικυκλωμένος, περιτριγυρισμένος. || —, ὄν. sümük gibi şeyler, βλέννα, κ. γλίνδζα. || seyelani—, φλεγματικὸς κατάρρους, κόρυζα.
Muhatap, A. πθ. μτχ. ὁ πρὸς ὃν ἀποτείνεταί τις. || —, (γραμμ.) ikinci şahıs, τὸ β΄ πρόσωπον.
Muhatara, A. ὄν. tehlike, korku, κίνδυνος.
Muhataralı, T. ἐπθ. korkulu, ἐπικίνδυνος.
Muhatarasız, T. ἐπθ. korkusuz, ἀκίνδυνος.
Muhatî, A. ἐπθ. sümük gibi şey, βλεννώδης, μυξώδης, βλ. muhat.
Muhatıp, A. μτχ. ὁ ἀποτείνων τὸν λόγον, ὁ λαλῶν.
Muhavere, A. ἀφ. konuşma, συνομιλία, συνδιάλεξις. || —etmek, (β΄ γεν.) συνδιαλέγομαι, συνομιλῶ.
Muhavvel, A. μτχ. değişilmiş, μεταβεβλημένος. || —, = yükletilmiş, ἀναθειτεμένος, ἐπαφινόμενος.
Muhayyat, A. ἐπθ. ipliğimsi, (ἀνατ.) ἰνώδης.
Muhayyel, A. μτχ. sureti yalnız zihinde olan, ὁ κατὰ φαντασίαν, ἰδανικός, φαντασιώδης.
Muheyyelât, A. ὄν. boş düşünceler, ὀνειροπολήσεις, χίμαιραι.
Muhayyer, A. μτχ. seçile bilen, ὁ ἀφιέμενος εἰς τὴν ἐκλογήν τινος, ὁ ἔχων τὸ δικαίωμα ἐπιλογῆς, αἱρετός. || — almak, ἀγοράζω ἐπὶ συμφωνίᾳ ἐπιστροφῆς τοῦ ἀγοραζομένου ἐὰν τοῦτο μὴ ᾖ ἀρεστόν.
Muhayyile, A. ἐπθ. kuruntu, τὸ κατὰ φαντασίαν πλαττόμενον, φαντασιώδης.
Muhbir, A. ὄν. salıkçı, ἀνταποκριτὴς ἐφημερίδος [βλ, muhabir]. || —, = ele verici, καταγγελεύς μηνυτής. || —, (φυσ.) deneyici, δοκιμαστήρ. || —, (ἰατρ.) = emare, σημεῖον, ὡς ἡ διάρροια τῆς χολέρας κτλ.
Muhibbe, A. ἐπθ. φίλη. || —, ὄν. κ. Φιλία.
Muhiddin, A. σύνθ. ὁ ζωογονῶν τὴν πίστιν. || —, ὄν. κ. Ἀριστοκλῆς.
Muhik, A. ἐπθ. doğru, δίκαιος, λογικός. || gayri—, ἄδικος.
Muhil, A. ὄν. (νομ.) ihlâl eden, παραχωρητής, μεταθέτης.
Muhip, A. ἐπθ. seven, yâr, sevgili, ὁ ἀγαπῶν, φίλος. || —, μαθητὴς μυστικιστοῦ. || —, ὄν. κ. Φίλων, Ἀριστογείτων, Ἀγάπιος.
Muhit, A. μτχ. her yeri kuşatan, ὁ περιβάλλων, ὁ περικυκλῶν. || bahri—, = okyanus, ὠκεανός. || —daire, (γεωμ.) περιφέρεια. || —i lehat, (ἰατρ.) ἀμφισταφυλίτης. || —i rahim, περιμήτριος. || —i tenasüliye, περιγώνιον.
Muhkem, A. ἐπθ. sağlam, pek, στερεός, ἰσχυρός. || —, ἐπρ. ἑρμητικῶς.
Muhlis, A. ὄν. yâr, φίλος εἰλικρινής. || —, ὄν. κ. Φιλοκλῆς.
Muhlisane, Π. ἐπρ. yârca, εἰλικρινῶς.

Muhnik, A. ἐπθ. boğucu, ὁ στραγγαλίζων. || —, (ἰατ.) πνιγηρός.

Muhrik, A. ἐπθ. yakıcı, ὁ καίων. || —, μτφ. θλιβερός, συγκινητικός. || —, (ἰατρ.) καυστικός, πυρετικός. || hafif—, διαβρωτικὸν ἰατρικόν.

Muhrip, A. ἐπθ. harap edici, καταστρεπτικός. || —, (ἰατρ.) συντηκτικός [σύμπτωμα].

Muhsin, A. ἐπθ. iyilik edici, εὐεργέτης. || —, ὄν. κ. Χαρίτων.

Muhtaç, A. ἐπθ. yoksul, ἐνδεής, πτωχός. || —olmak, περιπίπτω εἰς ἔνδειαν. || —etmek, καθιστῶ τινα ἐνδεῆ. || namerde —olmıyacak kadar, τόσον ὅσον νὰ μὴ ἔχῃ τις ἀνάγκην τῶν ἀπανθρώπων.

Muhtaçlık, A. ὄν. yoksulluk, ἔνδεια, ἀνάγκη.

Muhtal, A. ἐπθ. dubaracı, πανοῦργος, δόλιος.

Muhtar, A. ἐπθ. seçilmiş, ἐκλεκτός. || —, ὄν. ἐνοριάρχης, κ. Μουχτάρης.

Muhtariyet, A. ὄν. ἐλευθερία ἐνεργείας, αὐτεξούσιον. || —i idare, αὐτονομία.

Muhtarlık, T. ὄν. ἡ θέσις ἢ τὸ ἔργον τοῦ Μουχτάρη.

Muhtasar, A. ἐπθ. kısa, ἐπίτομος, συνοπτικός.

Muhtasaran, A. ἐπρ. kısaca, συντόμως.

Muhtazır, A. ἐπθ. ölümcül, ἑτοιμοθάνατος.

Muhtecip, A. ἐπθ. örtülü, κεκαλυμμένος.

Muhtefi, A. ἐπθ. gizli, saklı, κεκρυμμένος. || —, (φυσ. καὶ ἰατρ.) λανθάνων, ὑπολανθάνων.

Muhtekir, A. ἐπθ. συνωνητής, κερδοσκόπος [ἐπὶ κακοῦ].

Muhtel, A. ἐπθ. τεταραγμένος, βεβλαμμένος. || şuuru—, = deli, φρενοβλαβής.

Muhteliç, A. ἐπθ. titreyen, ὁ τρέμων, ὁ ἔχων σπασμούς. || —, (ἰατρ.) σπαστικός.

Muhtelif, A. ἐπθ. öte beri, türlü türlü, διάφορος, ἄλλοῖος, ποικίλος. || —yerlerde = ötede beride, τῇδε κἀκεῖσε.

Muhtelis, A. ἐπθ. gizlice çalıp aşıran, ὁ ὑποκλέπτων, ὑπεξαιρῶν.

Muhtelit, A. ἐπθ. karışık, μικτός. || —, (ἰατρ.) σύμπλεκτος [μῦς]. || sathi—, (γεωμ.) ἐπιφάνεια μικτή. || —hat, μικτὴ γραμμή.

Muhtemel, A. ἐπθ. ola bilir, ἐνδεχόμενος, πιθανός.

Muhtemelât, A. ὄν. ola bilen şeyler, πράγματα πιθανά.

Muhtemir, A. ἐπθ. mayalanan, ὁ ζυμούμενος, ὁ ὑποστὰς ζύμωσιν [ἐπὶ ρευστῶν].

Muhterem, A. ἐπθ. ünlü, hürmetli, σεβαστός. || —, ὄν. κ. Ἀντώνιος, Σεβαστειανός.

Muhteri, A. ἐπθ. düşünce ile bulan, ἐφευρέτης.

Muhteriyat, A. ὄν. ἐφευρέσεις, ἐπινοήσεις.

Muhteriz, A. ἐπθ. sakınan, çekinen, προφυλακτικός, ἐπιφυλακτικός.

Muhteşem, A. ἐπθ. gösterişli, süslü, μεγαλοπρεπής, πομπώδης. || —, ὄν. κ. Μενέλαος, Βασίλειος.

Muhtevi, A. ἐπθ. ὁ περιέχων, περιλαμβάνων. || —olmak, (αἰτ.) περιλαμβάνω, περιέχω.

Muhteviyat, A. ὄν. τὸ περιεχόμενον [ἐγγράφου].

Muhtıra, A. ὄν. ὑπόμνημα.

Muhuşevki, A ὄν. murdar, ilik, νωτιαῖος μυελός, βλ. muh.

Muhyi, A. μτχ. dirilten, ὁ ζωογωνῶν. || —, (νομ.) ὁ καλλιεργῶν χέρσον γῆν.

Muhzır, A. ὄν. mübaşir, κλητήρ [δικαστικός].

Muin, A ἐπθ. yâr, yardımcı, ἀρωγός. || —. = yamak, βοηθός. || Hak —imiz olsun = Tanrı yardımcımız olsun, ὁ Θεὸς εἴη βοηθὸς ἡμῶν.

Muine, A. θ. τοῦ προηγ. καὶ ὄν. κ. Ἀλκμήνη.

Muinsiz, T. ἐπθ. kimsesiz, ἀπροστάτευτος.

Muit, A. ὄν. okutucu yamağı, προγυμναστής. || —, (νομ.) ὁ ἀναψηλαφῶν.

Mukaar, A. ἐπθ. ortası çukur olan, κοῖλος.

Mukabele, A. ἀφ. karşılık, ἀντίστασις, ἀνταπάντησις. || —, παραβολή [ἐγγράφων]. || —i bil misil, ἀνταπόδοσις τῶν ἴσων. || i bil—, ἀμοιβαίως· διὰ παραβολῆς [ἐγγράφου]. || —etmek, ἀντιτάσσω, ἀνταπαντῶ, ἀνταποκρίνομαι. || —etmek, παραβάλλω ἔγγραφα.

Mukabeleten, A. ἐπρ. karşılık olorak, εἰς ἀπάντησιν, εἰς ἀνταπόδοσιν, ἀντί.

Mukabil, A. ἐπθ. karşılık, bedel, ὁ ἀπέναντι, ὁ ἀντίστοιχος. || —, (γεωμ.) ἀντικείμενος ἢ κατὰ κορυφήν [ἐπὶ γωνιῶν]. || —, (ἀνατ.) ὁ ἀντικείμενος [μῦς] πρὸς τὸν ἄλλον. || buna—, ἀπέναντι τούτου.

Mukaddem, A. μτχ. daha evvel, ὁ προηγούμενος, προγενέστερος. || —, (λογ.) ὁ α' ὅρος τοῦ συλλογισμοῦ. || —, ὄν. önde bulunan, ἐμπροσθοφυλακή. || —, (πρόθ.) *πρό*.

Mukaddema, A. ἐπρ. eskiden, προηγουμένως, πρότερον.

Mukaddemat, A. πλθ. τοῦ mukaddeme.

Mukaddeme, A. ὄν. başlangıç, προοίμιον, πρόλογος.

Mukadder, A. ὄν. alın yazısı, τὸ πεπρωμένον.

Mukadderat, A. ὄν. θεῖαι βουλαί, τὰ πεπρωμένα.

Mukaddes, A. μτχ. kutlu, mubarek, ἡγιασμένος, ἱερός.

Mukaddese, A. πλθ. προηγ. || Kütübü—, ἱερὰ βιβλία ὡς ἡ Ἁγία Γραφή κτλ.

Mukaffa, A. ἐπθ. kafiyeli, ὁμοιοκατάληκτος.

Mukallit, A. ἐπθ. soytarı, taklitçi, μῖμος, γελωτοποιός.

Mukallitlik, T. ὄν. soytarılık, taklitçilik, ἀπομίμησις, γελωτοποιΐα.

Mukannen, A. ἐπθ. muntazam, νόμιμος, τακτικός.

Mukarebet, A. ἀφ. yakınlık, προσέγγισις.

Mukarenet, A. ἀφ. ulaşma, προσπέλασις, προσέγγισις, συνάφεια.

Mukarin, A. ἐπθ. bitişik, ulaşmış, ὁ πλησίον, ὁ ἐγγύς. || hakikata—, = doğru, ὁ ἐγγὺς τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθής.

Mukarrer, A. μτχ. kararlaştırılmış, ὡρισμένος, ἀποφασισμένος, συμπεφωνημένος.

Mukarrir, A. μτχ. ὁ ἀναπτύσσων, παραδίδων. || ders—i, καθηγητής.

Mukaseme, A. ἀφ. bölüşme, διανομή. || —etmek, ἀλλ. διανέμομαί τι μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων.

Mukassi, A. ἐπθ. sıkıntılı, ἐστενοχωρημένος.

Mukataa, A. ἀφ. toprağın kesime verilmesi, ἐκμίσθωσις δεκάτης.

Mukataalı, T. ἐπθ. götürü verilmiş yer, γαῖαι τοῦ δημοσίου ἐκμισθωθεῖσαι κατ' ἀποκοπήν.

Mukatele, A. ἀφ. vuruşma, bir birini öldürme, ἀλληλοκτονία, μάχη.

Mukattar, A. μτχ. imbikten geçirilmiş, ἀπεσταγμένος, διϋλισμένος. || mai—, ὕδωρ διϋλισμένον.

Mukavele, A. ἀφ. sözleşme, συμφωνία, σύμβασις. || —etmek, συμβάλλομαι, συμφωνῶ.

Mukavelename, Π. ὄν. kunturat, συμβόλαιον.

Mukavemet, A. ἀφ. dayanma, ἀντίστασις. || —etmek, (δοτ.) ἀνθίσταμαι, ἐναντιοῦμαι.

Mukavim, A. ἐπθ. dayanıklı, στερεός. || —, ὁ ἀνθιστάμενος. || —, (ἰατρ.) ὄγκος στερεός.

Mukavva, A. ὄν. pek kalın kâat, ναστοχάρτης.

Mukavves, A. μτχ. kemerli, yay gibi iğri, τοξοειδής. || hattı—, γραμμὴ τοξοειδής.

Mukavvi, A. μτχ. sağlamlaştıran, τονοτικός, δυναμωτικός. || —, (ἰατρ.) kuvvet ilâcı, τονοτικός.

Mukayese, A. ἀφ. ölçme, σύγκρισις, παραβολή. || —, = kıyas, ἀναλογία. || —etmek, (αἰτ. β' γεν.) συγκρίνω, παραβάλλω.

Mukayeza, A. ἀφ. ἀνταλ'αγή. || bey'i— (νομ.) πώλησις ἐπ' ἀνταλλαγῇ.

Mukayyet, A. μτχ. bağlı, δεδεμένος. || —, = deftere geçmiş, ἐγγεγραμμένος. || —olmak, φροντίζω, κ. νοιάζομαι.

Mukayyi, A. ἐπθ. kusturucu, ἐμετικός. || —i münekki, (ἰατρ.) ἐμετοκαθαρτικός.

Mukayyit, A. ὄν. deftere geçirici, πρωτοκολλητής.

Mukbil, A. ἐπθ. kutlu, ὁ ὑπὸ τῆς τύχης εὐνοούμενος, εὐτυχής.

Mukdim, A. ἐπθ. çalışkan, ἐπιμελής.

Mukim, A. μτχ. oturan, διαμένων, κατοικῶν, κάτοικος. || Beyoğlunda—, κάτοικος ἐν Πέραν.

Mukni, A. ἐπθ. kandıran, πειστικός. || —bir delil, μία ἀπόδειξις πειστική.

Muktataf, A. μτχ. devşirilmiş, toplanmış, δρεπόμενος, (μτφ.) συγκομιδή.

Muktaza = mukteza.

Muktebes, A. μτχ. iktibas edilen, ἐ-

κεῖνο ὅπερ ἀρύεταί τις, μανθάνει τις παρ' ἄλλου.

Mukteda, A. μτχ. uyulan, ἐκεῖνος ὃν ἀκολουθεῖ ἢ μιμεῖταί τις, ὃν ἔχει τις ὡς πρότυπον, ὑπογραμμόν. || —, ἀρχηγός.

Muktedir, A. ἐπθ. güçlü, becerikli, ἰσχυρός, ἱκανός. || —muallim, διδάσκαλος ἱκανός.

Muktesit, A. μτχ. idareli, οἰκονόμος, ὁ μὴ σπάταλος.

Mukteza, A. ὄν. lâzım gelen, ὁ ἀπαιτούμενος, ἀναγκαῖος. || —, ὄν. ἀπαίτησις, ἀνάγκη. || —sınca, ὡς ἀπαιτεῖ.

Muktezi, A. μτχ. lâzım gelen, ὁ ἀπαιτῶν, ὁ ἐπιβάλλων. || —olmak, (αἰτ.) ἀπαιτῶ. || bir fiilin bir faili —dir, ἓν ῥῆμα ἀπαιτεῖ ἓν ὑποκείμενον.

Muktezıyat, A. ὄν. lâzım gelen şeyler, ἀπαιτήσεις.

Mulin, A. ἐπθ. bildiren, ilân eden, ὁ ἀγγέλλων, ὁ γνωστοποιῶν.

Mum, Π. ὄν. κηρός, λαμπάς || —gibi dikilmek, ἵσταμαι ὄρθιος καὶ ἀκίνητος ἐνώπιόν τινος.

Mumaileyh, A. σύνθ. yukarda ismi gecen, ὁ εἰρημένος.

Mumbasıt [munbasıt], A. ἐπθ. yayılmış, διεσταλμένος. || —, εὔθυμος, περιχαρής.

Mumcu, T. ὄν. κηροποιός ἢ κηροπώλης.

Mumlamak, T. ρμ. (αἰτ.) ἀλείφω διὰ κηροῦ. κηρῶ.

Mumya, Π. ὄν. μουμία ἤτοι νεκρὸς τεταριχευμένος. || —, πισσάσφαλτος. || —, βάλσαμον μυθῶδες θεραπεῦον πάσας τὰς πληγὰς καὶ τὰ πάθη.

Mun, T. ὄν. kusur, ἔλλειψις.

Munduz, T. ἐπθ. ahmak, ebbe, βλάξ, ἠλίθιος.

Munfasıl, A. ἐπθ. ayrılmış, κεχωρισμένος. || —, ὁ ἀποχωρήσας ἤτοι πεπαυμένος. || —zamir, (γραμμ.) ἀντωνυμία ἀπόλυτος. || kaziyei—e, (λογ.) κρίσις διαζευκτική.

Munhasır, A. ἐπθ. her yeri kuşatılmış, περιωρισμένος. || —olmak ἢ —kalmak, περιορίζομαι.

Munhasıran, A. ἐπρ. yalnız, ἀποκλειστικῶς.

Munis, A. ἐπθ. güzel huylu, alışık, ἥμερος, ἐξωκειωμένος, ἐξημερωμένος.

Munkabız, A. ἐπθ. pekliği olan, δυσκοίλιος.

Munkati, A. μτχ. kesik, κεκομμένος, διακεκομμένος. || —olmak, διακόπτομαι, κόπτομαι. || umudu —oldu, διεκόπη, ἐξέλιπεν ἡ ἐλπίς του.

Munsap, A. μτχ. dökülen, ὁ χυνόμενος, ὁ ἐκχυνόμενος [ἐπὶ ποταμῶν κτλ.]. || denize —olmak, χύνομαι εἰς τὴν θάλασσαν.

Munsarif, A. ἐπθ. uzaklaşan, ὁ ὀπίσω στρεφόμενος, ὁ ἐπιστρέψας ||—olmak, = donmek, στρέφομαι. || —, (γραμμ.) κλιτός. || gayri—, ἄκλιτος.

Munsif, A. ἐπθ. insaflı, δίκαιος, εὐθύδικος.

Munsifane, A. ἐπρ. insafla, δικαίως, εὐθυδίκως.

Muntabı, A. μτχ. basılmış, ἔντυπος, τετυπωμένος, εὐσυνειδήτως.

Muntabık, A. μτχ. uygun, ὅμοιος, ὁ ταιριάζων, ἀπαράλλακτος.

Muntafi, A. μτχ. sönmüş, bastırılmış, ἐσβεσμένος, ἐξαφανισθείς. || —olmak, = sönmek, σβέννυμαι, ἐξαφανίζομαι.

Muntazam, A, μτχ sıralanmış, düzenli, ὁ ἐν τάξει, τακτικός, κανονικός. || — asker, στρατὸς καλῶς διωργανωμένος. || —defter, τακτικὸν λογιστικὸν βιβλίον. || —yol, ὁδὸς κανονική. || gayri—, ἀκανόνιστος, κυμαινόμενος.

Mantazaman, A. ἐπρ. τακτικῶς, κανονικῶς.

Muntazar, A. μτχ. beklenilen, gözetilen, ὁ ἀναμενόμενος, ὁ προσδοκώμενος.

Muntazır, A. μτχ. (δοτ.) bekleyen, gözeten, ὁ ἀναμένων, ὁ προσδοκῶν. || emrinize —ım, = buyuruğunuzu gözetiroyum, ἀναμένω τὴν διαταγήν σας. || —olmak, προσδοκῶ.

Munzam, A. ἐπθ. katılmış, ilâve olunan, πρόσθετος. || —olmak, = ilâve olunmak, (δοτ.) προστίθεμαι. || —madde, ἄρθρον πρόσθετον.

Mur, Π. ὄν. karınca, μύρμηξ.

Murabaha, A. ὄν. yasasız yüksek kazanç, τοκογλυφία.

Murabahacı, A. ὄν. insafsızca faiz alan, τοκιστής, τοκογλύφος.

Murabba, A. ἐπθ. dört köseli, τετράγωνος, τετραγωνικός. || —, (ἀλγ. γεωμ.) ὄν. τετράγωνον. || —, ποίημα

ἐκ τεσσάρων ἡμιστιχίων. || —oturmak=bagdaş kurmak, κάθημαι σταυροποδητί. || —, = çok kaynamış reçel, γλύκυσμα πηκτόν. || ayva —sı, κυδωνόπαστον.

Murafaa, A. ἀφ. yüzleşerek duruşma, διαδικασία ἢ συζήτησις τῶν διαδίκων ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ.

Murafakat, A. ἀφ. yoldaşlık, συνόδευσις, συντροφία. || —etmek, συμπορεύομαι, συντροφεύω τινὰ καθ' ὁδόν.

Murafık, A. ἐπθ. yoldaş, συνοδοιπόρος. || —, (ἰατρ.) συνυπάρχων.

Murahhas, A. ὄν. elçi, πληρεξούσιος, ἐπιτετραμμένος.

Murahhasa, A. ὄν. θ. τοῦ προηγ. || heyeti—, ἐπιτροπὴ ἐκ πληρεξουσίων. || —, = ermeni piskoposu, ἐπίσκοπος Ἀρμένιος.

Mnrahhaslık, T. ὄν. πληρεξουσιότης.

Murakabe, A, ἀφ. gözetme, göz altında bulunduruş, προφύλαξις. || , ἔλεγχος, ἐξέλεγξις. || —, = istigrak, ἔκστασις τῶν θεοσόφων.

Murakıp, A. ὄν. ἢ ἐπθ. ἐλεγκτής. || —, ὁ παραδιδόμενος εἰς ἔκστασιν. || —, ὁ προφυλάττων.

Murakkam, A. μτχ. yazılı, numaralı, ἠριθμημένος, ἤτοι φέρων ἀριθμόν.

Murakkım, A. ἐν. μτχ. ὁ ἀριθμῶν, θέτων ἀριθμούς. || —, ὄν. στύλος πυξίδος.

Murassa, A. ἐπθ. kıymetli taşlarla işlenmiş, ἀδαμαντοποίκιλτος.

Murat, A. ὄν. istek, dilek, θέλησις, ἐπιθυμία, τὸ ποθούμενον. || —, σκοπός, πρόθεσις. || —etmek, = dilemek, (αἰτ.) θέλω, ἐπιθυμῶ, προτίθεμαι.

Murdar, Π. ἐπθ. pis [κοινῶς mundar], ἀκάθαρτος, ρυπαρός. || —ilik, νοτιαῖος μυελός.

Murdarhar, Π. ὄν. çaylak, ἰκτῖνος.

Murdarlamak, T. ρμ. (αἰτ.) pislemek, μολύνω, ρυπαίνω. || —, (οὐδ) μολύνομαι, χέζομαι [ἐπὶ βρέφους].

Murdarlık, T. ὄν. pislik, ἀκαθαρσία. || —, κόπρος.

Murg, Π. ὄν. kuş, πτηνόν. || —u Suleyman, πτηνὸν τοῦ Σολομῶντος = ἔποψ, τσαλαπετεινός. || —u İsa = yarasa [yârı İsa], = gece kuşu, πτηνὸν τοῦ Ἰησοῦ = νυκτερίς.

Muridane = müridane.

Murtat = mürtet.

Murtaza, A. ἐπθ. ἐκλεκτός. || —, ἐπίθετον τοῦ Καλίφου Ἀλῆ γαμβροῦ τοῦ Μωάμεθ. || —, ὄν. κ. Θεόκριτος.

Muris, A. ἐπθ. miras bırakan, κληροδότης.

Musa, Συρ. ὄν. κάνισνμον ἐν ὕδατι. || —, ὄν. κ. Μωϋσῆς. || —, = ustura, ξυράφιον.

Musaddak, A. μτχ. tasdik olunmuş, ἐπικεκυρωμένος, ἐπιβεβαιωμένος.

Musademe, A. ἀφ. çarpışma, vuruşma, σύγκρουσις. || —etmek, συγκρούεσθαι.

Musadere, A. ἀφ. birinin malını elinden alma, δήμευσις. || —etmek, (αἰτ.) δημεύω.

Musadif, A. ἐπθ. (δοτ.) ras gelen, ὁ συμπίπτων, συναντῶν. || —olmak, (δοτ.) συμπίπτω, συναντῶ.

Musaf [Mushaf], A. ὄν. τετράδιον, βιβλίον, ἰδίᾳ τὸ Κοράνιον. || —ı şerif, τὸ ἱερὸν βιβλίον ἤτοι τὸ Κοράνιον.

Musafaha, A. ἀφ. el ele tutma, δεξίωσις ἤτοι τὸ πιάνειν ἀμοιβαίως τὴν χεῖρα πρὸς χαιρετισμόν.

Musaffa, A. ἐπθ. temizlenmiş, ἐξαγνισθείς, ἁγνός, καθαρός.

Musahabe, A. ὄν. διάλεξις ἐπιστημονικὴ κτλ. || —i edebiye, διάλεξις φιλολογική. || —i leyliye, διάλεξις νυκτερινή.

Musahabet, A. ἀφ. konuşma, συνομιλία, συνδιάλεξις, συναναστοφή. || —etmek, (β' γεν.) konuşmak, συνομιλῶ, συνδιαλέγομαι.

Musahhah, A. μτχ. yanlışsız, διωρθωμένος.

Musahhit, A. ὄν. doğrultucu, διορθωτής, ἤτοι ὑπάλληλος διορθῶν τὰ τυπογραφικὰ λάθη.

Musahip, A. ἐπθ. yâr, konuşan, σύντροφος. || —, θαλαμηπόλος.

Musaka, T. ὄν. λαχανικὰ ἐψημένα μὲ λιανισμένον κρέας.

Musalâha, A. ἀφ. barışma, uzlaşma, συνδιαλλαγή, συμβιβασμός, εἰρήνη. || —etmek, συμβιβάζομαι, συνδιαλλάττομαι.

Musalla, A. ὄν. namazgâh, τόπος προσευχῆς ἐν ὑπαίθρῳ, ἔνθα ἀποθέτουσι τὸν νεκρικὸν κράβατον πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ.

Musallât, A. ἐπθ. tebelleş, sataşmış, ὁ

πειράζων καὶ ἐνοχλῶν τινα ἀδιακόπως, σκόλοψ τῇ σαρκί. || —olmak, ἐνοχλῶ, μαστίζω.

Musammem, A. μτχ. kararlaştırılmış, ἀποφασισμένος ὁριστικῶς, ὡρισμένος.

Musandra, T. ὄν. büyük dolap, γük, μέγα ἑρμάριον, σκευοθήκη ὅπου τίθενται στρώματα κτλ.

Mesanna, A. μτχ. san'atle yapılmış, κατεσκευασμένος τεχνηέντως, τεχνουργηθείς, ἔντεχνος.

Musannefat, A. ὄν yazılmış kitaplar, συγγράμματα.

Musannif, A. ὄν. kitap yazan, συγγραφεύς.

Musap, A. ὄν. bir hastalığa tutulmuş, θῦμα, κροῦσμα, ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ νόσου. || vebaya — =yumrucağa tutulmuş, λοιμόβλητος.

Musaraa, A. ἀφ. güleşme, πάλη, ἀγών.

Musarrah, A. μτχ. açıkça anlatılmış, ὁ ἀναφερόμενος ρητῶς καὶ σαφῶς, σαφής.

Musavver, A. μτχ. düşünülmüş, διατετυπωμένος, ἐσκεδιασμενος. || —, = resimli, ἐζωγραφημένος, εἰκονογραφημένος.

Musavvir, A. ὄν. tasvirci, ζωγράφος.

Musevi, A. ἐπθ. yahudi, izrailit, Μωσαϊκός. || —, ὄν. Ἰουδαῖος, Ἑβραῖος.

Musibet, A. ἐπθ. pis, murdar, ἄθλιος, ἀταίσιος || —, ὄν. συμφορά.

Musibetli, T. ἐπθ. δυστυχής, ἀπαίσιος.

Musiki, ἑλλ. ὄν. mızıka, μουσική.

Musip, A. ἐπθ. yanılmıyan, doğru, εὔστοχος, ἐπιτυχής. || —olmak, ἐπιτυγχάνω, εὔστοχῶ. || hissei —e, τὸ ἀνάλογον μερίδιον.

Muska, T. ὄν. προβασκάνιον, βλ. nüsha.

Muslih, A. ἐπθ. iyileştiren, islah eden, ὁ διορθῶν. || —, ὁ συμβιβάζων, συμβιβαστής, εἰρηνοποιός.

Musluk, T. ὄν. burma, κρουνός, στρόφιγξ.

Mustafa, A, ἐπθ. ἐκλεκτός. || —, ὄν. κ. Θεόκριτος.

Mustatil, A. ἐπθ. dar ve uzun, ἐπιμήκης. || —, ὄν. (γεωμ.) ὀρθογώνιον παραλληλόγραμμον.

Mus, T. ὄν, pisik, kedi, γαλῆ.

Muş, Π. [ἑλλ.] ὄν. fare, siçan, μῦς.

Muş, T. ὄν. φυσέκιον πυροβόλου ἔχον σφαῖραν.

Muş, Γαλλ. ὄν. gemi, ἀτμάκατος.

Muşabak, T. ὄν. ağ gibi, kafesli, κεντημένος, πεπλεγένος. || —, κέντημα δικτυωτόν.

Muşamba, [muşemma], A. ἐπθ. κηρωτος. || —, ὄν. κηρόπανον. || —, =. yağmurluk, ἐπανωφόριον ἀδιάβροχον.

Muşer, T. ὄν. iğri testere, κυρτὸν πριόνιον.

Muşikâf, A. ἐπθ. inceden inceye tetkik eden, ἀκριβολόγος.

Muşikâfane, Π. ἐπρ. λεπτομερῶς, ἀκριβέστατα.

Muşmula, T. [ἑλλ.] ὄν. beş bıyık, döngel, μέσπιλον. || —, (μτφ.) buruşuk, ζαρωμένος. || —suratlı, ἄνθρωπος οὗ τὸ πρόσωπον εἶναι λίαν ἐρρυτιδωμένον.

Muşulama, T. ὄν. φυσιασμός, φυσίαμα.

Muşta, T. [Π.] ὄν. yumruk, πυγμή, γρονθος.

Mut, T. ὄν. uğur, εὐτυχία, μακαριότης.

Muta, A. ὄν. itaat olunan, uyulmuş, ἄναξ.

Mûta, A. μτχ. verilmiş, δεδομένος.

Mutaassıp, A. ἐπθ. fanatik, θιασώτης, φανατικός.

Mutaassıplık, T ὄν. φανατισμός.

Mutabakat, A. ἀφ. uygunluk, ἀναλογία, συμφωνία. || —, (συντ.) συμφωνία κατὰ γένος, κατ' ἀριθμον. || — etmek, (δοτ. ἢ β' γεν.) uymak, συμφωνῶ, εἶμαι σύμφωνος.

Mutabık, A. ἐπθ. uygun, (δοτ.) σύμφωνος. || —kalmak, μένω σύμφωνος, συνεννοοῦμαι.

Mutaf, A. ὄν. harmanlanmış, μέρος πέριξ τοῦ ὁποίου στρέφεται τις, περὶ ὃ γίνεται λιτανεία.

Mutahhar, A. ἐπθ. temizlenmiş, καθαρισμένος, ἁγνός, ἱερός.

Mutalebat, A. ὄν. istenilen şeyler, ἀπαιτήσεις.

Mutalebe, A. ἀφ. ἀπαίτησις πληρωμῆς χρέους, φόρου κτλ. || —etmek, (αἰτ.) istemek, ζητῶ, ἀπαιτῶ.

Mutallâ, A. μτχ. yaldızlı, κεχρυσωμένος, ἠλειμμένος.

Mutallâka, A. ὄν. boşanmış kadın, διεζευγμένη σύζυγος.

Mutalli, A. μτχ. haberi olan, ὁ πληροφορημένος, ὁ ἐνήμερος. || —olmak (δοτ.) salık almak, πληροφοροῦμαι.

Mutandan, A. ἐπθ. gösterişli, gürül-

tülü, yordamlı, μεγαλοπρεπής, πομπώδης.

Mutarra, A. ἐπθ. kokulu, zarafetli, εὐώδης.

Mutasaddi, A. μτχ. bir işi başılyan, (δοτ.) ὁ ἐπιχειρῶν, ὁ προβαίνων.

Mutasallif, A. μτχ. kendini beğenen, ὁ ἔχων ἀξιώσεις ἀνωτέρας τῆς ἱκανότητός του. || —, = yüksekten atan, aynacı, ἀγύρτης.

Mutasarrıf, A. ἐπθ. sahip, κάτοχος, κύριος, ἰδιοκτήτης || —olmak, κατέχω. νέμομαι, εἶμαι κάτοχος, ἰδιοκτήτης. || —, ὄν. ἔπαρχος.

Mutasarriflik, T. ὄν. ἐπαρχία.

Mutasavver, A. ἐπθ. tasavvur edilmiş, ὁ σχεδιαζόμενος, ὁ μελετώμενος. || gayri—, ὁ μὴ μελετώμενος, ἐκεῖνο ὅσερ δὲν φαντάζεταί τις.

Mutasavvıf, A. ἐπθ. tasavufun esrarını bilen, μυστικιστής.

Mutat, A. ἐπθ. alışılmış, âdet edilmiş, εἰθισμένος, συνήθης. || —. ὄν. τὸ εἰωθός, ἕξις. συνήθεια. || —üzre, κατὰ τὰ εἰωθότα. || gayri—, ἀσυνήθης.

Mutavaat, A. ἐπθ. baş eğme, ὑπακοή, εὐπείθεια, ὑποταγή. || fiili—, (γραμμ.) faili meful olan fiil, ρῆμα μέσον.

Mutavvel, A, μτχ. uzatılmış, mufassal, uzun, ἀνεπτυγμένος, ἐκτενής.

Mutayat, A. ὄν. verilen şeyler, τὰ διδόμενα, αἱ δόσεις.

Mutayyeben, A. ἐπρ. ikram nan, μετὰ τιμῶν καὶ φιλοφρονήσεων.

Mutayyep, A. μτχ. güzel kokulu sürmüş, ὁ διὰ μύρων καὶ ἀρωμάτων μεμυρισμένος. || —, (μτφ.) memnun, ὁ τυχῶν φιλοφρονήσεων, τιμῶν.

Mutazallim, A. ἐπθ. haksızlıktan şikâyet eden, ὁ παραπονούμενος ἐπὶ καταπιέσει, ὁ διεκτραγῳδῶν τὴν κατάστασίν του.

Mutazammın, A. ἐπθ. havi, ὁ περιέχων, ὁ διαλαμβάνων. || —olmak, (αἰτ.) περιέχω, περιλαμβάνω.

Mutazarrır, A. ἐπθ. zarar görmüş olan, ὁ ζημιωθείς. || —olmkk, (ἀφαιρ.) ζημιοῦμαι, βλάπτομαι.

Mutçu, T. ἐπθ. beleş geçinen, ὁ δωρεὰν συντηρούμενος.

Muteber, A. ὄν. itibarlı, ἔγκριτος, πρόκριτος. || —, ἐπθ. ὁ λογιζόμενος, ἄρχόμενος. || —, ὁ ἔχων κῦρος, ἔγκυρος. || —olmak, λογίζομαι, ἄρχομαι, λαμβάνω κῦρος, θεωροῦμαι ἔγκυρος,

Mutedil, A. ἐπθ. ne az ne çok, sert olmıyan, εὔκρατος. || —, μετριοπαθής, ὁ οὐχὶ ὑπερβολικός. || —iklim, κλίμα εὔκρατον.

Mutedilâne, A. ἐπρ. μετριοπαθῶς.

Mutekadat, A. ὄν. inanılan şeyler, δόγματα, πεποιθήσεις.

Mutekaddim, A. ἐπθ. geçmiş, önde giden, προηγούμενος, προγενέστερος, ἀρχαῖος.

Mutekadim, A. μτχ. geçen, ὁ παρερχόμενος.

Mutekif, A. μτχ. ibadetle meşgul olan, ὁ προσευχόμενος. || —, = terki tünya, ἀσκητής.

Mutekit, A. μτχ. dindar, ὁ πιστεύων, πρεσβεύων, εὐσεβής.

Mutekitlik, T. ὄν. dindarlık, εὐσέβεια.

Mutel, A. μτχ. alil, illetli, ὁ ἔχων πάθησίν τινα, ἐμπαθής.

Mutemet, A. μτχ. güvenilen, sağlam, ἔμπιστος, ἀξιόπιστος. || —bir adam, ἄνθρωπος ἀξιόπιστος.

Mutemit, A. μτχ. güvenen, ὁ ἔχων πεποίθησιν, ἐμπιστοσύνην.

Mutena, A. ἐπθ. mühim, ehemiyetli, ὁ ἄξιος προσοχῆς, σπουδαῖος.

Muterif, A. μτχ. itiraf eden, gizlemiyen, ὁ ὁμολογῶν, ἐξομολογούμενος.

Muteriz, A. ἐπθ. zorluk çıkaran, karşı gelen, ὁ ἐνιστάμενος, ἐπικριτής. || —olmak, (δοτ.) ἐνίσταμαι.

Muteriza, A. ὄν. τὸ σημεῖον τῆς παρενθέσεως, παρένθεσις. || —, (Ἀλγ. καὶ Ἀριθ.) παρένθεσις.

Mutesif, A. ἐπθ. sıkıştırıcı, tazyik eden, ὁ καταδυνάστης, ὁ ἀδικῶν, ἀπάνθρωπος.

Mutezil, A. ἐπθ. cemaattan ayrılan, σχισματικός, αἱρετικός.

Mentezile, A. ὄν. ὄνομα αἱρέσεως Μουσουλμανικῆς.

Muntezir, A. ἐπθ. özür dileyen, ὁ δικαιολογούμενος, ὁ προβάλλων δικαιολογίαν.

Mutfak ἢ matbah ἢ mutpak, A. ὄν. yemekhane ἢ aşhane, μαγειρεῖον.

Muthik, A. ἐπθ. gülünç, κωμικός [λόγος, πρᾶξις].

Muthike, A. ὄν, güldürücü oyun, κωμῳδία.

Muthikeci, T. ὄν. κωμικός, γελωτοποιός.

Muti, A. μτχ. veren, verici, ὁ δίδων, δοτήρ.

Mûti, A. ἐπθ. itaat eden, εὐπειθής, πειθήνιος, φιλήσυχος.

Mutlak, A. ἐπθ. şartsız, ἐλεύθερος, διεζευγμένος [ἐπὶ γυναικός], ἀπόλυτος. || —olarak, ἀπολύτως. || —, ἐπρ. ἐξάπαντος. || —gelirim, ἐξάπαντος ἔρχομαι.

Mutlaka, A. ἐπρ. elbette, ἐξάπαντος, βεβαίως.

Mutlakiyet, A. ὄν. ἀπολυταρχία.

Mutlu, T. ἐπθ. uğurlu, mes'ut, εὐτυχής, μακάριος.

Mutmain, A. ἐπθ. emîn, πεπεισμένος, βέβαιος. || —olmak, εἶμαι πεπεισμένος, ἥσυχος.

Muttali = mutalli.

Muttariden, A. ἐπρ. bir düzüye muntazam, κανονικῶς, ὁμαλῶς.

Muttarit, A. ἐπθ. muntazam, κανονικός, τακτικός, ὁμαλός, ὁμοιόμορφος.

Muttasif, A. ἐπθ. sıfatlanmış olan, ὁ ἔχων προσόντα, πεπροικισμένος· || —olmak χαρακτηρίζομαι, εἶμαι πεπροικισμένος.

Muttasil, A. ἐπθ. bitişik, yan yana, yapışık, συνημμένος, συναπτόμενος. || —olmak, (δοτ.) συνάπτομαι. || —, ἐπρ. ardi arasi kesilmeksizin, ἀκαταπαύστως, ἀδιακόπως, ὁλονέν. || —yağıyor, ἀδιακόπως βρέχει.

Muvacehe, A. ἀφ. yüz yüze gelme, ἀντιπαράστασις, ἀντιμωλία. || bil—, κατ' ἀντιμωλίαν.

Muvaceheten, A. ἐπρ. yüz yüze, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, κατ' ἀντιμωλίαν.

Muvafakat, A. ἀφ. uygunluk, συγκατάθεσις. || —ınız [la] nan, τῇ συγκαταθέσει σας. || —etmek, (δοτ.) συγκατατίθεμαι, συμφωνῶ.

Muvaffak, A. μτχ. meramına nail olmuş, ὁ ἐπιτυγχάνων πράγματός τινος, ὁ ἀξιούμενος. || —olmak, (δοτ.) ἀξιοῦμαι, ἐπιτυγχάνω.

Muvaffakıyet, A. ὄν. becerik, ἐπιτυχία, κατόρθωμα.

Muvaffakıyetli, T. ἐπθ. becerikli, ἐπιτυχής.

Muvaffakıyetsiz, T. ἐπθ. beceriksiz, ἀδέξιος, ἀνεπιτήδειος.

Muvaffakıyetsizlik, T. ὄν. beceriksizlik, ἀποτυχία, ἀδεξιότης.

Muvafık, A. ἐπθ. uygun, ὁ συνᾴδων, ἁρμόζων, κατάλληλος. || —görmek, θεωρῶ τι συνᾴδον, κατάλληλον. || —gelmek, συνάδει, ταιριάζει, συμφωνεῖ.

Muvahhat, A. ἐπθ. yalnız, tek, ὁ μονωμένος, ὁ εἷς καὶ μόνος.

Muvahhiş, A. μτχ. korku veren, ὁ ἐκφοβίζων, ὁ ἐμπνέων φόβον, τρόμον. || —haber = korkunç salık, εἴδησις προξενοῦσα φόβον.

Muvahhit, A. ὄν. Tanrının birliğine inanan, μονοθεϊστής. || —, = birleşik, ἡνοποιημένος.

Muvakkar, A. μτχ. muhterem, τετιμημένος, σεβαστός.

Muvakkat, A. μτχ. süreksiz, geçici, προσωρινός.

Muvakkaten, A. ἐπρ. προσωρινῶς.

Muvakkit, A. ὄν. ὁ κανονίζων τὴν ὥραν διὰ τὸ δημόσιον, ρυθμιστὴς τῆς ὥρας.

Muval, T. ὄν. terek, mahsul, ἐσοδεία, προϊόν.

Muvallı, T. ἐπθ. mahsuldar, καρποφόρος.

Muvaredat, A. ὄν. bir ölkeden gelen şeyler ve adamlar, προελεύσεις.

Muvarede, A. ἀφ. gelme, προέλευσις.

Muvasala, A. ἀφ. ulaşma, kavuşma, ἄφιξις. || —, = görüşme, ἔντευξις, συνέντευξις.

Muvasalat, A. ἀφ. yetişme, varma, uluşma, ἄφιξις. || —, ἔντευξις, συνέντευξις

Muvasalat etmek, T, ρμ. οὐδ. (δοτ.) varmak, ἀφικνοῦμαι.

Muvasale, A. ὄν. bağ, rabıta, συνάφεια, δεσμός, σχέσις.

Muvazaa, A. ἀφ. sahte muamele, προσποίησις, εἰκονικότης πράξεως.

Muvazaaten, A. ἐπρ. uyuşarak yalandan bir muamele ile, εἰκονικῶς.

Muvazebet, A. ἀφ. tam yürekle çalışma, ἐνδελέχεια, ἐπιμέλεια, ἐνασχόλησις εἴς τι. || —etmek, (δοτ.) καταγίνομαι εἴς τι ἐπιμελῶς, ἀσχολοῦμαι.

Muvazene, A. ἀφ. denk gelme, ἰσορροπία, ἰσοζύγιον. || —etmek = denk getirmek, σταθμίζω, ζυγίζω. || —, στατική, στατιστική.

Muvazeneli, T. ἐπθ. denk uygun, ὁ ἐν ἰσορροπίᾳ, ἰσοζυγίῳ, ἰσόρροπος.

Muvazenesiz, T. ἐπθ. ἀνισόρροπος.

Muvazi, A. ἐπθ. (γεωμ.) παράλληλος.

Muvazin, A. μτχ. muvazeneli, ἰσοβαρής, ἰσόρροπος.

Muvazzaf, A. μτχ. bir hizmeti olan, ὁ ἐπιφορτισμένος καθῆκόν τι. || —, = ulûfeli, aylıklı, ἔμμισθος.

Muvazzah, A. μτχ. anlatılmış, ὁ σαφηνισθείς, ὁ σαφῶς ἐπεξηγηθείς.

Muvazzahan, A. ἐπρ. σαφῶς, ἐπεξηγηματικῶς.

Muveşşah, A. μτχ. süslenmiş, ὁ κεκοσμημένος.

Muylu, T. ὄν. top kulpu, σφαιρώματα, προβολαὶ τηλεβόλου, δι' ὧν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὑποστάτου.

Muymul, T. ὄν. ἱέραξ μὴ ἐπιδεχόμενος γύμνασιν.

Muz, A. ὄν. bananes, βανάνα. || — ağacı, βανανέα.

Muzaaf, A. ἐπθ. iki kat, διπλοῦς, δεδιπλασιασμένος.

Muzaf, A. μτχ. ilâve olunmuş, ἡνωμένος, προστεθειμένος, προσηρτημένος. || —, (γραμμ.) τὸ ὄνομα τὸ προσδιοριζόμενον μὲ γενικὴν κτητικὴν ἢ γενικὴν σχετικὴν καλουμένην muzafi ileyh, ὡς : Ahmedin malı = Ahmedin = γεν. κτητικὴ = muzafi ileyh, καὶ malı = οὐσιαστικὸν πτώσεως ὀνομαστικῆς μετὰ τῆς καταληκτικῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας ι, = τοῦ Ahmet τὸ πρᾶγμα του, βλ. izafet.

Muzaffer, A. ἐπθ. galip, νικητής, τροπαιοῦχος, θριαμβευτής. || —, ὄν. κ. Νικηφόρος, Καλλίνικος, Ἀγαθονίκη.

Muzafferen, A. ἐπρ. galibiyetle, θριαμβευτικῶς.

Muzafferiyet, A. ὄν. θρίαμβος, τρόπαιον.

Muzah = mizah.

Muzahame, A. ἀφ. üşüşme, izdiham, συσσώρευσις πλήθους. || —, = sıkıntı, usanç, ἐνόχλησις.

Muzaheret, A. ἀφ. yardım, βοήθεια, ἀρωγή. || —etmek = yardım etmek, (δοτ.) ὑποστηρίζω, βοηθῶ.

Muzahir, A. ἐπθ. yardımcı, ἀρωγός, βοηθός.

Muzari, A. ἐπθ. (γραμμ.) ἐνεστὼς προσδοκώμενος, ἤτοι χρόνος ἔχων ἔννοιαν ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, ὡς : sen git te ben de gelirim, σὺ ὕπαγε κ' ἐγὼ ἔρχομαι ἤτοι θὰ ἔλθω ἀμέσως.

Muzat, A. ἐπθ. karşı koyan, ἀντίθετος, ἐναντίος. || kolera —ı, ἀντιχολερικός. || kulunç —ı, ἀντικωλικός. ἀντινεφριτικός. || seretan —ı, = incitme beni emi, ἀντικαρκινικός. || iltihap —ı, ἀντιφλογιστικός. || —ı sem = panzehir, ἀντίδοτον.

Muzayeka, A. ἀφ. sıkıntı, yokluk, darlık, στενοχωρία, ἔνδεια. || —da bulunmak, ἢ —da olmak, εὑρίσκομαι ἐν στενοχωρίᾳ.

Muzekki, A. μτχ. tezkiye eden, temize çıkaran, ὁ ἐξαγνίζων. ὁ ἐξαγιάζων, ὁ ἀποδεικνύων τὴν ἁγνότητα καὶ ἀθωότητά τινος.

Muz'iç, A. ἐπθ. usandırıcı, ὀχληρός. || —öksürük = usandırıcı öksürük, ὀχληρὸς βήξ.

Muzip, T. ἐπθ. eziyetçi, ὁ βασανίζων, ὁ χάριν ἀστειότητος ποιῶν πρᾶξιν ὀχληρὰν καὶ δυσάρεστον.

Muziplik, T. ὄν. [κακὴ] ἀστειότης.

Muziplik etmek, T. ρμ. οὐδ. ἀστεΐζομαι, βλ. muzip.

Muzır, A. ἐπθ. zararlı, ziyankâr, (δοτ.) ἐπιβλαβής, ἐπιζήμιος. || —, ἐπιλήψιμος. || —şahıslar, πρόσωπα ἐπιβλαβῆ, ἀνεπιθύμητα.

Muzlim, A. ἐπθ. karanlık, σκοτεινός, ζοφερός.

Muzmahil, A. ἐπθ. mahv olan, κατεστραμμένος, ἐξηφανισμένος. || —olmak, καταστρέφομαι, ἐξαφανίζομαι, ἐξονειοῦμαι.

Muzmer, A. μτχ. gizli, örtülü, saklı, κεκρυμμένος [ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐν τῇ καρδίᾳ], ὑπονοούμενος.

Muztar, A. μτχ. başı sıkıntıda olan, ἐστενοχωρημένος, βεβιασμένος. || —kalmak, ἀναγκάζομαι.

Muzfarip, A. ἐπθ. rahatsız, sıkıntılı olan, ὁ πάσχων, ὁ ὑποφέρων. || —olmak, πάσχω, ὑποφέρω.

Mübadele, A. ἀφ. değiş tokuş, ἀνταλλαγή || —komisyonu, ἐπιτροπὴ τῆς ἀνταλλαγῆς.

Mübadele etmek, T. ρμ. (δοτ. αἰτ.) değişmek, ἀνταλλάσω.

Mübadil, A. ἐπθ. mübadeleye tâbi, ἀνταλλάξιμος. || gayri—, μὴ ἀνταλλάξιμος.

Mübahat, A. ἀφ. öğünme, ἔπαρσις, καύχησις, τιμή, δόξα. || —etmek, (β' γεν.) καυχῶμαι, θεωρῶ τιμήν.

Mübahi, A. μτχ. öğünen, ὁ ἐγκαυχώ-

μενος, ὁ θεωρῶν τιμήν. || —olmak, καυχῶμαι, λαμβάνω τὴν τιμήν.

Mübareze, A. ἀφ. döğüşme, kavga, πάλη, μάχη. || —, μονομαχία. || —etmek, (β′ γεν) döğüşmek, παλαίω.

Mubariz, A. ἐπθ. döğüşen, παλαιστής, ἀθλητής, μαχητής. || —, μονομάχος.

Mübaşeret, A. ἀφ. başlama, ἔναρξις. || —etmek, (δοτ.) başlamak, ἐπιχειρῶ, ἄρχομαι.

Mübaşir, A. ἐπθ. ὁ ἀρχόμενος, ἐπιχειρῶν. || —, ὄν. δικαστικὸς κλητήρ.

Mübayenet, A. ἀφ. ayrılık, ihtilâf, zıtlık, διάστασις, διαφορά, ἀντίθεσις. || —, (λογ.) ἑτερότης.

Mübayin, A. ἐπθ. zıt, ἀντίθετος, διϊστάμενος.

Mübeccel, A. μτχ. ulu, muhterem, τετιμημένος, γεραρός, σεβαστός, || —, ὄν. κ. Μεγιστώ.

Müberra, A. ἐπθ. ἀπηλλαγμένος, ἐλεύθερος.

Mübessim, A. μτχ. gülümseyen, φαιδρός, μειδιῶν. βλ. besim καὶ mütebesim.

Mübeşşer, A. μτχ. sevindirilmiş, ὁ εἰς ὃν ἠγγέλθη καλὴ ἀγγελία, ὑπόσχεσις. || —, = müjdelenmiş, ὁ χαροποιηθείς.

Mübeşşir, A. ἐπθ. sevindiren, müjdeci, ὁ φέρων καλὴν ἀγγελίαν, εὐαγγελιζόμενος.

Mübeyyin, A. ἐπθ. bildiren, ὁ δηλῶν, δηλωτικός.

Mübeyyiz, A. ὄν. yazıyı beyaza çeken, ἀντιγραφεύς.

Mübdi, A. ἐπθ. yaratan, δημιουργός. || —, ὁ λέγων ποίησιν πρωτότυπον. || —, νεωτεριστής, αἱρεσιάρχης.

Mübin, A. ἐπθ. açık, aşikâr, δῆλος, ἐναργής.

Mübrem, A. ἐπθ. pek lâzım, ἀναπόφευκτος, ἐπιτακτικός, ἀναπόδραστος.

Mücadele, A. ἀφ. atışma, φιλονεικία, ἔρις, συζήτησις. || —, = kavga, savaş, πάλη, ἀγών. || —etmek, (β′ γεν.) φιλονεικῶ, παλαίω, ἀγωνίζομαι.

Mücahede, A. ἀφ. uğraşma, πάλη, προσπάθεια, ἀγών. || —, = din uğruna uğraşma, πόλεμος ὑπὲρ τῆς πίστεως.

Mücamaa, A. ἀφ. zevce ile birleşme, μίξις, συνουσία.

Mücanebet, A. ἀφ. çekinme, ἀποχή, ἀπομάκρυνσις. || —etmek, (ἀφαίρ.) çekinmek, ἀπέχω, ἀποφεύγω.

Mücaveret, A. ἀφ. komşuluk, γειτνίασις, γειτονία.

Mücavir, A. ἐπθ. komşu, ὁ παρακείμενος, γειτνιακός. || zaviyei —e, (γεωμ.) γωνία παρακειμένη.

Mücazat, A. ἀφ. ceza, ποινή, τιμωρία. || —etmek, τιμωρῶ, κολάζω. || —görmek, τιμωροῦμαι.

Mücbir, A. ἐπθ. zorluyan, ὁ βιάζων, ὁ ἐξαναγκάζων. || sebebi—, = zorluyan sebep, ἀνωτέρα βία.

Müceddeden, A. ἐπρ. yeniden, yeni olarak, ἐκ νέου, ἐξ ἀρχῆς.

Müceddet, A. μτχ. yeni, ὁ ἀνακαινισθείς, νέος.

Müceddit, A. ὄν. yenilestiren, yenileten, ὁ ἀναμορφωτής, ὁ ἀνακαινιστής.

Mücef, T. ὄν. içi boş, oyuk, κοίλωμα. || soba —i, = soba oyuğu, κοίλωμα θερμάστρας.

Mücehhez, A. μτχ. teçhiz olunmuş, yaraklı, πεπροικισμένος, ἐφωδιασμένος. || top ile —gemi, πλοῖον ἐξηρτυμένον διὰ τηλεβόλων.

Mucehhiz, A. ἐπθ. teçhiz eden, yaraklayıcı, ὁ ἐφωδιάζων, ὁ προικίζων. || —, (χημ.) προπαρασκευαστής.

Mücellâ, A. ἐπθ. parlak, cilâlı, στιλπνός.

Mücellet, A. μτχ. kap geçirilmiş kitap, δεδεμένος [βιβλίον]. || —, ὄν. τόμος.

Mücellit, A. ὄν. kitaplara kap yapan, βιβλιοδέτης.

Mücerrebat, A. ὄν. denenmiş şeyler, πράγματα δεδοκιμασμένα, γνωστά.

Mücerredat, A. ὄν. anlaşılması zor şeyler, ἀφῃρημένον, τὰ ἄϋλα ὄντα ὡς ὁ Θεός, ὁ νοῦς, τὰ πνεύματα. || —, (γραμμ.) ῥήματα πρωτότυπα.

Mücerrep, A. πθ. μτχ. denenmiş, δεδοκιμασμένος.

Mücerret, A. ἐπθ. yalnız, tek, ἁπλοῦς, μεμονωμένος, μόνος. || —, = evlenmemiş, ἄγαμος. || —, (φιλοσ.) θετικός. || —, (γραμμ.) ὀνομαστική [ὀνόματος κτλ.]. || kavli—, = yalnız söz, lâf, λόγος ἄνευ ἀποδείξεων. || —kesir, (ἀριθ.) γνήσιον κλάσμα.

Mücessem, A. ἐπθ. gövdeli, ἐνσεσαρκωμένος, προσωποποιημένος. || —,

(γεωμ.) στερεός. || hendesei —e, στερεομετρία. || zaviyei —e, στερεά, γωνία, τρίεδρος.

Mücevher, A. ὄν. elmas, ἀδάμας ἤτοι κόσμημα ἐκ πολυτίμου λίθου.

Mücevherat, A. ὄν. κοσμήματα, κ. διαμαντικά.

Mücmel, A. ἐπθ. kısa, muhtasar, συνοπτικός, περιληπτικός, ἐπίτομος.

Mücmelen, A. ἐπρ. kısaca, az sözle, ἐν συνόψει, περιληπτικῶς.

Mücrim, A. ὄν. suçlu, kahahatlı, ἐγκληματίας. || —, = günahkâr, ἁμαρτωλός.

Müçtehit, A, ὄν. ayet ve hadislerden ahkâm çıkaran, ἑρμηνευτής.

Müçtemi, A. ἐπθ. toplu, birleşmiş, συγκεντρωμένος, συνηθροισμένος.

Müçtemian, A. ἐπρ. birlikte, hep birden, ἀθρόως, κοινωνικῶς.

Müçtenip, A. ἐπθ. çekinen, ὁ ἀπέχων, ὁ ἀποφεύγων.

Müdafaa, A. ἀφ. koruma, dayanma, karşı durma, ἄμυνα, ὑπεράσπισις. || —, ἀπολογία. || —i milliye, Ὑπουργεῖον ἤτοι Ἐπιτροπεία τῶν στρατιωτικῶν. || —vekili, δικηγόρος τῆς ὑπερασπίσεως. || —etmek, ἀμύνομαι, ὑπερασπίζω, ἀπολογοῦμαι.

Müdafi, A. ἐν. μτχ. karşı koyan, dayanan, ὁ ἀμυνόμενος, ὁ συνήγορος [κατηγορουμένου]. || —, = koruyucu, ὑπερασπιστής.

Müdahale, A. ἀφ. karışma, araya girme, ἐπέμβασις, ἀνάμιξις. || —etmek, = karışmak, ἐπεμβαίνω, ἀναμιγνύομαι, (νομ.) araya girmek, παρεμβαίνω.

Müdahene, A. ἀφ. dalkavukluk, κολακεία.

Müdaheneneci, T. ἐπθ. dalkavuk, κόλαξ.

Müdahene etmek, T. ρμ. (δοτ.) koltuk kabartmak, κολακεύω.

Müdaheneli, T. ἐπθ. κολακευτικός.

Müdahin, A. ἐπθ. dalkavuk, κόλαξ.

Müdara, Π. ὄν. yalandan yüze gülme, ὑπόκρισις, φιλία προσποιητή. || —etmek, προσποιοῦμαι φιλίαν, ἀγάπην.

Müdavat, A. ἀφ. hastaya bakıp em verme, νοσηλεία, νοσήλευσις. || —etmek, νοσηλεύω, θεραπεύω.

Müdavele, A. ἀφ. alıp verme, κυκλοφόρησις. || —i efkâr, = konuşulma, ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν.

Müdavemet, A. ἀφ. devam, ἐξακολούθησις, φοίτησις.

Müdavemet etmek, T. ρμ. (δοτ.) devam etmek, φοιτῶ, συχνάζω,

Müdavi, A. ἐπθ. hastaya bakan, ὁ νοσηλεύων, θεραπευτής.

Müdavim, A. ἐπθ. devam eden, ὁ φοιτῶν, ὁ συχνάζων, θαμών.

Müddea, A. ὄν. dava olunan şey, ὅ,τι διϊσχυρίζεταί τις, τὸ ἀντικείμενον ἀγωγῆς. || —, διϊσχυρισμός, ἀξίωσις.

Müddeayat, A. ὄν. iddialar, ἀξιώσεις, ἀπαιτήσεις.

Müdei, A. ὄν. davacı, ὁ ἐνάγων. || —şahsî, ὁ κατήγορος.

Müddei umumî, A. ὄν. ὁ δημόσιος κατήγορος, ἤτοι εἰσαγγελεύς.

Müddet, A. ὄν. zaman, vakıt, χρόνος, καιρός. || —, = vade, προθεσμία.

Müdebbir, A. ἐπθ. tedbirli, συνετός, ἐπιτήδειος.

Müdebbirane, A. ἐπρ. işinin sonunu düşünerek, ὡς ἁρμόζει ἐπιτηδείῳ, κυβερνήτῃ, οἰακοστρόφῳ.

Müdekkik, A. μτχ. inceden inceye arayan, λεπτολόγος.

Müdekkikane, A. ἐπρ. inceden inceye araştırarak, λεπτομερῶς, ἀκριβῶς.

Müdellel, A. μτχ. delilli, ἀποδεδειγμένος.

Müderris, A. ὄν. okutucu, καθηγητής.

Müderrislik, A. ὄν. hocalık, καθηγεσία.

Müdevver, A. ἐπθ. yuvarlak, σφαιρικός, κυκλοτερής.

Müdevvir, A. μτχ. döndürücü, (ἀνατ.) περιστροφεὺς μῦς.

Müdir, A. ἐπθ. (ἰατρ.) διουρητικός.

Müdrik, A. ἐπθ. eren, anlıyan, ὁ ἀντιλαμβανόμενος, νοήμων. || —, = yetişen, bulüğa ermiş, ὁ φθάσας εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν, ἔφηβος.

Müdür, A. ὄν. idare eden, διευθυντής. || —, τμηματάρχης.

Müdürlük, A. ὄν. idare edicilik, διεύθυνσις. || Maarif —ü, Διεύθυνσις τῆς Παιδείας. || Orta tedrisat —ü, Τμῆμα τῆς Μέσης παιδεύσεως ἐν τῇ Ἐπιτροπείᾳ τῆς Παιδείας.

Müdüriyet = Müdürlük.

Müebbeden, A. ἀφ. sonsuz olarak, αἰωνίως. || —, = yaşadıkça, ἰσοβίως.

Müebbet, A. ἐπθ. sonsuz, ebedî, αἰώνιος, ἀτελεύτητος, ἰσόβιος.
Müeccel, A. μτχ. peşin olmıyan, ἐμπρόθεσμος.
Müeccelen, A. ἐπρ. ἐμπροθέσμως, ἐπὶ προθεσμίᾳ.
Müedda, A. ὄν. mana, ἔννοια, περιεχόμενον ἐγγράφου, ἐπιστολῆς κτλ. || —, = verilen, τὸ ἀποτιόμενον.
Müeddi, A. μτχ. sebep, αἴτιος, πρόξενος. || —, ὁ ἀποτίων, πληρόνων.
Müeddip, A. μτχ. terbiye edici, ὁ ἀνατρέφων, μορφωτής || —, ὁ ἐπιτιμῶν, σωφρονίζων.
Müekkel, A. μτχ. vekil edilmiş, ἐντολοδόχος, ὁ πληρεξούσιος.
Müekket, A. μτχ. sağlamlaştırılmış, ὁ ἐνισχυμένος. || —, ἔντονος.
Müekkil, A. μτχ. vekil tayin eden, ἐντολοδότης.
Müekkit, A. μτχ. sağlamlaştıran, ὁ ἐνισχύων, ὁ ἐπιτείνων.
Müellef, A. ὄν. yazılmış, σύγγραμμα, πόνημα.
Müellefat, A. ὄν. συγγράμματα, πονήματα.
Müellif, A. ὅν, kitap yazan, συγγραφεύς.
Müellim, A. ἐπθ. keder verici, ἀλγεινός, θλιβερός. || —bir haber = acı salık, εἴδησις θλιβερά.
Müennes, A. ἐπθ. dişi, (γραμμ.) θηλυκός.
Müesses, A. μτχ. kurulmuş, ὁ ἱδρυμένος.
Müessesat, A. ὄν. καθιδρύματα. || —i hayriye, ἀγαθοεργὰ καθιδρύματα
Müessese, A. ὄν. καθίδρυμα.
Muessif, A. ἐπθ. keder veren, ὁ προξενῶν λύπην, λυπηρός.
Müessir, A. μτχ. tesirli, δραστήριος, ἀποτελεσματικός.
Müessis, A. ὄν. tesis eden, ἱδρυτής.
Müeyyet, A. μτχ. sağlamlaştırılmış, ὁ ἐνισχυόμενος. || —, (μτφ.) ἐπιβεβαιωμένος [εἴδησις κτλ.].
Müeyyit, A. μτχ. sağlamlaştıran, ὁ ἐνισχύων. || —, μτφ. ἐπιβεβαιῶν [εἴδησιν κτλ.].
Müezzin, A. ὄν. ezan okuyan, ὁ καλῶν εἰς προσευχὴν τοὺς Μουσουλμάνους. κράκτης.
Müfahham, A. ἐπθ. hürmetli, σεβαστός, τιμώμενος.
Müfekkir, A. ἐπθ. düşünen, ὁ σκεπτόμενος, σκεπτικός.
Müfekkire, A. ὄν. zihin, θ. τοῦ προηγ. kuvvei—e, ἡ διανοητικὴ δύναμις.
Müferrih, A. ἐπθ. ferahlık veren, ὁ προξενῶν φαιδρότητα . || —, τερπνός, εὐάρεστος [τοποθεσια, οἰκία κτλ.].
Müfettiş, A. ὄν. yoklamacı, ἐπιθεωρητής. || umumî—, γενικὸς ἐπιθεωρητής.
Müfettişlik, T. ὄν. ἡ θέσις καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἐπιθεωρητοῦ, ἐπιθεωρητεία.
Müfit, A. ἐπθ. faydalı, ὠφέλιμος.
Müflis, A. ὄν. züğürt, kokoz, parasız, πάμπτωχος. || —, = top atmış, ὁ χρεωκοπήσας.
Müfredat, A. ὄν. bir şeyin ayrı ayrı tafsilâtı, ἀπογραφή. || —defteri, κατάλογος ἀπογραφῆς. || —programı, ἀναλυτικὸν πρόγραμμα.
Müfret, A. μτχ. tek, ἁπλοῦς. ||— (γραμ.). ἑνικὸς ἀριθμός. || —, ἡμιστίχιον μεμονωμένον.
Müfrez, A. μτχ. ayrılmış, ὁ κεχωρισμένος. || —, (ἰατρ.) ἐκκρινόμενος. || —hisse, μερίδιον κεχωρισμένον.
Müfreze, A. ὄν. askerî kıt'a, ἄγημα, ἀπόσπασμα στρατιωτικόν.
Müfrit, A. ἐπθ. aşırı, mubalâgalı, ὑπερβολικός, ἔκτακτος. || —, (φυσ.) ἀπομονωτήρ.
Müfsit, A. ὄν. fesatçı. fitleyici, ταραξίας, ὁ ὑποκινῶν εἰς στάσιν, ταραχήν. || —, = şergil, ἀχρεῖος, κακοήθης.
Müftehir, A. μτχ. öğünen, ὁ ἐγκαυχώμενος, ὑπερήφανος. || —olmak, ἐγκαυχῶμαι, σεμνύνομαι, ἐναβρύνομαι.
Müftekir, A. ἐπθ. züğürt, yoksul, πτωχός, ἐνδεής.
Müfteri, A. ὄν. iftiracı, gammaz, συκοφάντης.
Müfteriyat, A. ὄν. iftiralar, gammazlıklar, συκοφαντίαι.
Müfti, A. ὄν. νομοδιδάσκαλος.
Mühellil, A. μτχ. ὁ ἀπαγγέλλων τὴν φράσιν: lâ ilâhe il allah, = Tanrıdan başka Tanrı yoktur, οὐκ ἐστι Θεὸς εἰμὴ ὁ Θεός.
Mühendis, A. ὄν. köprü, yol, bina v. s. işlerini iyi bilen, γεωμέτρης. || —, μηχανικός.
Mühendishane, II. ὄν. σχολὴ μηχανικῶν.
Mühendislik, T. ὄν. ἡ μηχανική.

Müheyya, A. ἐπθ. hazır, ὁ προδιατεθειμένος, ἕτοιμος.
Müheyyiç, A. μτχ. yürek çarpıntısı verici şey, ὁ ἐμπνέων ἐνθουσιασμόν, ἐρεθιστικός, ὁ προκαλῶν.
Mühim, A. ἐπθ. ağır, ehemiyetli, σπουδαῖος, σοβαρός.
Mühimmat, A. ὄν. yol hazırlıkları, χρειώδη, ἐφόδια. || —, = cephane, yarağ, πολεμεφόδια. || —, ὑποθέσεις σπουδαῖαι.
Mühip καὶ mehip, A. ἐπθ. heybetli, korkunç, φοβερός, τρομερός.
Mühlet, A. ὄν. başka zamana bırakma, ἀναβολή, προθεσμία. || —almak, λαμβάνω προθεσμίαν. || —istemek, ζητῶ προθεσμίαν. || — vermek, δίδω προθεσμίαν.
Mühlik, A. μτχ. tehlikeli, korkunç, ὀλέθριος, καταστρεπτικός, ἐπικίνδυνος.
Mühmel, A. μτχ bırakılmış, bakılmamış, παρημελημένος. || —, = ehemiyetsiz, ἀσήμαντος, παρέλκων.
Mühmil, A. μτχ. ihmalcı, ὁ παραμελῶν, ὀλίγωρος, ἀμελής.
Mühre, Π. ὄν. yuvarlak şey, σφαιρίδιον. || —, στρογγύλον ὀστοῦν τῶν ἀρθρώσεων. || —, κογχύλιον. || —, = cilâ verici alet, στίλβωθρον.
Mühreli, T. ἐπθ. cilâlı, ἐστιλβωμένος, [χάρτης κτλ.].
Mühtedi, A. ὄν. islâmiyeti kabul eden, νεοφώτιστος Μουσουλμᾶνος.
Mühür, Π. ὄν. damga, baskı, σφραγίς. || —kimde ise, Süleyman o dur, (πρμ.) εἰς ὅν τινα εἶναι ἡ σφραγίς, Σολομῶν εἶναι ἐκεῖνος = μακάριοι οἱ κρατοῦντες.
Mühürbent, Π. ἐπθ. mühürlenmiş, ἐσφραγισμένος.
Mühürdar, Π. ὄν. σφραγιδοφύλαξ.
Mühürlemek, T. ρμ. (αἰτ.) σφραγίζω.
Mühürlenmek, T. ρμ. πθ. σφραγίζομαι.
Mühürletmek, T. ρμ διάμ. (δοτ. αἰτ.) βάλλω τινὰ νὰ σφραγίσῃ.
Mühürlü, T. ἐπθ. ἐσφραγισμένος. || ağzı—, = sır saklayıcı, ἐχέμυθος.
Müjde, Π. ὄν. sava, sevinç salığı, καλὴ εἴδησις, ἀγγελία. || —ler! ἐπρ. εὐαγγέλια! καλαὶ εἰδήσεις! || —vermek, εὐαγγελίζομαί τι.
Müjdeci, T. ὄν. savacı, iyi haber verici, ὁ κομιστὴς καλῆς ἀγγελίας, ἀγγελιαφόρος.
Müjdelemek, T. ρμ. (δοτ.) iyi haber getirmek, φέρω καλὴν εἴδησιν, εὐαγγελίζομαί τι.
Müjdelik, T. ὄν. iyi salık getirenin bahşışı, δῶρον κομιστοῦ καλῆς εἰδήσεως.
Mükâfat, A. ἀφ. öndül, ἀνταμοιβή, ἀντάμειψις, βραβεῖον. || —etmek, ἢ —vermek, (δοτ.) ἀνταμείβω. || tevzii—, διανομὴ βραβείων.
Mükâfi, A. ἐπθ. müsavi, beraber, ἰσοδύναμος, ἀντίστοιχος, denk, ἴσος. || kat'ı—, (γεωμ.) παραβολή.
Mükâleme, A. ἀφ. konuşma, συνομιλία, διάλογος. || —etmek, (β' γεν.) konuşmak, συνδιαλέγομαι.
Mükedder, A. μτχ. kederli, perişan, firaklı, τεθλιμμένος, λυπημένος.
Mükellef, A. ἐπθ. tantanalı, ἐστολισμένος, πολυτελής. || —, ὁ ἐπιβεβαρημένος, ὁ ὑποβεβλημένος εἰς ἀπότισιν φόρου, εἰς στρατολογίαν κτλ., ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου ὑποχρεωμένος.
Mükemmel, A. μτχ. kusursuz, τέλειος, ἐξαίρετος, καθὼς πρέπει.
Mükerrem, A. ἐπθ. muhterem, τετιμημένος, ἁγαστός, σεβαστός.
Mükerremen, A. ἐπρ. hürmet ederek, μετὰ μεγάλων τιμῶν.
Mükerrer, A. μτχ. tekrar yapılmış, ἐπανειλημμένος. ἐπαναληφθείς. || —, διϋλισμένος. || —numara, διπλοῦς ἀριθμός, ἤτοι ἐπανειλημμένος.. || — daire, (γεωμ.) ἐπαναληπτικὸς κύκλος.
Mükerreren, A. ἐπρ. çok defa, ἐπανειλημμένως.
Mükesser, A. μτχ. kırılmış, συντετριμμένος, τεθλασμένος. || —, (γραμμ.) ἀνώμαλος. || —adet, μικτὸς ἀριθμός. || cemi—, ἀνώμαλος πληθυντικός.
Mükessif, A. ἐπθ. koyulaştıran, (ἰατρ.) συμπυκνωτής.
Mükessir, A. μτχ. ὁ συντρίβων. || —i cenin, (ἰατρ.) ἐμβρυοθλάστης.
Mükevven, A. μτχ. yaratılmış, yapılmış, πεπλασμένος, δεδημιουργημένος.
Mükevvenat, A. ὄν. yapılmış şeyler, δημιουργήματα, ὄντα.
Mükevvin, A. μτχ. yaratan, yapan, ὁ πλάττων, δημιουργῶν. || —, (ἰατρ.) πλαστικός. || —i elyaf, ἰνοπλαστικός.

|| —i bevil, οὐροποιητικός. || —i kayıh, πυοποιητικός. || —i lâhim, σαρκωτικός. || —i dem, αἱμοποιητικος. || —i tufeylât, παρασιτογόνος [ἰδιότης].

Mükeyyifat, A. ὅν. sarhoşluk veren şeyler, ποτὰ πνευματώδη.

Mükrim, A. ἐπθ. ağırlayıcı, φιλόφρων, περιποιητικός.

Müktesebat, A. ὅν. kazanılmış şeyler, κεκτημένα, κεφάλαια ἠθικά, γνώσεις. || —i ilmiye, ἐπιστημονικαὶ γνώσεις.

Müktesep, A. μτχ. kazanılmış, κεκτημένος, ἐπίκτητος.

Müktesip, A. μτχ. kazanan, ὁ ἀποκτῶν, ὁ κερδίζων, ὁ ἐργαζόμενος ὅπως κερδήσῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

Mülâbese = münasebet.

Mülâhaza, A. ἀφ. iyice düşünme, παρατήρησις, σκέψις.

Mülâhaza etmek, T. ρμ. οὐδ. (αἰτ.) iyice düşünmek, σκέπτομαι.

Mülâhazalı, T. ἐπθ. iyice düşünceli, περιεσκεμμένος.

Mülâhazasız, T. ἐπθ. düşüncesiz, ἀπερίσκεπτος.

Mülâhazasızlık, T. ὅν. düşüncesizlik, ἀπερισκεψία.

Mülâhazat, A. ὅν. σκέψεις, παρατηρήσεις.

Mülâhham, A. ἐπθ. şişman, παχύσαρκος. εὐτραφής, σωματώδης.

Mülâkat, A. ἀφ. buluşma, görüşme, συνάντησις, συνέντευξις.

Mülâkat etmek, T. ρμ. (β΄ γεν.) λαμβάνω συνέντευξιν, συντυγχάνω.

Mülâki, A. μτχ. buluşan, görüşen, ὁ λαμβάνων συνέντευξιν.

Mülâki olmak, T. ρμ. (β΄ γεν. ἢ δοτ.) buluşmak, görüşmek, συντυγχάνω, λαμβάνω συνέντευξιν.

Mülâkkap, A. μτχ. lâğaplı, ὁ φέρων ἐπώνυμον, ἐπονομαζόμενος.

Mülâsık, A. ἐπθ. bitişik, yan yana, συγκεκολλημένος, κολλητός, συναφής.

Mülâtafa, A. şakalaşma, ἀστεϊσμός. || —, = tatlılık, προσήνεια, γλυκύτης.

Mülâtif, A. μτχ. şakacı, ὁ ἀστεϊζόμενος.

Mülâyemet, A. ἀφ. uygunluk, ἁρμονία. || —, = yumşaklık, εὐκοιλιότης. || —, = yavaşlık, ἠπιότης, πραότης, προσήνεια

Mülâyim, A. ἐπθ. uygun, συμβιβαζόμενος, συνάδων, σύμφωνος. || —, εὐκοίλιος. || —, = yavaş, ἥπιος, προσηνής.

Mülâyimane, Π. ἐπρ. ἠπίως, πράως.

Mülâzemet, A. ἀφ. τὸ εἶναι προσκεκολλημένον, ἀχώριστον ἄλλου. || —, ὑπηρεσία ἀμισθὶ ἐπὶ προσδοκίᾳ διορισμοῦ.

Mülâzemeten, A. ἐπρ. ἄνευ μισθοῦ, ὡς ὑπεράριθμος, ὡς μαθητευόμενος.

Mülâzim, A, ὅν. μηθητευόμενος, ὑπεράριθμος, ἤτοι ὁ ἐργαζόμενος ἀμισθὶ ἐπὶ προσδοκίᾳ διορισμοῦ. || —i evvel, = birinci—, ὑπολοχαγός. || —i sani, = ikinci—, ἀνθυπολοχαγός.

Mülâzimlik, T. ὅν. τὸ εἶναί τινα ὑπεράριθμον, μαθητευόμενον. || —, ὁ βαθμὸς τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἢ ἀνθυπολοχαγοῦ.

Mülevven, A. μτχ. boyalı, βεβαμμένος, renkli, κεχρωματισμένος.

Mülevves, A. μτχ. pis, kirli, μεμιασμένος, βεβηλωμένος, ρυπαρός, ἀκάθαρτος. || —olmak, μολύνομαι, ρυπαίνομαι.

Mülevvin, A. μτχ. renk veren, ὁ χρωματίζων, βάφων. || —, (χημ.) ὕλάσις ὑγρῶν εἰς χρώματα.

Müleyyin, A. ἐπθ. yumşatıcı, μαλακτικός, εὐκοίλιος.

Mülga, A. μτχ. kaldırılmış, ilga edilmiş, κατηργημένος, ἠκυρωμένος

Mülhak, A. μτχ. katılmış, προσηρτημένος, ὁ ἐξαρτώμενος διοικητικῶς.

Mülhakat, A. ὅν. katılmış şeyler, ἐξαρτήματα, ἤτοι χωρία ἐξαρτώμενα διοικητικῶς ἔκ τινος διοικήσεως κεντρικῆς.

Mülhem, A. μτχ. yüreğe doğmuş, ἐμπνευσμένος [παρὰ Θεοῦ].

Mülhit, A. μτχ. dinsiz, αἱρετικός, σχισματικός, ἀσεβής.

Mülk, A. ὅν. κτήμα, ἰδιοκτησία. || —, = ülke, κράτος, ἐπικράτεια. || ya malik ül—, Κύριε τῶν δυνάμεων.

Mülkî, A. ἐπθ. πολιτικός.

Mülkiye, A. θ. τοῦ προηγ. || —mektebi, πολιτικὴ σχολή. || —memuru, πολιτικὸς ὑπάλληλος. || —müfettişi, πολιτικὸς ἐπιθεωρητής.

Mülkiyeli, T. ὅν. ἀπόφοιτος τῆς πολιτικῆς σχολῆς.

Mülkiyet, A. ὄν. τὸ εἶναί τι κτῆμα καθαρᾶς ἰδιοκτησίας.
Mülteca, A. ὄν. sığınacak yer, καταφύγιον, ἄσυλον.
Mülteci, A. ὄν. sığınan, kaçıp korunmak isteyen, πρόσφυξ.
Mültefit, A. μτχ. güler yüzlü, iltifatcı, φιλόφρων, εὐπροσήγορος, περιποιητικός.
Mülteka, A. ὄν. kavşak, τὸ μέρος τῆς συναντήσεως, ἑνώσεως, συμβολή [ποταμῶν].
Mültemes, A. μτχ. rica ile istenilen, ἀξίωσις φιλική, παράκλησις. || —, ὁ προστατευόμενος.
Mültemis, A. μτχ. iltimasçı, rica eden, ὁ φιλικῶς ἀξιῶν, ὁ προστατεύων τινὰ παρά τινι.
Mültezem, A. μτχ. iltizam olunan, ὁ ὑποστηριζόμενος, ὁ ἀναλαμβανόμενος.
Mültezim, A. μτχ. iltizam eden, taraftarlık gösteren, ὁ θεωρῶν τι ἀναγκαῖον καὶ ἀναλαμβάνων, ὁ ὑποστηρίζων. || —, (ἄλλοτε) δεκατιστής.
Mülûkâne, Π. ἐπθ. şahane, βασιλικός, αὐτοκρατορικός.
Mülzem, A. μτχ. susturulmuş, ὁ φιμωθείς, ὁ ἀποστομωθείς, ὁ ἡττηθεὶς ἐν τῇ συζητήσει.
Mümanaat, A. ἀφ. karşı durma, zorluk çıkarma, παρεμπόδισις, κώλυσις. || —etmek, (δοτ.) bırakmamak, zorluk göstermek, παρεμποδίζω, παρακωλύω.
Mümarese, A. ἀφ. alışma, alışıklık, ἄσκησις, τριβή, πεῖρα.
Mümas, A. ἐπθ. dokunan, temas eden, ὁ ἐγγίζων, ἐφαπτόμενος. || —, (γεωμ.) ἐφαπτομένη.
Mümaselet, A. ἀφ. benzeyiş, ὁμοιότης. || —, ὁμορρυθμία.
Mümasil, A. ἐπθ, benziyen, ὅμοιος, παρεμφερής.
Mümaşat, A. ἀφ. yoldaşlık, συντρόφευμα || —, = uygunluk, προσχώρησις, κολακεία. || —etmek, (δοτ.) κολακεύω, προσχωρῶ.
Mümbais [münbais], A· μτχ. ileri gelen, bais olan, προερχόμενος, ἀπορρέων. || – olmak, (ἀφαιρ.) ἀπορρέω, πηγάζω.
Mümbit [münbit], A. ἐπθ. ekilen şeyi güzel yetiştiren, εὔφορος, γόνιμος.
Mümessil, A. ὄν. vekil, ἁρμοστής. || —, = baskıcı, ὁ ἐκτυπῶν. || —, (φυσ.) ἐξομοιωτήρ.
Mümeyyiz, A. μτχ. ayıran, iyiyi kötüden ayıran, ὁ διακρίνων, ὁ χωρίζων, ὁ ἐκλέγων. || —, ὄν. ἀρχηγός, τμηματάρχης. || —, ἐξεταστής. || —, (νομ.) διαιτητής, ἐξελεγκτής. || kuvvei —e, ἡ κρίσις.
Mümeyyizlik, T. ὄν. ἡ θέσις καὶ τὸ ἔργον τοῦ τμηματάρχου, τοῦ ἐξεταστοῦ, τοῦ διαιτητοῦ.
Mümin, A. ὄν. islâm dinine inanan, ὁ πιστεύων, πιστός [Μουσουλμᾶνος].
Mümkün, A. ἐπθ. yapıla bilen, δυνατός, πιθανός. || —dür = olabilir, εἶναι δυνατόν, πιθανόν. || —değil = olamaz, δὲν εἶναι δυνατόν, εἶναι ἀδύνατον. || —olduğu kadar, ὅσῳ εἶναι δυνατόν. || ne— ! πῶς εἶναι δυνατόν ! [ἤτοι ἀδύνατον].
Mümkünsüz, T ἐπθ. gayri kabil, imkânsız, ἀδύνατον.
Mümsik, A. ἐπθ. cimri, eli sıkı, φιλάργυρος, φειδωλός. || —, (χειρ,) μηχάνημα συνεκτικὸν τῶν χειλέων τραύματος, τῶν ἄκρων κατάγματος κτλ.
Mümtaz, A. ἐπθ. faik, üstün, διακεκριμένος, ἔξοχος. || —, = imtiyazlı, προνομιοῦχος. || —, ὄν. κ. Ἰοκάστη, Ἔξαρχος.
Mümtaziyet, A. ὄν. mümtazlık, προνόμιον, αὐτονομία.
Mümtazlık, T. ὄν. = mümtaziyet.
Mümteni, A. ἐπθ. razı olmıyan, ὁ ἀποποιούμενος, ἀρνούμενος. || —, ἀπρόσιτος, ἀδύνατος. || —ül husul, = gayri kabil, = olamıyan, ἀνεπίτευκτος.
Mümtet, A. ἐπθ. sürekli, uzanan, παρατεταμένος, διαρκής. || —olmak, διαρκῶ, παρατείνομαι.
Mümteziç, A. μτχ. uygun, ὁ εὐκόλως συμβιβαζόμενος, συνοικειούμενος [πρὸς τὸν ἀέρα, τὸ κλίμα, ἢ ἐπὶ χαρακτῆρος].
Mümza, A. μτχ. imzalanmış, imzalı, ὁ ὑπογεγραμμένος [ἐπὶ ἐγγράφων].
Mümzi, A. ἐπθ. imzalayan, ὁ ὑπογράψας, ἤτοι ὁ ὑποφαινόμενος.
Münacat, A. ἀφ. Tanrıya yalvarma, δέησις πρὸς τὸν Θεόν, ὕμνος.
Münadi, A. μτχ. tellal, ὁ βοῶν, καλῶν, κῆρυξ. || —, (γραμμ.) κλητική.
Münaferet, A. ἀφ. sevişmeme, tik-

sinme, ἀμοιβαία ἀποστροφή, ἀντιπάθεια, ἀπέχθεια.

Münafese, A. ἀφ. biri birine haset etme, çekememe, ἀντιζηλία.

Münafi, A. ἐπθ. uymaz, zıt, ἀντίθετος, ἀσυμβίβαστος, ἀπάδων.

Münafık, A. ἐπθ. iki yüzlülük eden, διπρόσωπος, συκοφάντης. || —, ὁ ὑποκρινόμενος, ὑποκριτής.

Münafıklık, T. ἀφ. iki yüzlülük, ὑποκρισία || —, διπροσωπία. || —, συκοφαντία.

Münakasa, A. ὄν. tartışma, fiat kırma, μειοδοσία.

Münakaşa, A. ἀφ. atışma, çekişme, ἔρις, διαμάχη, συζήτησις, φ.λονεικία. || bilâ—, = çekişmeksizin, ἀσυζητητί.

Münakeha, A. ἀφ. nikâh kıyma, συνοικέσιον, γάμος.

Münakehat, A. ὄν. γάμοι, συνοικέσια. || —dairesi, τμῆμα συνοικεσίων ἐν τῇ Δημαρχίᾳ.

Münakis, A. μτχ. tersine dönmüş, çevrilmiş, ὁ ἀνακλώμενος [ἐπὶ φωτὸς κτλ.].

Münakit, A. μτχ. bağlı, συνομολογηθείς [ἐπὶ συμβολαίου]. || -, = kurulmuş, συγκροτηθείς, συνελθών [ἐπὶ συνεδριάσεως]. || — olmak, συνομολογοῦμαι, συγκροτοῦμαι.

Münakkah, A. μτχ. temizlenmiş, soyulmuş, κεκαθαρμένος, διωρθωμένος, καθαρεύων [ἐπὶ λέξεων γλώσσης]. || —, ἠλαττωμένος [ἐπὶ μισθοῦ].

Münakkaş, A. μτχ. süslü, ὁ βεβαμμένος, πεποικιλμένος. || —, μτφ. ἐντετυπωμένος.

Münasafa, A. ἀφ. yarı yarıya, bölme, ἡ ἐξ ἡμισείας διανομή.

Münasafaten, A. ἐπρ. yarı yarıya olarak, ἐξ ἡμισείας. || —almak, = yarı yarıya almak, λαμβάνω τι ἐξ ἡμισείας.

Münasebat, A. ὄν. uygunluklar, σχέσεις.

Münasebet, A. ἀφ. uygunluk, yakışma, ἀναλογία. || —. σχέσις, συγγένεια. || —, εὐκαιρία. || bayram —ile, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Βαϊραμίου.

Münasebetli, T. ἐπθ. uygun, yaraşık, πρόσφορος, κατάλληλος.

Münasebetsiz, T. ἐπθ. uygunsuz, yaraşıksız, yolsuz, ἄτοπος, παράλογος, ἀνόητος.

Münasebetsizlik, T. ἀφ. yolsuzluk, uygunsuzluk, ἀτόπημα, ἀτοπία, παραλογισμός.

Münasip = minasip.

Münatıf, A. μτχ. bir tarafa doğru dönen, ἐστραμμένος, διευθυνόμενος, ἀποβλέπων. || —olmak, (δοτ.) bir tarafa dönmek, διευθύνομαι, στρέφομαι.

Münavebet, A. ἀφ. nobetle iş görüş, gezekleşme, ἀλληλοδιαδοχή, περιτροπή, σειρά. || bil—, ἐναλλάξ.

Münavebeten, A. ἐπρ. sıra ile, ἐκ περιτροπῆς, ἐναλλάξ.

Münazaa, A. ἀφ. kavga, ἔρις, φιλονικία. || —etmek, (β' γεν.) φιλονεικῶ.

Münazaacı, T. ἐπθ. kavgaşar, φίλερις.

Münazaalı, T. ἐπθ. ὁ φιλονεικούμενος, ὁ περὶ οὗ ὑπάρχει φιλονεικία.

Münazara, A. ἀφ. λογικὴ συζήτησις. || —fenni, ἡ ἐπιστήμη τῆς συζητήσεως. || —etmek, (ἀφαιρ.) συζητῶ λογικῶς.

Münazaralı, T. ἐπθ. λογικός.

Münazaunfih, A. φράσις, kavgalı, davalı, ὁ περὶ οὗ ἡ φιλονεικία ἡ διαφορά, ὁ φιλονεικούμενος.

Münazil, A. μτχ. işten çıkarılmış, ὁ πεπαυμένος.

Münceli, A. ἐπθ. görünen, parlak, ὁ ἀποκεκαλυμμένος καὶ διαλάμπων. ἐναργής. || —olmak, ἐκδηλοῦμαι.

Müncemit, A. μτχ. donmuş, πεπηγός, παγωμένος. || bahri – şimalî = şimal buz denizi, ἀρκτικὸς ὠκεανός. || bahri —cenubî = cenup buz denizi, ἀνταρκτικὸς ὠκεανός.

Müncer, A. μτχ. varıp nihayet bulan, ὁ καταλήξας. || — olmak, (δοτ.) καταλήγω, λαμβάνω τέλος τι.

Müncezip, A. μτχ. cezbolunan, çekilen, ὁ ἑλκυσθείς, ἐφελκυσθείς.

Münci, A. μτχ. kurtarıcı, halâskâr, σωτήρ.

Mündefi, A. μτχ. savulmuş, ὁ ἀποσοβηθείς, ὁ ἐκλιπών. || —olmak, ἀποκρούομαι, ἀποσοβοῦμαι, ἐκλείπω.

Mündemiç, A. μτχ. giren, sokulmuş, ἐμπεριεκλειόμενος, ἐμπεριεχόμενος. || —olmak, ἐμπεριεκλείομαι, ἐμπεριέχομαι.

Mündericat, A. ὄν. içindekiler, τὸ πε-

ριεχόμενον ἐγγράφου κτλ. || mektubun —ı, τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς.

Münteriç, A. μτχ. yazılı, derç olunmuş, κατακεχωρισμένος, ἐμπεριεχόμενος, σημειούμενος.

Münderis, A. μτχ. bozulmuş, izi kalmamış, ἐξαφανισθεὶς χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἴχνη.

Münebbih, A. ἐπθ. uyandırıcı, ὁ διεγείρων, ὁ ἐρεθίζων τὰ νεῦρα κτλ. || —, (ἰατρ.) διεγερτικός.

Müneccim, A. ὄν. yıldızcı, ἀστρονόμος, ἀστρολόγος.

Müneccimlik, T. ἀφ. yıldızcılık, ἀστρονομία, ἀστρολογία.

Münevver, A. μτχ. ışık veren, parlak, ziyadar, uyanık, açık fikirli, (μτφ.) πεφωτισμένος, φωτεινός. || —, λογάς. || —, ὄν. κ. Ζωηρά.

Münevvim, A. ἐπθ. uyku verici, ὑπνωτικός, ναρκωτικός [ἰατρικόν].

Münevvir, A. μτχ. aydınlatıcı, uyandırıcı, ὁ φωτ ζων, φωταγωγῶν.

Münezzeh, A. μτχ. serbes, ἀπηλλαγμένος, ἐλεύθερος.

Münfek, A. μτχ. sökülmüş, ayrılmış, kopmuş, ἀπεσπασμένος, ἀποκεχωρισμένος. || gayri—, ἀναπόσπαστος. || —olmak, (ἀφαιρ.) ἀποχωρίζομαι.

Münferiç, A. ἐπθ. geniş, arası açık, ἠνεῳγμένος, ἡμιάνοικτος. || —, εὔθυμος. || —, (γεωμ.) ἀμβλύς. || —zaviye, ἀμβλεῖα γωνία.

Münferiden, A. ἐπρ. yalnız olarak, tek olarak, μεμονωμένος, χωριστά.

Münferit, A. ἐπθ. tek, yalnız, ayrı, μεμονωμένος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἄλλων. || —, (ἰατρ.) σποραδικός, μονοφυής. || —kalmak = yalnız kalmak, ἀπομονοῦμαι, μένω μεμονωμένος.

Münfesih, A. μτχ. bozulmuş, fesh olunmuş, κατηργημένος, ἠκυρωμένος || —olmak, ἀκυροῦμαι, καταργοῦμαι. || —, = genişlemiş, ὁ εὐρυνθείς.

Münhal, A. μτχ. çözülmüş, λελυμένος, διαλελυμένος (δεσμός, ζήτημα κτλ.). || —, = açık, κενωθείς, χηρεύων, διαθέσιμος [μισθός, θέσις].

Münhani, A. ἐπθ. iğri, kamburlu, kemerli, κεκυρτωμένος, καμπύλος.

Münharif, A. ἀφ. sapan, sapa, çarpık, ἐπικλινής. || —, μεταβεβλημένος, ἠλλοιωμένος. || —, (γεωμ.) şiphi—, τραπέζιον.

Münhasıf, A. μτχ. sönük kalan, donuk, ὁ παθὼν ἔκλειψιν [ἐπὶ σελήνης]. || —, (μτφ.) ὁ ἀπολέσας τὴν λάμψιν του ἢ ὁ μὴ ὑπάρχων πλέον. || —, ὁ τυφλωθείς.

Münhat, A. μτχ. çökük, çukur, κεκλιμένος, ἐπικλινής, alçak, ὁ ταπεινούμενος.

Münhedim, A. μτχ. yıkılmış, yıkık, ὁ καταρρεύσας. || —olmak, = yıkılmak, καταρρέω.

Münhemik, A. μτχ. düşkün, ἔκδοτος, ἐπιρρεπής.

Münhezim, A. μτχ. bozulmuş, bozgun, mağlûp, ἡττημένος, κατατροπωθείς. || —olmak, ἡττῶμαι, κατατροποῦμαι. || —, = hazm edilen, ὁ χωνευόμενος || —, ἀνεκτός, ὑποφερτός.

Münhezimen, A. ἐπρ. bozgun vererek, ὡς ἡττημένος.

Münif, A. ἐπθ. yüksek, âli, ὁ ἐξέχων, ἔξοχος, ὑψηλός. || —, ὄν. κ. Μεγάνωρ, Μεγακλῆς.

Mün'im, A. ἐπθ. iyilik edici, ὁ εὐεργέτης, γενναιόδωρος.

Münir, A ἐπθ. ışık verici, parlak, λαμπρός, φωτεινός. || —, ὄν. κ. Φαίδων, Φώτιος.

Münire, A. θ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Φωτεινή.

Münkalip, A. μτχ. değismiş, başka türlü olmuş, μεταβεβλημένος. || —olmak, = başkalaşmak, (δοτ.) μεταβάλλομαι.

Münkariz, A μτχ. bitip tükenmiş, kökü kurumuş, ὁ ἐκλείπων, ἐξαφανιζόμενος [ἐπὶ δυναστείας, κράτους, γένους, οἰκογενείας]. || —olmak, ἐκλείπω, ἐξαφανίζομαι.

Münkasim, A. μτχ. bölünmüş, ayrılmış, διηρημένος. || —, (βοτ.) σχιστός.

Münkat, A. ἐπθ. itaat eden, ὑποτεταγμένος, εὐπειθής.

Münkazi, A. μτχ. bitmiş, tükenmiş, ὁ λήξας [ἐπὶ προθεσμίας]. || —olmak, λήγω, τελειόνω.

Münker, A. μτχ. tanılmıyan, ὁ μὴ ἀναγνωριζόμενος. || —, = kabul edilmiyen, παράνομος, ἀθέμιτος.

Münkesif, A. μτχ. tutkun, tutulmuş, ὁ παθὼν ἔκλειψιν [ἐπὶ ἡλίου].

Münkesir, A. μτχ. kırık, kırılmış, τεθραυσμένος, συντετριμμένος. || —, μτφ. kırgın, gücenik, τεθλιμμένος, δυσηεστημένος. || —, (γεωμ.) (φυσ.) τεθλασμένος' || —hat, τεθλασμένη γραμμή.

Münkeşif, A. μτχ. meydana çıkmış, keşf olunmuş, (μτφ.) ἀποκεκαλυμμένος, φανερός. || —olmak, ἀποκαλύπτομαι, γίνομαι φανερός.

Münkir, A. μτχ. inanmıyan, ὁ ἀρνούμενος. || —, = imansız, dinsiz, ἄθεος. || —olmak, (αἰτ.) ἀρνοῦμαι, ἀποκηρύττω. || —i hakikat, = doğruya inanmıyan. ὁ ἀρνούμενος τὴν ἀλήθειαν.

Münselip, A. μτχ. zorla alınmış, ὁ ἀπογυμνωθεὶς καὶ ἀφαιρεθείς, ἐξαφανισθείς.

Münşaat, A. ὅν. yazılar, mektuplar, v. s. ἐπιστολάριον.

Münşerih, A. ἐπθ. açık, sevinçli, rahat, εὔθυμος, φαιδρός. || —ül kalp = yüreği şen, εὔθυμος [τὴν καρδίαν].

Münşi, A. ὅν. güzel yazan, λογογράφος, ἐπιστολογράφος.

Müntakil, A. μτχ. ölen, göçen, ὁ μετακομίσας, ὁ ἀποδημήσας [πρὸς Κύριον]. || —, = intikal eden, geçen, ὁ μεταβιβασθεὶς εἰς τοὺς κληρονόμους [κτήματα, περιουσία]. || —, = uyanık, ἀγχίνους ἤτοι ὃ ἔκ τινος πράγματος ἐπαγωγικῶς ἐννοῶν.

Müntekilen, A. ἐπρ. ἐκ μεταβιβάσεως τοῦ κληρονομικοῦ δικαιώματος.

Münteha, A. ὅν. son, uç, τέλος, τέρμα, τὸ τελευταῖον ὅριον. || iki —nın evsatı = iki ucun ortası, τὸ μέσον τῶν δύο ἄκρων.

Müntehabat, A. ὅν. seçilmiş şeyler, ἀπάνθισμα, συλλογή, χρηστομάθεια. || —, = antoloji, ἀνθολογία.

Müntehap, A. ἐπθ. seçilmiş, ἐκλεκτός.

Müntehi, A. ὅν. sonuncu, biten, τελευταῖος, ἄκρος. || —, τελειόφοιτος. || —olmak = sonuna varmak, bitmek, καταλήγω, περατοῦμαι.

Müntehip, A. ὅν. seçen, intihap eden, ἐκλογεύς.

Müntehir, A. ὅν. kendi kendisini öldüren, ὁ αὐτόχειρ, ὁ αὐτοκτονήσας.

Müntesip, A. ἐπθ. intisap etmiş, οἰκεῖος, σχετικός, ὁ ὑπὸ τὴν προστασίαν τινός. || —, ὀπαδός, μύστης ἐπιστήμης.

Münteşir, A. μτχ. yayılmış, üremiş, δημοσιευόμενος [ἐπὶ ὀσμῆς καὶ μτφ. ἐπὶ εἰδήσεως, ἐφημερίδων]. || —olmak, = yayılmak, διαδίδομαι, δημοσιεύομαι. || gayri—, ἀνέκδοτος.

Müntiç, A. μτχ. mucip, ὁ συνεπάγων, προξενῶν, πρόξενος. || —olmak, (αἰτ.) ἐπιφέρω, προξενῶ.

Münzevi, A. ὅν. bir köşeye çekilip kimse ile görüşmiyen, ἐρημίτης.

Müphem, A. ἐπθ. belirsiz, ἀπροσδιόριστος, ἀσαφής. || —, (γραμμ.) ἀόριστος ἀντωνυμία.

Müpteda, A. ὅν. başlangıç, ἀρχή, ἔναρξις. || —, (συντ.) τὸ ὑποκείμενον τῆς συνδεδικῆς προτάσεως. || —ve haber, τὸ ὑποκείμενόν καὶ τὸ κατηγορούμενον.

Müptedi, A. ἐπθ. acemi, ἀρχάριος, ἀδαής.

Müptelâ, A. ἐπθ. düşkün, tutkun, ἔκδοτος, ἐπιρρεπής. || oyun —sı, ἔκδοτος εἰς παίγνια. || içkiye—, ἔκδοτος εἰς τὰ ποτά. || —olmak, (δοτ.) εἶμαι, ὑποκείμενος, ἔκδοτος.

Müpteni, A. ἐπθ. kurulmuş, ἐκτισμένος, ἱδρυμένος. || —, = dayanmış, ἐστηριγμένος, || —olmak, (δοτ.) στηρίζομαι.

Müptezel, A. ἐπθ. kıymetsiz, ὁ ἐκφαυλισθείς, εὐτελής.

Müraccaat, A. ἀφ. danışma, baş vurma, τὸ ἀπευθύνεσθαι, τὸ προστρέχειν, διάβημα, καταφυγή. || —kalemi, γραφεῖον πληροφοριῶν.

Müracaat etmek, T. ρμ. (δοτ.) ἀναφέρομαι, καταφεύγω, προστρέχω. || mahkemeye—, ἀναφέρομαι εἰς τὸ δικαστήριον. || kuyuda—, ἀνατρέχω εἰς τὰ ἀρχεῖα.

Müradif, A. ἐπθ. başka bir kelime ile ayni manalı, συνώνυμος [λέξις].

Mürai, A. ἐπθ. iki yüzlü, yere bakan, sinsi, ὑποκριτής.

Müraillik, T. ἀφ. iki yüzlülük, ὑποκρισία. || —etmek, ὑποκρίνομαι.

Müraiyane, Π ἐπρ. iki yüzlülükle, ὑποκριτικῶς.

Mürasele, A. ἀφ. mektuplaşma, ἀλληλογραφία.

Mürdesenk, Π. ὅν. mürtek, ἀνθρακικὸς μόλυβδος.

Mürdüm ἢ —eriği, T. ὄν. εἶδος μικροῦ μέλανος δαμασκήνου.

Mürebbi, A. ὄν. terbiye edici, παιδαγωγός.

Müreccah, A. μτχ. üstün sayılan, yeyrek, ὁ προτιμώμενος, προτιμότερος.

Müreffeh, A. μτχ. bolluk içinde yaşayan, ὁ ἀνέτως ζῶν, εὐτυχής.

Müreffehen, A. ἐπρ. bollukla, sıkıntı çekmeksizin, ἐν ἀνέσει καὶ εὐμαρείᾳ.

Mürekkebat, A. ὄν. birbirine karıştırılmış şeyler, κράματα, ἑνώσεις χημικαί.

Mürekkep, A. μτχ. συγκείμενος, συνισταμένος. || , (ἀριθ.) συμμιγής, πολυψήφιος. || —faiz, ἀνατοκισμός, ἐπιτόκιον. || —, (βοτ.) ὑπερσύνθετος

Mürekkep, A. ὄν. μελάνη. || —balığı, σηπία. || —yalamış, ὁ γλείψας μελάνην, ἤτοι πεπειραμένος.

Mürekkepli, T. ἐπθ. ὁ ἔχων μελάνην. || —kalem, στιλογράφος καὶ μολυβδοκονδυλον μὲ στερεὰν μελάνην.

Mürekkeplik, T. ὄν. hokka, divit, μελανοδοχεῖον.

Müressem, A. μτχ. süslenmiş, ἐξωγραφισμένος, ἐστολισμένος.

Mürettebat, A. ὄν. bir geminin adamları, πλήρωμα πλοίου, ναῦται.

Müretteр, A. μτχ. tertip olunmuş, sıralanmış, τακτοποιημένος. || —, = kurulmuş, διωργανισμένος.

Mürettip, A. μτχ. hazırlayıcı, tertip edici, ὁ τακτοποιῶν. || —, ὄν. yazı dizici, στοιχειοθέτης.

Murevviç, A. μτχ. geçiren, ὁ ποιῶν τινὰ ἔχῃ πέρασιν, κατανάλωσιν [ἐπὶ ἐμπορευμάτων κτλ.]. || —, μτφ. ὁ ὑποστηρίζων, ὁ διαδίδων. || —i efkâr, τὸ ὄργανον τῶν ἰδεῶν τινος, ὁ ὑποστηρίζων τὰς ἰδέας τινός.

Müridane, Π. ἐπρ. tilmize yakışırcasına, ὡς μαθητής, ὡ. δόκιμος, ὡς ἀκόλουθος, ἢ ὡς ἁρμόζει μαθητῇ κτλ.

Mürit, A. ὄν. tilmiz, şakirt, μαθητής, ἀκόλουθος μυστικιστοῦ, δόκιμος τάγματος, δερβισικοῦ.

Mürsel, A. μτχ. yollanmış, gönderilmiş, ἀπεσταλμένος. || —, ὄν. elçi, ἀπόστολος, προφήτης.

Mürsil, A. μτχ. gönderen, yollayan, ὁ ἐπισιέλλων, ὁ πέμπων. || —, ὄν. ἀποστολεύς. || mektubun —i, ὁ ἀποστολεὺς τῆς ἐπιστολῆς.

Mürşit, A. ἐπθ. (doğru) yol gösteren, ποδηγέτης. || —, ὄν. πνευματικὸς πατήρ, ὅστις μυεῖ τοὺς μαθητευομένους εἰς τὰ μυστήρια, διδάσκαλος.

Mürt, Π. μτχ. ölmüş, gebermiş, τεθνεώς. || —olmak, = gebermek, ψοφῶ [ἐπὶ ζώων ἢ ἀπίστων].

Mürteci, A. ἐπθ. geri giden, ἀντιδραστικός. || —, (βοτ.) καυλοτενής.

Mürtefi, A. ἐπθ. yüksek, yüce, ὁ ἀνυψωμένος, ὑψηλός. || —olmak, ὑψοῦμαι, αἴρομαι.

Mürtek = mürdesenk.

Mürtekip, A. μτχ. rüşvet alan, ὁ δωροδοκούμενος. || —, = fena bir işi işleyen, ὁ διαπράξας [κακήν τινα πρᾶξιν].

Mürtesem, A. μτχ. resmi çıkmış, ἐξωγραφημένος. || —, ὄν. (γεωμ.) προβολή.

Mürteşi, A. μτχ. rüşvet kabul eden, ὁ δωροδοκούμενος.

Mürtet, A. ἐπθ. [κοινῶς murtat], dininden dönmüş, ἀρνησίθρησκος.

Mürur, A. ἀφ. geçme, διάβασις, παρέλευσις. || —tezkeresi, = yol tezkeresi, διαβατήριον. || —ü zaman, (νομ.) παραγραφή.

Mürur etmek, T. ρμ. οὐδ. (ἀφαιρ.) geçmek, διαβαίνω, διέρχομαι, παρέρχομαι.

Müruriye, A. ὄν. geçmek için verilen akça, πορθμεῖον.

Mürüvet, A. ὄν. yiğitlik, iyilik, οἶκτος, φιλανθρωπία, ἀξιοπρέπεια, καλωσύνη, ἀγαθότης. || —, ὄν. κ. Ἡδυτώ, Γλυκερία.

Mürüvvetli, T. ὄν. μεγαλόψυχος, φιλάνθρωπος.

Mürüvvetsiz, T. ἐπθ. namert, ἀπάνθρωπος.

Mürüvvetsizlik, T. ὄν. ἀπανθρωπία, σκληρότης.

Mürver, T. ὄν. ἀκταία, κ. κουφοξυλιά. || —çiçeği, ἄνθος ἀκταίας, κ. ζαμποῦκος.

Müsaade, A. ἀφ. izin, ἄδεια, χάρις, συγκατάβασις, προθεσμία. || —nizle, μὲ τὴν ἄδειάν σας, ἐὰν τὸ ἐπιτρέπητε. || —buyurmak ἢ —etmek, ἐπιτρέπω, παραχωρῶ.

Müsabaka, A. ἀφ. yarış, ἅμιλλα, συνα-

γωνισμός, διαγωνισμός. || —ya girişmek, (β' γεν.) ἀμιλλῶμαι, συναγωνίζομαι.

Müsabakat, A. ἀφ. βλ. προηγούμενον.

Müsaferet, A. ἀφ. = misafirlik.

Müsait, A. ἐπθ. elverişli, uygun, κατάλληλος, εὐνοϊκος. || hava, εὐνοϊκὸς καιρός. || —rüzgâr, οὔριος ἄνεμος.

Müsakkaf, A. μτχ. ἐστεγασμένος, ἐπίστεγος.

Müsakkafat, A. ὄν. dam ile örtülü yer, κτήματα ἐστεγασμένα.

Müsalemet, A. ὄν. barışıklık, συνδιαλλαγή, εἰρήνη, ἡσυχία. || sulh ve—, εἰρήνη καὶ ἡσυχία.

Müsamaha, A, ἀφ. gevşeklik, ὀλιγωρία, zühul, göz yumma, aldırmama, görmemezliğe gelme, ἐπιεικεια, παράβλεψις.

Müsamahacı, T. ἐπθ aldırmıyan, ἀδιάφορος, ὀλίγωρος. || —, ἐπιεικής, συγκαταβατικός.

Müsamaha etmek, T. ρμ. (αιτ.) görmemezliğe gelmek, παραβλέπω, ἀφίνω ἀτιμώρητον. || —, ὀλιγωρῶ, ἀδιαφορῶ.

Müsamahakâr = müsamahacı.

Müsamahakârane, Π. επρ. aldırmıyarak, ἐπιεικῶς.

Müsamere, A. ὄν. eğlenti, ἐφεσπερίς.

Müsaraat, A. ἀφ. çabukluk gösterme, σπουδή, ταχυτης.

Müsaraat etmek, T. ομ. (δοτ.) σπεύδω.

Müsattah, A. ἐπθ düz bir yüzden ibaret, ἐπίπεδος.

Müsattaha, A. θ. τοῦ προηγ. || hendesei—, ἐπιπεδομετρία. || zaviyei—, ἐπίπεδος γωνία.

Müsavat, A. ὄν. beraberlik, ἰσότης. || —üzre, ἐν ἰσότητι. || —, (λογ.) ταὐτότης.

Müsavi, A. ἐπθ. beraber, farksız, ἴσος. || —, (μθμ.) τὸ σημεῖον τῆς ἰσότητος.

Müsebba, A. ἐπθ. yedili, ἑπταπλοῦς. || —, (γεωμ.) ἑπταγώνιον. || —, ὄν. yedi mısralı kıt'a, στροφὴ συγκειμένη ἐξ ἑπτὰ ἡμιστιχίων.

Müsebbip, A. ἐπθ. sebep olan, αἴτιος, ὑπαίτιος, πρόξενος.

Müsecca, A. ἐπθ. sonu kafiyeli yazı, ὁμοιοκαταληξία τῆς τελευταίας λέξεως δύο κώλων.

Müseccel, A. μτχ. kayıtlı, kayd olunmuş, κατακεχωρισμένος εἰς τον κώδηκα, ἐγγεγραμμένος.

Müseddes, A. ἐπθ. altılı, ὁ ἀπὸ ἓξ συγκείμενος. || —, (γεωμ.) ἑξάγωνον. || —, = altı mısralı kıt'a, ποίημα συνισταμένον ἀπο ἓξ ἡμιστιχια.

Müsellâh, A. ἐπθ. yarağlı = silâhlı, ἔνοπλος, ὡπλισμένος.

Müsellâhan, A. ἐπρ. silâhla = yarakla, ἐνόπλως.

Müsellem, A. μτχ. her kesçe kabul olunan, ἐγνωσμένος, ἀδιαφιλονείκητος.

Müsellemat, A. ὄν. herkesçe kabul edilen şeyler, πράγματα ἢ ἀλήθειαι ἀδιαφιλονείκητοι.

Müselles, A, ἐπθ. üçlü, τριπλοῦς || —, (γεωμ.) τρίγωνον. || muhtelif dilli—, τρίγ. σκαληνόν. || mütesavi dilli—, τρίγ. ἰσόπλευρον. || münferiç zaviyeli—, τρίγ. ἀμβλυγώνιον. || kaim zaviyeli —, τρίγ. ὀρθογώνιον

Müsellesat, A. ὄν. üç köşe ve üç dıllılardan bahs eden bilgi, τριγωνομετρία. || —i müsteviye, ἐπίπεδος τριγωνομετρία. || —i küreviye, σφαιρικὴ τριγωνομετρία.

Müselsel, A. ἐπθ. biri birine bağlı olan, ἀλληλένδετος, συνηρμολογημένος, συνεχής.

Müsemma, A, μτχ. adı olan, ὀνομαζόμενος, καλούμενος, ἤτοι πρᾶγμα ὅπερ καλεῖται διά τινος ὀνόματος.

Müseyyebane, Π ἐπρ. kayıtsızlıkle, ἀκηδῶς, ἀμελῶς, ὀλιγώρως.

Müseyyep, A. ἐπθ dikkatsız, ihmalcı, ἀκηδής, ὀλίγωρος, ἀμελης

Müseyyeplik, T. ὄν. dikkatsızlık, ὀλιγωρία, ἀκηδία, ἀμέλεια.

Müshil, A. ὄν. amel ilâcı, καθάρσιον.

Müsin, A. ἐπθ. yaşlı, kocamış, ἡλικιωμένος, γέρων.

Müskir, A. ἐπθ. içki, μεθυστικός.

Müskirat, A. ὄν. içkiler [rakı, şarap v s.], ποτὰ μεθυστικά

Müskit, A. ἐπθ. susturucu, πειστικός, ὁ ἀποστομῶν

Müslüman, A. ὄν. İslam dininde olan, Μουσουλμᾶνος. || —, μτφ. doğru, εὐθύς, namuslu, τίμιος, dindar, εὐσεβής.

Müslümanca, A. ἐπρ. ὡς ἁρμόζει Μουσουλμάνῳ. || —, μτφ. doğrulukla, τιμίως, μετ' εὐθύτητος.

Müslümanlik, T. ὄν. ὁ Ἰσλαμισμός. || —, μτφ. εὐθύτης, τιμιότης, εὐσέβεια.
Müslim, A. ὄν. Μουσουλμᾶνος || gayri—, μὴ Μουσουλμᾶνος.
Müsmir, A. ἐπθ. yemiş veren, muvallı, καρποφόρος, mahsul veren, γόνιμος. || —, μτφ. faydalı, ἀποτελεσματικός [νέργεια, π. οσπάθεια κτλ.].
Müsnedi ileyh ἢ müsnedün ileyh, A. φρ. bir işi yapan [= fail = mübteda], (συντ.) τὸ εἰς ὃ κατηγορεῖταί τι, ἤτοι ὑποκείμενον.
Müsnet, A. μτχ. dayanılan, ὁ ἀποδιδομενος, προσαπτομενος. || —, (λογ συντ.) [= haber], τὸ κατηγόρημα, τὸ κατηγορούμενον. || —i ileyh [= fail], τὸ ὑποκείμενον.
Müspet, A. μτχ. saglam, kavi, ἀποδεδειγμένος. || —, (γραμμ.) καταφατικος. || —, (φυσ.) θετικος. || kutbu—, (φυσ.) καθόδιον
Müspit, A. ἐπθ. sağlamlaştıran, ὁ ἀποδεικνύων. || evrakı —e, ἀποδεικτικά.
Müsrif, A. ἐπθ. boş yere akça harcayan, σπάταλος, ἄσωτος.
Müsriflik, T. ὄν. σπατάλη, ἀσωτία.
Müstacel, A. μτχ. çabuk, ὁ κατεπείγων. || — iş, ὑπόθεσις κατεπείγουσα. || - dir, εἶ αι ἐπείγον.
Müstacelen, A. ἐπρ. çabuk olarak, κατεπειγόντως.
Müstağfir, A. μτχ. tövbe eyliyen, ὁ μεταμελομενος και ζητῶν συγγνώμην τῶν παραπτωματων αὐτοῦ.
Müstağni, A. μτχ. tok gözlü, ihtiyacı olmıyan, ὁ μὴ ἔχων ἀνάγκην τινος. ἀκατάδεκτος. || —, ὁ μὴ χρήζων. || cevaptan—, ὃ μὴ χρηζων ἀπαντησεως.
Müstağrak, A. μτχ. dalmış, batmış, βεβυθισμενος. || düyuna—, = borca batmış, καταχρεωμενος.
Müstahak, A ἐπθ. ὁ δικαιούμενος, ἄξιος εἴ. τι. || cezaya—, ἄξιος ποινῆς. || Allah —ını versın! ὁ Θεὸς νὰ τῷ δώσῃ ὅ,τι ἀξίζει, ἤτοι τὰ ἐπίχειρα τῆς κακιας του, κ. κακὸν χρόνον νἄχῃ.
Müstahber, A. μτχ. duyulmuş, işitilmiş, ὁ λαμβανόμενος ὡς εἴνησις, ὡς πληροφορία, ὅ,τι πληροφορεῖταί τις.
Müstahberat, A. ὄν. ἀγγελίαι, εἰδήσεις, πληροφορίαι.
Müstahcer, A. μτχ. taş haline gelmiş, ἀπολιθωθείς.
Müstahdem, A. ὄν. bir işte çalıştırılan, ὑπάλληλος.
Müstahdemin, A. πλθ. τοῦ προηγ., οἱ ὑπαλληλοι. || —cetveli, κατάλογος τῶν ὑπηρετούντων, τῶν ὑπαλλήλων.
Müstahfız, A. μτχ. saklayan, bekliyen, koruyan, ὁ φυλάττων, π οφυλάττων. || —, στρατιώτης τῆς φρουρᾶς, ἐθνοφρουρός [προφέρεται καὶ μουσταφήζ]
Müstahkar, A. μτχ. itibarsız, ἐξηυτελισμένος, περιπεφρονημένος.
Müstahkem, A. μτχ. sağlam, ὠχυρωμενο , ὀχυρός.
Müstahreç, A. μτχ. bir şeyden alınmış, çıkarılmış, ἐξηγμενος [ἐπὶ ἐννοίας ἐγγράφου, ἀποσπασματος κτλ.].
Müstahsen, A. ἐπθ. güzel, beyenilecek şey, ἄξιος ἐπιδοκιμασίας, ἀρεστό. οξιέπαινος.
Müstahsil, A. μτχ. meydana çıkaran, ὁ ἐπιτυγχάνων, ὁ ἀρυόμενος, ὁ ἐφοδιαζόμενος.
Müstahzar, A. μτχ. hazırlanmış, προητοιμασμένος. ἕτοιμος.
Müstahzarat, A ὄν. hazır ilâç, σκευασίαι ἰατρικῶν, βιομηχανικα προϊόντα κτλ.
Müstahzır, A. μτχ. hazırlıyan, ὁ προετοιμάζων, ὁ παρασκευάζων. || —, ὁ προσάγων.
Müstait, A. μτχ. iş becerici, ἐπιτήδειος, ἐπιδεκτικος, ἱκανός. || —, εὐφυής.
Müstakbel, A. μτχ. gelecek, ὁ μέλλων χρονος, τὸ μέλλον. || —, (γραμμ.) Μέλλων.
Müstakil, A. ἐπθ. ayrı, başkasına tâbi olmıyan, ἀνεξαρτητος, αὐτοδιοίκητος. || —ruh = tenezzül etmiyen, kimseye boyun eğmiyen, ἀκαταδεκτος.
Müstakilen, A. ἐπρ. ἀνεξαρτήτως, ἰδιαίτερως, μόνος.
Müstakir, A. μτχ. yerleşmiş, ὁ ἐγκατεστημένος, ὁ σταθερός.
Müstakriz, A. μτχ. ödünç, akça alan, ὁ δανειζόμενος.
Müstamel, A. μτχ. kullanılmış, μεταχειρισμένος.
Müstamere, A· ὄν. muhacir yerleştirilerek şenlendirilmiş yer, ἀποικία, βλ. καὶ müstemleke.
Müstamir, A. ἐπθ. şenlendiren, ὁ κα-

θιστῶν τόπον τινὰ θάλλοντα, ἀκμάζοντα, συνοικίζων, καλλιεργῶν.

Müstantık, A. ὄν. istintak edici, sorucu, ἀνακριτής

Müstantıklık, T. ὄν. τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ἔργον τοῦ ἀνακριτοῦ.

Müstashiben, A. ἐπρ. birlikte alarak, (αἰτ.) φέρων μεθ' ἑαυτοῦ, συμπαραλαβών.

Müstaship, A. ἐπθ. beraber götüren, ὁ συμπαραλαμβάνων μεθ' ἑαυτοῦ, ὁ φέρων μεθ' ἑαυτοῦ.

Müstear, A. ἐπθ. iğreti, χρησιδάνειον. || —, (ρητ.) μεταφορικός, λέξις χρησιμεύουσα ὡς παρομοίωσις. || namı —, ψευδώνυμον.

Müsteban, A. ἐπθ. anlaşılan, ὁ ἐξαγόμενος [ἐκ τῆς ἐννοίας ἐγγράφου κτλ.]. || —olmak, ἐξάγομαι. || mealinden —olduğu üzre, = anlaşıldığına göre, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ.

Müstebdel, A. ἐπθ. değiştirilmiş, ὁ ἀνταλλασσόμενος, ἀντικατασταθείς,

Müstebdil, A. ἐπθ. değiştiren, ἀνταλλάσσων, ἀντικαθιστῶν.

Müstebidane, A. ἐπρ. αὐταρχικῶς, ἀπολυταρχικῶς, τυραννικῶς.

Müstebit, A. ἐπθ. her şeyi kendi istediği gibi yapan, [ἀνήρ] ἀπολυταρχικός, τυραννικός. || —, ὄν τύραννος.

Müstebitlik, T. ὄν. δεσποτισμός, ἀπολυταρχία, τυραννία.

Müstecir, A. ὄν. kiracı, ἐνοικιαστής, μισθωτής, ὁ λαμβάνων ὑπ' ἐνοίκιον.

Müsteciren, A. ἐπρ. kira ile, ὡς ἐνοικιαστής, ἐπ' ἐνοικίῳ.

Müsted'a, A. ἔπθ. istenilen, rica olunan, ἐκεῖνο ὅπερ ζητεῖ τις δι' αἰτήσεως, ἀναφορᾶς. || —, ὄν. αἴτησις, ἀναφορά.

Müstedam, A. ἐπθ. devamlı, διηνεκής. παντοτεινός.

Müsted'ayat, A. ὄν. istida ile istenilen şeyler, αἰτήματα, ἤτοι τὰ δι' ἀναφορᾶς ζητούμενα.

Müsted'i, A. μτχ. istida ile rica eden, ὁ ζητῶν δι' αἰτήσεως, ὁ ἐξαιτούμενος || —, (νομ.) ὁ ἐνάγων.

Müstefit, A ἐπθ. fayda gören, kazanan, ὁ ἐπωφελούμενος. ὁ καρπούμενος ἠθικὴν ἢ ὑλικήν τινα ὠφελειαν. || —olmak, ἐπωφελοῦμαι, καρποῦμαι κτλ.

Müstefiz, A. μτχ. feyizlenen, ὁ ἐπωφελούμενος ἠθικῶς.

Müstehap, A. ἐπθ. beğenilen iş, ἀρεστός, πρᾶξις καλή, οἵα ἡ ἐλεημοσύνη, ἡ μὴ ὑποχρεωτικὴ προσευχή κτλ.

Müstehas, A. ἐπθ toprağın altında kalarak saklanmış, (φυσ. ἱστ.) ὁ ἐν καταστάσει ὀργανικοῦ ὀρυκτοῦ.

Müstehcen, A, μτχ. yakışmaz, ὁ θεωρούμενος ἀπρεπής, ἀναιδής, φαῦλος [λόγος ἢ πρᾶξις].

Müstehlik, A. ἐπθ. aldığı şeyi kullanıp bitiren, καταναλωτής.

Müstehzi, A. ἐπθ. herkesle eğlenmeği seven, ὁ εἴρων, ὁ σκώπτων, ὁ χλευάζων.

Müstehziyane, A. ἐπρ. eğlenircesine, εἰρωνικῶς, σκωπτικῶς.

Müstekim, A. ἐπθ. doğru, özü pak, εὐθύς, τίμιος, ἀκεραίου χαρακτῆρος. || hattı —, = doğru çizgi, εὐθεῖα γραμμή. || tariki—, = doğru yol, εὐθεῖα ὁδός. || —ol, ἔσο τιμιος.

Müstekimane, Π. ἐπρ. ὡς ἁρμόζει τιμίῳ ἀνθρώπῳ.

Müstekreh, A. ἐπθ. iğrenç, βδελυκτός, ἀπεχθής.

Müstelzim, A. ἐπθ. icap ettiren, ὁ προξενῶν, ὁ συνεπάγων. || —olmak, (αἰτ.) προξενῶ, συνεπάγω.

Müstemi, A. ὄν. dinleyici, ἀκροατής. || —in, = dinleyiciler, οἱ ἀκροαταί, τὸ ἀκροατήριον.

Müstemir, A. επθ. sürekli, διαρκής, διηνεκής, ἀδιάκοπος. || —, = sağlam, σταθερός

Müstemiren, A. ἐπρ. sürekli olarak, διαρκῶς, διηνεκῶς, σταθερως.

Müstemlekât, A. ὄν. ἀποικίαι, κτήσεις ἀποικιακαί.

Müstemleke, A. ὄν. muhacir yerleşerek ilerlemiş yer, ἀποικία.

Müsteniden, A. ἐπρ. güvenerek, dayanarak, στηριζόμενος, ἐπερειδόμενος

Müstenif, A. ἐπθ. istinaf eden, ὁ ἐφεσιβαλλων.

Müstenit, A. ἐπθ. bir şeyin üstüne kurulmuş, bir şeye dayanan, ὁ στηριζόμενος, ὁ ἐπερειδόμενος εἴς τι.

Müstensih, A. ὄν. yazılmış şeyin suretini çıkaran, ὁ ἀντιγραφεύς.

Müsterham, A. ἐπθ. yalvarılmış, τὸ παρακαλούμενον, ἐκλιτάρησις, ἱκεσία.

Müsterhi, Λ, ἐπθ. düşük, gevşek, yumşak, χαῦνος, χαλαρός.

Müsterih, A. ἐπθ. korkusu olmıyan, kaygısız, rahat, ἥσυχος. || —olmak, εἶμαι ἥσυχος. || —olunuz, ἐστὲ ἡσυχος, μὴ ἀνησυχεῖτε.

Müstesna, A ἐπθ. başkasına benzemiyen, ἐξαιρετικός. || —, ὄν. ἐξαίρεσις. || —olarak, κατ' ἐξαίρεσιν, ἐξαιρετικῶς.

Müsteşar, A. ὄν. danışılan, bir şeyi kendisile düşünülen adam, σύμβουλος, ὑφυπουργός. || —, σύμβουλος νομάρχου.

Müsteşarlık, T. ὄν. ὑφυπουργία,

Müsteşrik, A ὄν. şarkçı, Ἀσιανολόγος.

Müstetap, A. ἐπθ. iyi, güzel, ὡραῖος, ἔξοχος, ἐξαίρετος. || —, ἐπιδοκιμαζόμενος.

Müstetir, A. ἐπθ saklı, örtülü, gizli, ὁ κεκαλυμμένος, ὑπολανθάνων. || —, (γραμμ.) ὑπονοούμενος.

Müstevdi, A ἐπθ. bir şeyi birine bırakan, παρακαταθέτης.

Müstevi, A. ἐπθ. düz, pürüzsüz, ἴσος. || —, ὄν. (γεωμ.) düz, ἐπίπεδον. || hattı —, γραμμὴ ἐπίπεδος. || sathı —, ἐπιφάνεια ἐπίπεδος. || müselles—, τρίγωνον εὐθύγραμμον.

Müstezat, A. ἐπθ. artmış, ηὐξημένος. || —, ὄν. ποίημα, οὗ ἕκαστον ἡμιστίχιον ἔχει προσθήκην.

Müsvedde, A. ὄν σχεδίασμα ἤτοι σχέδιον ἐγγράφου. || —de kalmak, μένει ἐν σχεδίῳ, ἤτοι ἀδημοσίευτον [ἔγγραφον].

Müşaare, A. ἀφ. karşılıklı yırlayış, στιχομυθεῖν [ἐπὶ δύο ποιητῶν], ὁ μὲν εἰς ἀπάντησιν τῷ δέ

Müşabehet, A. ἀφ. benzeyiş, ὁμοιότης. || tam—, πλήρης ὁμοιότης. || bu yazının o yazıya —i [= benzeyişi] vardır, ἡ γραφὴ αὕτη ὁμοιάζει ἐκείνῃ.

Müşabih, A. ἐπθ. berzer, ὅμοιος. || buna—, ὅμοιος τούτῳ.

Müşacere, A. ἀφ. kavga, dövüşme, ῥῆξις. συμπλοκή. ἔρις. φιλονεικία.

Müşahedat A. ὄν. görülen şeyler, αὐτοψίαι, παρατηρήσεις.

Müşahede, A. ἀφ. gözle görme, αὐτοψία, παρατήρησις

Müşahede etmek, T. ρμ. (αἰτ) görmek, παρατηρῶ.

Müşahhas, A. μτχ. tanılmış, ὁ διεγνωσμένος, ὁ περὶ οὗ ἐγένετο διάγνωσις ἰατρική.

Müşareket, A. ἀφ. ortaklık, συνεταιρισμος. || fiili—, (γραμμ.) ῥημα ἀλληλοπαθές. || —etmek, (β' γεν.) συνεταιρίζομαι.

Müşarileyh ἡ muşarun ileyh, A. φράσ. yukarda ismi geçen, ὁ εἰρημένος [ἐπὶ ἐξόχων προσώπων].

Müşaşa, A. ἐπθ. parlak, yaldırak, πομπώδης, λαμπρός.

Müşateme, A. ἀφ. söğüşme, atışma, ὕβρις ἡ λοιδορία ἀμοιβαία. || —etmek, ὑβρίζεσθαι ἀμοιβαίως, λοιδορεῖν ἀλλήλους.

Müşavere, A. ἀφ danışma, σύσκεψις. συνδιάσκεψις. || bil—. = danışarak, διὰ συσκέψεως. || —, ἰατρικὸν συμβούλιον.

Müşavere etmek, T. ρμ. (β' γεν.) danışmak, συσκέπτομαι, συνδιασκέπτομαι.

Müşavir, A. ὄν. danışılan kimse, yol gösteren, σύμβουλος. || —, ὑφυπουργός, βλ. καὶ müsteşar.

Müşavirlik, T ὄν. yol göstericilik, ὑφυπουργία.

Müşebbeh, A. μτχ. benzetilen, ἐξωμοιωμένος. || —, (ρητ.) ὁ εἰκονιζόμενος.

Müşebbehünbih, A. φράσ. kendisine benzetilen, εἰκών, ἤτοι τὸ πρὸς ὃ γίνεται ἡ παρομοίωσις.

Müşeddet, A. μτχ. şiddetlenmiş, gerginleşmiş, ὁ καταστὰς ἰσχυρότερος, δεινότερος, σφοδρότερος.

Müşeddit, A. μτχ. teşdit eden, gerginleştiren, ὁ ἐπιτείνων, ὁ καθιστῶν ἰσχυρότερον, ἐπιβαρύνων.

Müsekkel, A. ἐπθ, kilikli, ὁ ἐσχηματισμένος. || —, ὑπερμεγέθης, οὗ ἡ περιβολὴ καλὴ καὶ εὐάρεστος.

Müşerref, A. μτχ. şerefli, ünlü, τετιμημένος. || olmak, τιμῶμαι, λαμβάνω τὴν τιμήν. || —eylemek, τιμῶ. || emsalile —olunuz = çok yıllara, καὶ εἰς ἔτη πολλά.

Müşerrih, A. ὄν teşrih eden, ἀνατόμος.

Müşevveş, A. μτχ. karma karışık, anlaşılmaz, συγκεχυμένος. περίπλοκος.

Müşevvik, A. ἐπθ teşvik eden, dürtücü, ὁ ὑποκινῶν, ὑποκινητής, ὁ παρακινῶν.

Müşfik, A. ἐπθ. acıyan, yürekten seven, φιλοστοργος
Müşfikane, Π. επρ yürekten severek, σ.μπαθῶς, φιλοστοργως.
Müş'ir, A. επθ. bildiren, δηλωτικός, ενδεικτικός [επιστολη, ἔγγραφον κτλ.] || nabzı—, σφυγμολογος.
Müşkül, A. ἐπθ güç, zor, δύσκολος. || —, ὄν. engel, pürüz, δυσκολία, δυσχερεια.
Müşkülât, A. ὄν. zorluk, zor şeyler, δυσκολίαι, δυσχερειαι. || —çıkarmak, παρέχω δυσκολιας. δυσχεραίνω.
Müşküle ἡ sarı —, Τ ὄν. στιφυλὴ παχύφλοιος.
Müşküllendirmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) pürüz çıkarmak, δυσκολεύω, δυσχεραίνω [ὑπόθεσιν].
Müşküllenmek = müşkülleşmek.
Müşkülleşmek, Τ. ρμ. οὐδ δυσ ολεύομαι. δυσχεραίνομαι [ἐπὶ ὑποθέσεως].
Müşkülpesent, Π. ἐπθ. zor beyenen, ὁ δυσκόλως ἐπιδοκιμάζων τι, ὁ λίαν ἀπαιτητικός.
Müşrik, A. ἐπθ. Allaha [Tanrıya] ortak koşan, πολυθεϊστής.
Müştagil, A. μτχ. bir iş inen [= ile] uğraşan, meşgul, ὁ ἐνασχολούμενος, καταγινόμενος.
Müştak, A. ἐπθ. başka kelimeden çıkmış, παράγωγος. || —isim, παράγωγον ὄνομα.
Müştâk, A μτχ. arzu gösteren, ὁ ποθῶν, ὁ ζωηρῶς ἐπθυμῶν ἵνα ἴδῃ τι.
Müştehir, A ἐπθ. şöhretli, ünlü, περιμμισμέ ος, περιώνυμος, διάσημος.
Müşteil, A. ἐπθ. tutuşan, ateş alan, parlayıcı, εὔφλεκτος.
Müşteki, A. ὄν şikâyetçi, ὁ παραπονούμενος, || —, (ν μ.) ὁ ἐγκαλῶν. || —olmak = özlemek, παραπονοῦμαι, (νομ.) ἐγκαλῶ.
Müştemelât, A, ὄν. τὰ περιεχόμενα, τὰ ἐξαρτήματα οἰκίας, κήπου [ὡς δωμάτια, ἀποθήκη. μαγειρεῖον, φρεαρ, δένδρα κτλ.].
Müştemil, A. μτχ. içinde olan, ihtiva eden, ὁ περιέχων, περιλαμβάνων, || iki odayı – bir ev, οἰκια περιέχουσα δύο δωμάτια.
Müşterek, A. ἐπθ ortaklama, συνεταιρικός, ἐπίκοινος. || —ev, οἰκ α ἐπικοινος. || —ül mizan, (ἀλγ.) σύμμετρον. || fasılı—, (γεωμ.) κάθετος ἀκμὴ σχηματίζουσα δίεδρον γωνίαν. || fasılı—, (αριθ.) λόγος. || kasımı—i azam, μ γιστος κοινός διαιρετης. || emsali—i asgar, ελάχιστον κοινὸν πολλαπλάσιον.
Müştereken, A. ἐπρ. ortaklamaca, birlikte, συνεταιρικῶς.
Müşteri, A. ὄν. satın alan, πελάτης. || —, Ζεύς.
Müşür, A. ὄν. στρατάρχης.
Müşürlük, T. ὄν. στρταρχία, ἤτοι τὸ ἀξίωμα τοῦ στρατάρχου καὶ ἡ θέσις.
Mütabaat, A. ἀφ. tâbi olma, ὑποταγή, συμμόρφωσις. || —etmek, ἀκολουθῶ, συμμορφοῦμαι ὑποτασσομαι.
Mütalea, A. ἀφ. bir işi iyice düşünme, παρατήρησις, σκεψις, ἐξετασις, || —, =okuma, μελετη, σπουδή. ἀνάγνωσις επιστημένη. || —etmek, (αἰτ.) σκέπτομαι, ἀναγινώσκω, διεξερχομαι. || —, γνώμη, ἰδέα.
Mütaleahane, Π. ὄν. σπουδαστήριον.
Mütaleaname, Π. ὄν. ἔγγραφον περιέχον σκεψεις, παρατηρησεις.
Mütareke, A. ἀφ. çarpışmanın durdurulması ile sözleşme, ἀνακωχή. || — akt etmek, συνομολογῶ ἀνακωχήν.
Müteaccip, A. ἐπθ. şışmış, ἔκπληκτος. || — olmak, εκπλήττομαι.
Müteaddi, A. ἐπθ. yapılan isin başkasına tesiri, ἐνεργητικός, μεταβατικός. || —fiil, ρῆμα ἐνεργητικόν, μεταβατικόν.
Müteaddit, A. ἐπθ. birkaç, çok, πολυάριθμος
Müteaffin, A. ἐπθ. kokan, δυσώδης, ὄζων || —nefes, ἀποφορὰ στόματος.
Müteahhir, A. ἐπθ. sonraya kalan, ἀναβεβλημένος, καθυστερῶν, ὑπολειπόμενος. || - in, οἱ νεώτεροι, βλ. mütekadimin.
Müteahhit, A. ὄν. bir işi üzerine alan, εργολάβος, προμηθευτής.
Müteakıben, A. ἐπρ. ἀμέσως, κατόπιν τινός
Müteakıp, A. ἐπθ. biri birinin arkası sıra, ἀλλεπάλληλος. ἄμεσος. || —, (πρόθ.) sonra, μετά. || bunu—, μετὰ τοῦτο.
Müteallik, A. ἐπθ. asılı, bağlı, mensup, εξηρτημένος, σχετικός, ἀνηκων.
Müteallikat, A. ὄν. ἐξαρτήματα. || —, πρόσωπα οἰκεῖα, οἰκεῖοι, συγγενεῖς. || akraba ve—, συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοι.

Müteammit, A. ἐπθ. bir isi evelce kurarak yapan, ὁ πράττων τι ἐκ προμελέτης, βλ. an kastin.

Müteannit, A. επθ. inatçı, ἰσχυρογνώμων, επίμονο.. || —, φιλοκατήγορος.

Müteariz, A. ἐπθ. karşı duran, ἀντικείμενος, ἀντίθετος, εναντίος,

Müteariz, A. ἐπθ. başkasının işine karışan, ὁ ἐπιτιθέμενος, ἐπιθετικός.

Müteassir, A. ἐπθ. çetin, zor ve güç olan, δυσχερής, δύσκολος.

Müteayyin, A. ἐπθ. tayin olunmuş, φανερός, καταφανής, ὡρισμένος.

Müteazzim, A. επθ. büyüklük satan, kurulan, ἀγέρωχος, ἀλαζών, επηρμένος.

Müteazzimane, Π. ἐπρ. ἀλαζονικῶς.

Mütebaddil, A. ἐπθ. nöbetle değişen, ἐπάλληλος, ἀλληλοδι δοχος. || zaviyei —e, (γεωμ.) γωνία εναλλάξ,

Mütebahhir, A. ἐπθ. çok bilgili, πολυμαθής, πεπαιδευμέ ος.

Mütebahhirane, Π. ἐπρ. ὡς ἁρμόζει πεπαι ευμένῳ, ἢ μετὰ πολυμαθείας.

Mütebaki, A. ἐπθ. geri kalan, artan, ὁ ὑπολειπόμενος, ὑπολειφθε ς, ὑπόλοιπος.

Mütebasbis, A μτχ. yaltakçı, ὁ κολακεύων χαμερπῶς, χαμερπὴς κόλαξ.

Mütebayin, A. ἐπθ. araları açık ve biri birine zıt olan, ἀντίθετος, ἐναντίος, ἀντιφατικός.

Mütebeddil, A. ἐπθ. değişmiş, değişen, ὁ μεταβαλλόμενος, μεταβληθείς.

Mütebellir, A. ἐπθ. billûr gibi olan, ὁ κρυσταλλωθείς.

Mütebessim, A. ἐπθ. gülümseyen, bıyık altından gülen, ὁ ὑπομειδιῶν.

Mütebayyin, A. ἐπθ. ispat olunmuş, belli, ὁ ἀποδεδειγμένος, σαφής, ἐναργής.

Mütecanis, A. ἐπθ. bir soydan olan, ὁμοειδής, ὁμοιογενής.

Mütecasir, A. ἐπθ. kimseyi saymıyarak girişen, τολμητίας.

Mütecasirane, Π. ἐπ. εὐτόλμως, παρατόλμως.

Mütecavir, A. ἐπθ, komşu, civarda bulunan, ὁ γείτων, ὁ γειτνιάζων. || zaviyei —e, (γεωμ.) γωνίαι παρακείμεναι.

Mütecaviz, A. ἐπθ. aşan, geçen, ὁ ὑπερβαίνων, ὁ ὑπερπηδῶν. || —. = sarkıntılık eden, ὁ ποιῶν ὑπέρβασιν. προσβάλλων.

Müteceddit, A. ἐπθ. yenilenen, ὁ ἀνανεούμενος.

Mütecehhiz, A. ἐπθ, donanmış, ἐστολισμένος ἕτοιμος, παρεσκευασμένος. || —, πεπροικισμένος βλ. mücehhez.

Mütecessim A. ἐπ . büyük görünen, ὁ ὀγκώδης φαινόμενος. || —. ὁ ἐνσαρκωθεις.

Mütecessis, A. ἐπθ. gizli şeyleri araş tıran, πολυπράγμων. || —, κατάσκοπος.

Mütedahil, A. ἐπθ asıntıda kalmış, ὁ καθυστερῶν [πὶ μισθῶν κτλ.], || —, = bir birine geçmiş, ὁ εἷς ἐντὸς τοῦ ἄλλου, ὁ ἐμπεριεχόμενος.

Mütedair, A. ἐπθ. dair, müteallik, ἀφορῶν. || —, περί. || bu hususa—, περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Mütedavil, A. ἐπθ geçen, kullanılan, ὁ κυκλοφορῶν, ὁ ἐν κυκλοφορίᾳ [νόμισμα, βιβλίον κτλ.].

Mütedenni, A. ἐπθ geri giden, ὀπισθοδρομικός.

Müteehhil, A. ἐπθ evlenmiş, ἔγγαμος.

Müteellim, A. ἐ θ. kederli, ağrıyan, πεθλιμμενος. ἀλγῶν.

Müteemmil, A ἐπθ. düşünceli, σκεπτικος, περιεσκεμμέ ος.

Müteenni, A. ἐπθ. düşünerek davranan, ὁ ἐνεργῶν μετὰ περισκέψεως, πεσιε κειμένος.

Müteessif, A. ἐπθ. kederli, acılı, τεθλιμμενος. λελυπημένος || —olmak, (δυτ) acınmak, λυποῦμαι.

Müteessifen, A ἐ ρ μετὰ λύπης.

Müteessir, A ἐπθ. kederli, σηγκεκινημένο , ἐπηρεαζόμενος, || —olmak, (ἀφαιρ) αἰσθάνομαι ἐντύπωσιν, συγκινοῦμαι, λυποῦμαι, θλίβομαι. || — etmek, ἐπηρεάζω, συγκινῶ.

Mütefekkir, A. επθ. dalgın, düşünceli, σκεπτόμενος, βεβυθισμενος εἰς σκέψεις

Mütefennin, A. ἐπθ. fen sahibi, ἐπιστήμων.

Müteferrik, A. ἐπθ. dağınık, dağılan, χωριστός, διεσκορπισμένος. || —bir halde, σποραδικῶς.

Müteferrika, A. ὄν. evvelden tayin edilmiyen ufaktefek masraf, κονδύλιον κτάκτων δαπανῶν || —. ποικίλα [τῶν ἐφημερίδων κτλ.].

Mütegallibane, Π. ἐπρ. δυναστικῶς.
Mütegallibe, A. ἐπθ. sözlerini zorbalikla geçirenler, δυνάσται, ἰσχυροί.
Mütegallip, A. ἐπθ zapt eden, δυνάστης, ἰσχυρός.
Mütegayyir, A. ἐπθ. değişen, değişilen, μεταβεβλημένος, ἠλλοιωμένος. || —olmak, ἀλλοιοῦμαι, μεταβάλλομαι.
Mütehaccir, A. ἐπθ. taş olmuş, ἀπολιθωθείς.
Mütehaddis, A. ἐπθ. olan, olmuş, ἀναφυόμενος, ἀναφυείς.
Mütehakkim, A ἐπθ. buyurgan kesilen, ὁ ἐξασκῶν δεσποτισμον. δικτατορίαν.
Mütehakimane, A. ἐπρ. δεσποτικῶς, δικτατορικῶς.
Mütehalif, A. ἐπθ. biri birine uymiyan, ὁ διαφέρων, διάφορος, ὁ μὴ σύμφωνος, ἀντίθετος.
Mütehammil, A ἐπθ. dayana bilen, çeke bilen, ὁ δυνάμενος νὰ βαστάξῃ [ἐπὶ οἰκοδομῆς, πλοίου κτλ.], ὁ ἀντέχων, ἀνεχόμενος. || —olmak, (δοτ.) δύναμαι νὰ βαστάσω, ν' ἀνθέξω, ἀνέχομαι.
Mütehârrik, A. ἐπθ. kımıldanan, yerinden oynıyan, κινητος.
Mütehassis, A. ἐπθ. pek duygulu, εὐέσθητος αἰσθηματιας. || —olmak, (β' γεν.) ἐπιφορτίζομαι.
Mütehassıl, A. ἐπθ. hâsıl olan, σχηματισθεις, πορισθείς. || e, ὅν. (ἀνατ.) προεκβολή, ἐπέκτασις.
Mütehassıs, A. ἐπθ. ihtisas sahibi, εἰδικος.
Mütehaşi, A ἐπθ. korkup çekinen, δειλός, πεφοβισμένος.
Mütehaşşit, A ἐπθ. bir yerde toplanan, συνηθροισμένος, συγκεντρωθεὶς [ἰδια ἐπὶ στρατοῦ].
Mütehavvi, A ἐπθ. yılankavi, ἑλικοειδης, σκολιός.
Mütehavvil, A. ἐπθ. çabuk değişen, εὐμετάβλητος.
Mütehayyel, A ἐπθ. zannolunan, ἐκεῖνος ὃν φαντάζεταί τις.
Mütehayyil, A. ἐπθ. kuruntulu, ὁ διὰ τῆς φαντασίας αὐτοῦ πλαττων ἢ ἀντιλαμβανόμενος.
Mütehayyile, A. ὅν. kuruntu, φαντασία.
Mütehayyir, A. ἐπθ. şaşmış, şaşırmış, ἔκπληκτος, ἐκστατικός, ἐμβρόντητος. || —olmak, = şaşa kalmak, μένω ἐκστατικος.
Mütehayyiz, A. ἐπθ. ehemmiyetli, nüfuzlu, διακεκριμενος, τρακτικος.
Mütehevvir, A ἐπθ. gözü dönmüş, gözü dumanlı, πεφόρος, θυμώδης ἄ θοωπος, τολμητίας.
Mütehevviren, A. ἐπρ. παραφόρως, ὁρμητικῶς.
Müteheyyi, A. ἐπθ. hazır, ὁ παρεσκευασμένος, ἕτοιμος.
Müteheyyicen, A. ἐπρ. μετὰ συγκινήσεως, ταραχῆς.
Müteheyyiç, A. ἐπθ. heyecanlı, συγκεκινημένος, τεταραγμενος. || —, = coşkun, ἐνθουσιασμενος.
Müteheyyim, A. ἐπθ. şaşa kalmış, ἔκπληκτος, ἐκστατικός.
Mütekabil, A. ἐπθ. karşılıklı, ἀμοιβαῖος, ἀντικείμενος.
Mütekabilen, A. ἐπρ. karşılıklı olarak, ἀμοιβαιως.
Mütekkbiliyet, A ἀφ. ἀντικειμενικότης.
Mütekaddim, A. ἐπθ. geçmiş, eski, προγενέστερος, ἀρχαῖος.
Mütekaddimin, A. πλθ. eski adamlar, οἱ ἀρχαῖοι, οἱ προγενέστεροι.
Mütekait, A. ὅν çalışmaya gücü kalmamış olduğundan aylık alan, ἀπόμαχος, συνταξιοῦχος.
Mütekallis, A. ἐπθ. büzüşen, çekilip toplanan, ὁ συστελλόμενος [ἐπὶ νεύρων, μυώνων].
Mütekâmil, A. μτχ. erişen, ὁ τελειοποιούμενος, βλ καὶ mütekemmil.
Mütekaribe, A. ὅν. (ἀλγ.) συγκλίνουσα.
Mütekarip, A. ἐπθ. biri birine yakın, ὁ προσεγγίζων, προσεγγισις.
Mütekarrip, A. ἐπθ. yaklaşan, ὁ πλησιάζων, προσεγγίζων || —, ὁ ἐγγύς, ὁ ἐπὶ θύρας [ἑορτή, προθεσμία κτλ.].
Mütekarrir, A. ἐπθ. kararlaşan, ἀποφασισθείς, προσδιορισθείς.
Mütekâsif, A. ἐπθ. sıklaşmış, koyulaşmış, πυκνός, πεπυκνωμένος.
Mütekatı, A ἐπθ. biri birini kesen, ὁ ἀλληλοτεμνόμενος, ὡς δύο γραμμαὶ κτλ.
Mütekatil, A. μτχ. biri birini öldüren, ὁ ἀλληλοκτονούμενος.
Mütekattı, A. ἐπθ. aralık veren, arası kesilen, (ἰατρ.) ὁ διαλείπων.

Mütekebbir, Α. ἐπθ. büyüklenen, fodul, ὑπερήφανος, ἀλαζών.
Mütekebbirane, Α. ἐπρ. büyüklük taslıyarak, ὑπερηφάνως.
Mütekeffil, Α. ἐπθ. güvenek olan, ἐγγυητής. || —olmak, = güvenek olmak, (δοτ.) ἐγγυῶμαι.
Mütekeffilâne, Α. ἐπρ. ἐγγυητικῶς.
Mütekellif, Α. μτχ. özengiç, ὁ ἀναλαμβάνων ἔργον κοπιῶδες. || —, ὁ πράττων τι μετ' ἐπιτηδεύσεως.
Mütekellim, Α. ἐπθ. söyliyen, ὁ ὁμιλῶν. || —, ρήτωρ, θεολόγος. || —, (γραμμ.) τὸ πρῶτον πρόσωπον τῶν προσωπ. ἀντωνυμ. ἢ τοῦ ρήματος.
Mütekemmil, Α. ἐπθ. erişmiş, olgun, ὁ τελειοποιηθείς, τέλειος.
Mütelâki, Α. ἐπθ. buluşmuş, kavuşmuş, ulaşmış, ὁ συναντώμενος μετά τινος, ὁ συντυγχάνων.
Mütelâşi, Α. ἐπθ. şaşıran, telâş eden, τεταραγμένος, ἀνήσυχος.
Mütelâşiyane, Π. ἐπρ. şaşırarak, τεταραγμένως,
Mütelâtım, Α. ἐπθ. çarpışan, dalgalı, κλυδωνιζόμενος, τεταραγμένος, ἐξηγριωμένος [ἐπὶ θαλάσσης ἰδίᾳ].
Mütelehhif, Α. ἐπθ. acıklı, kederli, ὁ τεθλιμμένος, περίλυπος [ἕνεκα θανάτου οἰκείου κτλ.].
Mütelekki, Α. ἐπθ. anlıyan, ὁ ἀντιλαμβανόμενος.
Mütelevvin, Α. ἐπθ. boyalı, χρωματισμένος || —, (μτφ.) dönek, ἀσταθής, ἄστατος, εὐμετάβλητος.
Mütelezziz, Α. ἐπθ. lezzet alan, ὁ τερπόμενος, εὐφραινόμενος. || —olmak, (ἀφαιρ.) εὐφραίνομαι, τέρπομαι. || —etmek, (αἰτ.) τέρπω, εὐφραίνω.
Mütelif, Α. ἐπθ. uygun, anlaşmış, εἰθισμένος, συνφκειωμένος.
Mütemadi, Α. ἐπθ. sürekli, παρατεινόμενος, παρατεταμένος, διηνεκής, ἀδιάκοπος, διαρκής.
Mütemadiyen, Α. ἐπρ. ardı arası kesilmiyerek, sıvırya, ἀδιακόπως, διηνεκῶς.
Mütemarız, Α. ἐπθ. yalandan hasta olan, ὁ προσποιούμενος τὸν ἀσθενῆ.
Mütemeddin, Α. ἐπθ. medenî, πεπολιτισμένος.
Mütemekkin, Α. ἐπθ. mukim, ἐγκατεστημένος, κάτοικος. || Beyoğlunda—, κάτοικος ἐν Σταυροδρομίῳ.
Mütemmim, Α. ἐπθ. tamamlıyan, bitiren, ὁ τελειοποιῶν, διεκπεραιῶν. || —, (γεωμ.) συμπληρωματικός. || —, ὄν. συμπλήρωμα.
Mütemenna, Α. ὄν. dilenilen, istenilen, τὸ παρακαλούμενον, εὐχή, ἐπιθυμία, παράκλησις, ἐκλιπάρησις. || —dır, παρακαλούμενόν ἐστιν, ἤτοι παρακαλεῖσθε.
Mütemerrit, Α. ἐπθ. inatçı, δύστροπος, ἰσχυρογνώμων.
Mütemevviç, Α. ἐπθ. dalgalanan, dalgalı, ὁ κυματώδης [ἐπὶ θαλάσσης], ὁ κυματίζων [σημαία κτλ.].
Mütenahi, Α. ἐπθ. biten, tükenen, πεπερασμένος. || na—, = tükenmiyen, ἄπειρος. || na—adet, ἀριθμὸς ἄπειρος.
Mütenakıs, Α ἐπθ. gittikçe azalıp küçülen, ὁ μειούμενος.
Mütenakız, Α. ἐπθ. biri birini çürüten, ἀντιφατικός.
Mütenasiben, Α. ἐπρ. ἐν ἀναλογίᾳ, ἀναλόγως.
Mütenasip, Α. ἐπθ. uygun, σύμμετρος, ἀνάλογος. || mepsutan—, (ἀριθ.) κατ' εὐθὺν λόγον ἀνάλογος. || makûsen—, ἀντιστρόφως ἀνάλογος.
Mütenavim, Α. ἐπθ. yalandan uyuyan, ὁ προσποιούμενος τὸν κοιμώμενον.
Mütenavip, Α. ἐπθ. nöbetle devam eden, (ἀριθ.) περιοδικός. || kesri—, κλάσμα περιοδικόν.
Mütenazır, Α. ἐπθ. karşı karşıya bulunan, ὁ κείμενος ἀπέναντι τοῦ ἄλλου, ἀντικείμενος.
Mütenebbih, Α. μτχ. uyanık, görgü ile aklını toplıyan, ὁ ἐγρηγορῶν, προσεκτικός, συνετισθείς. || —olmak, συνετίζομαι, σωφρονίζομαι.
Müteneffir, Α. ἐπθ. tiksinen, ὁ ἀπεχθανόμενος.
Müteneffirane, Π. ἐπρ. tiksinerek, μετ' ἀποστροφῆς.
Müteneffiz, Α. ἐπθ. sözü geçkin, ἰσχυρός, ὁ ἐξασκῶν ἐπιρροήν.
Mütenekkir, Α. ἐπθ. tanınmıyacak derecede kıyafetini değişen, ὁ μεταμφιεζόμενος, ὁ κρύπτων τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐπίσημον ἰδιότητά του.
Mütenekkiren, Α. ἐπρ. tanınmıyarak, ὡς ἄγνωστος.
Mütenevvi, Α. ἐπθ. türlü türlü, çeşit çeşit, ποικίλος, διάφορος.

Mütenevvia, A. ὅν. διάφορα, ποικίλα.
Mütenezzil, A. ἐπθ. düşüp alçalan, alçak gönüllü, καταδεκτικός.
Mütenezzilen, A. ἐπρ. alçak gönüllülüknen, καταδεχόμενος.
Müteradif, A. ἐπθ. manası ayni olan, συνώνυμος.
Müterakki, A. ἐπθ. ilerlemiş, yükselmiş, προοδευτικός, πεπολισμένος.
Müterakim, A. ἐπθ. birikmiş, toplanmış, yığılmış, συσσωρευθείς. || — (βοτ.) κόσυμβος [ἐπὶ φύλλων κτλ.].
Müterassıt, A. ἐπθ. gözliyen, kollayan, ὁ καραδοκῶν, ὁ ἀναμένων. || —olmak, καραδοκῶ, ἀναμένω.
Mütercem, A. μτχ. bir dilden başka dile çevrilmiş, μεταπεφρασμένος
Mütercim, A. ἐπθ. dilmaç, bir dilden başka dlle çevirici, μεταφραστής.
Müteredddidane, Π. ἐπθ. özdek, δειλός, ἀβέβαιος.
Müteredddit, A. ἐπθ. özdekli, kararsız, ἀναποφάσιστος, ταλαντευόμενος. || —, (ἰατρ.) ὑφέσιμος [πυρετός].
Müterekkip, A. ἐπθ. bir kaç şeyin birleşmiş olması, συντεθειμένος, συγκείμενος.
Müteressip, A. μτχ. dibe çöken, ὁ ὑφιζάνων, καθιζάνων'
Mütereşşih, A. ἐπθ. sızan, ter gibi çıkan, ὁ ἀποστάζων. || —, (μτφ.) ἀπορρέων, πηγάζων [εἴδησις, πληροφορία]. || —olmak, ἀπορρέω, πηγάζω, ἐξιδρῶ.
Müterettip, A. ἐπθ. terettüp eden, düşen, προερχόμερος, προκύπτων, ἐπιβεβλημένος.
Mütesadif, A. ἐπθ. biri birine rasgelen, ὁ συναντῶν, ὁ συμπίπτων, τυχαῖος. || —olmak, συμπίπτω.
Mütesavi, A. ἐπθ. biri biri kadar olan, ἴσος πρὸς τὸν ἄλλον. || —üladla, (γεωμ.) ἰσόπλευρος. || sakları—, ἰσοσκελής.
Müteselli, A. ἐπθ. teselli bulan, avutulan, ὁ παρηγορούμενος. || —olmak, παρηγοροῦμαι, παραμυθοῦμαι.
Müteselliim, A. ἐπθ. verilen şeyi alan, ὁ παραλήπτης [ἐπὶ ἐμπορευμάτων κτλ.].
Müteselsil, A. ἐπθ. biri birinin ardından gelen, ὁ συνεχόμενος, ἀλληλένδετος, συνεχής. || kefaleti —e, ἀλληλεγγύη.
Müteselsilen, A. ἐπρ. συνεχῶς. || —, ἀλληλεγγύως.
Müteşabih, A. ἐπθ. biri birine benziyen, ὁ ἔχων ὁμοιότητα πρός τι. || —, ἀλληγορικός. || —eşkâl, (γεωμ.) ὅμοια σχήματα.
Mütesebbis, A. ἐπθ. bir işe başlıyan, ἐπιχειρηματίας.
Müteşekki, A. ἐπθ. şikâyet eden, ὁ παραπονούμενος, βλ. müşteki.
Müteşekkil, A. ἐπθ. her hangi bir biçimi alan, ὁ σχηματισθείς, καταρτισθείς.
Müteşekkir, A. ἐπθ. iyiligin kıymetini bilen, ὁ εὐγνωμονῶν, εὐγνώμων. || —olmak, εὐγνωμονῶ, εὐχαριστῶ.
Müteşekkirane, Π. ἐπρ. εὐγνωμόνως.
Müteşerri, A. ἐπθ. şeriata göre iş gören, νομομαθής, ἤτοι ὁ γνωρίζων τὸν ἱερὸν Μουσουλμανικὸν νόμον.
Mütetebbi, A. ἐπθ. araştıran, ὁ ἀναδιφῶν καὶ ἀνερευνῶν, ὁ ποιῶν μελέτας.
Mütevafık, A. ἐπθ. biri birine uygun olan, σύμφωνος ἀνάλογος. || —zaviyeler, (γεωμ.) γωνίαι σύστοιχοι.
Mütevahhiş, A. ἐπθ. ürkmüs, ürken, πεφοβισμένος, τρομαγμένος.
Mütevakkıf, A. ἐπθ. bir şeye bağlı, ὁ ἐξαρτώμενος. || —, = duran, ὁ σταματήσας. || —olmak, σταματῶ, ποιῶ σταθμούς, ἐξαρτῶμαι.
Mütevali, A. ἐπθ. biri birinin arkasından devam eden, ὁ διαδεχόμενος ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ἀλλεπάλληλος, συνεχής, ἀδιάκοπος. || —ye, [ἀλγ. ἐπὶ κλάσματος] συνεχής.
Mütevaliyen, A. ἐπρ. ἀλλεπαλλήλως, ἀδιακόπως, συνεχῶς.
Mütevaris, A. ἐπθ. miras kalan, κληρονομικός.
Mütevarisen, A. ἐπρ. κληρονομικῶς.
Mütvassıt, A. ἐπθ. araya giren, ὁ μεσολαβῶν, μεσιτεύων. || —, = ikisi ortası, ὁ κατέχων τὸ μέσον, μέσος, μεσαῖος.
Mütevatir, A. ἐπθ. ağızdan ağıza yayılan, ὁ διαδεδομένος διὰ κοινῆς φήμης, θρυλλούμενος, ὁ ἐκ παραδόσεως γνωστός.
Mütevatiren, A. ἐπρ. (νομ) διὰ κοινῆς φήμης [ἀποδεικνύων].
Mütevattın, A ἐπθ. yerleşmiş, ἐγκατεστημένος.

Mütevazi, A. ἐπθ. biri birine birleşmiyerek uzanan, (γεωμ.) παράλληλος. || —hutut, γραμμαὶ παράλληλοι. || —ül adla, παραλληλόγραμμος. || —ül mustatilât, ὀρθογώνιος. || —üs sutuh, παραλληλεπίπεδος.

Mütevazi, A. ἐπθ. alçak gönüllü, μετριόφρων.

Mütevaziane, II. ἐπρ. μετριοφρόνως.

Mütevazin, A. ἐπθ. bir ağırlıkta olan, ἰσόρροπος.

Müteveccih, A. ἐπθ. yüzünü bir yere döndürmüş, ὁ ἐστραμμένος, ὁ διευθυνόμενος. || —olmak, στρέφομαι, διευθύνομαι.

Müteveccihen, A. ἐπρ. ἐκ τοῦ προηγ. κατευθυνόμενος διευθυνόμενος.

Müteveffa, A. ἐπθ. ölmüş, ὁ ἀποθανών.

Mütevehhim, A. ἐπθ. kuruntulu, καχύποπτος.

Mütevekkil, A. ἐπθ. kendisini Tanrıya bırakan, ὁ ἀνατιθεὶς ἑαυτὸν εἰς τὴν θείαν πρόνοιαν, εἰς τὸν Θεόν.

Mütevellit, A. ἐπθ. doğan, ὁ γεννηθείς. || —, (μτφ.) ileri gelmiş, προκύψας, προελθών, πηγάζων.

Müteverrim, A. ἐπθ. ince hastalıklı, φθισικός.

Müteyakkız, A. ἐπθ. uyanık, gözü açık, ἐγρηγορώς, προσεκτικός, συνετός. || — olmak, = uyanmak, ἀφυπνίζομαι, εἶμαι προσεκτικός.

Müteyakkızane, II. ἐπρ. προσεκτικῶς, συνετῶς.

Müteyemmen, A. ἐπθ. kutlu, uğurlu, αἴσιος. || Cenabi hak tarafeyn hakkında — ve mes'ut eylesin = Tanrı her ikinizi kutlu ve mutlu eylesin, ὁ Ὕψιστος καταστησάτω (τὸν γάμον] ὄλβιον [εὐχή εἰς νεονύμφους].

Müteyemminen, A. ἐπρ. kutlu olarak, αἰσίως, ὀλβίως.

Mütezat, A. ἐπθ. bir birine zıt olan, ἀντίθετος, ἀντικείμενος. || —. (ἰατρ.) ἀνταγωνιστής [μῦς]. || ifadeler —tır, αἱ καταθέσεις εἶναι ἀντίθετοι

Mütezayit, A. ἐπθ. çoğalan, artan, ὁ αὐξάνων, ὁ πληθυνόμενος. || —olmak, αὐξάνομαι, πληθύνομαι. || —, etmek, (αἰτ.) πληθύνω, αὐξάνω.

Mütezebzip, A. ἐπθ. kararsız, ἀμφιταλαντευόμενος, μετέωρος.

Mütezellil, A. ἐπθ. alçaklanan, ἐξηυτελισμένος, εὐτελής.

Mütezellilâne, II. ἐπρ. ἐξευτελιστικῶς.

Mütezelzil, A. ἐπθ. sarsılan, sallanan, ὁ κλονιζόμενος, ἐπισφαλής. || —olmak, κλονίζομαι.

Mütezevviç, A. ἐπθ. evli, ὁ ἔχων σύζυγον, ἔγγαμος.

Müthiş, A. ἐπθ. ürkütüp korkutan, φοβερός, φρικτός.

Müttaki, A. ἐπθ. haramdan sakınan, kul, zahit, âbit, εὐλαβής, εὐσεβής.

Müttefik, A. ἐπθ. uyuşan, birleşen, ὁ συμφωνῶν, σύμφωνος. || —, σύμμαχος. || —olmak, εἶμαι σύμφωνος, συμφωνῶ, συμμαχῶ.

Müttefikan, A. ἐπρ. hep birlikte, ἀπὸ κοινοῦ, ὁμοθυμαδόν, ὁμοψήφως. || — karar vermek, ἀποφασίζω παμψηφεί.

Müttehaz, A. μτχ. kullanılan, καθιερωθείς.

Müttehem = müttehim.

Müttehiden, A. ἐπρ. birlikte, ἀπὸ κοινοῦ, ὁμοφώνως. || —çalışmak = el birliğile çalışmak, συνεργάζομαι.

Müttehim, A. ἐπθ. suçlu, ἔνοχος, κατηγορούμενος.

Müttehimen, A. ἐπρ. suçlu olarak, ὡς κατηγορούμενος, ὡς ἔνοχος.

Müttehit, A. ἐπθ. birleşik, ἡνωμένος. || —, σύμφωνος, ὁμόθυμος.

Müttekâ, A. ὄν. yastık, yastangaç, στήριγμα, ἔρεισμα, κ. ἀκουμπιστῆρι.

Mütteki, A. μτχ. ὁ ἐρειδόμενος, ἐστηριγμένος, ἀκουμβῶν. || —olmak, (δοτ.) ἐρείδομαι, στηρίζομαι, ἀκουμβῶ.

Müvelledat, A. ὄν. doğumlar, γεννήσεις. || —, νεολογισμοί.

Müvellet, A. μτχ. doğmuş, ὁ γεννηθείς. || —, νοθογενής. || —, νεολογισμός.

Müvellidül harare, A. φράσις sıcaklık çıkaran, θερμογόνος, πυρογόνος.

Müvellidül humuza, A. φράσ. oksijen, ὀξυγόνον.

Müvellidülma, A. φράσ. idrojen, ὑδρογόνον.

Müvellidül ziya, A. φράσ. ışık çıkaran, φωτογόνος.

Müvellit, A. ὄν. doğurtan, ebe, μαιευτής. || —, (γεωμ.) γενέτειρα (γραμμή). || —, ὁ παράγων, βλ. προηγ. φράσεις.

Müverrih, A. ὄν. tarihçi, ἱστορικός,

ἱστοριογράφος. || —, χρονογράφος. || —in, = tarihçiler, ἱστορικοί.

Müvesvis, A. ἐπθ. kuruntulu, καχύποπτος.

Müvezzi, A. ὄν. dağıtan, ὁ διανέμων, διανομεύς [ἐπιστολῶν, ἐφημερίδων κτλ.].

Müzakerat, A. ὄν. görüşmeler, συζητήσεις, συνδιασκέψεις.

Müzakere, A. ἀφ. gürüşme, διάσκεψις, συνδιάσκεψις, συζήτησις. || —odası, αἴθουσα διασκέψεως. || —, σπουδή, μελέτη. || —etmek, (αἰτ.) διασκέπτομαι, συζητῶ, μελετῶ.

Müzakereci, T. ὄν. προγυμναστής [μαθητῶν].

Müzayede, A. ἀφ. artırma, πλειστηριασμός, δημοπρασία.

Müzdahim, A. μτχ. kalabalıklı, συμπεπυκνωμένος, συνωθούμενος.

Müzdat, A. μτχ. çoğalmış, ηὐξημένος. || —etmek ἢ —buyurmak, = çoğaltmak, αὐξάνω, πληθύνω.

Müze, Γαλλ. ὄν. [ἐκ τοῦ ἑλλ.] μουσεῖον.

Müzehane = müze.

Müzebzep, A. ἐπθ. mızmız, karışık, μετέωρος, ἐκκρεμής. || —, ταλαντευόμενος. || —bir halde, ἐν ἐκκρεμότητι.

Müzehhep, A. μτχ. yaldızlı, κεχρυσωμένος, χρυσοῦς.

Müzehhip, A. ὄν. yaldızcı, χρυσωτής.

Müzekker, A. ὄν. erkek, ἄρρην. || —, (γραμμ.) τὸ ἀρσενικόν.

Müyekere, A. ὄν. tezkere, γράμμα ἄνευ τίτλων ἐκ μέρους ἀρχῆς τινος πρὸς ἄλλην. || —, ἔνταλμα. || —celp —si, κλῆσις. || ihzar —si, ἔνταλμα συλλήψεως.

Müzevvir, A. ἐπθ. yalancı, dolandırıcı, στρεψόδικος, δόλιος.

Müzevvirane, Π. ἐπρ. yalancılıkla, στρεψοδίκως, δολίως.

Müzevvirlik, T. ὄν. yalancılık, δόλος, ἀπάτη, στρεψοδικία.

Müzeyyel, A. μτχ. ekli, eklemeli, ὁ εἰς ὃν προσετέθη παράρτημα.

Müzeyyelât, A. ὄν. παραρτήματα.

Müzeyyelen, A. ἐπρ. ekli olarak, ἐν παραρτήματι.

Müzeyyen, A. μτχ. süslenmiş, donanmış, süslü, bezenmis, ziynetli, κεκοσμημένος, πολυτελής, κομψός. || —, ὄν. κ. Ἰοκάστη.

Müzemin, A. ἐπθ. üstünden çok zaman geçmiş, χρόνιος [ἐπὶ νόσου].

N

N, τὸ δέκατον ἕκτον γράμμα τοῦ Τουρλικοῦ ἀλφαβήτου. Ἀριθμητικῶς=50

Na, T. ἐπφ. ἰδού, λάβε.

Na, Π. μόριον ἀρνητικόν, προτασσόμενον σχηματίζει σύνθετα στερητικὰ ἐπίθετα, βλ. ἑπόμενα.

Nabeca, Π. ἐπθ. yolsuz, lâyıksız, ἀνάρμοστος, ἀπρεπής.

Nabedit, Π. ἐπθ. kaybolan, ortadan kalkan, zayi, kayıp, telef, ἀφανής, ἀπολεσθείς. || —olmak, ἀπόλλυμαι, ἐξαφανίζομαι.

Nabina, Π. ἐπθ. anadan doğma kör, τυφλὸς ἐκ γενετῆς.

Nabız [nabz], A. ὄν. bilek damarı, σφυγμός.

Nabıza, A. ὄν. ἡ κερκιδικὴ ἀρτηρία, ἐφ' ἧς συνήθως παρατηρεῖται ὁ σφυγμός.

Nabut, Π. ἐπθ. bulunmıyan, yok olan, ὁ ἐξαφανισθείς. || —, πτωχεύσας, ἐλεεινός.

Nacak, T. ὄν. ἀξίνη

Naci, A. ἐπθ. kurtulmuş, ὁ σεσωσμένος. || —. ὄν. κ. Σωτήριος.

Naciye, θ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Σωτηρία.

Naciz, A. ὄν. akıl dişi, ὀδοὺς σωφρονιστήρ.

Naçar, Π. ἐπθ. çaresiz, zavallı, ἄπορος, ἀμήχανος, ὁ περιελθὼν εἰς ἀμηχανίαν. || çar —, = ister istemez, zar zor, mecburî, zarurî, ἑκὼν ἄκων. || —kalmak, ἀναγκάζομαι, περιέρχομαι εἰς ἀμηχανίαν.

Naçarlık, T. ἀφ. yoksulluk, zaruret, ihtiyaç, ἀμηχανία, ἀνάγκη.

Naçiz, Π. ἐπθ. âciz, ὁ ἄνευ ἀξίας, ταπεινός, ἐλάχιστος [ἔκφρασις μετριοφροσύνης].

Naçizane, Π. ἐπθ. değersiz, ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εὐτελεῖ = ἐλάχιστος. || — hediye, δῶρον ἐλάχιστον, εὐτελές. || —, ἐπρ. εὐτελῶς, μηδαμινῶς.

Nadan, Π. ἐπθ. bilmez, kaba, ἀμαθής, ἀπαίδευτος. || —, = nobran, τραχύς, ὑπερόπτης, ἀλαζών, ἰσχυρογνώμων.

Nadanlık, Τ. ὄν. kabalık, ἀμάθεια, ἀπαιδευσία. || —, = nobranlık, τραχύτης, ἰσχυρογνωμοσύνη.

Nadas, Τ. ὄν. tarlayı ekine hazırlama, τό πρῶτον ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ. || — etmek, τὸ πρῶτον ἀροτριῶ.

Nadi = müezzin.

Nadide, Π. ἐπθ. görülmedik, πρωτοφανής, σπάνιος.

Nadim, Α. ἐπθ. pişman olan, ὁ μεταμελόμενος, μετανοῶν. || —olmak, (ἀφαιρ.) μετανοῶ.

Nadir, Α. ἐπθ. az bulunur, σπάνιος. || —bulunur, (ἐπρ.) σπανίως εὑρίσκεται. —, τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας σημεῖον, βλ. nazir.

Nadire, Α. ὄν. πρᾶγμα σπάνιον. || —, ἀνέκδοτον.

Nadiren, Α. ἐπρ. pek az olarak, σπανίως.

Nafaka, Α. ὄν. yiyecek parası, διατροφή.

Nafi, Α. ἐπθ. yararlı, ὠφέλιμος, ἐπωφελής.

Nafia, Α. ὄν. faydalı işler, δημόσια ἔργα, || —vekili, ἐπίτροπος τῶν δημοσίων ἔργων. || —vekâleti, ἐπιτροπεία τῶν δημοσίων ἔργων.

Nafile, Α. ὄν. boş yere, ἀνωφελής, μάταιος. || —, (ἐπρ.) ματαίως, ἀνωφελῶς. || —yere çalışmak, ματαιοπονῶ.

Nafiz, Α. ἐπθ. sözü geçen, ὁ ἔχων ἐπιρροήν, ἰσχύν. || —, ὄν. κ. Ἀγησίλαος.

Nafize, Α. θ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Ἰνώ.

Nagehan, Π. ἐπθ. beklenilmiyen zamanda, αἰφνίδιος, ἀπροσδόκητος. || —, ἐπρ. ansızın, ἀπροόπτως, αἰφνιδίως.

Nagehanî, Π. ἐπθ. ἀπρόοπτος, ἀπροδόκητος, αἰφνίδιος.

Nağış = nakış.

Nağme, Α, ὄν. ezgi, μελῳδία. || —yi değiştirmek, (μτφ.) ἀλλάσσω γλῶσσαν, προφασίζομαι. || —han, ἢ —keş, ἢ —perdaz = nağmesaz.

Nağmesaz, Π. ἐπθ. ozan, yırlayıcı, ὁ ψάλλων, ἀοιδός.

Nahide, Α, ὄν. memesi turunç gibi kız, κόρη ἔφηβος. || —, Ἀφροδίτη [πλανήτης]. || —, ὄν. κ. Ἥβη, Ἀφροδίτη, Λεοντιάς.

Nahif, Α. ἐπθ. arık, ἰσχνός, λεπτός, ἀδύνατος [ἄνθρωπος, σῶμα].

Nahiflik, Τ. ὄν. arıklık, ἰσχνότης, ἀδυναμία.

Nahit [naht], Α. ἀφ. yonma, yontma, τὸ πελεκᾶν λίθους ἢ ξύλα.

Nahit, Α. ὄν. aslan, λέων. || —, ὄν. κ. Λεόντιος. || —, κόρη, ἧς οἱ μαστοὶ σφαιροειδεῖς ὡς τὸ νεράντζι, βλ. καὶ nahide.

Nahiv [nahv], Α. ὄν. sözlerin birbirine bitişmesini gösteren bilgi, σύνταξις, μέρος τῆς γραμματικῆς πραγματευόμενον τοὺς κανόνας τῆς ὀρθῆς πλοκῆς τῶν λέξεων. || —, συντακτικόν.

Nahiye, Α. ὄν. yan, kenar, μέρος, χώρα, δῆμος. || —müdürü, ἔπαρχος.

Nahoş, Π. ἐπθ. çirkin, δυσάρεστος, κακός.

Nahoşluk, Τ. ὄν. kötülük, κακία, μοχθηρία.

Nahvet, Α. ὄν. kendini beğenmek, gurur, ἔπαρσις, οἴησις, ὑπερηφάνεια, ἀλαζωνία, ἐγωϊσμός.

Nahvî, Α. ἐπθ. συντακτικός, ἤτοι ὁ γινώσκων καλῶς τὴν σύνταξιν. || —yun, γραμματικοὶ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν σύνταξιν.

Nail, Α. μτχ. elde eden, muvaffak olan, ὁ ἀξιωθείς, ὁ ἐπιτυχών. || —olmak, (δοτ.) ἀξιοῦμαι, ἐπιτυγχάνω.

Nailiyet, Α. ὄν. muvaffak olma, τὸ ἀξιοῦσθαί τινος, εὐτύχημα, ἀπόλαυσις.

Naim, Α. μτχ. uyuyan, uyur, ὁ κοιμώμενος.

Naim, Α. ὄν. iyilik, mut, εὐτυχία, ἄνεσις, ἀγαθόν. || —, ἐπθ. τρυφερός, μαλακός, ὁ ἄνευ ὀστῶν. || —, ὄν. κ. Ἀνδροκλῆς, Ἀγάθων.

Naime, Α. ὄν. yumşak, kemiksiz, τρυφερά. || —, ὄν. κ. Ἀγάθη.

Naip, Α. ὄν. hâkim, vekil, τοποτηρητής. || —, (νομ.) εἰσηγητής. || —i fail, (συντ.) τὸ ὑποκείμενον τοῦ παθητικοῦ ρήματος. || —i hükûmet, ἀντιβασιλεύς.

Nakabil, Α. ἐπθ. imkânsız, olmıyacak

şey, ὁ μὴ ἐπιδεκτικός, τὸ μὴ δυνατόν. || tarifi—, ἀπερίγραπτος.

Nakarat, A. ὄν. her beytin sonunda tekrar olunan mısralar, ἐπῳδός, στίχος ἐπαναλαμβανόμενος ἐν τέλει ἑκάστης στροφῆς.

Nakı, A. ἐπθ. temiz, pak, καθαρός, ἁγνός. || —, ὄν. κ. Ἀνθέμιος. Ἄνθιμος.

Nâkil, A. ἐπθ. taşıyan, ὁ μεταφέρων, κομιστής, ὁ ἀφηγούμενος. || —, (φυσ. ἀνατ.) ἀγωγός. || —i sada, τηλέφωνον.

Nakıl, [nakl], A. ἀφ. taşıma, μεταφορά, μετακόμισις. || —, (ἰατρ.) μετάγγισις. || —, διήγησις, ἀφήγησις. || —, μετάφρασις.

Nakıllamak, T. ρμ. οὐδ. şahlanmak, ὁ ἵππος βαδίζει ἀνορθῶν τοὺς ἐμπροσθίους πόδας ὡς χορεύων.

Nakılatmak, T. ρμ. μτβ. şahlandırmak, κάμνω τὸν ἵππον νὰ βαδίζῃ ὡς χορεύων.

Nakit [nakıd ἢ nakd], A. ὄν. para, peşin akça, νόμισμα, μετρητά, τοῖς μετρητοῖς. || vakıt—, ὁ καιρὸς [εἶναι] χρῆμα, ἤτοι πολύτιμος.

Nakiye, A. ἐπθ. pak, καθαρά, ἁγνή. || —. ὄν. κ. Σαπφώ, Ἁγνή.

Nakır [nakr], A. ὄν. taş oymacılığı, γλυπτική, λιθοξοϊκή.

Nakıs, A. ἐπθ. eksik, ἐλλιπής, ἀτελής, ἐλαττωματικός. || kat'ı—, (γεωμ.) ἔλλειψις. || heremi—, κόλουρος, πυραμίς. || —, (ἀλγ.) μεῖον, πλήν.

Nakış [naks], A. ὄν. bir şey üstüne işleme, χρωματισμός, ἐλαιοβαφὴ ψηκοδομῆς. || —, κέντημα, ποίκιλμα.

Nakışlamak, T. ρμ. (αἰτ.) κεντῶ. ποικίλλω.

Nakışlanmış = nakışlı.

Nakışlı, T. ἐπθ. πεποικιλμένος, κεντητός, ζωγραφητός.

Nâkız, A. ἐπθ. bozan, ὁ ἀναιρῶν, ἀκυρῶν.

Nakıt = nakit.

Nakız [nakz], A. ἀφ. yıkma, κατεδάφισις, bozma, ἀκύρωσις, ἀναίρεσις ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ ἀκυρωτικοῦ. || —ı misak, παρασπόνδησις.

Nakkare, A. ὄν. tümbek ἢ tümbelek, κύμβαλον μικρόν.

Nakkaş, A. ὄν. güzel çiçekler işleyici, ἐλαιογράφος.

Naklen, A. ἐπρ. ağızdan ağıza geçerek, ἐκ παραδόσεως. || —, ἐκ μεταφορᾶς, ἐκ μετακομίσεως.

Nakl etmek, T. ρμ. (δοτ. αἰτ.) taşınmak, μετακομίζω, μεταφέρω. || —, (ἰατρ.) μεταγγίζω. || —, μεταφράζω, διηγοῦμαι. || —, (οὐδ.) μετατίθεμαι, μεταβαίνω.

Naklî, A. ἐπθ. ὁ ἀνοίκων τῇ μεταφορᾷ, τῇ μετοικήσει. || —, ὁ ἐκ παραδόσεως, ὁ κατὰ παράδοσιν.

Nakliyat, A. ὄν. taşıma ve göç işleri, μεταφοραὶ ἐμπορευμάτων, ἐπιβατῶν κτλ. || —, παραδόσεις, διηγήσεις.

Nakliye, A. ἐπθ. taşıma masrafı, ἔξοδα μεταφορᾶς. || —, ὄν. taşıyan şeyler, μεταφορικά, φορτηγά. || vesaiti—, μέσα συγκοινωνίας.

Nakten, A. ἐπρ. peşin, τοῖς μετρητοῖς.

Naktî, A. χρηματικός. || cezai—, ποινὴ χρηματική, πρόστιμον.

Nakur, A. ὄν. sur, ὁ σάλπιγξ τοῦ ἀρχαγγέλου Σεραφείμ. || —, = çenk, ἅρπα.

Nakus, A. ὄν. kilise çanı, ὁ κώδων ἢ τὸ σήμαντρον τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν. || —, (φυσ. καὶ χημ.) κώδων.

Nakzen, A. ἐπρ. hüküm ve kararı bozularak, κατ' ἀναίρεσιν, ἀκυρωτικῶς.

Nakz etmek, T. ρμ. (αἰτ.) çözmek, hükmü bozmak, ἀκυρῶ, ἀναιρῶ. || ilâmı—, ἀνατρέπω ἢ ἀναιρῶ τὴν ὑπόφασιν.

Nal, A. ὄν. takav, ὑπόδημα, πέδηλον || —, πέταλον ζώου. || —vurmak, πεταλόνω. || —ları dikmek, ἀποθνήσκω, κ. κακκαρόνω. || hem —ına, hem mihına vurmak, κτυπῶ μιὰ εἰς τὸ πέναλον καὶ μιὰ εἰς τὸ καρφί. || dört —a gitmek, τρέχω δρομαίως.

Nalân, Π. ἐπθ. ağlıyan, κλαίων, θρηνῳδῶν, ὀλοφυρόμενος.

Nalbant, Π. ὄν. takavcı, πεταλωτής.

Nalça, Π. ὄν. küçük takav, μικρὸν πέταλον, τιθέμενον κάτωθι τοῦ πέλματος τοῦ ὑποδήματος.

Nale, Π. ὄν. inilti, κλαυθμὸς καὶ ἀναστεναγμός, οἰμωγή, ὀδυρμός.

Nalezen = nalân.

Naliş = nale.

Nalın, A. ὄν. tasmalı tahta ayakkabı, πέδηλον. || —, κλάπη, κ. γαλένδζα.

Nalıncı, T. ὄν. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πω-

λητὴς κλαπῶν. || —keseri gibi, (πρμ.) ὡς τὸ σκέπαρνον τοῦ κλαποποιοῦ, ἤτοι ἄπληστος.

Nallama, T. ὀν. ἀπαρ. πετάλωσις. || —, φίμωτρον τιθέμενον εἰς τὸ στόμα ἵππων ἀδαμάστων.

Nallamak, T. ρμ. (αἰτ.) takavlamak, πεταλῶ.

Nallatmak, T. ρμ. (δοτ. αἰτ.) takavlatmak, πεταλῶ διὰ τοῦ πεταλωτοῦ.

Nallı,, T. ἐπθ. takavlı, πεταλωμένος.

Nam, Π. ὄν. at, ün, ὄνομα, φήμη, κλέος, δόξα. || —kazanmak, ἀποκτῶ φήμην, κλέος.

Namahdut, Π. ἐπθ. geniş, sonsuz, ἀπεριόριστος, ἀπέραντος.

Namahrem, Α. ἐπθ. bir birile evlenemiyen, yabancı, ὁ εἰς ὃν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὸν γυναικωνίτην εἴσοδος, ἤτοι ξένος.

Namalûm, Π. ἐπθ. bilinmiyen, ἀγνοούμενος, ἄγνωστος.

Namaz, Π. ὄν. salât, tapınış, προσευχή. || — kılmak, προσεύχομαι. || cenaze —ı, νεκρώσιμος ἀκολουθία. || bi—, = tapınmıyan, ὁ μὴ προσευχόμενος. || iki cami arasında bi —kalmışa döndüm, (πρμ.) κατήντησα ὡς ὁ μὴ προσευχόμενος ἐν ᾧ εὑρίσκεται μεταξὺ δύο τεμετῶν. || —, (μτφ.) ἄνιπτος.

Namazgâh, Π. ὄν. tapınak, τόπος προσευχῆς.

Namdar, Π. ἐπθ. ünlü, ὀνομαστός, διάσημος, κλεινός.

Name, Π. ὄν pitik, mektup, ἐπιστολή, γράμμα. || —, σχηματίζει σύνθετα: sulhname, συνθήκη. || sal—, ἐπετηρίς· ἡμερολόγιον ἐπίσημον τοῦ κράτους. || emir—, διάταγμα. || talimat—, ἡ nizam—, κανονισμὸς. || şehadet—, πτυχίον, δίπλωμα.

Namert, Π. ἐπθ. alçak, korkak, ἀπάνθρωπος, ἀφιλότιμος. ||Tanrı—e mühtacetmesin, (πρμ.) ὁ Θεὸς μή σε φέρῃ εἰς θέσιν νὰ ἔχῃς ἀνάγκην ἀπανθρώπου, || geçme — köprüsünden, ko aparsın su seni, μὴ διέλθῃς τῆς γεφύρας τοῦ ἀχρείου, ἄφες ἂς σὲ ἀπαγάγῃ τὸ ὕδωρ.

Namertlik, T. ὄν. alçaklık, ἀπανθρωπία, ἀχρειότης.

Namık, Α. μτχ. yazan, ὁ γράφων. || —ὄν. κ. Ναμὴκ.

Namizaç, Π. ἐπθ. sayrı, rahatsız, ἀδιάθετος, κακαδιάθετος.

Namizaçlık, T. ὄν ἀδιαθεσία, κακοδιαθεσία.

Namkör [nankör] Π. ἐπθ. ekmeği dizinde, ἀγνώμων.

Namkörlük, T. ὄν ἀγνωμοσύνη, ἀχαριστία.

Namlı, T. ἐπθ. ünlü, περίφημος, ὀνομαστός, περιώνυμος.

Namlu, T. ὄν tüfek, kılıç, v. s. demiri, ὁ σιδηροῦς σωλὴν τοῦ πυροβόλου. || —, λεπὶς ξίφους κτλ.

Namus, Α. [ἑλλ. νόμος] ὄν. νόμος, κανὼν [θρησκ.] ἕξις. || — =yüz akhğı, τιμή, ὑπόληψις. || —,=perde, αἰδώς. || —, τιμιότης, χρηστότης. || — sahibi, ἔντιμος. || — a tokunmak προσβάλλω τὴν τιμήν, τὴν ὑπόληψίν τινος. || — davası, ἀγωγὴ περὶ τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Namuskâr=namuslu.

Namuslu, T. ἐπθ. yüzü ak, perdeli, ἔντιμος, χρηστός.

Namussuz, T. ἐπθ. yüzü kara, ἄτιμος.

Namussuzluk, T. ὄν. yüz karası ἀτιμία.

Namü, Αἰγ. ὄν. Asyalı, Ἀσιανός.

Namütenahi, Π. ἐπθ. bitmez ve tükenmez, ἀτέρμων, ἀτελεύτητος, ἄπειρος. || —, = feza, τὸ ἄπειρον διάστημα. || —(ἀγλ.) τὸ ἄπειρον.

Namzet, Π. ἐπθ. nişanlı yavuklu, μνηστή, μνηστήρ. || —, ὑποψήφιος [διά τινα θέσιν].

Namzetlik, T. ὄν. yavukluk, μνηστεία, ἀρραβών. || —, ὑποψηφιότης.

Nan, ἢ nen, T. μόρ. ὁμοῦ, μετά, ile, le. || beniminen, μετ' ἐμοῦ. || arkadaşımınan, μετὰ τοῦ φίλου μου. || gözüm ünen (=gözümle) gördüm, εἶδον ἰδίοις ὀφθαλμοῖς.

Nane, T. ὄν ἡδύοσμος. || —ruhu, αἰθέριον ἔλαιον ἡδυόσμου. || —sekeri, σακχαρωτὸν περιέχον μίνθην, κ. μέντα.

Nankör=namkör.

Nankörlük=namkörlük.

Nanpare, Π. ὄν. ekmek parçası, τεμάχιον ἄρτου, ἐπιούσιος. || — ye muhtaç, ὁ στερούμενος τοῦ ἐπιουσίου.

Napoli, ἑλλ. ὄν. Νεάπολις [τῆς Ἰταλίας].

Nar, A. ὄν. yakıcı şey, ateş, πῦρ. || —ᾷδης, κόλασις. || birinin — ına yanmak, βασανίζομαι ἕνεκά τινος.

Nar, Π. ὄν. ρόα, κ. ῥῴδιον. || —ağaçı, ροιά.

Nara, A. ὄν. haykırma, bağırma, κραυγή, ὡς ἡ τοῦ μεθύσου. || — atmak, κραυγάζω [ἐπὶ μεθύσου κτλ.].

Narazen, Π. ἐπθ. haykıran, ὁ βάλλων κραυγήν, κραύγασος.

Narçıl, Π. ὄν. hindistan cevizi, ἰνδοκάριον, βλ. καὶ nargile.

Nardenk, Π. ὄν. ekşi pekmez, ροῖτης.

Nardin, Π. ὄν. sümbülü rumî, (φυτ.) νάρδος.

Narenç, A. ὄν. turunç, νεράνδζι.

Nareva, Π. ἐπθ. yakışmıyan, ἀπρεπής, ἄτοπος.

Nargile, T. ὄν. [narçile], galyan, περσικὴ καπνοσύριγξ, κ. γουργουλίδιον.

Narin, T. ἐπθ. ince, λεπτοφυής, λεπτοκαμωμένος. || —, = ötesinde, ἐκεῖθεν. || dağdan—, ἐκεῖθεν ἢ ὄπισθεν τοῦ ὄρους. || —, = içinde, ἐντός. || —kale, φρούριον ἐσωτερικόν, ἀκρόπολις.

Narinlik, T. ὄν. incelik, λεπτοφυές, κομψότης.

Nark, [narh], Π. ὄν. διατίμησις.

Nas, A. ὄν. oğuş tüysüz oğlu, insanlar, halk, οἱ ἄνθρωποι, τὸ ἀνθρώπινον γένος, τὸ δημόσιον. || beynen—, = çolar arasında, μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων.

Nasbetmek, T. ρι. (δότ. αἰτ.) kayırmak, διορίζω.

Naseza, Π. ἐπθ. yakışmıyan, ἀνοίκειος, ἀπρεπής, ἄτοπος. || —muamele, ἀνοίκειος συμπεριφορά.

Nasibe, A. ὄν yol gösteriçi direk, δοκὸς παρὰ τὴν ὁδὸν χρησιμεύουσα ὡς σημεῖον.

Nasihat, A. ὄν öğüt, συμβουλή παραίνεσις, νουθεσία. || —vermek ἢ —etmek, (δοτ.) παραινῶ, νουθετῶ. || —dinlemek, ἀκούω συμβουλάς. || —almak, δέχομαι συμβουλάς.

Nasihat amiz, Π. ἐπθ. παραινετικός.

Nasip, A. ὄν. pay, μερίδιον, δόσις, τύχη. || —olursa, ἐὰν ᾖ τῆς τύχης, ἐὰν ἀξιωθῶ. || — olmak, ἀξιοῦμαι ὑπὸ τῆς τύχης.

Nasıh, A. ἐπθ. öğüt veren, ὁ συμβουλεύων, παραινῶν. || —ὄν. κ. Μέντωρ.

Nasıl, T. ἀντων. ὁποῖος, ὁποίου εἴδους. || —adam, = —ço ? τί ἄνθρωπος ; || —, ὅπως. || —sa, ὅπως καὶ ἄν ἔχῃ. || —(ἐπρ.) πῶς; || —sınız? πῶς εἶσθε; πῶς ἔχετε;

Nâsır, A. ἐπθ. yardımcı, ὁ βοηθῶν, ἀρωγός, ὁ χορηγὸς τῆς νίκης [Θεός], βλ καὶ nasr.

Nasır, T. ὄν. τύλος, κάλος.

Nasırlı, T. ἐπθ. τυλώδης, πλήρης τύλων, κάλων.

Nasiye, A. ὄν. alın, cephe, çehre, μέτωπον, φυσιογνωμία.

Nasp, A. ἀφ. kayırma, διορισμός, τὸ διορίζειν εἰς θέσιν. || —, προσήλωσις. || —, τὸ πηγνύειν, πῆξις. || —, (γραμμ.) ἐν τῇ ἀρσβ. πτῶσις αἰτιατική.

Nasr, A. ἀφ. yardım, βοήθεια, ἐπικουρία. || —, νίκη, βλ. καὶ fetih.

Nasranî, A. ἐπθ. καὶ ὄν. hıristiyan, χριστιανός.

Nasrettin, A. ὄν συναντίληψις τῆς πίστεως || —, ὄν. κ. ὁ Νασρεττὴν [χόδζα]=ὁ Αἴσωπος τῶν ἀνατολικῶν λαῶν.

Nasut, A. ὄν. insanlık, çoluk, ἀνθρωπότης, ἡ ἀνθρωπίνη φύσις. || alemi—, ὁ ὁρατὸς κόσμος.

Naş, A. ὄν. ölukabı φέρετρον ἐμπεριέχον νεκρόν.

Naşat, Π. ἐπθ. tasalı, üzüntülü, gönlü kırık, κατηφής, μελαγχολικός, ἀχαρής, κ. ἄχαρος.

Naşı, A. πρόθ. dolayı, ἕνεκα, ἐξ αἰτίας. || bundan —, ἕνεκα τούτου.

Naşir, A. ἐπθ. dağıtan, saçan, ὁ διαχέων, διαδίδων. || —, = kitabı bastırtan, ἐκδότης.

Natamam, T. ἐπθ. yarım kalmış, ἐλλιπής, ἀτελής, ἡμιτελής.

Natık, A. ἐπθ. söyliyen, ὁ λαλῶν, ὁμιλῶν, ὁ πεπροικισμένος διὰ λόγου, λογικός. || —olmak, διαλαμβάνω [ἐπὶ ἐγγράφου] λέγω.

Natıka, A. ὄν iyi ve düşünceli söyleme, ἡ δύναμις τοῦ λόγου, εὐγλωττία.

Natıkalı, T. ἐπθ. εὔγλωττος, εὐφραδής, ἀγορητής.

Natır, A. ὄν. bağ bekçisi, ἀμπελοφύλαξ. || —, ἀρχηγὸς ὑπηρετῶν. || —, = hamam uşağı, ἐπιστάτης λουτρῶνος.

Natrun, A. [ἁλλ.] ὄν. yer sakızı, küherçile, νίτρον.
Natüvan, Π. ἐπθ. öçsüz, takatsız, ἀδύνατος, ἐξηντλημένος.
Navçağan, T. ὄν. boru çiçeği, (φυτ.) στραμώνιον.
Navlun, ἑλλ. ὄν. ναῦλος.
Naz, Π. ὄν. cilve, ımarıklık, ἀκκισμός, ἐρωτοτροπία. || —, ἀκαταδεξία προσποιητή, ἢ τέχνασμα φιλαρέσκου, χάρις, θέλγητρον. || —, ἐνδοιασμός. || —, aferin, ὄν. κ. Ἐρατώ.
Nazar, A. ὄν. bakma, βλέμμα, ὄμμα, παρατήρησις. || —, = göz değme, βάσκανος ὀφθαλμός. || —, = görüş, ὅρασις [ὀπτική]. || kanun —ında, ἐνώπιον τοῦ νόμου [ἰσότης κτλ.]. || — değmesin, = göz değmesin, νὰ μὴ βασκανθῇ. || —ı itibara almak, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν σπουδαίαν. || —da olmak, ἀπολαύω εὐνοίας. || —boncuğu, προβασκάνιον.
Nazaran, A. ἐπρ. göre, ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν, κατά.
Nazarî, A. ἐπθ. bakışa müteallik, θεωρητικός. || —hesap, θεωρητικὴ ἀριθμητική. || —, (φυσ.) ὀπτικός.
Nazariyat, A. ὄν. θεωρίαι, τὸ θεωρητικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης.
Nayariye, A, ὄν. θεωρία.
Nazenin, Π. ἐπθ. cilveli, şımarık, ὁ ἀκκιζόμενος, ἀκατάδεκτος. || —, = körpe, şık, λεπτοφυής, τρυφερός, ἁβρός, κομψός, ὡραῖος, θελκτικός.
Nazif, A, ἐπθ. temiz, pak, ἁγνός, καθαρός. || —, ὄν. κ. Παρθένιος.
Nazife, A, ἐπθ. ἁγνή, καθαρά. || —, ὄν. κ. Ἁγνή, Παρθενία.
Nazik, Π. ἐπθ. ince, güzel, zarif, λεπτός, λεπτοφυής, ἁβρός. || —, κομψός, χαρίεις, ὡραῖος. || —, εὐγενὴς τοὺς τρόπους. || —mes'ele, λεπτὸν ζήτημα.
Nazikâne, Π. ἐπρ. incelikle, εὐγενῶς, κομψῶς, μετὰ χάριτος.
Naziklik, T. ὄν. incelik, güzellik, zarafet, letafet, λεπτότης, χάρις.
Nazil ,A. ἐπθ. inen, yüksekten düşen, ὁ καταβαίνων, κατερχόμενος, κατελθών [ἐπὶ ὁδοιπόρου]. || —, (ἀνατ.) καθελκτὴρ [μῦς]. || —olmak, (δοτ.) κατέρχομαι, καταβαίνω, καταλύω.
Nazire, A. ὄν. örnek, karşılık, ἀπομίμησις, πρᾶγμα παρόμοιον. || —yapmak ἢ —söylemek, ἀπομιμοῦμαι.
Nazım [nazm], A. ὄν. sıralı, vezinli söz, στίχος, ἔμμετρος ποίησις. || — etmek, στιχουργῶ.
Nâzım, A. ἐπθ. düzenğeç, ὁ τακτοποιῶν, κανονίζων. || —, στιχουργός, ποιητὴς ἐπικοῦ ποιήματος. || —, (μηχ.) ρυθμιστής, γνώμων. || —, ὄν. κ. Ἀριστόνομος.
Nazir, A. ὄν. ἢ semti kadem, Ναδίρ, ἤτοι τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας σημεῖον. || —, περιοχή, βλ. καὶ semt. || —, = eş, benzer, ὅμοιος, παρόμοιος.
Nazır, A. ἐπθ. bakan, ὁ βλέπων, ὁ ἔχων θέαν εἴς τι μέρος. || —, ἐπιβλέπων, ἐφορῶν. || —, = vekil, ἔφορος, ἐπίτροπος, ὑπουργός [τὰ νῦν ἀντί—, εἶναι εὔχρηστον τὸ vekil].
Nazlanmak, T. ρμ. οὐδ. cilvelenmek, ἀκκίζομαι, κομψεύομαι, βλ. καὶ naz.
Nazlaş, T. ὄν. nazlı aş, su paludesi, πηκτὴ ἐκ σίτου χονδροκοπανισμένου καὶ ὕδατος.
Nazlı, T. ἐπθ. cilveli, ὁ ἀκκιζόμενος, θρυπτόμενος, ἀρεσκευόμενος. || —büyümüş, ὁ ἀνατραφεὶς ἐν τρυφῇ καὶ μαλθακότητι. || —, ὄν. κ. Ἐρατώ.
Ne, T. ἀντων. ἐρωτ. [ἐπὶ πραγμάτων], τίς; τί; ὁποῖος. || kadar, πόσος; || —lâzım, τίς ἡ ἀνάγκη; || —var, τί τρέχει; || —n var, τί ἔχεις; || —oldum delisi, ξυπασμένος. || kimin —si sin? ὁποῖός τις εἶσαι; || —mutlu, πόσον μακάριος! || —me lâzım, τί μοι μέλει κτλ.
Nebahat, A. ὄν. ün, şeref, τιμή, κλέος, δόξα. || —, ὄν. κ. Εὐδοξία.
Nebat, A. ὄν. ot' çiçek v. s. φυτόν [πᾶν τὸ φυόμενον].
Nebatat, A. ὄν. φυτά. || ilmi—, βοτανική.
Nebatî, A. ἐπθ. φυτικός. || —, ὄν. βοτανολόγος.
Nebean, A. ἀφ. fışkırma, ἀνάβλυσις ὕδατος ἐκ πηγῆς. || —etmek, ἀναβλύζω, ἀναβρύω [ὕδωρ ἐκ πηγῆς].
Nebevî, A. ἐπθ. Tanrı elçisine müteallik, προφητικός. || mevlidi—, γέννησις τοῦ προφήτου Μωάμεθ. || hadisi—, ῥῆσις προφητικὴ [τοῦ Μωάμεθ].
Nebi, A. ὄν. Tanrı elçisi προφήτης, ὁ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἀπεσταλμένος.
Nebil, A. ἐπθ. güzel huylu, ἀγχίνους,

εὐγενὴς τὴν καταγωγήν, ὁ ὑψηλῆς περιωπῆς. || —, ὄν. κ. Δημόκριτος.

Nebile, θ. τοῦ προηγ. || —, γυνὴ ὑπερέχουσα κατὰ τὸ κάλλος || —, ὄν. κ. Ἐκλεκτή, Διαλεκτή.

Nebiz, A. ὄν. hurma şarabı, γλεῦκος ἢ οἶνος φοίνικος.

Nebze, A. ὄν. az, ὀλίγον, ποσότης, μικρὰ μερίς.

Necabet, A. ὄν. soyluluk, zadelik, zadegânlık, εὐγένεια καταγωγῆς.

Necabetli, T. ἐπθ. soylu, ὁ εὐγενὴς τὴν καταγωγήν.

Necaset, A. ὄν. pislik = ters, ἀκαθαρσία [κόπρος, οὖρον κτλ.].

Necat, A. ἀφ. kurtulma, ἀπολύτρωσις, σωτηρία.

Necatî, A ἐπθ. λυτρωτικός, σωτήριος.

Necdet, A. ὄν. yiğitlik, ἀνδρεία, ἡρωϊσμός. || —, ὄν. κ. Ἀνδρέας,

Necef, A, ὄν. ὕψωμα, ἐφ' οὗ δὲν δύναται ν' ἀνέλθῃ τὸ ὕδωρ. || —, λόφος.

Neci, T. ἐπθ. ὁ τίνα τέχνην μετεχόμενος, ἐπαγγελλόμενος; || —, ποίαν σχέσιν ἔχει;

Necibe, A. ὄν. soylu, ἡ εὐγενοῦς καταγωγῆς. || —, ὄν. κ. Εὐγενία.

Necim [necm], A. ὄν. yıldız, ἀστήρ. || —, (μτφ.) τύχη, κ. ἀστρικόν. || —i bahir = deniz ferci, μέδουσαι, κ. βυζιὰ τῆς θαλάσσης. || —i bahri = deniz yıldızı, ἀστερίας, κ. σταυρός. || —ettin, ὄν. κ. Ἀστέριος. || —ünnisa, ὄν. κ. Ἀκτίς.

Necip, A. ἐπθ. soylu, zade, εὐγενής. ὁ ἐξ εὐγενῶν ἕλκων τὸ γένος. || kavmi—, λαός εὐγενής. || —, ὄν. κ. Εὐγένιος.

Necis, A. ἐπθ. pis, ἀκάθαρτος, ρυπαρός.

Necmî, A. ἐπθ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἀστέρας. || —, (ἀνατ.) ἀστερόνευρος. || —, ὄν. κ. Ἀστέριος.

Necmiye, A. θ. τοῦ προηγ. || —, ὄν. κ. Ἀστέρω.

Nedamet, A. ὄν. pişmanlık, μεταμέλεια. || —getirmek ἢ —etmek, (δοτ.) μετανοῶ.

Nedbe ἢ nedebe, A. ὄν. yara yivi, οὐλή, σημεῖον πληγῆς.

Nedim, A. ἐπθ. ayrılmıyan arkadaş, ἑταῖρος, φίλος ἐπιστήθιος. || —, αὐλικός. || —, ὄν. κ. Φιλήμων.

Nedret, A. ὄν. az bulunuş, seyreklik, σπάνις.

Nefaset, A. ὄν. iyilik, güzellik, ὡραιότης, ποιότης ἐξαίρετος, τὸ εὐάρεστον, κ. νοστιμάδα.

Nefer, A. ὄν. bir tek adam = çoğ, ἄτομον. || iki —evlât bırakmış = iki çocuk bırakmış, ἀφῆκε δύο (ἄτομα) τέκνα. || —, ἁπλοῦς στρατιώτης.

Neferiye, T. ὄν. βότρυς σταφυλῆς ἔχων ὀλίγας ῥάγας.

Nefes, A. ὄν. soluk, πνοή, ἀναπνοή. || —, = üfleme, φύσημα ἰαματικόν [= γοητεία]. || —darlığı ἢ tık—, ἄσθμα, δύσπνοια. || son—, τελευταία ἀναπνοὴ ψυχορραγοῦντος. || bir —te, ἐν μιᾷ στιγμῇ. || acıktan —i kokuyor, ἀπὸ τὴν πεῖναν βρομᾷ τὸ στόμα του ἤτοι πεινᾷ.

Nefes aldırmak, T. ρμ. (δοτ.) soluklandırmak, dinlendirmek, ξεκουράζω.

Nefes alıp vermek, T. ρμ. οὐδ. ἀναπνέω.

Nefes almak, T. ρμ. οὐδ. soluklanmak, ξεκουράζομαι.

Nefes çekmek, T. ρμ. οὐδ. εἰσπνέω.

Nefes etmek, T. ρμ. (δοτ.) ἐμφυσῶ ἀναγινώσκων γοητείας.

Nefesi tutmak, T. ρμ. οὐδ. κρατῶ τὴν ἀναπνοήν.

Nefeslenmek, T. ρμ. οὐδ. ἀναπνέω ἐλευθέρως. || —, διαφεύγω κίνδυνον.

Nefeslik, T. ὄν. διαύγιον, κ. φεγγίτης.

Nefes tutulmak, T. ρμ. οὐδ. δὲν δύναταί τις ν' ἀναπνεύσῃ.

Nefes tüketmek, T. ρμ. οὐδ. ματαιοπονῶ.

Nefes vermek, T. ρμ. (δοτ.) ἐξάγω τὸν ἀέρα, ὃν ἀνέπνευσα.

Nefh, A. ἀφ. üfleme, şişirme, ἐμφύσησις καὶ ἐξόγκωσις. || —, = esme, iyi koku verme, πνοὴ ἀνέμου, διαχέειν καλὴν ὀσμήν. || —etmek = esmek, πνέω, ἀποπνέω.

Nefha, A. ὄν. esinti, üfürme, şişkinlik, ἐμφύσημα διὰ τοῦ στόματος. || —, = güzel koku, ὀσμὴ εὐάρεστος. || —, (ἰατρ.) ἐξόγκωσις κοιλίας.

Nefi [nef], A. ὄν. fayda, ὄφελος, ὠφέλεια, πλεονέκτημα.

Nefir, A. ὄν. kalabalık, ὁμὰς ἀνθρώπων, πλῆθος. || —, Π. ὄν. κέρας χρησιμεῦον ὡς σάλπιγξ, || —, (ἀνατ.) Εὐσταθιανὴ σάλπιγξ,

Nefiriam, Α. φράσ. halkın yaraklı olarak savaşa çıkması, ἔνοπλος ἔξοδος τοῦ λαοῦ πρὸς μάχην.
Nefis, Α. ἐπθ. çok iyi ve güzel, εὐάρεστος, ἐξαίρετος, ὡραῖος.
Nefis [nefs], Α. ὄν. can, hayat, ψυχή. || —, = öz, kendi, ἄτομον, πρόσωπον, ὁ ἴδιος. || —, πάθος σαρκικόν, ὄρεξις σαρκική. || bin—, =bizzat, αὐτοπροσώπως, βλ. καὶ zat. || —ine kefil, = şahsına güvenek, ἐγγυητὴς διὰ τὸ πρόσωπον. || balık—i, σπέρμα κήτους, κητίνη.
Nefise, Α. ὄν. πρᾶγμα ἐξαίρετον, εὐάρεστον. || —, ὄν. κ Πηνελόπη.
Nefiy, Α. ἀφ. sürgünlük, ἐξορία, ὑπερορία. || —edatı, (γραμμ.) μόριον ἀρνητικόν.
Nefret, Α. ὄν. tiksinme, iğrenme, ἀποστροφή, ἀηδία, ἀπέχθεια, ἀντιπάθεια. || —etmek, (ἀφαιρ.) ἀποστρέφομαι, ἀηδιάζω. || —ettirmek, κάμνω τινὰ ν' ἀποστραφῇ, τ' ἀηδιάσῃ.
Nefrin, Π. ὄν. lânet, κατάρα, ἀνάθεμα.
Nefsanî, Α. ἐπθ. öz, ὁ ἀνήκων τῇ σαρκικῇ ἐπιθυμίᾳ, ὁ ἐξ ἐμπαθείας προερχόμενος.
Nefsaniyet, Α. ὄν. gizli ağyârlık, μῖσος, ἐμπάθεια, ἐχθροπάθεια. || —, = inat, πεῖσμα.
Nefsaniyetçi Τ. ἐπθ. gizli ağyâr, ὁ τηρῶν ἐχθροπάθειαν. || —, =inatçı, πείσμων.
Nefsî = nefsanî.
Neft, Π. [Α. ἑλλ.] ὄν. ναφθα. || —yağı, ναφθέλαιον.
Nefti, Π, ἐπθ. ναφθόχρους.
Nefy etmek, Τ. ρμ. (δοτ. αἰτ.) sürgün etmek, ἐξορίζω.
Nehar, Α. ὄν. gündüz, ἡμέρα, ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας
Neharen, Α. ἐπρ. gündüzün, ἐν καιρῷ ἡμέρας, τὴν ἡμέραν.
Neharî, Α. ἐπθ. gündüze mahsus, ἡμερήσιος. || —, ἐξωτερικός [σχολ. ἢ μαθητής]. || —, (βοτ.) τροπικός.
Nehir ἢ nehr, Α. ὄν. öküz, akar su, ırmak, ποταμός, βλ. καὶ öküz.
Nehiy, Α. ἀφ. yasak etme, ἀπαγόρευσις. || —etmek, (ἀφαιρ.) ἀπαγορεύω.
Nejat, Π. ὄν. soy, καταγωγή, φύσις, φυσικόν, χαρακτήρ.
Nekahat, Α. ὄν. hastalıktan yeni kalkma, ἀνάρρωσις.
Nekahathane, Π. ὄν. ἀναρρωτήριον.
Nekais, Α. ὄν. eksiklikler, ἐλαττώματα, ἐλλείψεις, ἀτέλειαι.
Nekes, Α. ἐπθ. cimri, alçak, pinti, οὐτιδανός, χαμερπής, γλίσχρος, φιλάργυρος.
Nekeslik, Τ. ὄν. cimrilik, οὐτιδανότης, χαμέρπεια, εὐτέλεια, γλισχρότης.
Nekre, Α. ὄν. güldürücü, ἀνέκδοτον, διήγημα διασκεδαστικόν. || —, ἐπθ. ὁ διηγούμενος ἀνέκδοτα περίεργα καὶ διασκεδαστικά.
Nekreğû, Π. = nekre.
Nem, Π. ὄν. ıslaklık, az yaşlık, rutubet, ὑγρασία. || —almak, ὑγραίνομαι. || —kapmak, ἁρπάζω ὑγρασίαν, προσβάλλομαι ὑπὸ ὑγρασίας, (μτφ.) ὑποψία, ὑποχόνδριον.
Nema, Α. ἀφ. çoğalma, büyüme, ἀνάπτυξις. || neşvü —bulmak, ἀναπτύσσεσθαι.
Nemçe, Σλαβ. ἡ παλαιὰ ὀνομασία τῆς Αὐστρίας.
Nemlenmek, Τ. ρμ. οὐδ. biraz ıslanmak, ὑγραίνομαι.
Nemletmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) biraz, ıslatmak, tavlamak, ὑγραίνω.
Nemli, Τ. ἐπθ. biraz ıslak, tavlı, ὑγρός.
Nemnak, Π. ἐπθ. nemli, ὑγρός.
Nemrut, Π. ὄν. κ. Νεμρώδ. || —, (μτφ.) yüzü gülmez, ἀγέλαστος, πείσμων, τύραννος.
Nemse = nemçe.
Nen, Τ. μόρ. ile, le, ὁμοῦ, μὲ, μετά. || elimnen—, μὲ τὴν χεῖρά μου. || gitmesi—, gelmesi bir oldu, μόλις ἔφυγε ταὐτοχρόνως καὶ ἐπέστρεψε.
Nenni, Τ. ὄν. βαυκάλημα. || —söylemek, κ. νανουρίζω.
Nere, Τ. ἐπρ. ποῦ; ποῖον μέρος; || —ye, ποῦ; [ἐπὶ κινήσεως]. || — de, ποῦ; [ἐπί στάσεως]. || —den, πόθεν; || orası —si, ἐκεῖνο τὸ μέρος ποῖον εἶναι;
Nereli, Τ. ἐπθ. ποδαπός; || —siniz? ποδαπὸς εἶσθε;
Nergis, Π. ὄν. νάρκισσος. || —, (μτφ.) ὀφθαλμὸς ἐπαγωγός, ἢ ἐρωμένης.
Neriman, Π. ὄν. (μτφ.) babayiğit, ἥρως, ἀθλητής. || —, ὄν. κ. Ἡρώ, Παυλίνα.
Nerm, Π. ἐπθ. yumşak, ἁπαλός. || —, (μτφ.) πρᾶος.
Nesak, Α. ὄν. ρυθμός, κανών, μέθοδος.

|| yek—, = ayni kılıkta, ὁμοιόμορφος, μονότονος.

Neseben, A. ἐπρ. soyca, ὡς πρὸς τὴν καταγωγήν, ὡς πρὸς τὸ γένος.

Nesep, A. ὄν. soy, soysop, γένος, καταγωγή. || —i meçhul, = soyu belirsiz, ὁ ἀγνώστου καταγωγῆς.

Nesh etmek, T. ρμ. (αἰτ.) hükümsüz bırakmak, ἀκυρῶ, καταργῶ.

Nesibe, A. ἐπθ. ἡ εὐγενοῦς καταγωγῆς. || —, ὄν. κ. Δανάη, Εὐγενία.

Nesiç [nesç], A. ἀφ. dokuma, dokuyuş, ὕφανσις. || —etmek, (αἰτ.) ὑφαίνω.

Nesih [nesh], A. ἀφ. lâğıv, kaldırma, ἀκύρωσις, κατάργησις.

Nesil [nesl], soysop, döl, γενεά, γένος, ἀπόγονοι.

Nesim, A. ὄν. hafif rüzgâr, αὔρα, ζέφυρος.

Nesimî, A. ἐπθ. ἀτμοσφαιρικός. || hava—, ἀτμοσφαιρικὸς ἀήρ.

Nesip, A. ἐπθ. soylu soplu, ὁ εὐγενὴς τὴν καταγωγήν. || —, ὄν. κ. Εὐγένιος.

Nesir, A. ἀφ. serpme, ῥάντισμα, ἐπιδαψίλευσις, τὸ ραίνειν, διαχέειν. || —, λόγος πεζός.

Nesne, T. ὄν. şey, πρᾶγμα.

Nesren, A. ἐπρ. εἰς πεζὸν λόγον.

Nesrin, Π ὄν. yabani gül, ἀγριοτριαντάφυλλον. || —i nuş, ὄν. κ. Ροδόκλεια.

Nesturi, A. ἐπθ. Νεστοριανός.

Neşat, A. ὄν. sevinç, εὐθυμία, διάθεσις, φαιδρότης. || —, ὄν. κ. Ἱλαρίων.

Neşe, A. ὄν. sevinç, διάθεσις, ἱλαρότης. || —, ἐλαφρὰ μέθη. || —si yok, δὲν ἔχει διάθεσιν.

Neşelendirmek, T. ρμ. (αἰτ.) şenlendirmek, καθιστῶ τινα εὔθυμον ἱλαρόν. || —, μεθύω τινὰ ἐλαφρῶς.

Neşelenmek, T. ρμ. οὐδ. καθίσταμαι εὔθυμος, ἀποκτῶ διάθεσιν. || —, μεθύω ἐλαφρῶς.

Neşeli, T. ἐπθ. εὔθυμος, ἱλαρός. || —, ὁ ἐλαφρῶς μεθυσμένος.

Neşesiz, T. ἐπθ. ὁ ἄνευ διαθέσεως, εὐθυμίας, κατηφής.

Neşesizlik, T. ὄν. ἀθυμία.

Neş'et, A. ἀφ. ileri gelme, τὸ προέρχεσθαι, τὸ προκύπτειν. || —etmek, προέρχεσθαι, προκύπτειν, πηγάζειν.

Neşide, A. ὄν. şiir parçası, ποίημα δημῶδες.

Neşir [neşr], A. ἀφ. dağıtma, yayma, δημοσίευσις, διάδοσις. || haşru—, ἡ δευτέρα παρουσία.

Neşr etmek, T. ρμ. (αἰτ.) yaymak, dağıtmak, δημοσιεύω. || —, (χειρουρ.) ἀνατομή.

Neşriyat, A. ὄν. yazılan salıklar, δημοσιεύσεις.

Neşter ἢ nişter, Π. [ἑλλ.] ὄν. yara yarmağa mahsus bıçak, νυστήριον, κ. νυστέρι.

Neşvünema, A. ἀφ. boy atma, αὔξησις, ἀνάπτυξις, εὐδοκίμησις. || —bulmak, εὐδοκιμῶ, αὐξάνω, ἀναπτύσσομαι.

Netice, A. ὄν. son, hulâsa, ἀπόρροια, συμπέρασμα, πόρισμα. || —i kelâm, τὸ πόρισμα τοῦ λόγου, ἑνὶ λόγῳ.

Neticelendirmek, T. ρμ. (αἰτ.) ἀποπερατῶ.

Neticelenmek, T. ρμ. οὐδ. λαμβάνω τέλος, ἔκβασιν, καταλήγω.

Neuzübillâh, A. φράσ. Tanrı esirgeye, ὁ Θεὸς φυλάξαι. || —i min eşşeytanirrecim = kovulmuş iblisin ayartmasından Tanrı esirgeye, ὁ Θεὸς φυλάξαι ἀπὸ τῶν πειρασμῶν τοῦ λιθοβλήτου διαβόλου.

Nev, Π. [ἑλλ.] ἐπθ. νέος, καινουργής. || —icat, νέα ἐφεύρεσις, ἐπινοηθείς. || —civan, νεανίας. || —nihal, νέος βλαστός, νεανίας.

Nevahi, A. ὄν. nahiyeler, δῆμοι.

Nevale, A. ὄν. yiyecek ve içecek nesneler, μερὶς τροφῆς. || —, τροφαί, προσφάγια. || —mizi aldık, ἐπρομηθεύθημεν τὰ φαγητά μας.

Nev'an, A. ἐπρ soyca, cinsce, ὡς πρὸς τὸ εἶδος.

Nevazil, A. ὄν. nezle, zükâm, κατάρρους, συνάγχη.

Nevha, A. ὄν. sağu, θρῆνος, μυρολόγημα.

Nevhager, Π. ἐπθ sağucu, μυρολόγος, θρηνωδός. || —an, αἱ θρηνωδοί.

Nevi [nev'], A. ὄν. türlü, çeşit, εἶδος, τρόπος, γένος, ποιότης. || birinci— πρώτης ποιότητος. || —'i insan, = tüysüz oğlu, τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Nev'î, A. ἐπθ. nev'e mahsus, (βοτ. φ. ἱστ.) ὁ ἀνήκων εἰς τὸ εἶδος, εἰς τὸ γένος, εἰδικός.

Nevim [nevm], A. ὄν. uyku, duş, ὕπνος.

Nevmî, Α. ἐπθ. uykuya müteallik, (ἰατρ.) ὁ τοῦ ὕπνου, καρωτικός.
Nevmidane, Π. ἐπθ. umutsuzcasına, ἀπελπιστικός.
Nevmidî, Α. ἀφ. umutsuzluk, ἀπελπισία, βλ. nevmit.
Nevmit, Π. ἐπθ. umutsuz, ἄπελπις, ἀπηλπισμένος.
Nevreste, Π. ἐπθ. yeni yetişmiş, körpe, νεαρός, τρυφερός. || —, ὄν. κ. Θάλεια.
Nevruz, Π. ἐπθ. yeni gün, yıl başı, νέα ἡμέρα, ἤτοι ἡ ἀρχιχρονιὰ τῶν ἀρχαίων Περσῶν, ἥτις συμπίπτει τῇ [22 Μαρτίου] ἐαρινῇ ἰσημερίᾳ καὶ ἑορτάζεται. || —iye, = yıl başı hediyeleri, δῶρα πρωτοχρονιάτικα.
Nevzat, Π. ἐπθ. νεογέννητος. || —, ὄν. βρέφος, νήπιον. || —, ὄν. κ. Δροσινός.
Ney, Π. ὄν. kamış çalgı, βαρύαυλος.
Neyzen, Π. ἐπθ. ney çalan, βαρυαυλητής.
Nezafet, Α. ὄν. temizlik, καθαριότης [ἐπὶ ὑλικῶν]. || En —ü min el iman = temizlik imandandır, ἡ καθαριότης ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς θρησκείας.
Nezahet, Α. ὄν. temizlik, incelik, καθαρότης, ἁγνότης.
Nezaket, Α. ὄν. incelik, terbiye, λεπτότης, χάρι-, εὐγένεια τρόπων, συμπεριφορᾶς. || —le, = incelikle, μετὰ λεπτότητος, εὐγενῶς.
Nezaketli, Τ. ἐπθ. terbiyeli, nazik, λεπτός, εὐγενής, χαρίεις.
Nezaketsiz, Τ. ἐπθ. kaba, ἄχαρις, σκαιός.
Nezaketsizlik, Τ. ὄν. kabalık, σκαιότης, ἔλλειψις λεπτότητος.
Nezaret [nazaret], Α. ἀφ. bakma, bakış, τὸ βλέπειν, θέα. || —, ἐποπτεία, ἐπιτήρησις. || —, = vekâlet, ἐπιτροπεία, ὑπουργεῖον.
Nezaret etmek, Τ. ρμ. (δοτ.) ἐποπτεύω, ἐπιτηρῶ, ἐφορεύω.
Nezetmek, Τ. ρμ. (αἰτ.) çekip koparmak, kaldırmak, ἀποσπῶ, ἀφαιρῶ, ἐκριζῶ. || —, (θρησκ.) καθαιρῶ.
Nezfî, Α. ἐπθ. kanamağa müteallik, αἱμορραγικός.
Nezi [nez'], Α. ἀφ. çekip koparma, kaldırma, ἀπόσπασις, ἐκρίζωσις, ἀφαίρεσις. || —, (θρησκ.) καθαίρεσις. || —, (χημ.) ἔκσπασις.
Nezif [nezf], Α. ἀφ. kan gitme, (ἰατρ.) αἱμορραγία. || —ülenf, = burun kanaması, ρινορραγία. || —ül hancere, = boğazdan kan gelme, λαρυγγορραγία. || —üssifak, περιτονορραγία. || —ürrahim, μητρορραγία. || —übelûm, φαρυγγορραγία. || —ülhaleme, θηλῆρραγία. || —ülkasabat, βρογχορραγία. || —ülkasabe, τραχειορραγία.
Nezih, Α. ἐπθ. pak, hilesiz, καθαρός, ἁγνός, ἄδολος.
Nezir [nezr], Α. ὄν. adama, τάξιμον, τάμμα. || —etmek, = adamak, (δοτ. αἰτ.) τάσσω.
Nezle, Α. ὄν. tumağı, burun akması, inme, κατάρρους, συνάγχη. || —olmak, πάσχω κατάρρουν.
Nezr etmek = βλ. nezir.
Nezt [nezd], Α. ὄν. ἡ πρόθ. yan, int, göre, τὸ πλησίον, παρά. || —imde, παρ' ἐμοί.
Nice, Τ. ἐπρ. nasıl, πῶς; || —, πότε; || —ye dek, ἕως πότε; || — —, πολλάκις, ἄπειρα.
Niçin [ne için], Τ. ἐπρ. διατί;
Nida, Α. ἀφ. çağırma, κραυγή, seslenme, φωνή. || harfi—, (γραμμ.) ἐπιφώνημα, κλητικὸν μόριον.
Nifak, Α. ὄν. bozuşukluk, διχόνοια.
Nifas, Α. ὄν. lögusalık, λοχεία. || —, λόχια [ὑγρά]. || —, (ἰατρ.) πολυουρία.
Nifasî,, Α. ἐπθ. (ἰατρ.) ἐπιλόχιος. || humai—, ἐπιλόχιος πυρετός.
Nigâh, Π. ὄν. bakış, βλέμμα. || —etmek, (δοτ.) παρατηρῶ.
Nigâhban, Π. ἐπθ. gözeten, gözetici, φύλαξ, προστάτης.
Nigâr, Π. ὄν. resim, tasvir, εἰκών, ζωγραφία. || —, = put, εἴδωλον, ἄγαλμα. || —, (μτφ.) ὡραιότης, κάλλος, ἐρωμένη.
Nihal, Π. ὄν. fidan, βλαστός, νεόφυτον. || —, ὄν. κ. Ἀθήναιος, Ἀθηνᾶ.
Nihan, Π. ἐπθ. gözükmiyen, κεκρυμμένος. || gözden —olmak, κρύπτομαι, γίνομαι ἄφαντος.
Nihayet, Α. ὄν. son, bitim, τέλος, πέρας, τέρμα. || —ine kadar, μέχρι τέλους. || —vermek, (δοτ.) δίδω πέρας. || —bulmak, τελειόνω, περαίνομαι. || ayın —ine doğru, περὶ τὰ τέλη τοῦ μηνός.
Nihayetsiz, Τ. ἐπθ. sonsuz, ἀτελεύτητος.
Nihayetsizlik, Τ. ὄν. τὸ ἄπειρον, τὸ ἀτελεύτητον.

ikâh, A. ὄν. evlenme işi, γάμος || — kıymak, τελῶ γάμον. || akti —etmek, συνάπτω γάμον.
Nikâhlanmak, T. ρι. μσ. συζεύγνυμαι νομίμως.
Nikâhlı, T. ἐπθ. συνεζευγμένος, στεφανωμένος [ὁ καὶ ἡ σύζυγος].
Nikâhsız, T. ἐπθ. ὁ μὴ νομίμως συνεζευγμένος, ὁ μὴ νόμιμος.
Nikap, A. ὄν. peçe, yaşmak, yüz örtüsü, κάλυμμα τοῦ προσώπου, πέπλος γυναικεῖος. || —ını kaldırmak, [κυρ. καὶ μτφ.] ἀποκάλυψις τοῦ προσώπου.
Nikbet, A. ὄν. düşkünlük, συμφορά, δυστυχία, καταδρομή. || —, = uğursuz, ἀπαίσιος.
Nikfor, T. [ἑλλ.] ὄν. kara incir, εἶδος μαύρου σύκου.
Nil, Π. ὄ. Νεῖλος [ποταμός].
Nil, Π. ὄν. = çivit, κύανος, κ. λουλάκι.
Nilüfer, Π. ὄν. çadır çiçeği, (φυτ.) νυμφαία. || —, ὁ ποταμὸς Ὀδρύσης [ἐν Προύσῃ].
Nim, Π. ὄν. yarım, buçuk, ἥμισυ.
Nimet, A. ὄν. iyilik, varlık, ἀγαθόν, εὐεργέτημα, χάρις.
Nims, A. ὄν. sansar, yarpuz, ἰκτίς.
Nine, T. ὄν. ana, μήτηρ. || kadın—, büyük ana, προμήτωρ.
Nineva, ὄν. κ. Νινευῆ [ἀρχαία πόλις τῆς Ἀσσυρίας].
Ninni = nenni,
Nisa, A. ὄν. kadınlar, γυναῖκες, γυναικεῖον φῦλον. || taifei—, = kadın kısmı, τὸ ὡραῖον φῦλον.
Nisan, ὄν, κ. Ἀπρίλιος.
Nisbet, A. ὄν. bağlantı, mensubiyet, σχέσις, ἀναλογία, σύγκρισις. || —, (μθμ.) λόγος. || —, = inat, πεῖσμα. || —etmek, προκαλῶ, πεισματόνω. || —ine = inadına, εἰς τὸ πεῖσμα.
Nisbetçi = nispetçi.
Nisbeten, A. ἐπρ. başkasına bakarak, ἐν σχέσει, ἐν συγκρίσει, σχετικῶς πρός. || —, = inadına, εἰς πεῖσμα.
Nisbetsiz, T. ἐπθ. δυσανάλογος.
Nisbetsizlik, T. ὄν. δυσαναλογία.
Nisbî, A. ἐπθ. σχετικός, ὁ κατ' ἀναλογίαν. || —pul, χαρτόσημον [τιθέμενον κατ' ἀναλογίαν].
Nispet = nisbet.
Nispetçi, T. ἐπθ. inatçı, φιλόνεικος, πεισματάρης.
Nisvan = nisa.
Nisyan, A. ἀφ. unutuş, λήθη, ἔλλειψις μνήμης. || insan —dan hali değildir, ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπηλλαγμένος τῆς λήθης.
Nişadır, A. ὄν. (χημ.) amonyak tuzu, ἅλας ἀμμωνιακόν. || —ruhu, ἀμμωνία [ρευστή].
Nişan, Π. ὄν. damga, τύπος, σημεῖον, ἔνδειξις, ἴχνος. || —, σκοπός, σημάδι. || —, παράσημον. || —, μνῆστρα, ἀρραβών. || —taşı, λίθος χρησιμεύων ὡς σημάδι.
Nişancı, T. ἐπθ. σκοπευτής.
Nişane, Π. ὄν. emmare, σημεῖον, ἔνδειξις, τεκμήριον.
Nişanlamak, T, ρι. (αἰτ.). σημειῶ. || —, σκοπεύω, σημαδεύω. || —, = yavuklamak, ἀρραβωνίζω.
Nişanlanmak, T. ρι. οὐδ. ἠ πθ. ἀρραβωνίζομαι. || —, σημαδεύομαι, σημειοῦμαι.
Nişanlı, T. ἐπθ. yavuklu, ἠρραβωνισμένος.
Nişanlı, T. ἐπθ. σημειωμένος.
Nişaste ἢ nişeste, Π. ὄν. kit, ἄμυλον.
Niyabet, A. ὄν. vekillik, τοποτηρητεία.
Niyaz, Π. ὄν. yalvarma, ἱκεσία. || —eylerim ἢ rica ve —eylerim, παρακαλῶ.
Niyazî, Π. ἐπθ. ἱκετευτικός, || —, ὄν κ. Ἱκέσιος.
Niyet, A. ὄν. Kurma, karar, πρόθεσις, σκοπός, ἀπόφασις, || —etmek, βάλλω κατὰ νοῦν, προτίθεμαι.
Niyetli, T. ἐπθ. ὁ προτιθέμενος, ὁ ἔχων σκοπόν, ἀπόφασιν [νὰ προσευχηθῇ, νὰ νηστεύσῃ κτλ.].
Niza, A. ἀφ. kavga, ἔρις, φιλονικεία, || —etmek, (β' γεν.) ἐρίζω, φιλονεικῶ, || —çıkarmak, προκαλῶ ἔριν, || bilâ—, = kavgasız, ἄνευ ἔριδος.
Nizacı, T. ἐπθ. kavgacı φίλερις φιλόνεικος.
Nizalı, T. ἐπθ. kavgalı, διαφιλονεικούμενος.
Nizam, A. ὄν. sırasına koma, διάταξις, τάξις, διευθέτησις, τακτοποίησις, || —, = yasa, κανών, νόμος, θεσμός, || —a komak, τακτοποιῶ, || —a mugayir, παράνομος, παρανόμως, || —askeri, τακτικὸς στρατός, || —ettin, ὄν. κ. Κρέων.
Nizamat, A. ὄν. yasalar, νόμοι [πολιτικοί, ἢ στρατιωτικοί].

Nizamen, Α. ἐπρ. yasaca, κατὰ νόμον, συνῳδὰ τῷ [πολιτικῷ] νόμῳ.

Nizamî, Α. ἐπθ. yasaya göre, συμφώνως τῇ τάξει, ἢ τῷ [πολιτικῷ ἢ στρατιωτικῷ] νόμῳ, || —faiz, νόμιμος τόκος.

Nizamiye, Α. ὄν. διεύθυνσις τῶν ὑποθέσεων τοῦ στρατοῦ, || asakiri—, =nizam askerleri, τακτικὸς στρατός.

Nizamlamak, Τ. ρμ. (αἰτ.) διευθετῶ, τακτοποιῶ.

Nizamlı, Τ. ἐπθ. yasalı, νόμιμος, κανονικός, || —, τακτοποιημένος, ὁ ἐν τάξει.

Nizamname, =talimatname.

Nizamsız, Τ. ἐπθ. παράνομος, || —, ὁ μὴ ἐν τάξει, ἄτακτος, || — olarak, παρανόμως.

Nizamsızlık, Τ. ὄν. ἀταξία, ἀνωμαλία, || —, παρανομία.

Nippur, Τ. ὄνομα ἀρχαίας Τουρκικῆς φυλῆς.

Nisap, Α. ὄν. asıl, esas, kıvam, βάσις, ἀρχή, || —, μέτρον, ποσότης, ἀναλογία ἢ βαθμὸς κατάλληλος.

Nisfet, [nasfet], Α. ὄν. insaf, εὐθυδικία, δικαιοσύνη, τὸ φιλοδίκαιον, βλ. insaf.

Nısf ἢ nısıf, Α. ὄν. yarım, yarı, buçuk, nim, τὸ ἥμισυ, || — —ıfa=yarı yarıya, ἐξ ἡμισείας, || —ıleyl,=gece yarısı, μεσονύκτιον, || dairei—ı nehar (γεωγρ.) μεσημβρινός.

Nısfilleyl, Α. φράσ. gece yarısı, μεσονύκτιον βλ. καὶ nısf.

Nısfinnehar, Α. φράσ. öğle, μεσημβρία.

Nısfiye, Α. ὄν. iki renkli meyva, δίχροος καρπός.

Nısfiyet, Α. ὄν. yarımlık, τὸ εἶναί τι ἥμισυ, || — üzre, = yarı yarıya, ἐξ ἡμισείας.

Nısıf=nısf

Nobran, Τ. ἐπθ. kaba tavırlı, ἀπότομος, ὑπερόπτης, ἀλαζών, || —, = inatçı, ἰσχυρογνώμων.

Nobranlık, Τ. ὄν. inatçılık, ἰσχυρογνωμοσύνη, || —, =kabalık, τραχύτης, ὑπεροψία.

Noğay, Τ. ὄν. aslan, λέων, || —, φυλὴ Μογγολικὴ, τουρκόφωνος.

Nohut, Π. ὄν. ἐρέβινθος, || — yakısı, καυτήριον, κ. φουντανέλλα.

Nohutçu, Τ. ὄν. ἐρεβινθοπώλης.

Nohutlu, Τ. ὄν. ὁ προπαρασκευασμένος δι' ἐρεβίνθων, || —ἡ κοῦπα τοῦ χαρτοπαιγνίου.

Noksan, Α. ὄν. eksiklik, ἔλλειψις, ἐλάττωμα, βλάβη, || —, =kusur, σφάλμα, παράλειψις, || —, ἔλλειμα λογ/σμοῦ, || —, ἐπθ. ἐλλιπὴς, κ. λειψός, || —, ἐπρ. ἐλλιπῶς, κ. λειψά.

Noksanlık, Τ. ὄν. eksiklik, kusur, ἔλλειψις, || aklında — var, παράφρων, τρελλός.

Nokta, Α. ὄν. benek, στιγμή, τελεία, || —, (γεωμ.) σημεῖον, || temas—sı, σημεῖον ἐπαφῆς, || —, (μτφ.) σημεῖον, ἔποψις, || —i nazar, ἔποψις, ἄποψις, || —, φρουρός, σκοπός, || —, (ἰατρ.) göz konuğu, λευκὴ κηλίς.

Noktalamak, Τ. ρμ. (αἰτ.) στίζω, || —, τίθημι φρουρόν.

Noktalı, Τ. ἐπθ. ἔνστικτος, || —[θέσις] ἔχουσα φρουρόν.

Noktasız, Τ. ἐπθ. ἄστικτος [ἐπὶ γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου], || —, [θέσις] ἄνευ φρουροῦ.

Noter, Γαλλ. ὄν, mukavelât muharriri, =kâtibi adil, συμβολαιογράφος.

Nöbet, Α. ὄν. sıra, σειρὰ ἐκ περιτροπῆς, || —beklemek, ἢ —e girmek, φρουρῶ. || —çalmak, κλέπτω τὴν σειράν, προηγοῦμαι καταχρηστικῶς.

Nöbetçi, Τ. ὄν. σκοπός, φρουρός.

Nuh, Α. ὄν. κ. Νῶε, || —der, peyğamber demez, Νῶε λέγει, προφήτης [ὅτι εἶναι] δὲν λέγει,=πρμ. ἐπὶ λίαν ἰσχυρογνωμόνων.

Nuhbe, Α. ὄν. iyi ve seçilmiş şey, ἐκλεκτός.

Nuhuset, Α. ὄν. uğursuzluk, ἀπαισιότης, κακὸς οἰωνός.

Nuhusetli, Τ. ἐπθ. uğursuz, ἀπαίσιος, δυσοιώνιστος.

Nukre, Α. ὄν. gümüş külçesi, ἄργυρος ἀκατέργαστος.

Nukreli, Τ. ἐπθ. ὁ ἔχων ὀπάς, ἐλαττωματικὸς [ἐπὶ δερμάτων].

Nukut, Α. ὄν. πλθ. τοῦ nakit κτλ. βλ. nakit.

Numara, Ἰτ. ὄν. sayı, ἀριθμὸς ἐγγράφου, λαχείου, οἰκοδομῆς κτλ. || — yapmak, κάμνω ἀριθμοὺς ἤτοι ἐπιδείξεις κτλ. || —,=Nα ἢ Νο συνετμημένη γραφὴ τοῦ numara.

Numalalı, Τ. ἐπθ. sayılı, ἠριθμημένος, || üç —tezkere, ἔγγραφον, γράμμα ὑπ' ἀριθμὸν 3.

Numune, Π. ὄν. örnek, δεῖγμα, ὑπόδειγμα, τεκμήριον, πρότυπον, || —mektebi, πρότυπος σχολή.

Numunelik, T. ὄν. ὡς δεῖγμα, ὅ,τι χρησιμεύει ὡς δεῖγμα.

Nur, A. ὄν. ı ık, aydınlık, ziya, φῶς, λάμψις, || —, =parlaklık, καλλονή, || —a—φωτεινότατος, λαμπρότατος, || —topu, σφαῖρα φωτὸς ἢ—damlası, σταγὼν φωτός, ἤτοι ὡραῖον παιδίον, || —ullah, ὄν. κ. Ζήνων, || —ünnisa, ὄν. κ. Ἀγλαΐα.

Nuranî, A. ἐπθ. parlak, ışıklı, sevimli, μεγαλοπρεπής, ἐπιβλητικός, θεῖος.

Nurlandırmak, T. ρμ. (αἰτ.) φωτίζω, περιποιῶ λάμψιν.

Nurlanmak, T. ρμ. μσ. καθίσταμαι λαμπρός, ἀποκτῶ λάμψιν.

Nurlatmak, T. ρμ. (αἰτ.) φωτίζω, λαμπρύνω.

Nurî A. ἐπθ. φωτεινός, || —, ὄν. κ. Φώτιος, Φωτεινός.

Nuriye, A. ἐπθ. θ. προηγ., || —, ὄν. κ. Φωτεινή, Λαμπρινή.

Nurlu, T. ἐπθ. φωτεινός, λαμπρός.

Nuru, T. ὄν. papağan kuşu, ψιττακός.

Nusrat, A. ὄν. yardım, βοήθεια, θεία σύναρσις, || —, νίκη, θρίαμβας κατὰ τοῦ ἐχθροῦ. || —, ὄν. κ. Νικοκλῆς.

Nutfe, A. ὄν. temiz su, ὕδωρ διαυγές, || —, =bel suyu, σπέρμα.

Nutuk, [nutk], A. ὄν. söz, söyleyiş, λόγος, ἀγόρευσις, || —u beliğ, λόγος ρητορικός. || —irad etmek, ἀγορεύω.

Nübüvvet, A. ὄν. elçilik=peygamberlik, προφητικὸν χάρισμα, προφητεία.

Nücum, A. ὄν. yıldızlar, ἀστέρες.

Nüdbe, A. ὄν. sağu, θρῆνος, κοπετός, κ. μυρολόγημα.

Nüfus, A. ὄν. ψυχαί, ἄτομα, πληθυσμός, || —tahriri, ἀπογραφὴ πληθυσμοῦ, || —kalemi, ληξιαρχεῖον.

Nüfuz, A. ἀφ. söz geçkinliği, ἐπιρροή, ἰσχύς, || —sahibi, ἰσχυρός, || —etmek, (δοτ.) εἰσδύω, διαπερῶ, || —geçirmek, ἐξασκῶ ἐπιρροήν.

Nüfuzlu, T. ἐπθ. sözü geçer, ἰσχυρός.

Nüha, A. ὄν. uyanıklık, akıl, φρόνησις, νόες.

Nüha, A. ὄν. murdarilik, νωτιαῖος μυελός, λέγεται καὶ—i şevkî.

Nühas, A. ὄν. bakır, χαλκός.

Nüshasî, A. ἐπθ. bakırdan yapılmış, χαλκοῦς.

Nüks, A. ὄν. hastalık üstelemesi, ὑποτροπίασις νόσου.

Nüks etmek, T. ρμ. (οὐδ.) üstelemek, geri tepmek, ὑποτροπιάζω (ἡ νόσος).

Nükte, A. ὄν. kapalı söz, ince, dokunaklı mana, λεπτὴ εὐφυολογία, λεπτὴ ἔκφρασις.

Nüktedan, Π. ἐπθ. ince ve üstü örtülü söz bilen, εὐφυολόγος.

Nükûl, A. ἀφ. cayma, ἀνάκλησις λόγου, πολινῳδία. || —etmek, (ἀφαιρ.) ἀποποιοῦμαι, ἀποφεύγω. || sözünden —etmek, ἀνακαλῶ τὸν λόγον μου.

Nümayiş, Π. ὄν. gösteriş, ἐπίδειξις, διαδήλωσις.

Nümayişçi Γ. ὄν. διαδηλωτής.

Nümayişkârane, Π. ἐπρ. ἐπιδεικτικῶς.

Numayişli, Τ.ἐ πθ. ἐπιδεικτικός, διαδηλωτικός, πομπώδης.

Nümune = numune.

Nümunelik = numunelik.

Nüsha, A. ὄν. yaprak, ἀντίγραφον, φύλλον, ἀντίτυπον. || —, προβασκάνιον.

Nüvaziş, Π. ἀφ. okşama, θωπεία, φιλοφρόνησις, περιποίησις.

Nüvazişkâr, Π. ἐπθ. okşayıcı, φιλόφρων, περιποιητικός.

Nüvazişkârane, Π. ἐπθ. okşayarak, θωπευτικός, φιλοφρονητικός, περιποιητικός.

Nüve, A. ὄν. çekirdek, πυρήν, κ. κουκκοῦτσι.

Nüzhet, A. ὄν. eğlence, διασκέδασις, ἀναψυχή, εὐφροσύνη. || —, ὄν. κ. Τερψιχόρη, Εὐφροσύνη.

Nüzul, A. ἀφ. inme, κατάβασις, κάθοδος. || —, = ingi, ἀποπληξία. || —etmek, (δοτ.) inmek, καταβαίνω, konmak, καταλύω. || —isabet etmek, προσβάλλομαι ἐξ ἀποπληξίας.